

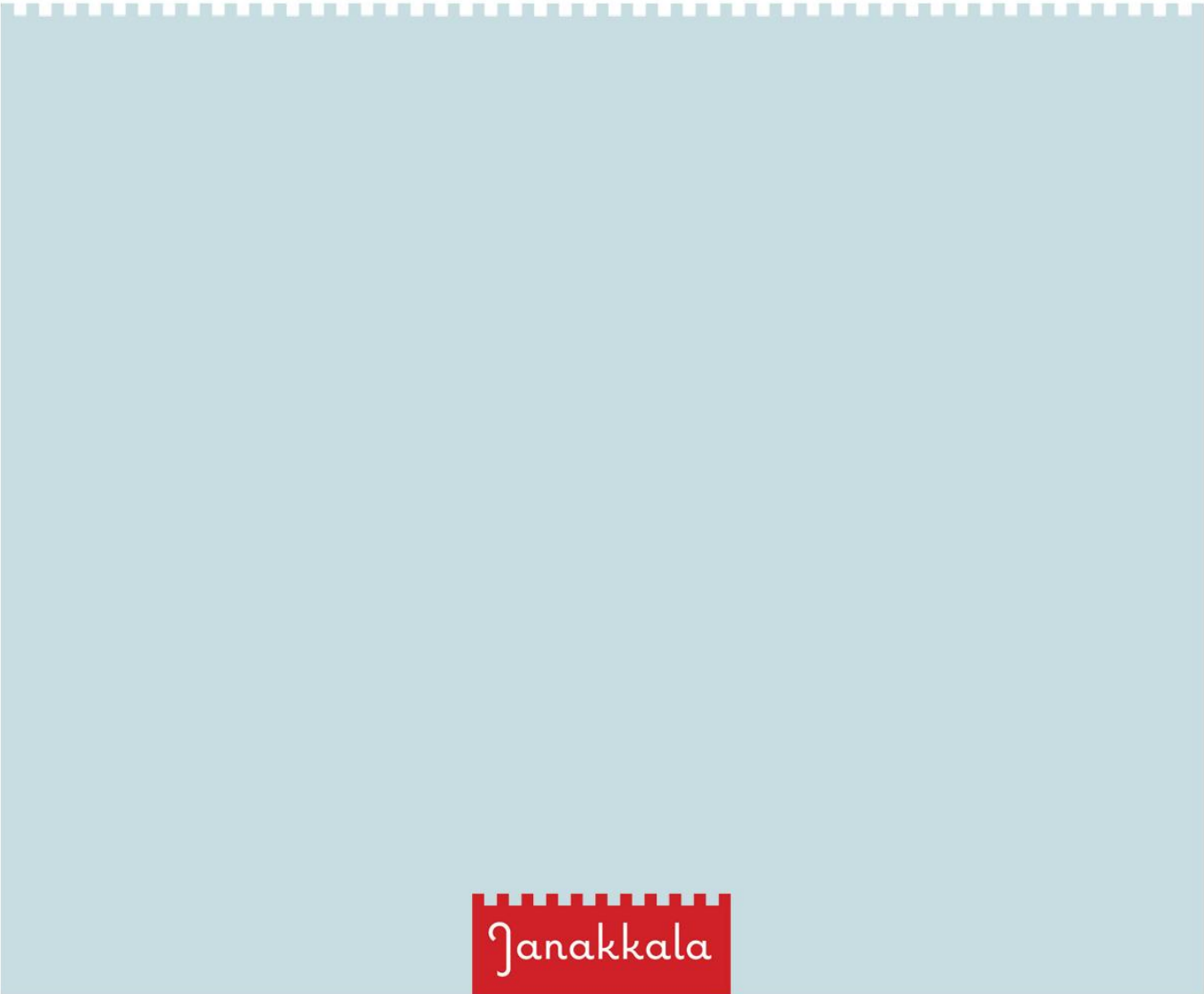
Liite nro 1/Kv 4.6.2018 § 25

Allekirjoitukset alkuperäisessä
paperiversiossa (Tietosuoja-asetus)

TILINPÄÄTÖS 2017

Kunnanhallitus
26.3.2018

Valtuusto
4.6.2018

Janakkala

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	6
1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset.....	6
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	8
1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus	8
1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	9
1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	13
1.2.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys	13
1.2.3.2. Oman alueen taloudellinen kehitys.....	14
1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	21
1.2.5. Kunnan henkilöstö.....	21
1.2.6. Ympäristöasiat.....	22
1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	23
1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	24
1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	24
1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
1.4.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	28
Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos).....	28
1.4.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	32
1.4.3. Tase ja sen tunnusluvut	36
1.5. Kokonaistulot ja – menot	41
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	42
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	43
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	43
1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	43
1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	44
1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	44
1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	47
1.6.6.1 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	47
1.6.6.2 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	48
1.6.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut.....	49
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely	50
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	51
2.1. Tavoitteiden toteutuminen	51
2.1.1. Kuntastrategia vuoteen 2025.....	51
2.1.2. Liikelaitokselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen	52
2.1.3. Tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	54
2.1.3.1. Janakkalan Asunnot Oy	54
2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	58
TOIMIELIN KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	61
TOIMIELIN TARKASTUSLAUTAKUNTA	63
TULOSALUE TARKASTUSTOIMI	64
TOIMIELIN KUNNANHALLITUS.....	66
TULOSALUE YLEISHALLINTO	70
TULOSALUE HALLINTOPALVELUT	72
TULOSALUE TALOUSPALVELUT	73

TULOSALUE	HENKILÖSTÖPALVELUT	75
TULOSALUE	TYÖLLISTÄMINEN	77
TULOSALUE	ELINVOIMAPALVELUT	79
TULOSALUE	PELASTUSLAITOS	81
TOIMIELIN	TEKNINEN LAUTAKUNTA	83
TULOSALUE	TEKNISEN TOIMEN HALLINTO	88
TULOSALUE	YMPÄRISTÖPALVELUT	89
TULOSALUE	MAANKÄYTTÖ	91
TULOSALUE	MAASEUTU- JA KYLÄPALVELUT	94
TULOSALUE	MAASEUTUPALVELUYKSIKKÖ	96
TULOSALUE	TILA- JA ALUEPALVELUT	98
TULOSALUE	LIIKUNTA.....	102
TULOSALUE	ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT	104
TOIMIELIN	PERUSTURVALAUTAKUNTA	107
TULOSALUE	TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT	113
TULOSALUE	VANHUSTYÖ	114
TULOSALUE	SOSIAALITYÖ	117
TULOSALUE	JANAKKALAN TERVEYDENHUOLTO	123
TULOSALUE	HATTULAN TERVEYDENHUOLTO	127
TOIMIELIN	SIVISTYSLAUTAKUNTA	129
TULOSALUE	SIVISTYSTOIMEN HALLINTO	135
TULOSALUE	VARHAISKASVATUS	136
TULOSALUE	OPETUSTOIMI	139
TULOSALUE	KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄTOIMINTA	141
TULOSALUE	KIRJASTO	143
TULOSALUE	NUORISO	145
2.2.1.	Vuonna 2013 hyväksytyn Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuosina 2013- 2017	148
2.2.2.	Vuonna 2015 hyväksytyn Talouden tasapainottamisohjelman päivityksen toteutuminen vuosina 2015-2017	156
2.3.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	162
2.4.	Investointien toteutuminen	171
2.5.	Rahoitusosan toteutuminen	177
2.6.	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	179
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	182
3.1.	Tuloslaskelma.....	182
3.2.	Rahoituslaskelma	183
3.3.	Tase.....	184
3.4.	Konsernilaskelmat	186
3.4.1.	Konsernituloslaskelma	186
3.4.2.	Konsernin rahoituslaskelma	187
3.4.3.	Konsernitase	188
4.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	190
4.1.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	190
4.2.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	191
4.3.	Tuloslaskelman liitetiedot	192
4.3.1.	Toimintatuotot tehtäväalueittain.....	192
4.3.2.	Verotulojen erittely.....	192

4.3.3. Valtionosuuksien erittely.....	192
4.3.4. Palvelujen ostojen erittely.....	192
4.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.....	193
4.3.6. Pakollisten varausten muutokset.....	194
4.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja – tappiot.....	194
4.3.8. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät.....	194
4.3.9. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely.....	194
4.4. Tasetta koskevat liitetiedot.....	195
4.4.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	195
4.4.1.1. Arvonkorotukset.....	195
4.4.1.2. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti.....	195
4.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset.....	195
4.4.1.4. Omistuksia muissa yhteisöissä.....	196
4.4.1.5. Saamisten erittely.....	196
4.4.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät.....	197
4.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	197
4.4.2.1. Oman pääoman erittely.....	197
4.4.2.2. Vieras pääoma.....	197
4.4.2.3. Velkojen erittely.....	198
4.4.2.4. Sekkilimiitti.....	198
4.4.2.5. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	198
4.4.2.6. Huollettavien varat.....	198
4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	199
4.5.1. Vuokravastuut.....	199
4.5.2. Vastuusitoumukset.....	199
4.5.3. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista.....	199
4.5.4. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	200
4.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot.....	201
4.6.1. Henkilöstön lukumäärä 31.12.....	201
4.6.2. Henkilöstökulut.....	201
4.6.3. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut.....	201
4.6.4. Tilintarkastajan palkkiot.....	202
4.6.5. Kunnan ja intressitahon väliset liiketoimet.....	202
5. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET.....	204
5.1. Janakkalan Veden erillistilinpäätös.....	204
5.1.1. Toimintakertomus.....	204
5.1.2. Talousarvion toteutumisvertailu.....	206
5.1.3. Tilinpäätöslaskelmat.....	215
5.1.4. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	223
5.1.5. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista.....	228
5.1.6. Huleveden viemäröinti.....	229
5.1.7. Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	231
5.1.8. Tilinpäätösmerkintä.....	231
5.1.9. Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen.....	232
5.2. Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen.....	233
6. LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	234

6.1 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	234
6.2 Luottamushenkilöorganisaatioon kokoonpanot 2017 sekä osallistuminen kokouksiin... ..	235
7. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS.....	245
8. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	246

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) § 113 mukaan

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tämän lisäksi Kuntalain (410/2015) § 114 mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Kuntalain lisäksi kuntien ja kuntayhtymien tulee noudattaa tilinpäätöksen laadinnassa työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolausakunnan kuntajaoston yleisohjeita. Kirjanpitolausakunnan kuntajaosto on laatinut useita yleisohjeita kunnille ja kuntayhtymille, joiden tarkoituksena on parantaa kuntien toimintakertomusten vertailukelpoisuutta yhdenmukaistamalla toimintakertomusten rakennetta ja sisältöä sekä tunnuslukujen ja muiden tietojen esittämistapaa.

Tätä tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu seuraavia kirjanpitolausakunnan kuntajaoston antamia yleisohjeita:

- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (2017)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta (2017)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2016)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (2015)
- Yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä (2009)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän rahoituslaskelman laatimisesta (2006)

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. (Kuntalaki 410/2015 § 115)

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. (Kuntalaki 410/2015 § 115) Selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta koskee tilinpäätösvuonna voimassa olleen kuntalain mukaisten yksilöityjen toimenpiteiden toteutumisesta.

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuotta 2017 on leimannut erityisesti kuntavaalit ja vaalikauden vaihtuminen 1.6.2017. Vuoden 2016 lopulla päätetty organisaatorakennetta koskeva muutos astui voimaan valtuustokauden vaihtuessa. Kuntavaaleissa valittiin entisen 43 valtuutetun sijaan 33 valtuutettua vuoden 2016 päätöksen mukaisesti.

Valtuustokauden vaihdos ja kuntalain muutokset aiheuttivat tarpeen hallintosäännön uudistukselle. Uusi hallintosääntö astui voimaan valtuustokauden alusta. Hallintosääntö sisältää nyt myös säännökset valtuuston työskentelystä. Samaan aikaan astui voimaan johtosääntö, johon on koottu vi-
ranhaltijoiden päätösvaltaa koskeva säännöksen.

Kuntastrategiatyö aloitettiin kysymällä vanhalta, väistyvältä valtuustolta näkemyksiä tulevaisuuden Janakkalasta, ja työtä jatkettiin heti valtuustokauden alusta lukien uuden valtuuston kanssa koko vuoden ajan. Kuntastrategia tullee valtuuston hyväksyttäväksi toukokuussa 2018.

Vuotta 2017 on leimannut voimakkaasti myös maakunta- ja sote-uudistus. Kanta-Hämeen maakuntauudistusta on valmisteltu Oma Häme-hankkeessa, eri työryhmissä. Myös väliaikainen toimielin nimettiin, ja se on aloittanut työskentelynsä – tosin vielä epävirallisesti valmistellen. Janakkalan kunta on osallistunut Oma Hämeen työskentelyyn aktiivisesti.

Vuoden 2017 aikana varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön palveluseteli, ja Ilveslinnaan sijoittu-
valle päiväkotitontille rakentuu yksityinen päiväkotito, Pilke-päiväkodit. Ilveslinnan kaava sai lainvoi-
man kesällä 2017, ja asuntoalueen infran rakentaminen alkoi loppuvuodesta 2017.

Myös Janakkalan uutta paloasemaa rakennettiin vuoden 2017 aikana. Paloasema rakennettiin Kuntarahoituksen leasing-rahoituksella. Kuntarahoitus myönsi hankkeelle ns. vihreää rahoitusta energiaratkaisujen vuoksi. Rakennuksessa on maalämpö sekä katolla aurinkopaneelit.

Janakkalan suurimpia investointeja käsiteltiin vuoden 2017 lopulla valtuustossa. Näitä ovat Turen-
gin ja Tervakosken kouluinvestoinnit. Näitä koskeva tarvesuunnitelma hyväksyttiin valtuustossa
vuoden lopulla, ja samalla päätettiin ryhtyä hankesuunnitteluun. Tarkoitus on rakentaa molempiin
taajamiin uudet koulu- ja monitoimikeskukset. Hankesuunnittelu alkoi heti joulukuussa valtuuston
päättöksen jälkeen.

Janakkalan Turengin keskustassa on lähtenyt ensimmäinen kerrostalo rakentumaan. Rakennutta-
jan toimii Janakkalan Osuuspankki. Keskustan pohjoisosan kaava sai lainvoiman alkuvuonna
2017. Janakkalan Osuuspankilla on tarkoitus rakentaa vastaavanlainen kerrostalo myös Tervakos-
kelle. Turengin keskustassa kunta omistaa alueen, jonne on kaavoitettu 3 kerrostaloa jo rakentu-
massa olevan talon lisäksi.

Perusturvan toimialalla on Perttu-hankkeen myötä otettu käyttöön tulosalueiden välinen palveluoh-
jaus, jonka tarkoituksena on helpottaa asiakkaiden palveluohjausta.

Janakkalan Perhekeskuksen toiminta saatiin käyntiin vuoden 2017 aikana. Perhekeskus tarjoaa
lasten- ja nuorten palveluita yhden luukun periaatteella palveluohjauksen kautta.

Haluan osoittaa kiitokseni henkilöstölle ja luottamushenkilöille kuluneesta vuodesta ja erinomai-
sesta työstä. Hyvä yhteistyö on kunnan menestyksen edellytys. Sitä tarvitsemme tulevina – toivot-
tavasti kasvun vuosina.

Tanja Matikainen

1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustokauden vaihde ajoittui nyt ensimmäistä kertaa 1.6. ajankohtaan, jolloin myös luottamus-henkilöorganisaatio muuttui kesken kalenterivuotta. Valtuusto päätti jo kokouksessaan 14.11.2016 § 69 tulevaisuuden kunnan organisaatiomallista, jossa lautakuntien määrää ja lautakuntien jäsenten määrää vähennettiin. Valtuutettujen määrä putosi valtuustokauden vaihtuessa 43 valtuutetusta 33 valtuutettuun ja lautakuntien jäsenten määrä putosi 9:stä 7:ään.

Alla on esitetty valtuuston ja kunnanhallituksen voimasuhteet valtuustokauden vaihtuessa.

Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto on 1.1.-31.5.2017 koostunut 43 valtuutetusta.

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut Merja Taponen, pj. (Kesk.) ja varapuheenjohtajina Rauno Kurki, 1 vpj. (SDP), Teemu Saarinen 2. vpj. (KOK.) ja Marko Ojanen 3. vpj. (PS).

Kunnanvaltuusto on 1.1.-31.5.2017 pitänyt 3 kokousta ja käsitellyt 35 §:ää.

Kunnanvaltuuston poliittiset voimasuhteet em. aikavälillä olivat seuraavat:

SDP 12
Kesk. 10
Kok. 7
PS 6
Vas. 4
Vihr. 3
KD 1

Kunnanvaltuusto on 1.6-31.12.2017 koostunut 33 valtuutetusta.

Valtuuston puheenjohtajana on toiminut Merja Taponen, pj. (Kesk.) ja varapuheenjohtajina Jaana Kivistö, 1 vpj. (Vas), Petri Ojanen 2. vpj. (Vihr) ja Marko Ahtiainen 3. vpj. (KOK).

Kunnanvaltuusto on 1.6.-31.12.2017 pitänyt 5 kokousta ja käsitellyt 62 §:ää.

Kunnanvaltuuston poliittiset voimasuhteet em. aikavälillä olivat seuraavat:

SDP 10
Kesk. 8
Kok. 5
PS 3
Vas. 3
Vihr. 3
KD 1

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus 1.1.-31.5.2017 on koostunut 9 jäsenestä.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on toiminut Reijo Löytynoja (SDP), 1. varapuheenjohtajana Osmo Tokeensuu (Kesk.) ja 2. varapuheenjohtajana Jorma Saarenpää (PS).

Kunnanhallituksen esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja Tanja Matikainen.

Kunnanhallitus on 1.1.-31.5.2017 aikana pitänyt 12 kokousta ja käsitellyt 189 §:ää.

Kunnanhallituksen poliittiset voimasuhteet em. aikavälillä olivat seuraavat:

SDP 3
Kesk. 2
PS 1
Kok. 1
Vas. 1
KD 1

Kunnanhallitus 1.6-31.12.2017 on koostunut 7 jäsenestä.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on toiminut Pirjo Alijärvi (SDP) ja 1. varapuheenjohtajana Osmo Tokeensuu (Kesk.).

Kunnanhallituksen esittelijänä on toiminut kunnanjohtaja Tanja Matikainen.

Kunnanhallitus on 1.6-31.12.2017 aikana pitänyt 12 kokousta ja käsitellyt 186 §:ää.

Kunnanhallituksen poliittiset voimasuhteet em. aikavälillä olivat seuraavat:

SDP 3
Kesk. 2
PS 1
Kok. 1

Kaikkien toimielinten kokoonpanot on esitelty tarkemmin tämän kirjan kappaleessa 6.2.

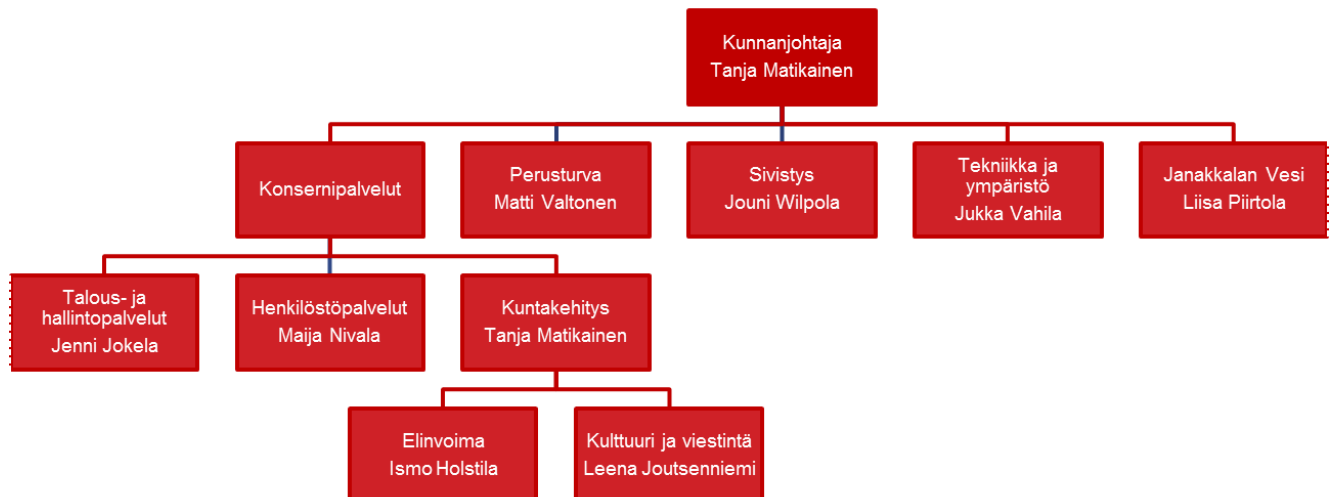
Kunnan toiminta

Kunnan toiminta jakautuu kolmeen toimialaan: perusturvaan, sivistystoimeen sekä tekniikkaan ja ympäristöön. Konsernipalvelut tukevat koko kunnan tasolla kunnan organisaation toimintaa kunnanjohtajan rinnalla.

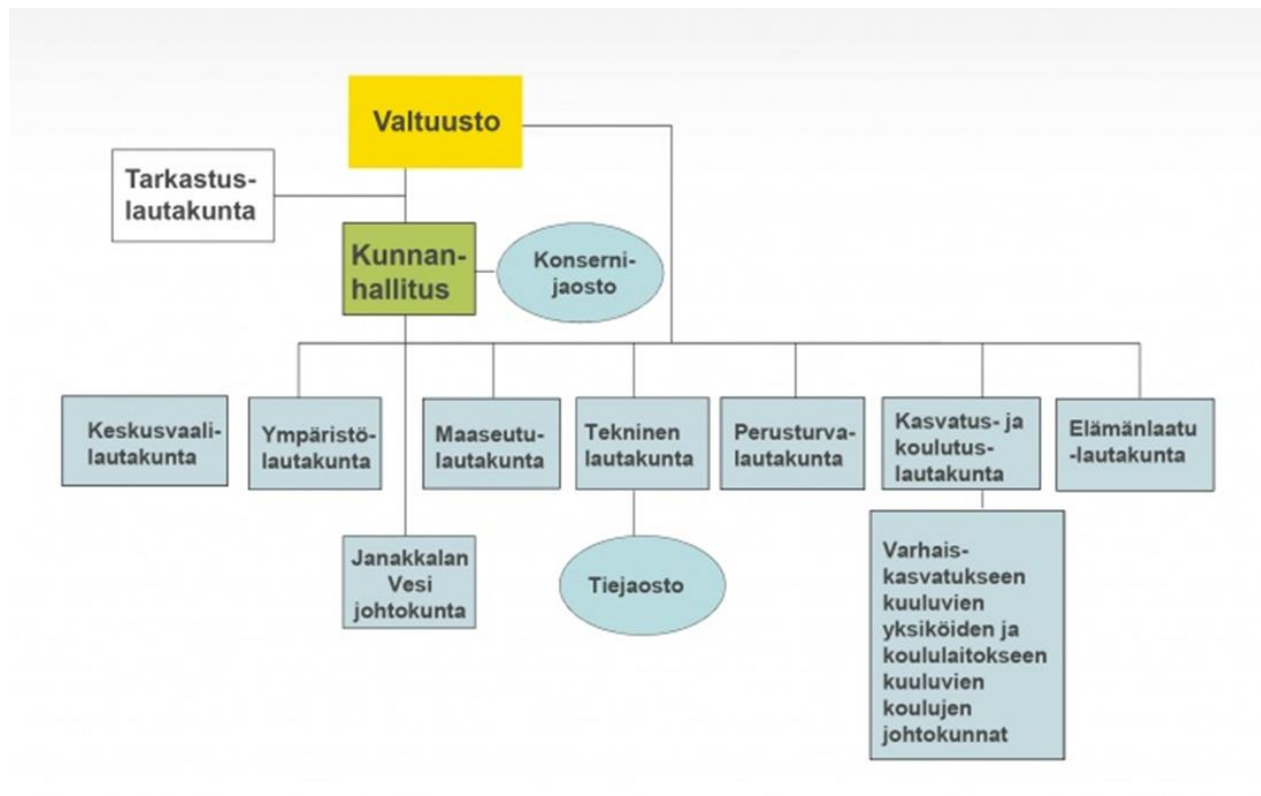
Kunnan johtoryhmän kokoonpano vuonna 2017

Tanja Matikainen	kunnanjohtaja
Jenni Jokela	talous- ja hallintojohtaja
Maija Nivala	henkilöstöjohtaja
Leena Joutsenniemi	viestintäpäällikkö
Matti Valtonen	perusturvajohtaja
Jukka Vahila	tekninen johtaja
Jouni Wilpola	sivistysjohtaja
Liisa Piirtola	toimitusjohtaja, Janakkalan Vesi liikelaitos
Arja Jaatinen	toimitusjohtaja, Janakkalan Asunnot Oy
Markus Myhrberg	toimitusjohtaja, Janakkalan Teollisuusalueet Oy
Sinikka Elo	henkilöstön edustaja

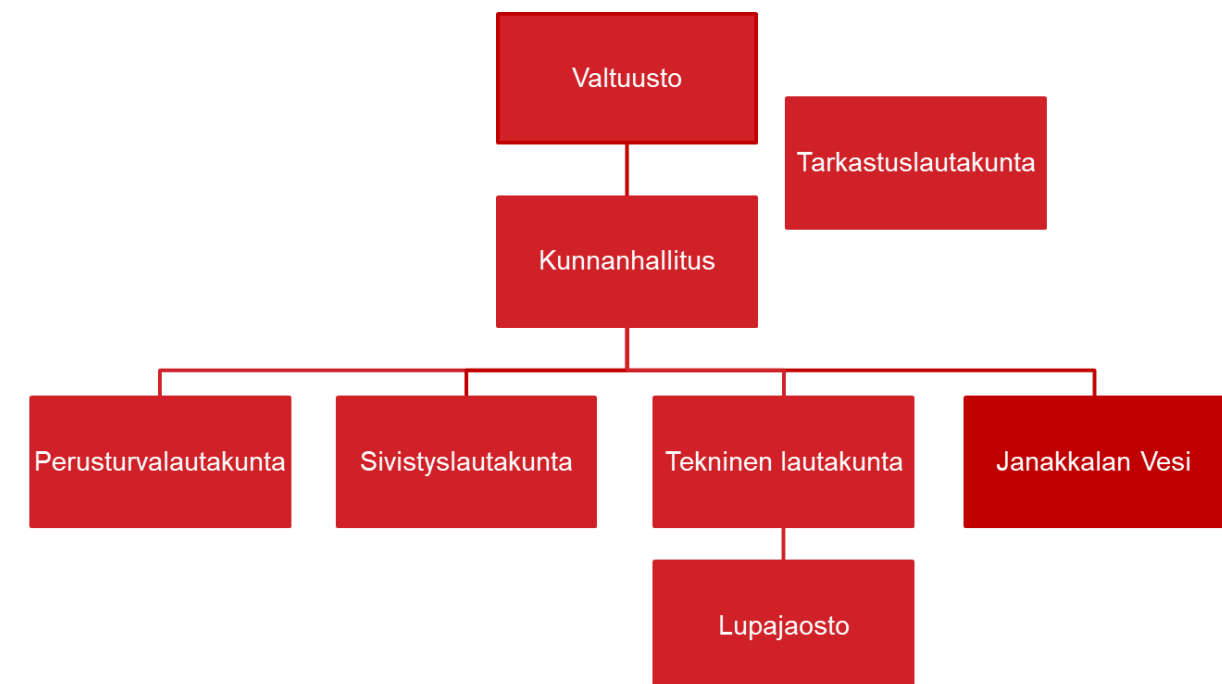
Janakkalan kunnan hallinto-organisaatio 1.1.-31.12.2017

Janakkalan kunnan luottamushenkilöorganisaatio 1.1.-31.5.2017

Janakkalan kunnan luottamushenkilöorganisaatio 1.6.-31.12.2017

1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.2.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys

Valtionvarainministeriön 19.12.2017 julkaiseman Taloudellisen katsauksen (42a/2017, 26) mukaan Suomen ulkomaankauppa on lähtenyt voimakkaaseen kasvuun v. 2017. Sekä viennin että tuonnin kasvu on ollut ennakoitua vahvempaa. Ulkomaankauppaan ovat vaikuttaneet v. 2017 ennen kaikkea maailmankaupan kasvu ja myönteinen talouskehitys useimmissa Suomen tärkeimmistä vientimaista.

Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu vakaana. Vuonna 2017 kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua tukee parantunut työllisyys sekä verotuksen keventyminen. Käytettävissä olevat reaalitytulot nousevat yli kahdella prosentilla, sillä inflaatio kiihtyy vain vähän energian hintojen noususta huolimatta. Kuluttajabarometrin mukaan luottamus talouden myönteiseen kehitykseen on kohentunut selvästi viimeisen vuoden aikana ja yksityinen kulutus kasvaa kotitalouksien luottamuksen varassa myös lähivuosina. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus 42a/2017, 30)

Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun mukaan työttömyys on laskenut hyvin hitaasti v. 2017 ja työttömyysasteen trendi oli lokakuussa 8,5 prosentissa. Työttömyysasteen hidas lasku johtuu ainakin osittain piilotyöttömien sekä muiden työvoiman ulkopuolisten aktivoitumisesta työnhakuun, mikä on normaalia suhdannetilanteen parantuessa. Ennuste vuoden 2017 työttömyysasteeksi on 8,6 %. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus 42a/2017, 48)

Ennuste vuoden 2017 inflaatioksi on 0,8 % kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna. Inflaatiota kiihdyttää v. 2017 etenkin raakaöljyn hinnan selkeä nousu viime vuodesta. Palveluiden hintojen odotetaan v. 2017 nousevan noin 1,5 prosentin vauhtia, eli selkeästi hitaammin kuin v. 2016. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus 42a/2017, 50)

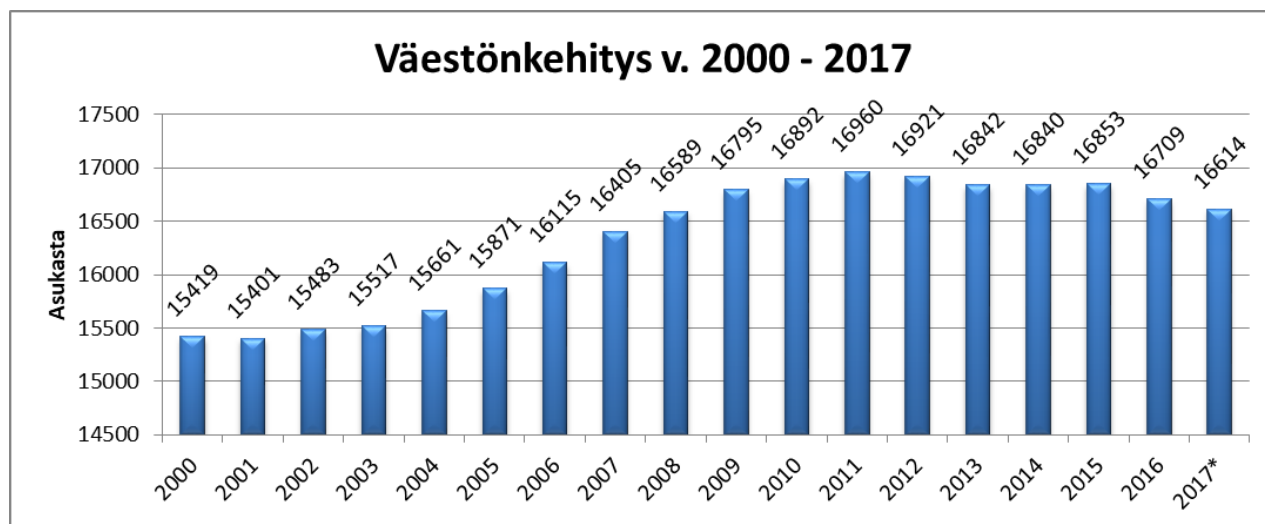
Julkisyhteisöjen alijäämä on pienentynyt vuosikymmenen puolivälistä lähtien. Ensin alijäämää kohensivat pääasiallisesti sopeutustoimet ja myöhemmin myös talouskasvun käynnistyminen. Kehitys jatkuu samankaltaisena lähivuodet, mutta alijäämän supistuminen on hyvin verkkaista. Julkinen talous on edelleen vuosikymmenen loppupuolella alijäämäinen. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus 42a/2017, 53)

Paikallishallinnon rahoitusaseman viime vuosien vahvistuminen jatkuu v. 2017. Paikallishallinnon kulutusmenoja ovat supistaneet kilpailukyky sopimuksen toimenpiteet, kuntatyönantajan eläkemaksujen alentuminen sekä hallituksen linjaamat sopeutustoimet. Lisäksi kunnat ja kuntayhtymät ovat jatkaneet toimintansa tehostamista ja taloutensa sopeuttamista hilliten menojen kasvua. Paikallishallinnon tuloja kasvattaa verotulojen kasvun piristymisen. Etenkin yhteisöveron tuotto on osoittautumassa poikkeuksellisen hyväksi v. 2017. (Valtionvarainministeriön taloudellinen katsaus 42a/2017, 61)

1.2.3.2. Oman alueen taloudellinen kehitys

Asukasmäärän kehitys

Tilastokeskuksen tietojen perusteella Janakkalan kunnan asukasmäärä 31.12.2017 oli 16 614. Asukasmäärä on vähentynyt -95 henkilöä (0,57 %-yks.) edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Lähde: * Tilastokeskus

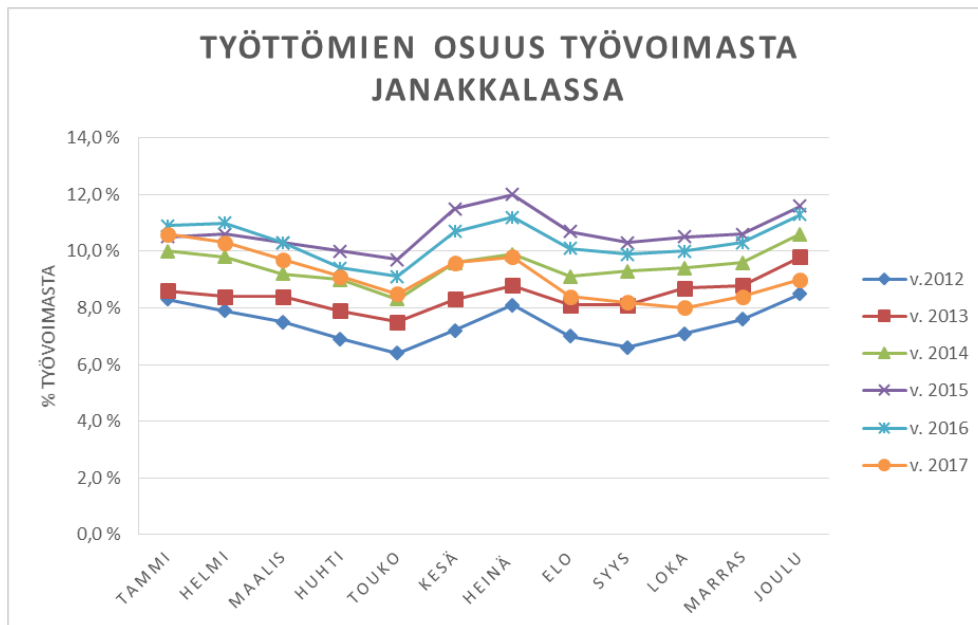
Kunnan asukasluku pysyi melko vakaana vuoteen 2003 saakka. Tämän jälkeen asukasluku kasvoi kiihtyvällä vauhdilla vuoteen 2009 asti. Vauhtia kuvaa vuotuinen väestönkasvu, joka on ollut vuosina 2004–2009 Janakkalassa 0,9 – 1,8 % välillä. Vuosina 2010–2011 asukasluvun kasvu hidastui huomattavasti ja vuonna 2012 asukasluku kääntyi laskuun. Asukasmäärän lasku on jatkunut lukuun ottamatta vuotta 2015. Vuosina 2016 ja 2017 asukasmäärä väheneminen jatkui poikkeuksellisen runsaana.

Vuoden 2017 talousarviossa suunnitteluoletuksena käytettiin 16 750 asukasta. Ennuste alittui 136 henkilöllä (-0,8 %-yks.) väkiluvun ollessa vuoden 2017 viimeisenä päivänä edellä mainittu 16 614.

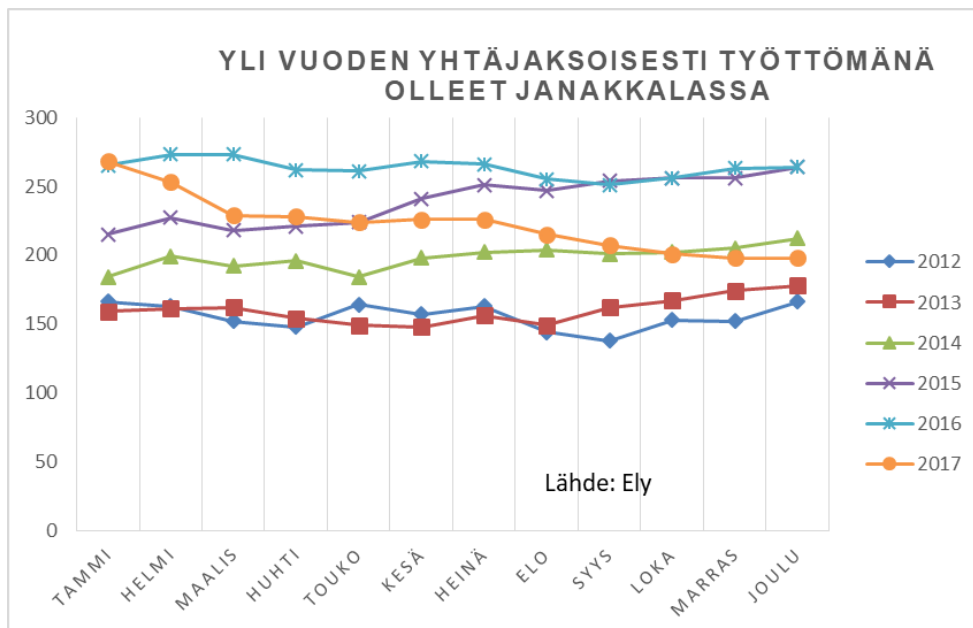
Työllisyys

Hämeen ELY-keskuksen kuntien alueella oli joulukuun 2017 lopussa 21 563 työtöntä työnhakijaa, mikä on 3453 vähemmän (-13,8 %) kuin vuotta aiemmin. Koko maassa työttömänä työnhakijana oli joulukuun lopussa 295 524 henkilöä, mikä on 62 559 vähemmän (-14 %) kuin vuosi sitten. Joulukuun lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Hämeen ELY -keskuksen alueella 12,3 % ja koko maassa 11,2 %. Janakkalan vuoden 2017 keskimääräinen työttömyysaste oli 9,1 %, kun se vuonna 2016 oli 10,3 %. (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuun 2017, TEM: Työnvälitystilasto, kuntapohjaiset vuosikeskiarvot.)

Joulukuun lopussa 2017 työttömien osuus työvoimasta oli Hämeessä 12,3 %, mikä on 1,8 % -yksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Kanta-Hämeen kunnista työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli korkein Forssassa (11,9 %), Hämeenlinnassa (11,5 %) ja Riihimäellä (10,0 %). Osuus oli vastaavasti matalin Lopella (6,3 %), Hausjärvellä (6,8 %) ja Hattulassa (7,4 %). Janakkalassa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuussa 2017 9,0 %. (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuu 2017)

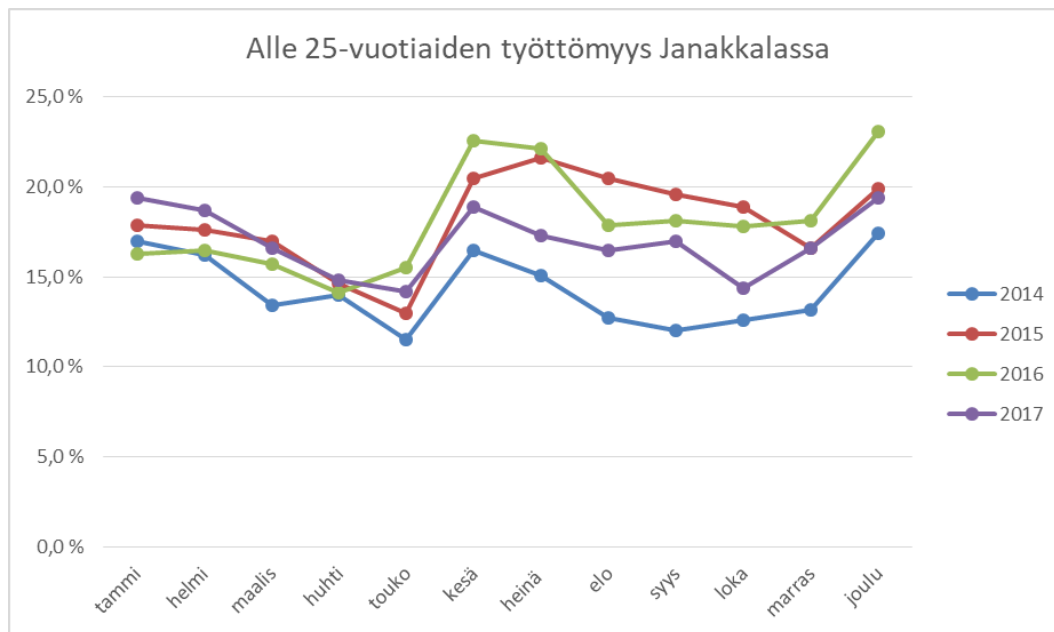
Janakkalassa pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita) oli vuoden 2017 joulukuussa 198 henkilöä, mikä on 66 henkilöä (- 25 %) vähemmän kuin vuoden 2016 joulukuussa. Joulukuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita henkilöitä oli Hämeessä 7255 henkilöä, mikä on 1364 vähemmän (- 15,8 %) kuin vuotta aiemmin. (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuu 2017)

Työttömien määrä Janakkalassa

Janakkalassa työttömien lukumäärä oli vuoden 2017 joulukuussa 712 henkilöä, mikä on 183 henkilöä (ja - 20 %) vähemmän kuin vuoden 2016 joulukuussa. Kanta-Hämeen maakunnan kunnissa oli joulukuun lopussa 8257 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1947 vähemmän (-19,1 %) kuin vuosi sitten. Marraskuusta työttömien määrä kasvoi 713 henkilöllä (9 %). (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuu 2017)

Alle 25-vuotiaiden työttömien osuus nuorten työvoimasta oli Kanta-Hämeessä joulukuussa 2017 14,6 %. Tämä on -14,8 % -yksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Kunnittain tarkasteltuna korkeimmat nuorten työttömien osuudet nuorten työvoimasta olivat Janakkalassa (19,4 %), Jokioisilla (15,4 %) ja Hämeenlinnassa (15,4 %). Nuorten työttömien lukumäärä Janakkalassa joulukuun 2017 lopussa oli 113 henkilöä, joka on 21 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. (Hämeen ELY-keskus ja TE-palvelut: Häme työllisyyskatsaus joulukuu 2017)

Kausittaista työttömyyden määrää selittää mm. kausityöt sekä kouluista valmistumiset ja määräaikaisten työsuhteiden tavanomaista yleisemmät päättymiset joulukuun aikana. Tilapäistyövoiman tarve kasvaa erityisesti keväällä kesälomasijaisia palkatessa eripituisiksi jaksoiksi ja työttömien määrä vähenee syksyllä syyskuussa, kun sijoitutaan oppilaitoksiin, nuorilla miehillä merkittävää on myös armeijan aloitus- ja lopetusajankohdat. Tämä on nähtävissä Janakkalan työttömien lukumäärän ja alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden lukumäärän samansuuntaisessa kehityksessä vuoden aikana.

Vuoden 2017 alussa alkanut voimakas pitkäaikaistyöttömyyden lasku selittyy osin myös TE-palvelujen aloittamilla 3 kuukauden välein tehdyillä määräaikaishaastatteluilla, jotka poistivat tilastoista jo pidempään työssä tai eläkkeellä olleita kontaktoinnin myötä. Työttömyyttä tarkastellessa on hyvä huomioida, että TEM:n tilastoissa erilaisissa TE-palveluissa olevat tai työttömyysturvalla opiskelevat eivät näy työttöminä vaan ainoastaan nk. laajan työttömyyden tilastoissa toimenpiteessä olevina. TEM:n tilastoissa myös jo keskimäärin 4 tuntia viikossa työskentelevät luetaan työssä oleviksi työnhakijoiksi, ei työttömiksi.

Elinvoima

Valtuuston hyväksymän elinvoimaohjelman kautta on kulunut pian kaksi vuotta. Tänä aikana on ilmennyt toiminnallisista ja organisaatiomuutoksista johtuvia tarpeita tarkistaa ohjelmaa. Määritellyt tavoitteet ovat käytännössä hyviksi ja tarpeelliseksi todettu, eikä niihin ole välitöntä tarvetta puuttua.

Tavoitteet / toimenpiteet

- Kunnassa toimivilla yrityksillä on hyvät toimintaolosuhteet ja kasvuedellytykset / Neuvova asiakaspalvelu ja matalan kynnyksen toimintakulttuuri sekä ennakoiva tonttituotanto ja toimivien yritysten tarpeiden tunnistaminen.
- Uusia yrityksiä ja asukkaita sijoittuu Janakkalaan / Houkutteleva tonttituotannon ohjelmointi, kilpailukykytekijöiden kehittäminen ja palvelujen ylläpito.

- Janakkalan kunta ja yritykset tekevät yhteistyötä toistensa ja yhdistysten kanssa / Osallistuminen ja osallistava toiminta, toimintaympäristön ymmärtäminen yhteisenä asiana.
- Janakkalalla on houkutteleva kuntakuva/imago / Elinvoimaisuuden korostaminen, kasvusuuntainen ja palvelukeskeinen asennoituminen kaikkeen tekemiseen ja suunnitteluun.
- Kunnan hankinnat toteutetaan niin, että paikalliset yrittäjät voivat osallistua tarjouskilpailuihin ja menestyä niissä / Tietoisuuden lisääminen, uusien käytäntöjen käyttöönotto.

Tavoitteisiin voisi ajatella lisättäväksi seudullisen yhteistyön kilpailukykyä ja toimintojen sujuvuutta kohentavilla toimilla. Tällaisia ovat esimerkiksi mittavimmat liikennehankkeet, markkinointiponnistukset ja näkyvyys laajoilla markkina-alueilla. Huomiota edellyttävät myös lisäresurssien mahdollistamat palvelut, kuten yritysneuvonta ja –kehittäminen. Kuntakehityksen tulosalueen elinvoima-tulosyyskässä (uusi vuoden 2018 alusta) työskentelevät elinvoimakoordinaattori ja elinvoimapäälikkö, joka lisää edelliseen vuoteen verraten 1,5 htv. Lisänä Janakkalan Teollisuusalueet Oy:n yhden htv:n lisäys vuoden 2018 aikana.

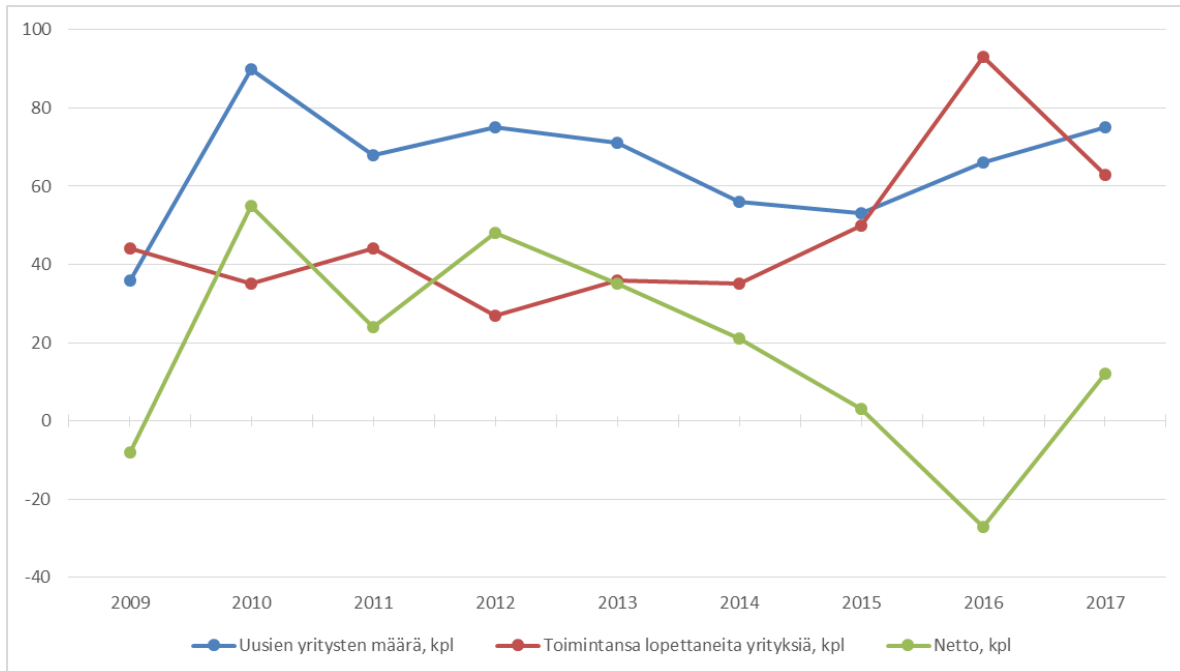
Elinvoimaohjelmassa on määritelty yksilöidyt tavoitteet sekä vastuut tavoitteiden vaatimien toimenpiteiden toteuttamiseksi. Elinvoimaohjelman vahvuus on sen käytännönläheisyys sekä tavoitteiden toteuttamisen vienti henkilövastuille ns. Voimala-tiimissä. Voimala-tiimi huolehtii kunnan elinvoimasta. Tiimiin kuuluvat kunnanjohtajan lisäksi elinvoimapäälikkö, viestintäpäälikkö, elinvoimakoordinaattori sekä Janakkalan Teollisuusalueet Oy:n toimitusjohtaja ja yrityskehittäjä.

Janakkalassa on saavutettu ohjelmassa asetettuja tavoitteita. Lisäksi elinvoimaa ja työpaikkojen luomiseen liittyviä kilpailutekijöitä on poliittisessa päätöksenteossa haluttu edistää merkittävästi. Erityisesti voidaan mainita myös seudullinen kanssakäyminen. Kilpailuasetelmasta huolimatta kuntien välillä on saavutettu yhteisen edun ajattelun myötä päättäjä ja virkamiestasojen synergia. Tämä korostuu entisestään tulevana vuosina käytännön toimenpiteiden muodossa, kuten Moreeni-Rastikangas yritysalueiden yhteismarkkinointi ja tuotteistamistyö sekä yhteisistä intresseistä syntyvät liikennehankkeet Riihimäen kaupungin ja paikallisten maaomistajien kanssa Etelä-Janakkalan Punkassa.

Liikennehankkeiden lobbaaminen suuralueelle Janakkala-Hämeenlinna-Riihimäki. Strateginen kaavoitus, elinkeinoihin liittyvät toiminnot sekä johtaminen ovat lähentyneet toisiaan. Tämä on arvotekijä, jota on syytä ylläpitää, etenkin kaavoitusresurssien kohentuessa. Janakkala on saavuttanut ja säilyttänyt aseman maakunnan varteenotettavana toimijana ja tämä asema on kunnan kokoluokkaan nähden huomattavan näkyvä. Kunnassa on tiedostettuja vetovoimatekijöitä, joita hyödyntämällä ja elinkeinotoiminnan yhteiskuntasuhteita aktiivisesti ylläpitämällä Janakkalan kunnalla on erittäin hyvät mahdollisuudet menestyä uudessa kuntakentässä. Yhteistyö on voimavara, jota hyödynnetään sisäisesti, seudullisesti ja maakunnallisesti.

Uuden haasteen menestyksen tekemiselle aiheuttaa maakuntauudistus (oletus vuoden 2020 alusta), jossa kasvutekijöiden hoito maakuntahallinnon taholta tulee nähtäväksi käytännön kautta. Muutos aiheuttaa todennäköisesti reagointitarpeita kuntatasolla, joiden osalta tulee olla huomiokykyä tarkistaa omia toimintoja.

Vuonna 2017 Janakkalan kuntaan perustettiin uusia yrityksiä 75 kappaletta. Toimintansa lopettaneita yrityksiä oli 63 kappaletta. Seuraavasta kuvasta ja sen alla olevasta taulukosta on nähtävissä vuosien 2009-2017 kehitys.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Uusien yritysten määrä, kpl	36	90	68	75	71	56	53	66	75
Toimintansa lopettaneita yrityksiä, kpl	44	35	44	27	36	35	50	93	63
Netto, kpl	-8	55	24	48	35	21	3	-27	12

Lähde: Janakkalan Teollisuusalueet Oy

Yritystonttimarkkinoilla ja rakennuspaikkojen etsinnässä on tapahtunut elpymistä vuoden 2016 jälkeen. Janakkalasta tiedustellaan uudisrakentamisen paikkoja ja maakauppoja on syntynyt sekä raakamaan sisään oston että jalostetun tonttimaan osalta. Sopimusperusteinen yksityisen maan kaavoitus on myös luonut hyvän pohjan toteutuksen etupainotteisuudelle yritysaluemarkkinoilla.

Yritystontteja myytiin vuonna 2017 4 kappaletta ja niiden pinta-ala oli yhteensä 3,5 hehtaaria. Alla olevassa taulukossa on myytyjen yritystonttien määrän kehitys vuosilta 2009-2017.

Janakkala, vuosi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Myydyt yritystontit, kpl	1	4	4	3	1	1	0	0	4
Myydyt yritystontit, ha	0,8	2,6	17,4	2,1	0,7	0,6	0	0	3,5

Lähde: Janakkalan Teollisuusalueet Oy

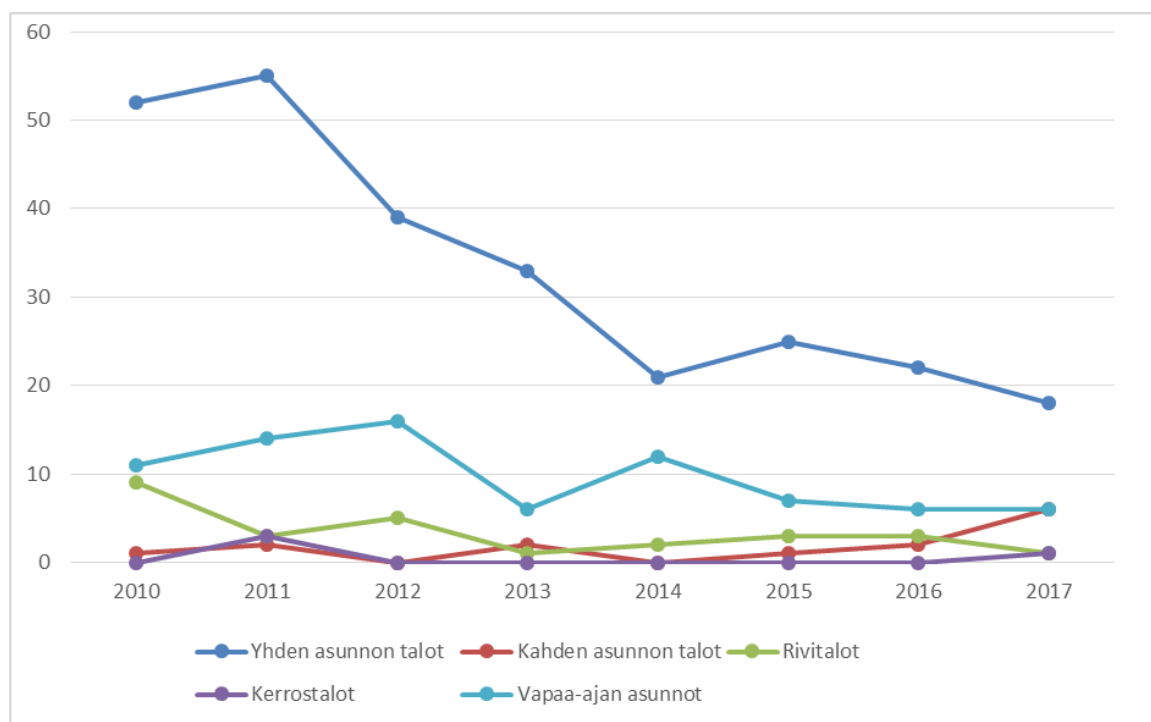
Asuntotuotanto

Omakotitalorakentaminen oli viime vuonna aktiivisempaa kuin ennakoitiin. Vuodelle 2017 myönnettiin 18 omakotitalon luvat sekä 6 paritalon luvat, vaikka rakentamistilanne yleisesti ottaen oli heikko alkuvuonna. Positiivisia merkkejä oli kuitenkin ilmassa päiväkodin- ja hoitolaitosrakentamisen osalta. Ilveslinnantien uudelle päiväkodille myönnettiin lupa loppuvuodesta. Kuumolantielle valmistui tehostetun palvelun hoivakoti ja lisäksi viereen valmistuu 2018 toinen hoivakoti. Vuonna 2018 on tulossa suurehko lastenkoti Kekanahtielle.

Kuluvan vuoden osalta alkuvuonna ollut nousua hienoista näkyvissä omakotitalorakentamisen osalta (maaliskuun alkuun mennessä 5 lupahakemusta). Rakentamisen ennakkokysyntä (neuvontapyyntö) on vilkkaampaa kuin 2017. Ilveslinnan ensimmäiset tontit on varattu ja Mäyrän tuleva asuinalue tuovat toivottavasti kaivattua kysyntää ja aktiivisuutta pientalorakentamiseen vuosille 2018-2020.

Myönteinen ja lähivuosista poikkeava asia on vuonna 2017 myönnetty kerrostalolupa Turengin keskustakolmioon Tohvelantielle ja rakennus rakentamisen aloitus, valmistuminen on 2018.

Myönnettyjen rakennuslupien määrä vuosina 2011-2017

Lähde: Janakkalan rakennusvalvonta

Asuntotuotanto Janakkalassa vuosina 2009-2017

Myönnettyt luvat, kpl	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yhden asunnon talot	52	55	39	33	21	25	22	18
Kahden asunnon talot	1	2	0	2	0	1	2	6
Rivitalot	9	3	5	1	2	3	3	1
Kerrostalot	0	3	0	0	0	0	0	1
Vapaa-ajan asunnot	11	14	16	6	12	7	6	6

Lähde: Janakkalan rakennusvalvonta

1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2017 ei tapahtunut merkittäviä verotus- tai valtionosuusmuutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Uusia kunnan toimintaan vaikuttavia merkittäviä lakisääteisiä tehtäviäkään ei annettu valtion taholta vuonna 2017.

Vuonna 2017 tehtiin kolme talousarviomuutosta. Ensimmäinen muutos tehtiin valtuustossa 29.5.2017 § 32. Em. päätöksellä muutettiin kunnan talousarvio vastaamaan kunnan uutta 1.6.2018 voimaan tulevaa luottamushenkilöorganisaatiota. Toinen talousarviomuutos hyväksyttiin valtuustossa 29.5.2017 § 31, jolloin myönnettiin 700 000 €:n lisämääräraha maan hankintaan. Kolmas muutos tehtiin valtuuston kokouksessa 13.11.2017 § 87. Tässä muutoksessa oli useita eri muutoskohtia sekä käyttötalous että investointiosassa. Tehtyjen talousarviomuutoksen kokonaisvaikutus tuloslaskelmaan oli n. +1,7 milj. €.

Aiempiin vuosiin nähden poikkeavana tapahtumana voidaan pitää vuonna 2017 toteutettua YT-menettelyä. YT-menettelyssä haettiin henkilöstösäästöjä mm. töiden uudelleen organisoinnilla. Olennaisena asiana voidaan pitää myös kunnan koulu- ja monitoimikeskusten tarvesuunnitelman hyväksymistä valtuustossa joulukuussa 2017. Tämän päätöksen myötä käynnistettiin kunnan historian suurimman investointikohteen (alustava arvio n. 63 milj. €) hankesuunnitelma. Hankesuunnitelma käsitellään valtuustossa kesäkaudella 2018.

Tilikauden päättymisen jälkeen olennaisena muutoksena voidaan pitää valtuustossa 5.2.2018 § 6 hyväksyttyä Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n yhtiöittämispäätöstä. Tämän muutoksen myötä valtuusto hyväksyi Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n yhtiöittämisen ja perustettavan yhtiön osakkeiden vastaanottamisen. Valtuusto myös päätti antaa omavelkaisen takauksen niille lainoille, joille on jo aiemmin annettu kunnan omavelkainen takaus (2 663 008 euroa).

1.2.5. Kunnan henkilöstö

	TP 2015	TP 2016	TP 2017	Muutos 2017/2016	
				hlö/eur	%
Henkilökunnan lukumäärä 31.12.	1081	1006	1010	4	0,4
- josta vakituisessa virka-/työsuhteessa	830	828	806	-22	-2,7
- tilapäisessä virka-/työsuhteessa	251	178	204	26	14,6
Henkilöstökulut yhteensä	45 571 889	45 466 500	42 258 174	-3 208 326	-7,1
- josta palkat ja palkkiot	35 007 711	34 846 832	33 103 262	-1 743 570	-5,0
- henkilösivukulut	10 564 179	10 619 668	9 154 912	-1 464 756	-13,8
- josta eläkemaksut	8 616 282	8 270 783	7 677 892	-592 891	-7,2
Työvoiman vuokraus	1 114 074	970 499	1 229 620	259 121	26,7
Henkilöstökulut ja työvoimanvuokraus yhteensä	46 685 963	46 436 999	43 487 794	-2 949 205	-6,4

Kunnan palveluksessa oli vuoden 2017 lopussa yhteensä 1010 henkilöä (lisäystä edelliseen vuoteen 4 henkilöä). Vakituisessa työ-/virkasuhteessa toimi 806 henkeä. Vastaava luku vuonna 2016 oli 828. Vakinaisten palvelussuhteisten osuus koko henkilöstöstä oli 79,8 % ja tilapäisten 20,2 %. Tilapäisissä palvelussuhteissa oli toimi 204 henkilöä. Vuonna 2016 tilapäisiä työntekijöitä oli yhteensä 178.

Työllistettyjä henkilöitä oli vuoden 2017 lopussa 26 henkeä kun vuoden 2016 lopussa heitä oli 13 henkeä.

Tilapäisen työvoiman hienoinen kasvu aiheutuu työllistettävien määrän kasvusta sekä siitä että osaa vakinaisista vakansseista on hoidettu määräaikaista.

Vuonna 2017 henkilöstökulut (sis. sivukulut) olivat 42 258 174 €. Alkuperäisessä talousarviossa henkilöstökuluiksi arvioitiin 43 264 140 euroa ja muutetussa talousarviossa 42 955 816 euroa. Säästö muutettuun talousarvioon nähden on 697 642 euroa, josta varsinaisten palkkojen ja palkkioiden osuus on 554 989 euroa ja sivukulujen osuus 142 653 euroa. Osan säästöstä selittää työvoimanvuokrauspalvelujen määrärahan ylittyminen 220 320 eurolla muutettuun talousarvioon nähden.

Henkilöstökulut on 3 208 326 € (-7,1 %) vähemmän kuin vuonna 2016. Palkkojen ja palkkioiden osuus erosta on 1 743 570 euroa ja henkilösivukulujen osuus 1 464 756 euroa. Suuri vaikutus henkilöstökulujen pienenemiseen on ollut KiKy-sopimuksen mukainen lomarahojen leikkaus 30 %:lla. Lomarahoja maksettiin vuonna 2017 1 148 500 €, kun vuonna 2016 niitä maksettiin n. 1 690 000 €. Lisäksi henkilöstökuluja on vähentänyt eläkekulujen aleneminen 592 890 eurolla, kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksujen aleneminen 385 085 eurolla sekä työttömyysvakuutusmaksun aleneminen 410 772 eurolla. Nämä olivat osa KiKy sopimusta. Henkilöstökuluja pienentävänä tekijänä on huomattava se että vuoden 2016 lukuihin sisältyi Hattulan-Janakkalan yhteistoiminta-alueen henkilöstökuluja 684 858 euroa

Henkilöstöpalvelujen ostot kasvoivat vuodesta 2016 vuoteen 2017 259 121 eurolla. Vuoden 2017 henkilöstöpalvelujen ostot olivat 1 229 620 €, kun vastaava luku vuonna 2016 oli 970 499 €. Prosentteina kasvu oli 26,7 %. Kulujen kasvaminen johtuu teknisen toimialan ja sivistystoimen alaisen varhaiskasvatuksen kasvaneesta työvoimanvuokrauksesta.

Janakkalan kunnasta laaditaan henkilöstökertomus, josta löytyy henkilöstöön liittyviä tarkempia lisätietoja.

1.2.6. Ympäristöasiat

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä, lupa- ja valvontamenettelyistä sekä ympäristön tilan seurannasta ja ympäristön kunnostamisesta on vastannut ympäristölautakunta oman talousarvionsa puitteissa 1.1.-31.5.2017. Kunnan luottamushenkilöorganisaation muutoksen myötä ympäristölautakunta lakkautettiin 1.6.2017 alkaen. Osa ympäristölautakunnan asioista siirrettiin päätettäväksi teknisessä lautakunnassa ja osa päätettäväksi 1.6.2017 alkaen perustetussa lupajaostossa.

Lisäksi jaosto vastaa maa-aineslain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä. Lupakäsittely ja valvonta ovat osin maksullista, mutta maksut kattavat vain pienen osan toiminnan kuluista. Yllättäviin ympäristövahinkoihin tai laajempiin tutkimuksiin ei ole talousarviossa varauduttu, niihin reagoidaan erikseen tarvittaessa.

Ympäristönsuojelulaki uudistui 1.9.2014 lähtien. Laissa on nyt määritelty ja veloitettu viranomaisen säännölliseen ja suunnitelmalliseen valvontaan. Valvonnasta laaditaan suunnitelma, jossa valvonnan tarve arvioidaan riskiperusteisesti. Lain muutos mahdollistaa myös maksujen perimisen suunnitelmaan perustuvasta valvonnasta. Jaosto on käsitellyt merkittävän määrän ympäristö- ja maa-aineslupia, joilla säädellään ympäristön pilaantumista ja huolehditaan kiviainesten kestävästä käytöstä.

Merkittävimpiä ympäristöriskin toteutumisenä voidaan pitää Turengin keskusta-alueen pohjaveden likaantumista hiilivedyillä. Asiaa on selvitetty perusteellisesti, ja kunnostuspäätös on annettu ja kunnostus käynnissä. Muilla pohjavesialueilla pohjavesi on hyvälaatuista.

Vesiensuojelussa ja kunnostuksissa tehdään aktiivista yhteistyötä Vanajavesikeskuksen, vesienhoitolain mukaisen yhteistyöryhmän, vesiensuojeluyhdistysten ja osakaskuntien puitteissa. Vesienhoitoa luonnehtii pitkäjänteisyys, veden laadun ja vesiekologian muutokset tapahtuvat hitaasti.

Ilmanlaadun osalta tilanne on suhteellisen vakaa. Turengin kaukolämmöntuotannossa on siirrytty kotimaiseen kiinteään polttoaineeseen, Tervakosken kaukolämpö tuotetaan maakaasulla. Liikenteen osuus päästöistä on Janakkalassa iso johtuen erityisesti moottoritien suuresta ajoneuvomäärästä.

Huolimatta erilaisista suojelutoimista luonnon monimuotoisuudelle muodostaa uhkan erityisesti metsien entistä aktiivisempi käyttö taloudellisen tuottovaatimuksen kasvaessa ja puun käytön lisääntyessä erilaisten biotuote- ja energiahankkeiden edetessä.

1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Janakkalan kunnan vuoden 2017 tilikauden ylijäämä on n. 3,8 milj. €. Se on vuoden 2017 muutettua talousarviota merkittävästi parempi. Vuoden 2017 tilinpäätöksen myötä kunnan taseeseen kertyy n. 4,4 milj. € ylijäämää.

Vaikka verotulot ylittyivät huomattavasti alkuperäisestä talousarviossa ennakoidusta, oli syynä ennemminkin koko kuntakentän verotulojen korkeampi taso kuin Janakkalan kunnan oma kehitys. Janakkalan oman verotulopohjan parantamiseen on vuoden 2018 talousarviossa tähdätty elinvoimaa tukevilla toimenpiteillä. Tämä on tarpeen sillä väestönkehitys on ollut laskevassa suunnassa useamman vuoden ajan. Väestönkehitys on, suurimman verotuoton tuovan, kunnallisveron yhtenä perusteena. Tämän vuoksi väestönkehitys on saatava Janakkalassa nousevalle uralle, sillä kunnan koko talouden ja palvelujen suunnittelu perustuu maltilliseen väestönkasvuun. Mikäli väestönkehitystä ei saada käännettyä kasvavalle uralle, on tämä riski tulevien vuosien verotulokertymää ajatellen.

Tämän hetkisten tietojen valossa Janakkalan kunnan talousarvio vuodelle 2018 ja taloussuunnitelma 2018-2021 antaa tulevien vuosien kehityksestä liian valoisan kuvan. Vuoden 2018 talousarviota laadittaessa ei ollut vielä tiedossa millainen palkkataso valtakunnallisissa työehtosopimuksissa tuleville vuosille sovitaan. Voimassa olevassa talousarviossa vuodelle 2019 varattiin henkilöstökustannuksiin 0,7 %-yksikön kasvuvara. Ansiotason arvioitiin nousevan. 1,4 % ja sivukulujen alentuvan 0,85 %. Kunta-alan sopimusneuvotteluissa päädyttiin alkuvuodesta 2018 reilun kolmen prosentin palkankorotuksiin sopimuskaudelle 1.2.2018-31.3.2020. Näin ollen tulevalle vuodelle 2019 on Janakkalan kunnan talousarvioon henkilöstökuluihin tiedossa n. 2 %-yksikön korotuspaine, joka on n. 880 000 €.

Janakkalan kunnan käyttötalouden kasvupaineiden lisäksi, kunnan tulevien vuosien investointisuunnitelma aiheuttaa valtavan kustannuspaineen. Kunnan investointitaso on ollut useamman vuoden ajan n. 7-9 milj. euroa/vuosi, joka on liian vähän estääkseen korjausvelan kasvun sekä talonrakennus- että infrainvestoinneissa. Korjausvelan aiheuttaman paineen lisäksi, Janakkalaan suunniteltujen koulu- ja monitoimikeskusten uusinvestointi kasvattaa kunnan kuluja valtavasti. Hankkeen arvioitu kokonaiskustannustaso on n. 63 milj. €.

Edellä mainittujen paineiden lisäksi tuleva maakunta- ja sote-uudistus on vielä ratkaisua vailla. Maakunta- ja sote-uudistuksen on määrä astua voimaan vuoden 2020 alusta, mutta asia ratkennee vasta kesän alun tienoilla. Uudistuksia ei kuitenkaan ole saanut, eikä ole myöskään pystynyt, huomioimaan vuoden 2018 talousarviossa. Kuntien on annettava vuoden 2018 loppuun mennessä maakunnalle tarkka selvitys maakunnalle siirtyvästä toiminnasta, omaisuudesta, sopimuksista ja henkilöstöstä. Selvitys tullaan käsittelemään valtuustossa kuluvan vuoden aikana.

1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan 2.3.2015 § 15 sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet. Kunnanhallituksen tarkemmat ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiseksi hyväksyttiin 19.1.2015 § 9. Näiden ohjeiden mukaisesti on toimittu vuonna 2017.

Toimielinten riskianalyyseissä ei havaittu mitään suurta tai poikkeavaa negatiivista muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Riskeihin liittyvien seikkoja on tarkasteltu myös seuraavassa luvussa 1.3. (Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä) ja luvussa 1.6.5. (Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä).

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus vastaa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kunnanvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden pohjalta. (KuntaL 14 §, 39 §) Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapojen tulee siten olla järjestelmällisiä ja dokumentoituja.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena, väärinkäytösten ehkäisynä. Selonteossa kuvataan olennaisilta osin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistapa ja eri osa-alueet kunnanvaltuuston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa hyväksytyn mukaisesti. Näin ollen, jos kunnan sisäisessä valvonnan järjestämisessä tai toteuttamisessa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä selkoa ja esitys niiden korjaamisesta.

Selonteon valmistelusta vastaavat Janakkalassa toimialat siten, että lautakunnat ja niiden alainen toimialajohto valmistelevat kunnanhallitukselle osaltaan selonteossa esitettävät tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä.

Kohdealueet ovat sisäisen valvonnan selonteossa seuraavat:

1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Selonteossa tulee ottaa kantaa sisäisen valvonnan toimivuuteen lakien ja päätösten sekä hyvän hallintotavan noudattamisessa erityisesti lakisääteisissä tehtävissä ja erityisesti silloin, kun niiden noudattamisessa on havaittu puutteita. Selonteossa saattaa olla aiheellista arvioida sisäisen valvonnan toimivuutta tilanteessa, jossa toimielimen tai viranhaltijan toimintaan on tilikauden aikana kohdistunut kunnallisvalitus, korvausvaatimus, syytteesen asettaminen tai muu oikeusseuraamus.

2. Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta esitetään pääsääntöisesti toimintakertomuksessa ja talousarvion toteutumisvertailussa. Silloin kun tavoitteen asettamisessa tai määrärahan budjetoinnissa on tapahtunut olennainen virhe tai tulosvastuuta ei ole noudatettu tai toimivalta varojen käytössä on toistuvasti ylitetty, saattaa asia kuitenkin olla syytä tuoda esiin selonteossa korjausehdotuksineen.

3. Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Kunnan riskienhallinnan tasoa ja riittävyyttä arvioidaan sekä varsinaiseen toimintaan, investointeihin, rahoitukseen että vahinkoihin liittyvissä riskeissä. Riskit vaikuttavat toteutuessaan kunnan asemaan, talouteen, palvelukykyyn, työvoiman saatavuuteen ja yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä.

Toimintaan, investointeihin ja rahoitukseen liittyvät riskit jäävät pääsääntöisesti kunnan kannettavaksi. Vahinkoriskin toteutumisesta seuraavaa menoa tai menetystä voidaan rajata vakuuttamalla.

Riskienhallinnan järjestämistä arvioidaan selonteossa esimerkiksi seuraavin perustein:

- ☐ Onko riskienkartoitus kunnassa ajan tasalla ja onko se tehty riittävän kattavasti?
- ☐ Onko riskienhallinta ja seuranta vastuutettu selkeästi ja onko siihen riittävä asiantuntemus?
- ☐ Onko onnistuttu toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa?

4. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Selonteossa arvioidaan sisäisen valvonnan toimivuutta erityisesti silloin, kun omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa on toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Menetys tai korvaus voi olla seuraus esimerkiksi virheellisestä menettelystä hankinnan kilpailuttamisessa tai omaisuuden luovutukseen liittyvässä arvonlisäveron palautuksessa tai valtionosuuden takaisinperinnässä.

5. Sopimustoiminta

Sopimuksiin liittyvää sisäistä valvontaa on selonteossa aiheellista arvioida erityisesti silloin, kun sopimuksella on ollut sellaisia negatiivisia seuraamuksia, joita ei sopimusta tehdessä ole ennakoitu. Selonteossa on myös syytä arvioida onko sopimusehtojen noudattaminen ja vanhentumisaikojen seuranta kunnassa ajantasaisista ja kattavasti vastuutettu.

Sisäisen valvonnan selonteko vuodelta 2017:

Onko toiminnassa noudatettu lakeja, tehtyjä päätöksiä sekä hyvää hallintotapaa?

Onko tilikauden aikana toimitelimen tai viranhaltijan toimintaan kohdistunut kunnallisvalitus, korvausvaatimus, syytteesen asettaminen tai muu oikeusseuraamus?

Viranhaltijoihin ei ole tilikauden aikana kohdistunut mainittuja vaatimuksia. Valtuuston päätökseen 6.6.2016 § 40 ja kunnanhallituksen päätökseen 31.10.2016 § 251 on kohdistunut v. 2016 kunnallisvalitus, jotka koskivat Ilveslinnan kaavaa ja sen täytäntöönpanoa. Hämeenlinnan hallinto-oikeus hylkäsi valituksen ja piti kunnanvaltuuston päätöksen voimassa 8.2.2017. Asiassa haettiin valituslupaa Korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka hylättiin 3.7.2017 tehdyllä päätöksellä. Valtuuston päätös on siten saanut lainvoiman. Valitus koski kahta tonttia kaava-alueen reunassa.

Muilta osin uusia valituksia tai kanteluita ei ole vuoden 2017 aikana tehty. Tekninen lautakunta on käsitellyt kolme oikaisuvaatimusta, ja kunnanhallitus yhden oikaisuvaatimuksen. Toimielimet pitivät tehdyn päätöksen jako. asiat saivat lainvoiman.

Onko tavoitteiden toteutuminen ja varojen käytön valvonta toteutunut onnistuneesti?

Onko tavoitteen asettamisessa tai määrärahan budjetoinnissa tapahtunut olennainen virhe tai tulosvastuuta ei ole noudatettu tai toimivalta varojen käytössä on toistuvasti ylitetty?

Toimialojen tavoitteet ovat toteutuneet ennakoitua paremmin eikä toimivallan ylityksiä ole tapahtunut.

Teknisen toimialan osalta sisäilmaongelmista johtuen ilmanvaihtoa on jouduttu tehostamaan, joka aiheutti 123.000 €:n ylityksen lämmityskustannuksiin. Liikuntapalveluiden tuottoarvio oli liian korkea, ja tuotto alittui 77.185 €. Näistä tehtiin talousarviomuutokset.

Perusturvan osalta on tehty talousarviomuutos, joka koski sijaiskuluihin ja sijaispalveluiden ostoihin varattua määrärahaa (477.300€).

Konsernihallinnon ja sivistystoimen osalta talousarvion menot alittuivat ja tuotot ylittyivät. Verotulot ylittyivät n. 1.6 M€, johtuen koko maan tasolla olevasta ennakoimattomasta yhteisöveron kertatilityksestä 210 M€.

Onko toimialalla huomioitu toimintaan liittyvät riskit? Onko määritelty toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi?

Kaikkien toimialojen toiminnoissa on huomioitu toimintaan liittyvät riskit, eikä merkittäviä riskejä ole toteutunut.

Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Kunnanhallitus on lisäksi antanut tarkemmat ohjeet em. aiheisiin liittyen.

Kunnanhallitukselle myös raportoitiin ohjeistuksen mukaisesti muiden lautakuntien ja tytäryhteisöjen riskianalysit.

Perusturvan toimialalla on ollut ongelmia henkilöstön saatavuudessa kotihoidossa, sosiaalityössä, puheterapiapalveluissa sekä suun terveydenhuollossa.

Onko omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa on toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen?

Toimialojen toiminnassa ei ole toteutunut mainittuja riskejä.

Onko sopimukseen liittyen tullut tilikauden aikana ilmi sellaisia negatiivisia seuraamuksia, joita ei sopimusta tehdessä ole ennakoitu?

Sopimukseen liittyen tietoon ei ole tullut negatiivisia seuraamuksia muilla kuin perusturvan toimialalla.

Effica potilas-/asiakastietojärjestelmän laskutus- ja raportointi osioita päivitettiin ja niiden käyttöön-otossa oli ongelmia. Asiasta tehtiin yhteistyössä muiden käyttäjien kanssa seudullinen reklamaatio.

Työterveyshuollon Effican uuden laskutuksen käyttöönotossa on ollut ongelmia. Asiasta tehdään reklamaatio ja esitetään vahingonkorvausvaatimus.

Turengin terveysaseman alueella oleviin toimitiloihin hankittiin hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmä. Käyttöön otossa on ollut ongelmia ja reklamaatio toimittajalle on valmisteilla.

Vanhustyössä yhden palveluntuottajan palvelulaadussa oli ongelmia. Asiasta tehtiin reklamaatio ja palvelujen tuottaja maksoi kunnalle korvauksen palvelun toimimattomuudesta.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	2017 1000 €	2016 1000 €
Toimintatuotot	15 032	20 423
Valmistus omaan käyttöön	173	162
Toimintakulut	-94 893	-102 315
Toimintakate	-79 688	-81 730
Verotulot	64 805	63 034
Valtionosuudet	24 227	24 760
Rahoitustuotot ja -kulut		0
Korkotuotot	66	69
Muut rahoitustulot	132	132
Korkokulut	-522	-555
Muut rahoituskulut	-1	-2
Vuosikate	9 019	5 708
Poistot ja arvonalentumiset	-5 254	-5 006
Tilikauden tulos	3 764	702
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 764	702

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	15,9	20,0
Vuosikate/Poistot, %	172	114
Vuosikate, euroa/ asukas	543	341
Asukasmäärä	16 614	16 718

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$= 100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo- ja meno-eroa, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja meno-eroa riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo- ja meno-ero on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

$= 100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo- ja meno-eroa olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulo- ja meno-ero on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulo- ja meno-ero heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo- ja meno-eroa riittävyden arvioinnissa. Kunta-kohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

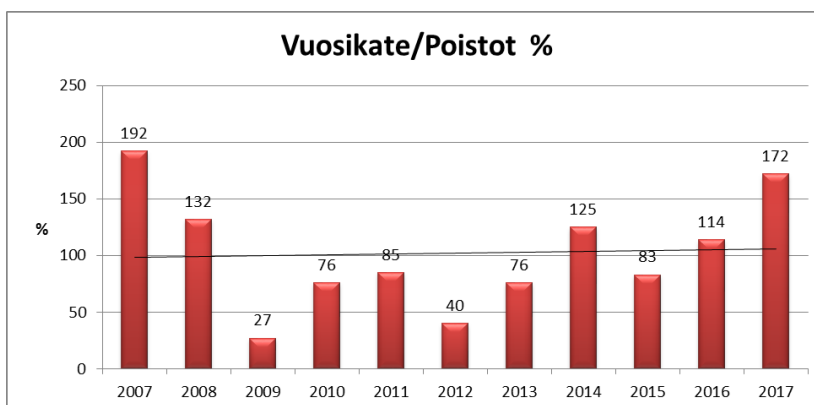
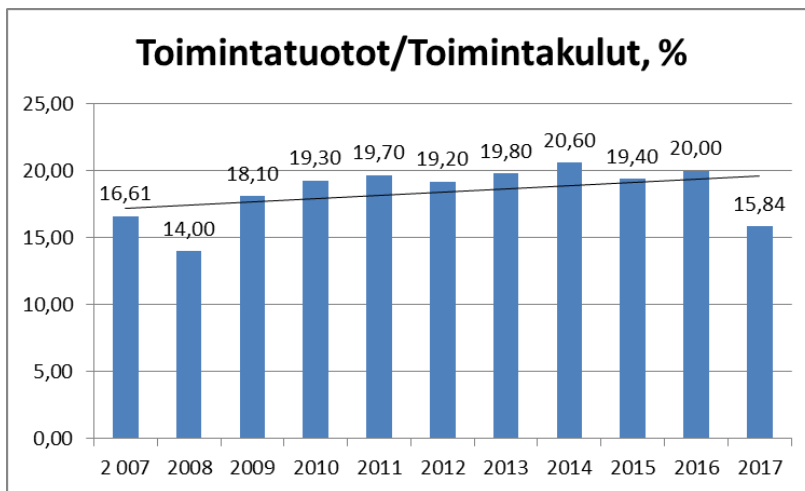
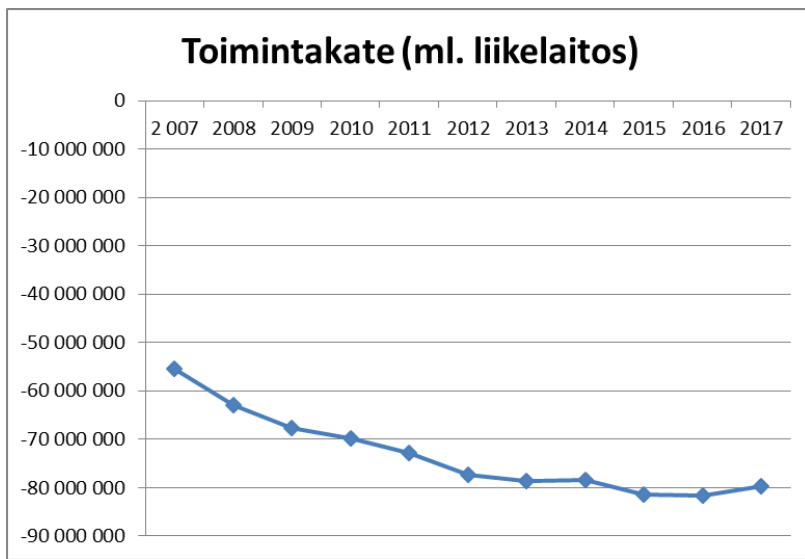
Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukasluvua tilikauden lopussa.

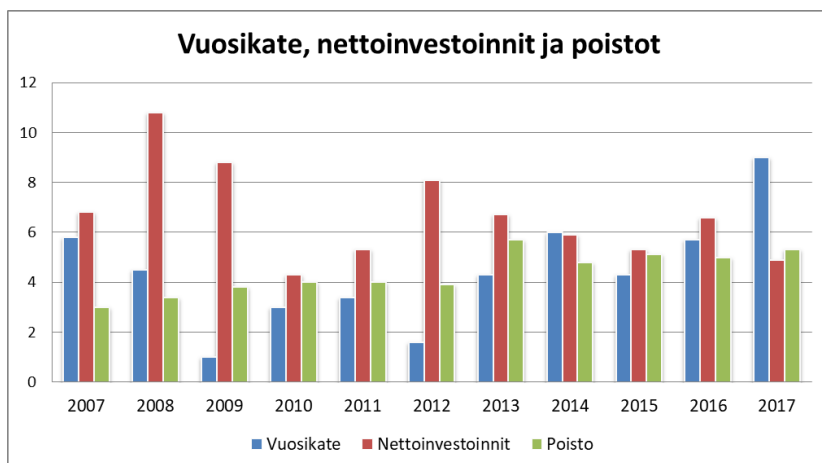
Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulo- ja meno-ero voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jakotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot ja kulut, mistä syystä tulo- ja meno-eroa riittävyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poisto- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Toimintakate, €, vuosina 2007–2017

VUOSIKATE, NETTOINVESTOINNIT JA POISTOT milj. €

Vuosi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vuosikate	5,8	4,5	1	3	3,4	1,6	4,3	6	4,3	5,7	9
Nettoinvestoinnit	6,8	10,8	8,8	4,3	5,3	8,1	6,7	5,9	5,3	6,6	4,9
Poisto	3	3,4	3,8	4	4	3,9	5,7	4,8	5,1	5	5,3

1.4.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	2017	2016
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 019	5 708
Tulorahoituksen korjauserät	-1 189	-746
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 211	-8 091
Rahoitusosuudet inv.menoihin	272	88
Käyttöomaisuuden myynnit	733	1 677
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 625	-1 363
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000	12 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 779	-7 670
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-745	345
Muut maksuvalmiuden muutokset	-163	-1 042
Rahoituksen rahavirta	-4 687	3 633
Rahavarojen muutos	-1 062	2 270
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 522	13 584
Rahavarat 1.1.	13 584	11 315
	-1 062	2 270
TP Rahoituslaskelma + tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, €	602	-9 542
Investointien tulorahoitus, %	182,6	71,3
Pääomamenojen tulorahoitus, %	53,9	36,4
Lainanhoitokate	0,8	0,8
Kassan riittävyys, pv	40,7	41,9
Asukasmäärä	16 614	16 718

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan raha rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitus, %

$= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Pääomamenojen tulo-rahoitus, %

Tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä. Antolainojen nettolisäys voi kaavassa on myös negatiivinen, jos lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

$= 100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoito

Lainanhoitokate

$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten mak-suun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

=365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

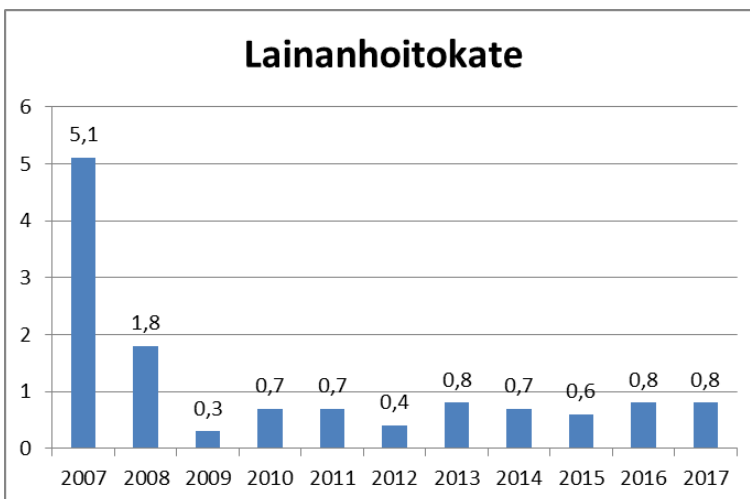
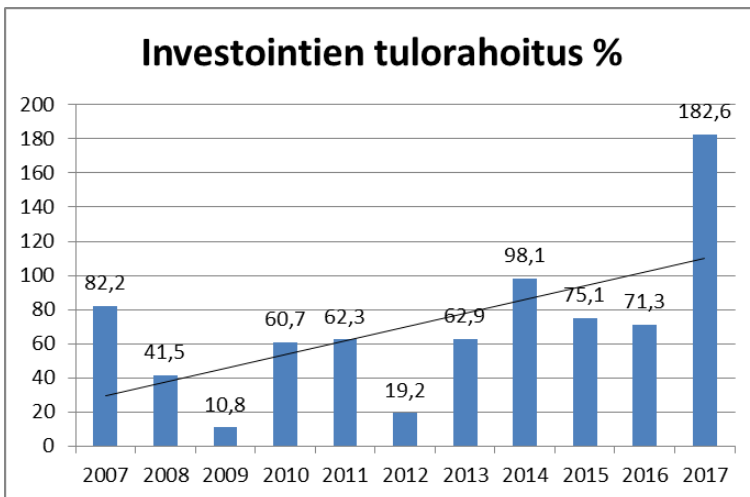
Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

INVESTOINTIEN TULORAHOITUS, %

Vuosi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Investointien tulorahoitus %	82,2	41,5	10,8	60,7	62,3	19,2	62,9	98,1	75,1	71,3	182,6

1.4.3. Tase ja sen tunnusluvut

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml liikelaitos)

VASTAAVAA	2017 1000 €	2016 1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	95 058	95 572
Aineettomat hyödykkeet	368	311
Tietokoneohjelmistot	312	177
Muut pitkävaikutteiset menot	56	135
Aineelliset hyödykkeet	76 499	77 070
Maa- ja vesialueet	12 360	11 688
Rakennukset	45 931	46 826
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 591	16 167
Koneet ja kalusto	1 380	1 281
Muut aineelliset hyödykkeet	198	198
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 040	910
Sijoitukset	18 191	18 191
Osakkeet ja osuudet	17 188	17 188
Muut lainasaamiset	1 003	1 003
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	13	0
Lahjoitusrahastojen varat	13	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 513	18 372
Vaihto-omaisuus	19	24
Aineet ja tarvikkeet	19	24
Saamiset	3 972	4 763
Pitkäaikaiset saamiset	89	89
Muut saamiset	89	89
Lyhytaikaiset saamiset	3 882	4 673
Myyntisaamiset	1 610	2 713
Muut saamiset	1 217	996
Siirtosaamiset	1 056	965
Rahat ja pankkisaamiset	12 522	13 584
VASTAAVAA YHTEENSÄ	111 584	113 943

VASTATTAVAA	2017 1 000 €	2016 1 000 €
OMA PÄÄOMA	50 517	46 753
Peruspääoma	46 092	46 092
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	661	-41
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3 764	702
PAKOLLISET VARAUKSET	691	1 345
Muut pakolliset varaukset	691	1 345
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	164	106
Lahjoitusrahastojen pääomat	1	3
Muut toimeksiantojen pääomat	164	103
VIERAS PÄÄOMA	60 211	65 740
Pitkäaikainen	41 789	45 490
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	39 012	42 794
Muut velat	2 777	2 695
Lyhytaikainen	18 422	20 250
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 498	7 495
Lainat muilta luotonantajilta	490	1 235
Saadut ennakot	186	285
Ostovelat	3 561	3 565
Muut velat	936	1 125
Siirtovelat	5 750	6 545
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	111 584	113 943
TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste, %	45,3	41,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57,7	60,5
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	63,8	66,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	4 425	661
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	266	40
Lainakanta 31.12., 1000€	47 001	51 525
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 829	3 082
Lainasaamiset, 1000€	1 003	1 003
Asukasmäärä	16 614	16 718

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) 1 000 euroa

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä, (alijäämä) euroa/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$.

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkistä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

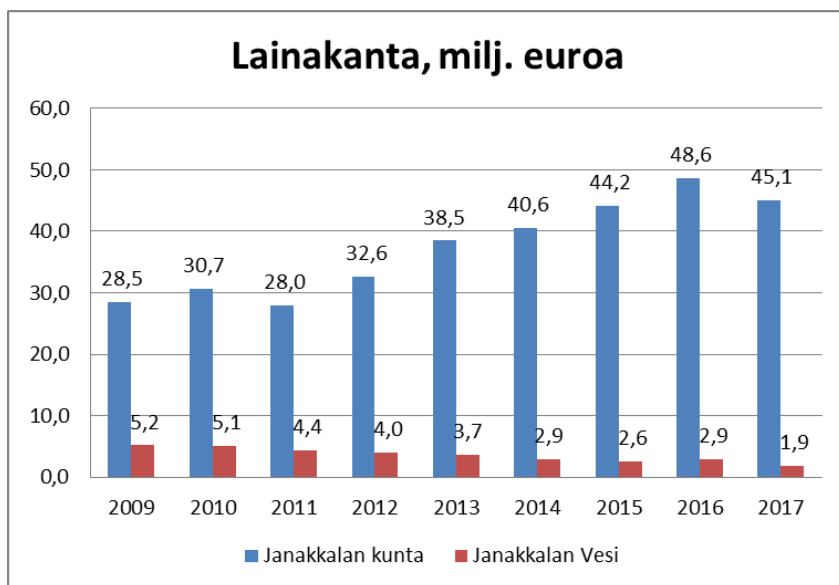
Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= *Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset*

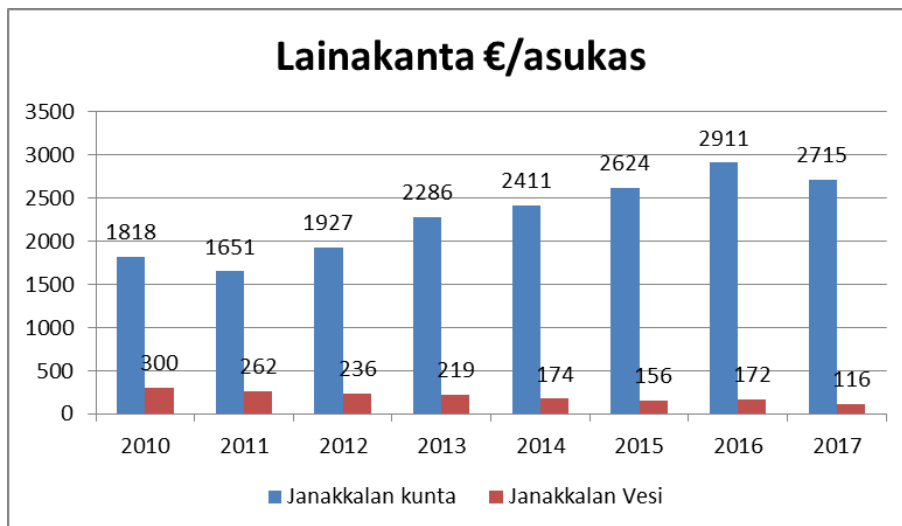
Asukasmäärä

Asukasmääränä käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa.

Lainakanta milj. €	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Janakkalan kunta	23,1	28,5	30,7	28,0	32,6	38,5	40,6	44,2	48,6	45,1
Janakkalan Vesi	4,3	5,2	5,1	4,4	4,0	3,7	2,9	2,6	2,9	1,9
Yhteensä	27,4	33,7	35,8	32,4	36,6	42,2	43,5	46,8	51,5	47,0

Kunta nosti vuonna 2017 uutta pitkäaikaista lainaa 8,0 milj. euroa ja lyhensi talousarviolainojaan n. 10,8 milj. euroa. Nettolainanotto oli siis n. -2,8 milj. euroa. Janakkalan Vesi ei nostanut lainkaan uutta talousarviolainaa vaan lyhensi talousarviolainojaan 1,0 milj. euroa. Näin ollen Janakkalan Veden lainakanta pieneni vuonna 2016 noin 1,0 milj. euroa. Janakkalan kunnan lainakanta (Janakkalan Vesi mukaan lukien) vuoden 2017 lopussa oli 47,0 milj. euroa.

Lainakanta € / asukas	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Janakkalan kunta	1818	1651	1927	2286	2411	2624	2911	2715
Janakkalan Vesi	300	262	236	219	174	156	172	116
Yhteensä	2118	1913	2163	2504	2586	2780	3084	2831

Janakkalan kunnan lainakanta €/asukas-tunnusluku (Janakkalan Vesi mukaan lukien) laski vuoteen 2016 verrattuna 211 euroa/asukas. Janakkalan lainakanta on noussut nopeasti vuodesta 2003 lähtien, johtuen pitkään jatkuneesta korkeasta vuosittaisesta investointitasosta.

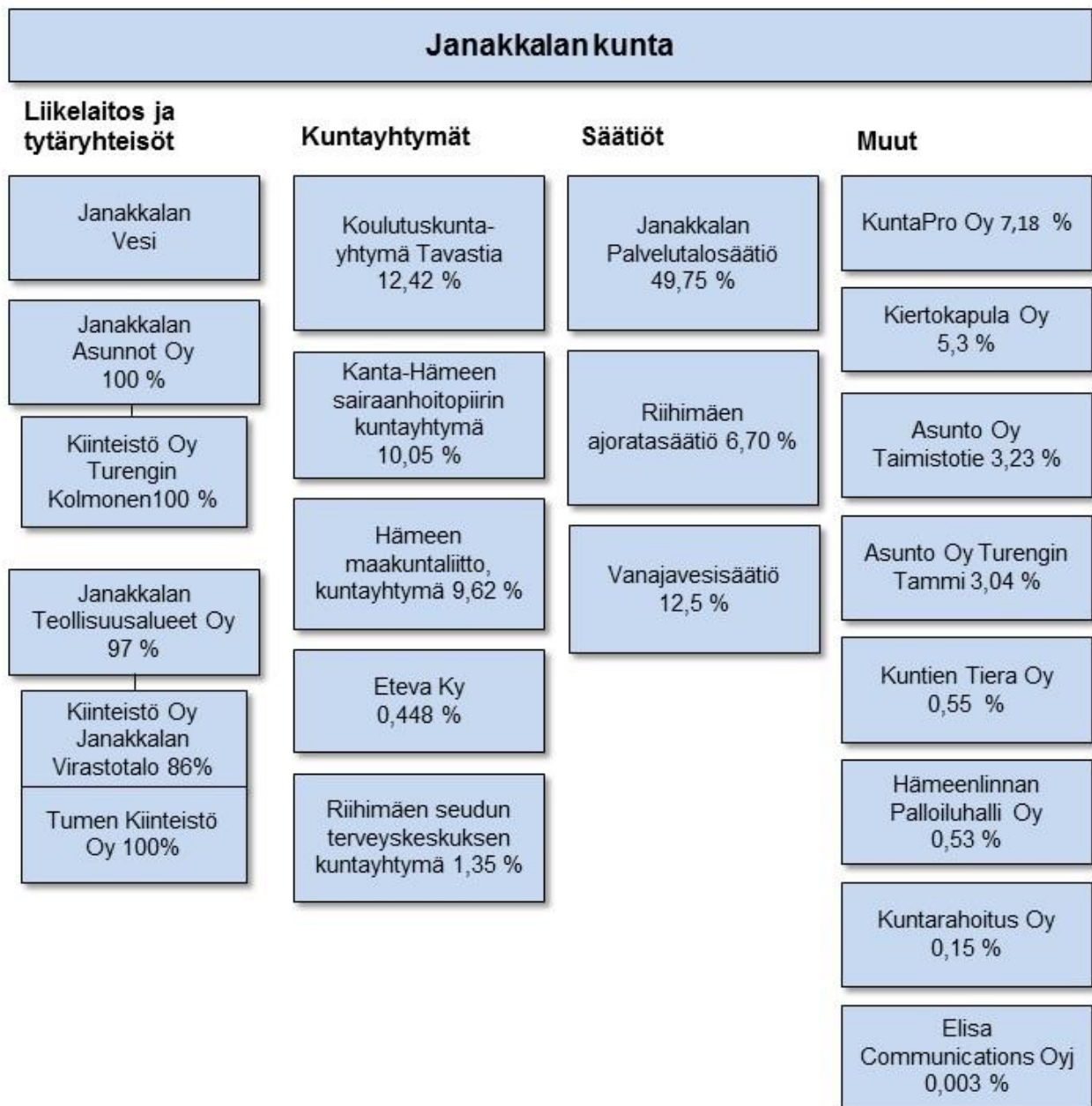
Taloussuunnitelman 2018–2021 mukaan velkaantuminen taittuu vuonna 2019. Tilanne tosin tulee muuttumaan jo vuoden 2019 talousarviossa, jolloin Tervakoskelle ja Turenkiin suunnitteilla olevat koulu- ja monitoimikeskukset (n 63 milj euroa) huomioidaan talousarvion investointiosassa siten kuin valtuusto v. 2018 käsiteltävässä hankesuunnitelmassa päättää. Mikäli koulu- ja monitoimikeskukset päätetään jättää rakentamatta, tulee investointiosassa joka tapauksessa huomioida korvaavat koulurakennusinvestoinnit

1.5. Kokonaistulot ja – menot

TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	15 032	Toimintakulut	94 893
Verotulot	64 805	- Valmistus omaan käyttöön	-173
Valtionosuudet	24 227	Korkokulut	522
Korkotuotot	66	Muut rahoituskulut	1
Muut rahoitustuotot	132	Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	654
- Pysyvien vastaavien		- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	654
hyödykkeiden luovutusvoitot	-535	- Pysyvien vastaavien	0
		hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	272	Investointimenot	5 211
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	733	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	11 779
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 235
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	490		
Kokonaistulot yhteensä	113 223	Kokonaismenot yhteensä	114 122

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Janakkalan kunnan konserniorganisaatio 31.12.2017

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistöyhtiöt	5	
Säätiöt		3
Kuntayhtymät	5	
Yhteensä	10	3

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Valtuusto on hyväksynyt konserniohjeet 7.4.2008. Konserniohjeiden mukaan konsernijohtolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohtoon päätökset eivät sido oikeudellisesti tytäryhteisöjen toimielimiä. Niillä on kuitenkin painoarvoa pääomistajan kannanottona. Konsernijohtoon päätökset ohjaavat myös kunnan valitsemien edustajien toimintaa tytäryhteisöjen toimielimissä. Erillisiä omistajapoliittisia linjauksia kuntaan ei ole hyväksytty.

Kuntaliitto antoi uudet suositukset konserniohjeiksi kesällä 2017. Janakkalan konserniohjeet tullaan uudistamaan vuoden 2018 aikana vastaamaan Kuntaliiton suositusta.

Tytäryhteisöt raportoivat valtuustolle strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta kolmannesvuosittain osavuositarkastusten yhteydessä. Raportointikaudet olivat vuonna 2017 poikkeukselliset, 1.1. – 31.5. ja 1.1.–31.8. Lisäksi tytäryhteisöt raportoivat kunnanhallitukselle budjetoitujen eurojen toteutumista tulos- ja rahoituslaskelmatasolla (1. vuosikolmanneksen raportti). Toisen vuosikolmanneksen raporttiin tulee sisällyttää lisäksi ennuste talousarvion toteutumisesta tuloslaskelmatasolla sekä investointien toteutumisprosentti. Koko vuoden raportointi suoritetaan tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä. Konserniraportointi toteutettiin kertomusvuonna oikea-aikaisesti konserniohjeista noudatellen.

Kunnan asettamat tavoitteet tytäryhteisöille vuonna 2017 ja niiden toteutuminen on nähtävillä tämän kirjan kappaleessa 2.1.3.

1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tilikauden päättymisen jälkeen olennaisena muutoksena voidaan pitää valtuustossa 5.2.2018 § 6 hyväksyttyä Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n yhtiöittämis päätöstä. Tämän muutoksen myötä valtuusto hyväksyi Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n yhtiöittämisen ja perustettavan yhtiön osakkeiden vastaanottamisen. Janakkalan palvelutalosaatiöstä muodostetaan siis vuoden 2018 aikana Janakkalan kunnan 100 %:sesti omistama yhtiö.

Olennaisena seikkana voidaan mainita myös KHSHP:n alijäämän kattaminen, joskin prosessi on alkanut jo vuonna 2015. KHSHP:n jäsenkunnat kirjassivat tilinpäätöksissään 2015 kirjanpitolautekunnan lausunnon nro 113 mukaisesti kirjanpitoonsa osuutensa kuntayhtymään kertyneestä alijäämästä pakollisena varauksena. Varaus pienenee vuosittain ja parantaa kunnan käyttötaloutta vastaavasti

perusturvan Janakkalan terveydenhuollon tulosalueella, kun KHSHP:n talouden tasapainotusohjelma toteutuu sekä alijäämä poistuu. Vuoden 2017 tilinpäätöksessä varaus pieneni 653 587 €. Varasta jää katettavaksi tuleville vuosille 691 443 €.

1.6.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Edellisessä kappaleessa mainittu Janakkalan Palvelutalosaatiö sr:n yhtiöittäminen tuo muutoksen kunnan ja uuden yhtiön toimintatapaan. Kunnan ja tulevan yhtiön väliset sopimukset tulee muutettavaksi/tarkistettavaksi. Tulevan yhtiön taloudellinen vaikutus emokuntaan on omaisuuden ja lainojen siirtyminen kuntakonserniin.

Myös kunnan tuottaman työterveyshuollon tulevaisuus tulee ratkaistavaksi vuoden 2018 aikana. Sote- ja maakuntauudistuksen astuessa voimaan kunta ei voi enää itse tuottaa työterveyshuollon palveluita.

1.6.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot siitä miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tulokellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tulokellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja. Konsernijohto voi käyttää konsernivalvonnassa apuna toimialajohtoa. Selonteossa käydään läpi konsernivalvonnan kohdealueet. Jos konsernivalvonnassa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä lausumassa selkoa ja esitys niiden korjaamisesta. Selonteon laatimisessa otetaan huomioon konserniohjeessa ja muissa edustajille annetuissa ohjeissa konsernivalvonnalle asetut tavoitteet.

Kohdealueet ovat konsernivalvonnan selonteossa seuraavat:

1. Toimivallan ja -vastuunjako konserniohjauksessa

Selonteossa annetaan selvitys, miten tytäryhteisöjen ohjaus on konserniohjeessa, hallintosäännössä tai muussa säännössä vastuutettu konsernijohtolle ja otetaan kantaa siihen, onko ohjeiden anto tytäryhteisöille ollut riittävää ja onko tiedonkulku järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla.

2. Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Selonteossa selvitetään ohjeiden antomenettelyä kunnan edustajille tytäryhteisöissä päättyneellä tilikaudella ja annetaan arvio ohjeiden riittävydestä ja siitä, kuinka hyvin valtuuston vahvistamia omistajapolitiittisia linjauksia on tilikaudella noudatettu.

3. Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden toteutumista selvitetään toimintakertomuksessa erillisessä luvussa. Selonteossa annetaan kuitenkin arvio tavoiteasettelun tarkoituksenmukaisuudesta ja riittävydestä. Jos

tytäryhteisöille asetettuja tavoitteita ei olennaisilta osin ole toteutettu, on arvioitava, onko konsernijohtoon ohjaus, valvonta ja raportointi ollut asiassa riittävää.

4. Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Selonteossa annetaan arvio tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurannan, analysoinnin ja raportointijärjestelmän toimivuudesta. Arviointikriteerinä voi esimerkiksi olla, perustuuko tytäryhteisöjen raportointi standardoituihin tunnuslukuihin ja niiden pohjalta tehtyyn analyysiin. Tunnuslukuvertailu kannattavuudesta, maksuvalmiudesta, vakavaraisuudesta ja suhteellisesta velkaantuneisuudesta auttaa taloudellisten riskien arviointia kuntakonsernissa. Selonteossa voidaan arvioida myös tytäryhteisöjen raportointia investointitarpeista ja niihin varautumisesta.

5. Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Selonteossa selvitetään keskitettyjen konsernitoimintojen käyttöä ja konserniohjeen asianmukaista noudattamista. Keskitetysti järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla mm. rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat ja riskienhallinta, vakuuttaminen, henkilöstöpolitiikka ja tietohallinto. Myös tiedottaminen ja markkinointi voidaan kuntakonsernissa hoitaa keskitetysti. Konsernin keskitettyjen toimintojen järjestämisestä on perusteltua päättää konserniohjeessa. Tytäryhteisön johdolla on kuitenkin velvollisuus toimia ensisijaisesti sitä koskevien yhteisölakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti.

Selonteossa selvitetään konsernipalvelujen käyttöä ja annetaan arvio konserniohjeen asianmukaisesta noudattamisesta. Lisäksi selonteossa on tarpeen kuvata hinnoittelun kustannusvastaavuutta.

Konsernipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joita konserniyhteisö tuottaa keskitetysti muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut kuten lakipalvelut ja arkistointi sekä monistus- ja painatuspalvelut.

6. Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kunta voi ohjata tytäryhteisöjä riskienhallinnassa mm. konserniohjeella. Konsernijohto voi ohjata ja koordinoida tytäryhteisöjä riskikartoituksen tekemisessä ja muissa riskienhallintaan liittyvissä asioissa. Riskien vakuuttamisessa ja omavastuuosuuksissa voidaan konsernissa noudattaa yhtenäisiä toimintaperiaatteita.

Riskienhallinnan järjestämistä kuntakonsernissa arvioidaan selonteossa esimerkiksi seuraavin perustein:

- ☐ Onko riskienkartoitus tytäryhteisöissä ajan tasalla ja onko se tehty riittävän kattavasti?
- ☐ Onko kuntakonsernin riskienhallinta ja seuranta vastuutettu konsernijohtoon osalta selkeästi ja onko siihen riittävä asiantuntemus?
- ☐ Onko kuntakonsernissa onnistuttu toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa?

Konsernivalvonnan selonteko vuodelta 2017:

Miten toimivallan ja – vastuunjako toteutuvat?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Toimivallan ja -vastuunjako määritellään konserniohjeissa. Tytäryhteisöt raportoivat osavuosisikausten yhteydessä kunnanhallitukselle. Poikkeamiin tulee antaa selvitys. Riskienhallinnan yhteen- vetolomakkeella seurataan olennaisia riskejä.

Onko kunnan edustajille annettu riittävästi ohjeistusta?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Kunnanhallitus nimeää edustajat tytäryhtiöiden hallituksiin ja yhtiökokouksiin sekä Janakkalan Veden johtokuntaan. Ohjeistuksen suhteen ei ole havaittu puutteita.

Toteutuvatko konsernitavoitteet?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Kunnan asettamat konsernitavoitteet määritellään kunnan talousarviossa, ja niiden toteutumista seurataan osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä (TA 2017 s. 29-32). Kunnan talousarviossa asettamat tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin erityisesti taloudellisten tavoitteiden osalta.

Janakkalan Veden osalta on todettava, että sekä kuntakonserni että Janakkalan Veden johtokunta ovat asettaneet Janakkalan Vedelle tavoitteita. Tavoitteet ovat osittain samoja ja osa tavoitteista on laadullisia ja sanallisia kuvauksia, joille ei ole yksiselitteisiä ja selkeitä mittareita.

Janakkalan Asuntojen osalta pienten asuntojen kysyntä on lisääntynyt, ja isojen asuntojen kysyntä puolestaan on vähentynyt.

Miten tytäryhteisön tavoitteita ja tuloksellisuutta seurataan?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Tytäryhteisöt raportoivat osavuositarkastusten yhteydessä tavoitteiden ja tuloksellisuuden toteutumisesta kunnanhallitukselle Poikkeamiin tulee antaa selvitys. Konsernitavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

Miten konsernipalvelujen käyttö tytäryhtiössä toteutuu?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Kunnan konsernipalveluiden käyttö on laajaa, ja myös konserniyhtiöt käyttävät toistensa palveluita.

Miten riskienhallinta tytäryhtiössä on järjestetty?

Kuvaus toimenpiteistä. Mikäli on havaittu puutteita, miten niihin on reagoitu?

Tilintarkastus ja välitilintarkastukset. Tytäryhteisöissä on sama tilintarkastusyhteisö, kuin kunnalla. Kolmannesvuosittain katsaukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimitusjohtajat seuraavat kirjanpidon kuukausiraporteista yhtiön taloudellista tilaa.

Janakkalan Vesi liikelaitos raportoi lisäksi, että sen osalta riskienhallinta ja –seuranta on selkeästi vastuutettu, ja siihen löytyy riittävä asiantuntemus.

1.6.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

1.6.6.1 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
Toimintatuotot	43 023	48 225
Toimintakulut	-123 571	-130 113
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	0	0
Toimintakate	-80 547	-81 888
Verotulot	64 611	62 843
Valtionosuudet	27 894	28 892
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17	28
Muut rahoitustuotot	132	98
Korkokulut	-654	-711
Muut rahoituskulut	-11	-15
Vuosikate	11 442	9 248
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 908	-7 462
Arvonalentumiset	0	-22
Satunnaiset erät	291,75	0,00
Tilikauden tulos	3 826	1 764
Tilinpäätössiirrot	4	5
Tilikauden verot	-79	-72
Laskennalliset verot	-10	-162
Vähemmistöosuudet	-7	-8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 734	1 526

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	34,8%	37,1%
Vuosikate/Poistot, %	144,7 %	123,6 %
Vuosikate, euroa/asukas	689	553
Asukasmäärä	16 614	16 718

Konsernituloslaskelman tunnuslukuihin löytyy selvennystä kappaleessa 1.4.1.

1.6.6.2 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2017 1 000 €	2016 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 442	9 248
Satunnaiset erät	292	
Tilikauden verot	-79	-72
Tulorahoituksen korjauserät	-106	-243
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 306	-8 857
Rahoitusosuudet investointimenoihin	354	180
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	827	525
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 424	780
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-61	
Antolainasaamisten vähennykset	8	8
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 094	13 008
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 361	-10 019
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-434	-523
Oman pääoman muutokset	-21	-42
Muut maksuvalmiuden muutokset	-120	-1 622
Rahoituksen rahavirta	-3 895	809
Rahavarojen muutos	529	1 589
Rahavarat 31.12.	15 999	15 470
Rahavarat 1.1.	15 470	13 881
	529	1 589
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	-4 029	-6 728
Investointien tulorahoitus, %	143,9 %	106,6 %
Lainanhoitokate	0,8	0,9
Kassan riittävyys, pv	39,7	37,7

Konsernin rahoituslaskelman tunnuslukuihin löytyy selvennystä kappaleessa 1.4.2.

1.6.6.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	121 199	121 304	OMA PÄÄOMA	54 909	51 161
Aineettomat hyödykkeet	1 580	1 468	Peruspääoma	46 092	46 092
Aineettomat oikeudet	549	373	Arvonkorotusrahasto	1 628	1 628
Muut pitkävaikutteiset menot	1 031	1 095	Muut omat rahastot	42	10
Enn.maksut ja keskener.hank.		0	Edellisten tilikausien ylijäämä	3 413	1 905
Aineelliset hyödykkeet	118 014	118 682	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 734	1 526
Maa- ja vesialueet	13 963	13 260			
Rakennukset	83 634	83 756	VÄHEMMISTÖOSUUDET	226	222
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 679	16 210			
Koneet ja kalusto	2 755	2 671			
Muut aineelliset hyödykkeet	295	306	PAKOLLISET VARAUKSET	1 316	832
Enn.maksut ja keskener.hank.	1 688	2 478	Muut pakolliset varaukset	1 316	832
Sijoitukset	1 605	1 154	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	256	172
Osakkuusyhteisöosuudet	89	110			
Osakkeet ja osuudet	1 195	777	VIERAS PÄÄOMA	88 810	93 299
Muut lainasaamiset	77	85			
Muut saamiset	243	182	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	59 919	63 602
			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 703	2 626
			Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	10 352	10 370
			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	15 836	16 702
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	87	49			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	24 231	24 333			
Vaihto-omaisuus	206	228			
Saamiset	8 027	8 635			
Pitkäaikaiset samiset	1 997	2 001			
Lyhytaikaiset samiset	6 030	6 634			
Rahoitusarvopaperit	278	249			
Rahat- ja pankkisaamiset	15 721	15 221			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	145 518	145 687	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	145 518	145 687
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuusaste, %	38,0 %	35,4 %			
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	65,1 %	66,3 %			
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	65,5 %	66,5 %			
Kertynyt ylijäämä milj.€	7,1	3,4			
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	430	205			
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	70,0	74,0			
Konsernin lainat, €/asukas	4230	4424			
Konsernin lainasaamiset 1000 €	77	85			
Kunnan asukasmäärä	16 614	16 718			

Konsernitaseen tunnuslukuihin löytyy selvennystä kappaleessa 1.4.3.

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely

Janakkalan kunnan (ml. Janakkalan Vesi) tilikauden tulos on 3.764.232,01 euroa ennen varaus- ja rahastosiirtoja.

Kunnanhallitus esittää tilikauden 3.764.232,01 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- siirretään tilikauden ylijäämä 3.764.232,01 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämän tilille

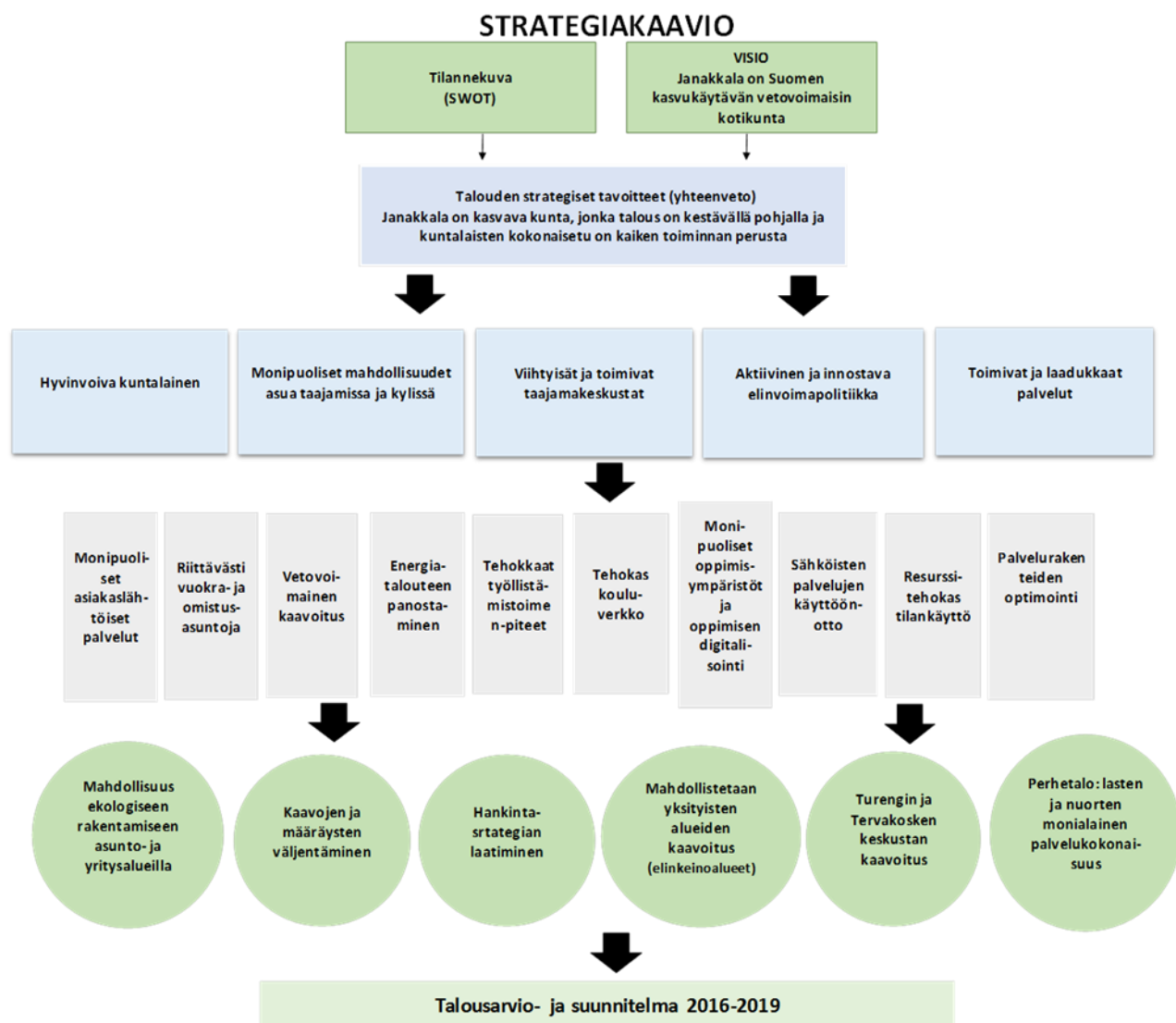
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan talousarvio vuodelle 2017 ja taloussuunnitelma 2017–2020 toteuttaa kuntastrategiaa. Kuntastrategia hyväksyttiin valtuustossa 14.3.2016 § 15 ja vuoden 2017 talousarvion sekä suunnitelmavuosien 2017–2020 tavoitteenasettelu perustuu voimassa olevaan strategiaan.

Uusi valtuusto aloitti toimintansa 1.6.2017. Kauden aluksi valtuusto laatii valtuustokaudelleen strategian, johon kunnan toiminta, kehittäminen ja päätöksenteko perustuvat. Strategiatyö on hyvässä vauhdissa ja tavoitteena on saada uusi strategia hyväksyttyä toukokuussa 2018.

2.1.1. Kuntastrategia vuoteen 2025

2.1.2. Liikelaitokselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kunnallisena liikelaitoksena toimivan Janakkalan Veden erillistilinpäätös ja toimintakertomus on esitetty kokonaisuudessaan tämän tasekirjan luvussa 5.1.

Toiminnalliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2017
Korkeatasoisten juomavesi- sekä jätevesipalveluiden tuottaminen liikelaitoksen toiminta-alueella asuville kuntalaisille ja siellä sijaitseville yrityksille.	Talousvesi on täyttänyt sille asetetut laatuvaatimukset ja -suositukset lukuun ottamatta laboratorion aistinvaraisia arvioita veden mausta 9 kpl ja hajusta 2 kpl (STMa 1352/2015). Asiakasvalituksia, terveystarkastajan tai omaa havaintoa haju- tai makuvirheistä ei ole. Selvittely terveysvalvonnan kanssa on vielä kesken, mutta vaikuttaa siltä, että määrityksiä viranomaisvalvonnan laboratorioissa ei tehdä standardin mukaisesti. Yhden viranomaisvalvonnan näytteen tulos sisälsi liikaa rautaa, mutta tämä johtuu näytteenottopaikkana toimivan kunnan kiinteistön (Lukiotie 1) omista huonokuntoisista putkista. Jätevedenpuhdistamon toimintaa määrittävät ympäristölupa ja VnA yhdyskuntajätevesistä 888/2006. Ympäristöluvan ammoniumtyypen vuosikeskiarvo ylitti luparajan 14.2. ja 7.3. tulosten takia. 14.2. yksi kolmesta biologisesta linjasta oli pois käytöstä huoltotöiden takia, mikä kuormitti toimivia linjoja niin, että nitrifikaatio heikkeni ja oli vielä 7.3. osittaista. 4. vuosineljänneksen BOD-tulos ylitti luparajan 12.10. näytteen takia. Sama 12.10. näyte ylitti asetuksen näytekohtaiset raja-arvot BOD- ja SS-pitoisuuksille sekä COD-, BOD-, P- ja N-reduktioille. 12.10. tulovirtaama oli sateiden aiheuttamien vuotovesien takia normaaliin nähden kolminkertainen ja puhdistamolla jouduttiin turvautumaan ohituksiin.
Talousvesituotannossa ja jätevedenkäsittelyssä tulee huolehtia riittävästä kapasiteetista, jotta uusien toimintojen sijoittuminen kuntaan on mahdollista nopeallakin aikataululla.	Leppäkosken yhdysvesijohto ja Pahamylyntien saneerattu viemäri on otettu käyttöön. Turengin ylävesisäiliön saneerausurakka on käynnissä.
Toiminnassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.	Konsernilta tulevia ohjeistuksia ja linjauksia noudatetaan.

Taksapoliittiset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2017
Taksat tulee pitää kilpailukykyisinä ympäristökuntien vesilaitoksiin verrattuna.	2017 talousvesi- ja jätevesimaksut (sis. alv) yhteensä: Janakkalan Vesi 4,30 € , HS-vesi 3,71 €, Riihimäen Vesi 3,76 €, Lopen vesihuoltolaitos 5,20 €, Hausjärven vesihuoltolaitos 4,97 €, Forsan Vesihuoltoliikelaitos 4,41 €

Taloudelliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2017
Peruskorjaukseen tulee varata riittävät taloudelliset resurssit, jotta verkoston ikääntyminen voidaan pysäyttää.	Kantomäenkujan ja Savilahdenpihan jätevedenpumppaamot, Vartiotie-Liikekuja-Sairaalatie – risteys ja Hausjärventien, Saapaskujan ja Mäkeläntien viemäreitä on saneerattu. Marttilan ja Varisojan vesihuoltosaneeraukset ovat suunnitellussa.
Janakkalan Vesi tuottaa kunnalle vuosittain 6 % peruspääomasta eli noin 256 000 €.	Maksettu kunnalle joulukuussa 2017.
Janakkalan Veden tilikauden tuloksen on oltava suunnitelmakaudella ylijäämäinen.	Nelivuotiskaudelle 2017-2020 on budjetoitu ylijäämiä keskimäärin 166.000 eur / vuosi. Vuoden 2017 tulos oli 8.717 eur ylijäämäinen. Edellisiltä vuosilta kertyneitä ylijäämiä on 3,3 milj euroa. Perusmaksu-uudistus käynnistetään 2018 aikana.
Janakkalan valtuuston (kv 10.6.2013 § 69) talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti on Janakkalan Vedelle asetettu lisätuloutusvaatimus 200.000 €/ vuosi.	Maksettu kunnalle joulukuussa 2017.

2.1.3. Tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

2.1.3.1. Janakkalan Asunnot Oy

Yleistä

Janakkalan Asunnot Oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö, joka on perustettu 2.6.1987 ja rekisteröity 31.12.1987. Yhtiön toiminimi on ollut 7.7.1993 saakka Janakkalan Asunnonhankinta Oy.

Yhtiön toimiala on omistaa ja hankkia asuntoja asunnontarvitsijoille. Toiminta perustuu valtion lainoittaman asuntokannan osalta aravalain- ja asetusten määräyksiin sekä valtion asuntohallinnon eri organisaatioiden antamiin ohjeisiin ja määräyksiin. Yhtiö noudattaa toiminnassaan Oy lain määräyksiä.

Yhtiön omistuksessa on 33 taloa, joista 15 on kerrostaloja ja 18 on rivitaloja. Näissä on yht. 609 asuntoa. Lisäksi yhtiö omistaa 19 asunto-osakehuoneistoa. Osakehuoneistot sijaitsevat asunto-osakeyhtiöissä Turengissa ja Tervakoskella.

Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö:

Asunto Oy Turengin Kolmonen on 1.1.2011 alkaen ollut Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Turengin Kolmonen. Kiinteistössä on 18 asuntoa ja se sijaitsee osoitteessa Pikkukuja 1, Turenki. Yhtiön toimitusjohtajana toimii Riitta Mäkinen. Osakkeiden omistajana Janakkalan Asunnot Oy vuokraa yhtiön huoneistot ja maksaa yhtiölle vastiketta.

Janakkalan Asunnot Oy:n omistuksessa on yhteensä 628 asuntoa.

Kiinteistöistä 18 on omalla tontilla ja 14 vuokratontilla. Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö sijaitsee omalla tontilla. Tonttien vuokratustannukset vuonna 2017 olivat 54 006,09 euroa.

Isännöinti

Kiinteistöjen vastuullisena isännöitsijänä on toiminut toimitusjohtaja Arja Jaatinen ja isännöitsijänä Riitta Mäkinen.

Isännöintikustannukset on kirjattu kiinteistöille huoneistopinta-alojen suhteessa sisäisenä laskutuseränä. Sisäiset isännöintituotot/kulut tilivuonna olivat 256 668 euroa.

Kirjanpito- ja palkkahallintopalvelut on ostettu Etelä-Hämeen Tilikeskus Oy:ltä.

Kiinteistönhoito ja siivous

Yhtiön kiinteistönhoitopalvelut on ostettu Janakkalan Mökki- ja Kiinteistöpalvelu Ay:ltä ja siivous Lassila & Tikanoja Oy:ltä.

Tunnuslukuja

	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto €	3 806 905,94	4 157 441,50	4 099 396,63	3 798 703,51
Asuntojen vuokratuottojen toteutuminen %	82,52 %	93,69 %	101,27 %	93,26 %
vuokrasaamiset liikevaihdosta %	1,37 %	2,18 %	1,80 %	1,13 %
Luottotappiot liikevaihdosta %	0,23 %	0,40 %	0,54 %	0,15 %
Rakennusten poistot %	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Rakennusten poistot €	588 040	609 482	583 182	606 537
Lainojen lyhennykset €/tilikausi	855 785	879 878	821 751	816 290
Poistot/lainanlyhennykset %	68,76 %	69,27 %	70,97 %	74,30 %

Tilikauden tappio on 3,16 €.

Kunnan talousarviossaan asettamat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2017
Asumispalvelujen tuottaminen ja kehittäminen siten, että asuntokanta kohdentuu kuntalaisten tarpeisiin ja on tehokkaassa käytössä. Kehittäminen tapahtuu hyvässä yhteistyössä kunnan kanssa.	Yhtiölle on ostettu kaksi uutta yksiotä uudesta Turengin Tornitalosta. Pieniä asuntoja kysytään enemmän kuin pystytään tarjoamaan ja isoja kaksioita ja kolmiota on runsaasti tyhjänä.
Toiminnassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.	Kuntakonsernin kokonaisuus on otettu huomioon mm. yhteistyöllä sosiaalitoimiston kanssa.
Päätetään Janakkalan Asunnot Oy:n osalta tulevaisuuden kehittämisvaihtoehto	
Taloudelliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2017
Yhtiö huolehtii omaisuuden arvon säilymisestä. Yhtiö varaa riittävät taloudelliset resurssit asuntokannan kunnossapitotoimenpiteitä ja peruskorjauksia varten sekä toteuttaa niitä suunnitelmallisesti.	Huoneistoremontteja suoritetaan pääosin asunnon vaihtojen yhteydessä ja perusparannuksetkin on toteutettu ilman uusia lainoja. Käyttöaste on joulukuussa 91 prosenttiin. Tyhjät asunnot ovat pääosin isoja kaksioita ja kolmioita.

2.1.3.2. Janakkalan Teollisuusalueet Oy

Yleistä

Janakkalan Teollisuusalueet Oy on Janakkalan kuntakonserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiön 1860 osakkeesta on merkitty Janakkalan kunnalle 1800, Janakkalan Osuuspankille 40 ja Tervakoski Oy:lle 20.

Yhtiön palveluksessa on toimitusjohtaja.

Toimiala ja toimitilat

Yhtiön toimialana on omistus- ja vuokraoikeuden nojalla hallita Janakkalan kunnan alueella olevia kiinteistöjä, rakentaa teollisuus- ja palvelutiloja yrittäjien käyttöön luovutettaviksi vuokra-oikeuden tai myynnin kautta sekä omistaa osakkeita ja osuuksia. Yhtiö voi työllisyyden turvaamiseksi sijoittaa tarvittavaa pääomaa toimiviin ja perustettaviin yrityksiin. Yhtiö voi myös tehdä yritys-neuvontaa.

Yhtiön omistuksessa on teollisuusrakennuksia 21 kappaletta, joiden yhteispinta-ala on n. 50.700 m². Rakennuksista 17 kpl on vuokratyössä ja neljään on tehty yritystilasopimus. Yhtiöllä on kaksi tytäryhtiötä: Kiinteistö Oy Janakkalan Virastotalo osoitteessa Harvialantie 7 b Turenki, jossa yhtiön omistuksessa on toimitiloja 1.662,5 m². Tilat on vuokrattu. Tumen Kiinteistö Oy osoitteessa Sudenkorventie 1 Turenki, jossa yhtiön omistuksessa on toimitiloja 13.046 m². Tilat on vuokrattu.

Yhtiö rakennutti asiakasyritykselle uudet vuokratoimitilat yhtiön omistamalle tontille os. Koivusillantie 13 Tervakoski. Teollisuushallin koko on n. 1.700 m² ja rakentamisen kustannukset n. 2.100.000,- euroa. Halli valmistui heinäkuussa 2017. Asiakasyrityksen kanssa on tehty pitkäaikainen vuokrasopimus. Hankkeen rahoittamiseksi otettiin 1.680.000,- euron suuruinen laina.

TUNNUSLUKUJA VUOSILTA 2014-2017

Vuosi	2017	2016	2015	2014
Liikevaihto	1 389 217	1 437 277	1 490 049	1 579 499
Poistot	458 099	391 449	402 836	412 304
Tilikauden voitto ennen veroja	356 277	382 807	439 874	446 855
Taseen loppusumma	13 609 826	12 193 866	12 503 604	12 766 932
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 002 678	7 022 192	7 508 805	7 866 235
Tilikauden tulos	277 822	296 334	358 117	356 101
Liikevaihdon muutos %	-3,3 %	-3,5 %	-5,6 %	-1,4 %
Liikevoitto %	25,6 %	26,6 %	31,2 %	32,3 %
Voitto %	20,0 %	20,6 %	24,0 %	22,5 %

Toiminnalliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2017
JTA Oy hankkii aktiivisesti uusia paikkakunnalle sijoitettavia yrityksiä yhteistyössä kunnan kanssa	Uusi teollisuushalli rakennettu asiakkaalle Tervakoskelle Koivusillantielle. Halli valmistunut heinäkuussa 2017. Hallista tehty vuokrasopimus. Hallin pa. n. 1700 m2. Sijoittuu n. 15 työntekijää.
Tarjota kilpailukykyisiä ja toimivia tilaratkaisuja Janakkalaan muuttaville ja Janakkalassa jo toimiville yrityksille yritysten tarpeet huomioiden	JTA:lla toimitiloja n. 50.700 m2. Vuokrausaste keskim. 97 %. Sopimuksesta valmiudet rakennuttaa uusia toimitiloja. Kertoa toimitilapörssissä esillä olevista toimitiloista.
Elinkeinoalueiden profilointi yhteistyössä kunnan kanssa	Osallistuminen kunnan elinvoimaohjelman toteuttamiseen.
Asiakkaiden tyytyväisyys kunnan elinkeinopalveluihin	Yhteistyö Janakkalan yrittäjäyhdistyksen kanssa. Osallistuminen yritystilaisuuksien järjestämiseen.
Toiminnassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.	Toiminnasta tiedottaminen ja konserniohjeiden huomioiminen.

Taloudelliset tavoitteet	Toteutuminen 1.1.–31.12.2017
Vuokrataso tulee pitää kilpailukykyisenä ympäristökuntien kanssa.	Vuokrataso säilynyt kilpailukykyisenä.
Yhtiön toiminnan tuottavuuden ylläpito siten, että yhtiö selviytyy vastuistaan ja velvoitteistaan omalla tulorahoituksellaan.	JTA:n toiminta ollut taloudellisesti kannattavaa. Talousarvion mukaiset tavoitteet ovat toteutuneet.
Yhtiön edellytetään tuottavan kunnalle vuonna 2017 vuotuista tuottoa 100.000 € ja suunnitelmavuosina 100.000 €/vuosi	Budjetoitu tulos on toteutunut. JTA maksaa tuottovaatimuksen mukaisen osingon.

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Toimielimittäin on esitetty toiminnan kuvaus, strategiset tavoitteet, henkilöstövahvuus vuoden lopussa sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Strategiset tavoitteet taulukon kohdalla Toimenpiteen tila -sarakkeessa käytetään seuraavia termejä kuvamaan talousarviovuoden toimenpiteen tilaa 31.12.2017: 1= Aloittamatta, 2= Ei toteudu, 3= Toteutunut osittain, 4= Etenee suunnitellusti ja 5= Toteutunut

Tulosalueittain on esitetty:

- Toiminnan kuvaus
- Suoritelaustaulukko ja olennaiset poikkeamat suunniteltujen suoritteiden toteutumisessa
- Kirjanpitolausokunnan uuden yleisohjeen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta mukaisesti uutena tietona kerrotaan henkilöstövahvuus vuoden lopussa. Henkilöstötaulukossa vuoden 2017 osalta esitetään 31.12.-tilanteessa vakinaisen kokoaikaisen henkilökunnan määrä, vakinaisen osa-aikaisen henkilökunnan määrä, määräaikaisten määrä, työllistettyjen määrä ja oppisopimuskoulutuksessa olevien määrä. Vertailuvuosilta tiedot puuttuvat.
- Käyttötaloustaulukko, sekä olennaiset poikkeamat toiminnassa ja taloudessa.

Käyttötalouso- osassa tulosalueen toimintatulot, valmistus omaan käyttöön sekä toimintamenot ovat valtuustoon nähden sitovia eriä ja rivit on korostettu harmaalla värillä.

Toimielinten jäsenet ja osallistuminen kokouksiin on nähtävillä liitteessä 6.2.

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN

Toimielimet tulosalueittain

**KESKUSVAALILAUTA-
KUNTA**

TARKASTUSLAUTAKUNTA

TOIMIELIN

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunnan ja sen tulosalueen vaalit tehtävänä on vaalilain ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti huolehtia valtiollisten ja kuntavaalien järjestämisestä ja tarvittavasta päätöksenteosta kuntatasolla. Valtio korvaa kunnalle valtiollisten vaalien kulut laskennallisin perustein.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	74					0
Toimintatuotot	74	0		0		0
Henkilöstökulut	643	13 596		13 596	19 214	5 619
Palvelujen ostot	173	6 270		6 270	6 069	-201
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	66	1 749		1 749	13 072	11 323
Muut toimintakulut					-546	546
Toimintamenot	882	21 615		21 615	37 810	-16 195
josta sisäiset	51	119		119	809	-690
Toimintakate (netto)	-808	-21 615		-21 615	-37 810	-16 195
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	0	-148	0	-148	-260	-112
Tehtävän kokonaiskustannukset	-808	-21 763	0	-21 763	-38 070	-16 308

TULOSALUE

VAALIT

Toiminnan kuvaus

Suomessa toimitetaan seuraavat yleiset valtakunnalliset vaalit:

- eduskuntavaalit joka neljäs vuosi
- kuntavaalit joka neljäs vuosi
- tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) joka kuudes vuosi ja
- Euroopan parlamentin vaalit (europarlamenttivaalit) joka viides vuosi.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Vuonna 2017 järjestettiin kuntavaalit

Käyttötalous

Vaalit	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	74					0
Toimintatuotot	74	0		0		0
Henkilöstökulut	643	13 596		13 596	19 214	-5 619
Palvelujen ostot	173	6 270		6 270	6 069	201
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	66	1 749		1 749	13 072	-11 323
Muut toimintakulut					-546	-546
Toimintamenot	882	21 615		21 615	37 810	-16 195
<i>josta sisäiset</i>	<i>51</i>	<i>119</i>		<i>119</i>	<i>809</i>	<i>-690</i>
Toimintakate (netto)	-808	-21 615		-21 615	-37 810	-16 195
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	0	-148	0	-148	-260	-112
Tehtävän kokonaiskustannukset	-808	-21 763	0	-21 763	-38 070	-16 308

Olennaiset poikkeamat talouden toteutumisessa

Toimintakulut;

- Aineet , tarvikkeet ja tavarat ryhmässä näkyy vuoden 2017 puolella hankitut vuoden 2018 tammikuun presidentin vaaleihin tarvittavat atk-laitteet. Presidentin vaaliin liittyvät harjoitte-
lut alkoi jo vuoden 2017 puolella. Vaalien jälkeen hankitut laitteet sijoitetaan kunnan orga-
nisaation tarpeen mukaan.

TOIMIELIN

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Kuntalain (410/2015) § 121 mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	519				827	827
Muut toimintatuotot		600		600	0	-600
Toimintatuotot	519	600		600	827	227
<i>josta sisäiset</i>	<i>519</i>	<i>600</i>		<i>600</i>	<i>827</i>	<i>227</i>
Henkilöstökulut	5 004	14 632		14 632	7 688	6 944
Palvelujen ostot	26 441	26 259		26 259	36 951	-10 692
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		119		119	56	64
Muut toimintakulut					6	-6
Toimintamenot	31 445	41 010		41 010	44 700	-3 690
<i>josta sisäiset</i>	<i>11</i>	<i>14</i>		<i>14</i>	<i>401</i>	<i>-387</i>
Toimintakate (netto)	-30 926	-40 410		-40 410	-43 872	-3 463
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	25 922	25 662	0	25 662	36 179	-10 517
Tehtävän kokonaiskustannukset	-5 004	-14 748	0	-14 748	-7 693	7 054

TULOSALUE

TARKASTUSTOIMI

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta pyrkii kattavaan ja tehokkaaseen hallinnon ja talouden arviointiin ja tarkastukseen. Tavoitteena on toiminnan kehittäminen siten, että tarkastustoiminta keskittyy valtuustotason tavoitteiden arviointiin tukeakseen tavoitteiden asettamista ja kunnan kokonaiskehittämistä.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Tarkastustoimi	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	519				827	827
Muut toimintatuotot		600		600	0	-600
Toimintatuotot	519	600		600	827	227
<i>josta sisäiset</i>	<i>519</i>	<i>600</i>		<i>600</i>	<i>827</i>	<i>227</i>
Henkilöstökulut	5 004	14 632		14 632	7 688	6 944
Palvelujen ostot	26 441	26 259		26 259	36 951	-10 692
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		119		119	56	64
Muut toimintakulut					6	-6
Toimintamenot	31 445	41 010		41 010	44 700	-3 690
<i>josta sisäiset</i>	<i>11</i>	<i>14</i>		<i>14</i>	<i>401</i>	<i>-387</i>
Toimintakate (netto)	-30 926	-40 410		-40 410	-43 872	-3 463
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	25 922	25 662	0	25 662	36 179	-10 517
Tehtävän kokonaiskustannukset	-5 004	-14 748	0	-14 748	-7 693	7 054

KUNNANHALLITUS

Toiminnan kuvaus

Kunnanhallitus vastaa valtuuston tekemien päätösten toimeenpanosta ja kuntakonsernin yleisestä johtamisesta kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti.

Kunnanhallitus vastaa konsernipalvelujen järjestämisestä kunnassa (yleishallinto, hallintopalvelut, talouspalvelut, henkilöstöpalvelut sekä työllistäminen). Lisäksi kunnanhallitus vastaa elinkeino- ja pelastuspalvelujen tuottamisesta ja ostamisesta.

Talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä toteutettiin elämänlaatulautakunnan alaisen kulttuuri-tulosalueen toiminnan siirto resursseineen kunnanhallituksen alaisuuteen osaksi elinvoimapalvelujen tulosaluetta 1.6.2017 alkaen.

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu

kunnanjohtaja Tanja Matikainen

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu 1.1.2017-31.5.2017 tulosalueista; yleishallinto, hallintopalvelut, talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, työllistäminen, elinvoimapalvelut (pl. kulttuuri-palvelutaso) ja pelastustoimi.

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu 1.6.2017-31.12.2017 tulosalueista; yleishallinto, hallintopalvelut, talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, työllistäminen, elinvoimapalvelut (ml. kulttuuri-palvelutaso) ja pelastustoimi.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Strategiset tavoitteet**

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
Talous on kestäväällä pohjalla (visio)	Kestävä kuntatalous	Ymmärretään päätöksenteon vaikutukset talouteen ja resursseihin	Taseeseen kertynyt yli-/alijäämä, kuntakonsernin lainamäärä /asukas	Reagoidaan nopeasti muuttuneeseen toimintaympäristöön	Toimintaympäristön muututtua ennakoidusti kunnan toimintatapoja on muutettu ja valtuustolle on esitetty talousarviomuutosta.	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset ja asiakaslähtöiset palvelut	Osallistuvat kuntalaiset		Yhteistyö yhdistysten kanssa on aktiivista. Toimitaan yhdistysten tukena	Perustettiin kunnan ja yhdistysten yhteistyöryhmä ja siellä ideoitu talkoore servi. Janakkala liittyi SILTA-yhteistyöverkoston, yhdistykset olivat mukana toteuttamassa Sahdin SM-ki-soja ja muita tapahtumia.	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Osaava, hyvinvoiva ja palvelualtis henkilöstö	Positiivisen palautteen määrä ja henkilöstön työhyvinvointi	Työhyvinvointisuunnitelman käyttöönotto ja henkilökunnan koulutukseen panostaminen	Useat työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet käynnistyivät vuoden 2017 aikana. (mm. tyhyryhmä perustettiin, laadittiin vuosikello, haettiin ja saatiin hankerahoitusta työhyvinvoinnin kehittämiseen). Henkilöstön koulutuksen osalta keski-tyttiin pääasiassa esimieskoulutusten järjestämiseen.	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Tehokkaat työllistämistoimenpiteet	Pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyden vähentäminen	Kunnan palkkatukityöllistämisen kohdentuminen 80+ %:sesti pitkäaikastyöttömiin ja työllisyyssetelin kohdentuminen 80 %:sesti nuoriin alle 25-vuotiaisiin	Työllistämistoimenpiteiden kohdistaminen pitkäaikais- ja nuorisotyöttömiin	Palkkatukityöllistäminen kohdentui pakollisiin työllistämisvelvoitteisiin ja vapaaehtoisuuden osalta 100 %:sti pitkäaikastyöttömiin. Työllisyysseteli kohdentui 47 %:sti nuoriin alle 25-vuotiaisiin.	3

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma 1.1.-31.12.	Tila
Aktiivinen ja innostava elinvoimapolitiikka	Vetovoimainen kaavoitus	Tunnettujen kasvattaminen erinomaisena yritysten sijoituspaikkana.	Janakkalaan sijoittuvien yritysten määrä. Rastikankaalta myytyjen tonttien määrä.	Rastikangas-Moreeni alueen yhteismarkkinoinnin suunnittelu ja toteutus.	Rastikangas-Moreeni yhteismarkkinoinnin taustaineisto (FCG työstä yhdessä työryhmän kanssa) valmistui ja se esiteltiin HMLn ja Janakkalan kunnanhallituksille. Alueen kehittämistä päätettiin jatkaa yhdessä, työhön varattiin vuoden 2018 talousarvioon, työlle haettiin hankerahotusta.	4
Aktiivinen ja innostava elinvoimapolitiikka	Palvelurakenteiden optimointi	Aktiivinen hankintoihin liittyvä vuoropuhelu paikallisen yrityskentän kanssa, kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen.	Järjestettyjen hankintaklinikka-tapaamisten lukumäärä	Hankintastrategian hyväksyminen ja käyttöönotto	Valtuusto hyväksyi hankintastrategian, joka esiteltiin esimiesiltapäivässä. Hankintastrategian huomioimista jatkopäiväisessä työskentelyssä tulee vielä terävöittää.	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Kulttuuripalvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa painotetaan elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämistä.	Tapahtumien määrä ja asiakastytyväisyys	Kulttuuripalvelujen kehittäminen ja tuottaminen vahvistamalla hankkeistamista ja yhteistyötä eri hallinnonalojen kanssa sekä seudullisesti.	Lasten- ja nuorten kulttuurihankkeesta Arxin kanssa tehtiin jatkosopimus 2018-2020. 6.12 konsertti ja Laurinmäen joulunavaus keräsivät suuret yleisöt. Toteutettiin kuntalaisille kulttuurikysely jonka tuloksia hyödynnetään asiakaslähtöiseen suunnitteluun. Laurinmäen Keltaisen talon kahvilaan valittiin aloittamaan 2018 uudet, aktiivisesti kulttuuritapahtumia yhteistyössä tuottavat yrittäjät.	4

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	15,5	16	15
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			4
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Käyttötalous

KUNNANHALLITUS	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	385 151	340 802		340 802	316 995	-23 807
Maksutuotot	26 050	8 000		8 000	6 782	-1 218
Tuet ja avustukset	784 472	711 250	-87 181	624 069	641 066	16 997
Muut toimintatuotot	278 435	325 929		325 929	549 749	223 820
Toimintatuotot	1 474 108	1 385 981	-87 181	1 298 800	1 514 592	215 792
<i>josta sisäiset</i>	359 667	355 531		355 531	288 470	-67 061
Henkilöstökulut	2 550 677	2 695 490	-437 601	2 257 889	2 066 964	190 925
Palvelujen ostot	4 264 334	4 498 144	-50 000	4 448 144	4 271 404	176 740
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	133 334	103 011		103 011	109 162	-6 151
Avustukset	676 607	746 506	42 000	788 506	739 576	48 931
Muut toimintakulut	269 174	258 590		258 590	269 660	-11 069
Toimintamenot	7 894 126	8 301 742	-445 601	7 856 141	7 456 765	-399 375
<i>josta sisäiset</i>	713 621	763 167	-50 000	713 167	712 689	-478
Toimintakate (netto)	-6 420 018	-6 915 761	358 420	-6 557 341	-5 942 173	615 168
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-12 770	-25 002	0	-25 002	-25 341	-339
Korko sitoutuneelle pääomalle	-3 145	-2 976	0	-2 976	-3 317	-341
Muut laskennalliset kustannukset	1 812 991	2 127 957	0	2 127 957	1 713 357	414 600
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 622 941	-4 815 782	358 420	-4 457 362	-4 257 475	199 887

TULOSALUE**YLEISHALLINTO****Toiminnan kuvaus**

Konsernipalvelut vastaavat yleishallinnon tulosalueella hallinnon järjestämisestä (valtuusto ja kunnanhallitus), viestinnästä ja markkinoinnista sekä keskitetyistä kuljetuspalveluista ja joukkoliikennepalvelujen järjestämisestä.

Joukkoliikennelain mukaisena viranomaisena toimii Hämeenlinnan kaupunki ja luottamustoimieli-
menä yhdyskuntalautakunnan alainen joukkoliikennejaosto.

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintojohtaja Jenni Jokela

Talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä kunnanhallituksen toimielimen yleishallinnon tulosalueelta siirrettiin 1.6.2017 alkaen viestintä ja markkinointi resursseineen elinvoimapalvelujen tulosalueelle.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	3,5	3,5	2,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Käyttötalous**

	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Yleishallinto						
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	216 283	226 591		226 591	191 364	-35 227
Tuet ja avustukset	141 128	122 250		122 250	164 918	42 668
Muut toimintatuotot	273 941	300 000		300 000	546 009	246 009
Toimintatuotot	631 352	648 841		648 841	902 291	253 450
<i>josta sisäiset</i>	<i>208 977</i>	<i>223 271</i>		<i>223 271</i>	<i>188 354</i>	<i>-34 917</i>
Henkilöstökulut	387 277	387 331	5 875	393 206	376 666	16 541
Palvelujen ostot	975 137	1 071 935		1 071 935	1 053 428	18 507
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	9 590	6 853		6 853	13 382	-6 529
Avustukset	0				75	-75
Muut toimintakulut	138 141	126 012		126 012	120 580	5 432
Toimintamenot	1 510 145	1 592 131	5 875	1 598 006	1 564 132	-33 875
<i>josta sisäiset</i>	<i>51 807</i>	<i>50 420</i>		<i>50 420</i>	<i>67 477</i>	<i>-17 056</i>
Toimintakate (netto)	-878 793	-943 290	-5 875	-949 165	-661 841	287 325
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	-528	-504	0	-504	-845	-341
Muut laskennalliset kustannukset	-19 418	-19 760	0	-19 760	-16 874	2 886
Tehtävän kokonaiskustannukset	-898 740	-963 554	-5 875	-969 429	-679 560	289 869

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Tuotot

- Tuet ja avustukset: Valtion avustusta on saatu joukkoliikenteeseen n. 84 000 euroa, joka on n. 38 000 euroa alkuperäistä arviota vähemmän. Lisäksi on saatu valtion avustusta n. 72 400 euroa PTV- projektiin, jossa Janakkala oli isäntäkuntana. Projektissa rakennettiin yhteys kunnan internetsivujen ja Kansallisen Palvelutietovaranto järjestelmän välille, jotta vältetään kaksinkertaiselta työltä. Myös Palvelutietovarannon sisällön toimittamiseen saatiin valtionavustusta n 8 500 euroa. Kansallinen Palvelutietovaranto on lakisääteinen palvelu, johon kunnat on velvoitettu tuottamaan sisältöä oman kuntansa palvelujen osalta.
- Muut toimintatuotot: Omaisuuden myynnistä on saatu tuloja yhteensä n. 546 000 euroa, joka koostui tonttien myyntivoitoista 526 000 sekä Palvelutietovarantoprojektiin osallistuneiden muiden kuntien maksuosuuksista n 20 000 euroa.
 - Vuonna 2017 myytiin 16 tonttia, joista 12 ok-tonttia, yhteensä 8,9 ha. Lisäksi vuonna 2017 vuokrattiin 9 tonttia, joista 4 ok-tonttia, yhteensä 3,1 ha.

Toimintakulut

- Henkilöstömenot: jäi n. 16 500 € alle arvion. Vakinaisten kk-palkat jäi 35 000 alle arvioidun, koska kuljetussuunnittelija siirtyi vuoden 2017 alusta Hämeenlinnan kaupungin organisaatioon eikä siirrosta oltu sovittu vielä talousarvion laadintavaiheessa. Vastaavasti luottamushenkilöpalkkiot ylittyivät 17 000 eurolla.

TULOSALUE

HALLINTOPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Hallintopalvelut tuottaa kunnan keskitetyt toimisto- ja tukipalvelut; palvelutoimisto Lyyli, monistamo, postitus, toimistotarvikevarasto ja asiakirjahallinto.

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintojohtaja Jenni Jokela

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	3	3	3
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			2
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Hallintopalvelut	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	136 602	109 131		109 131	80 361	-28 770
Tuet ja avustukset	111				272	272
Muut toimintatuotot		4 043		4 043	220	-3 823
Toimintatuotot	136 713	113 174		113 174	80 854	-32 320
<i>josta sisäiset</i>	<i>131 851</i>	<i>110 374</i>		<i>110 374</i>	<i>78 846</i>	<i>-31 528</i>
Henkilöstökulut	147 276	150 708	-14 371	136 337	119 940	16 397
Palvelujen ostot	170 451	166 113		166 113	168 357	-2 244
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	71 230	66 706		66 706	50 140	16 566
Muut toimintakulut	57 202	58 470		58 470	58 470	0
Toimintamenot	446 159	441 997	-14 371	427 626	396 907	-30 719
<i>josta sisäiset</i>	<i>87 692</i>	<i>87 289</i>		<i>87 289</i>	<i>85 390</i>	<i>1 900</i>
Toimintakate (netto)	-309 446	-328 823	14 371	-314 452	-316 053	-1 601
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	-1 250	0	-1 250	0	1 250
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 248	-1 176	0	-1 176	-1 176	0
Muut laskennalliset kustannukset	112 365	106 437	0	106 437	118 419	-11 982
Tehtävän kokonaiskustannukset	-198 328	-224 812	14 371	-210 441	-198 811	11 630

TULOSALUE

TALOUSPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Talousspalveluiden tehtävänä on kunnan talouden hoidon johtaminen, kehittäminen ja valvonta. Myös verotuskustannukset sekä keskitetty atk kohdistuvat tälle tulosalueelle. Talousspalvelut (kirjanpito, reskontrat ja sähköinen laskunkierrätyspalvelu) ostetaan KuntaPro Oy:ltä.

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintojohtaja Jenni Jokela

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	2,5	2,5	2,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Talousspalvelut	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	5 633				8 041	8 041
Muut toimintatuotot	4 044	7 282		7 282	2 384	-4 898
Toimintatuotot	9 678	7 282		7 282	10 425	3 143
<i>josta sisäiset</i>	6 233	7 282		7 282	7 293	11
Henkilöstökulut	168 982	157 233	-3 716	153 517	174 057	-20 540
Palvelujen ostot	887 117	831 781		831 781	792 521	39 261
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 854	3 735		3 735	3 523	212
Avustukset					-78	78
Muut toimintakulut	9 488	7 760		7 760	9 463	-1 703
Toimintamenot	1 068 440	1 000 509	-3 716	996 793	979 486	17 307
<i>josta sisäiset</i>	9 222	9 630		9 630	10 258	-628
Toimintakate (netto)	-1 058 762	-993 227	3 716	-989 511	-969 061	20 450
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-12 770	-15 752	0	-15 752	-12 770	2 982
Korko sitoutuneelle pääomalle	-252	-240	0	-240	-240	0
Muut laskennalliset kustannukset	631 715	587 385	0	587 385	576 854	10 531
Tehtävän kokonaiskustannukset	-440 069	-421 834	3 716	-418 118	-405 217	12 901

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintatuotot

- Myyntituotot: sisäisiä tuottoja n. 6 000 euroa vyörytyseristä Janakkalan Vedeltä (sisältävät talouspalvelut, ICT).

Toimintakulut

- Palvelujen ostot: alittuvat n. 39 000 eurolla, josta 11 000 euroa selittää arvonlisäverojen oikaisu vuodelta 2014. Osuus verotuskustannuksista alittui 18 000 euroa (toteutuma 388 000 €).

TULOSALUE

HENKILÖSTÖPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalvelut hoitavat kunnalle työnantajana kuuluvat henkilöstöasiat. Palkkalaskentapalvelut ostetaan KuntaPro Oy:ltä.

Tilivelvollinen viranhaltija: henkilöstöjohtaja Maija Nivala

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	2	2	2
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Henkilöstöpalvelut	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	10 222				9 819	9 819
Tuet ja avustukset	202 087	211 800	-7 181	204 619	202 903	-1 716
Muut toimintatuotot		14 604		14 604	300	-14 304
Toimintatuotot	212 309	226 404	-7 181	219 223	213 022	-6 201
<i>josta sisäiset</i>	<i>10 222</i>	<i>14 604</i>		<i>14 604</i>	<i>9 819</i>	<i>-4 785</i>
Henkilöstökulut	412 304	654 795	-222 950	431 845	343 743	88 102
Palvelujen ostot	908 821	989 582	-50 000	939 582	867 072	72 510
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	17 052	21 745		21 745	24 178	-2 433
Avustukset	9 342	21 000		21 000	5 277	15 723
Muut toimintakulut	20 782	34 308		34 308	38 791	-4 483
Toimintamenot	1 368 300	1 721 430	-272 950	1 448 480	1 279 062	169 418
<i>josta sisäiset</i>	<i>522 858</i>	<i>573 271</i>	<i>-50 000</i>	<i>523 271</i>	<i>505 425</i>	<i>17 846</i>
Toimintakate (netto)	-1 155 992	-1 495 026	265 769	-1 229 257	-1 066 040	163 217
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	-193	-180	0	-180	-180	0
Muut laskennalliset kustannukset	1 122 837	1 495 018	0	1 495 018	1 064 340	430 678
Tehtävän kokonaiskustannukset	-33 348	-188	265 769	265 581	-1 880	267 461

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintatuotot:

- Myyntituottoja on saatu 9 819 €. Kyseessä on Janakkalan Veden osuus henkilöstöhallinnon kuluista. Tämä oli budjetoitu talousarviossa muut toimintatuotot –kohtaan.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: Eläkemeno- ja varhe-maksut alittuvat n. 236 000 eurolla alkuperäiseen talousarvioon nähden, josta huomioitiin talousarviomuutoksessa 222 950 euroa. Tiedot kuluvan vuoden eläkemeno- ja varhe-maksuista on saatu vasta tammikuussa 2017. Luvuissa on vuosittain hyvin paljon vaihtelua. Lisäksi työkyvyn tukemisen ohjelmaan varattua määrärahaa (35 000 €) käytettiin arvioitua vähemmän (14 800 €).
- Palvelujen ostot ovat alittuneet n. 72 000 €, johtuen mm. sisäisistä työterveyshuollon kustannusten alittumisesta n. 27 000 €:lla, ulkoisista työterveyshuollon kustannusten alittumisesta n. 8 000 €:lla sekä opetus- ja kulttuuripalvelujen alittumisesta n. 19 000 €:lla. Viimeksi mainittu määräraha sisältää työnohjaukseen sekä työhyvinvointiin tarkoitetun määrärahan. Työnohjauksen tarve jäi arvioitua pienemmäksi sekä työhyvinvointiin loppuvuodelle suunniteltu toiminta jätettiin toteuttamatta tilapäisen hankintakiellon vuoksi
- Avustukset: talousarviossa avustukset tiliryhmään budjetoidaan avustuksia (mm. Virkun toimintaan 18 000 €). Avustusten käyttö kirjataan kuitenkin käytön mukaan sille tiliryhmälle mihin kulu kuuluu.

TULOSALUE**TYÖLLISTÄMINEN****Toiminnan kuvaus**

Henkilöstöpalvelut koordinoivat keskitetysti kunnan työllistämistä. Tulosalueella hoidetaan sekä valtion tukema että kunnan oma työllistäminen.

Tilivelvollinen viranhaltija: henkilöstöjohtaja Maija Nivala

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	1,5	1,5	1,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Janakkalan kunta työllisti yhteensä 66 työllistettyä vuoden 2017 aikana.

Käyttötalous

	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Työllistäminen						
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	6 350	5 080		5 080	12 393	7 313
Tuet ja avustukset	423 646	371 200	-80 000	291 200	272 473	-18 727
Toimintatuotot	429 996	376 280	-80 000	296 280	284 866	-11 414
Henkilöstökulut	1 211 901	1 121 075	-221 478	899 597	836 832	62 765
Palvelujen ostot	24 765	5 160		5 160	24 090	-18 930
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	52	1 400		1 400	1 026	375
Avustukset	659 041	717 200	42 000	759 200	725 995	33 205
Muut toimintakulut	200	1 000		1 000	1 934	-934
Toimintamenot	1 895 958	1 845 835	-179 478	1 666 357	1 589 876	76 481
<i>josta sisäiset</i>	<i>20</i>				<i>0</i>	<i>0</i>
Toimintakate (netto)	-1 465 963	-1 469 555	99 478	-1 370 077	-1 305 011	65 066
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-14 431	-16 309	0	-16 309	-12 440	3 869
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 480 394	-1 485 864	99 478	-1 386 386	-1 317 451	68 935

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:**Toimintatuotot:**

- Tuet ja avustukset ovat alittuneet talousarvioon nähden n. 19 000 €. Alitus johtuu siitä, että talousarviomuutoksen yhteydessä arvioitiin loppuvuoden aikana työllistettävien määrä liian suureksi.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut: työllistämispalkat ovat alittuneet n. 63 000 € johtuen siitä, että talousarvionmuutoksen yhteydessä arvioitiin loppuvuoden aikana työllistettävien määrä liian suureksi. Entistä useampi 300 päivää työmarkkinatukea saanut ei ole TE-toimiston linjausten mukaan palkkatukeen oikeutettu.
- Palvelujen ostot ovat ylittyneet 18 930 € johtuen, siitä että Virta –hankkeen kustannukset on kohdennettu palvelujen ostoihin, mutta budjetoitu työllistämispalkkoihin.
- Avustukset ovat alittuneet talousarvioon nähden n. 33 000, josta n. 24 000 € johtuu siitä, että työllisyysseteliä käytettiin vain 8 kpl arvioidun 20 sijaan.

TULOSALUE

ELINVOIMAPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Elinvoimapalvelut vastaa elinvoimaohjelmassa määritellyin keinoin yritysysteistyöstä, elinkeinoelämän toimitila- ja tonttitarpeista sekä niihin liittyvästä maankäytöstä, kuntamarkkinoinnista ja yleisesti elinvoiman kehittämisestä. Elinvoimapalvelut sisältävät määrärahat myös EU- ja aluehankerahoihin.

Talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä kunnanhallituksen toimielimen yleishallinnon tulosalueelta siirrettiin viestintä ja markkinointi resursseineen elinvoimapalvelujen tulosalueelle. Samoin entisen elämänlaatulautakunnan alaisuudesta siirrettiin resursseineen tulosalueelta kulttuuri palvelutaso kulttuuripalvelun elinvoimapalvelujen tulosalueelle 1.6.2017 alkaen.

Kulttuuripalveluihin kuuluu varsinainen kulttuuritoiminta, museotoiminta, taideteosten hankinta ja hoito sekä kulttuurityötä tekevien järjestöjen avustukset.

Tilivelvollinen viranhaltija: kunnanjohtaja Tanja Matikainen

Tulosalueen kokonaisvastuu 1.1.-31.5.2017 ei ole sisältänyt kulttuuri- palvelutasoa eikä viestintää ja markkinointia. Kulttuuripalvelujen tilivelvollinen viranhaltija on ollut 1.1-31.5.2017 kulttuurisihteeri Piia Lievetmursu, joka on toiminut em. ajankohtana osana elämänlaatulautakunnan hallintoa. Viestinnän ja markkinoinnin tilivelvollinen viranhaltija on ollut 1.1-31.5.2017 talous- ja hallintojohtaja Jenni Jokela yleishallinnon tulosalueella.

Suoritteet

	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Kulttuuritapahtumat (lkm)	106	25	40	32
Kulttuurikasvatus (h)	385	120	200	848
Museoiden avoinnapito (h)	476	438	400	423
Asiakastyytyväisyys (1-5)	_*	_*	5	_*
Lisätietoja:	*ei mitattu	*ei mitattu		*ei mitattu

Kulttuurikasvatuksen tuntimäärän aiemmasta laskentatavasta ei ole tietoa.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	3	3,5	3,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Elinvoimapaalvelut	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	10 061	0		0	15 016	15 016
Maksutuotot	26 050	8 000		8 000	6 782	-1 218
Tuet ja avustukset	17 500	6 000		6 000	500	-5 500
Muut toimintatuotot	450				836	836
Toimintatuotot	54 061	14 000		14 000	23 135	9 135
<i>josta sisäiset</i>	<i>2 384</i>				<i>4 157</i>	<i>4 157</i>
Henkilöstökulut	184 868	190 247	24 400	214 647	186 986	27 662
Palvelujen ostot	212 082	317 610		317 610	250 578	67 032
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	32 324	2 572		2 572	16 676	-14 104
Avustukset	8 224	8 306		8 306	8 306	0
Muut toimintakulut	43 361	31 041		31 041	40 421	-9 381
Toimintamenot	480 859	549 776	24 400	574 176	502 966	71 210
<i>josta sisäiset</i>	<i>33 259</i>	<i>33 558</i>		<i>33 558</i>	<i>35 177</i>	<i>-1 620</i>
Toimintakate (netto)	-426 798	-535 776	-24 400	-560 176	-479 832	80 344
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	-8 000	0	-8 000	-12 572	-4 572
Korko sitoutuneelle pääomalle	-924	-876	0	-876	-876	0
Muut laskennalliset kustannukset	-12 338	-16 942	0	-16 942	-9 004	7 938
Tehtävän kokonaiskustannukset	-440 060	-561 594	-24 400	-585 994	-502 284	83 710

Olellaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintatuotot

- Myyntituotot: Viestinnän ja markkinoinnin tuloja Janakkala-tuotteista sekä kulttuuritoimen pääsylipputulot.

Toimintakulut

- Henkilöstökulut: alittuivat n. 28 000 eurolla, joka johtuu vakituisen henkilöstön määräaikaisesta poissaolosta.
- Palvelujen ostot: alittuivat n. 67 000 eurolla, joka johtuu hankkeisiin varattujen määrärahojen alittumisesta n. 30 000 eurolla. (varattu TA:ssa n. 80 000 €). Lisäksi talousarviossa ennakotiin palvelusopimuksen mukainen maksuosuus Janakkalan Teollisuusalueet Oy:lle. Sopimus kuitenkin lakkautettiin vuoden alussa.

Toiminnan kuvaus

Pelastuslain 4 luvun 29 §:n mukaan alueen pelastustoimi päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan. Päätöksessä on selvitettävä alueella esiintyvät uhat, arvioitava niistä aiheutuvat riskit, määriteltävä toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat sekä palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämisestä. Pelastustoimen palvelut ostetaan Kanta-Hämeen Pelastuslaitokselta. Päättävänä toimielimenä toimii Hämeenlinnan kaupungin hallinnossa pelastuslautakunta.

Tilivelvollinen viranhaltija: kunnanjohtaja Tanja Matikainen

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Käyttötalous

Pelastuslaitos	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Henkilöstökulut	38 071	34 100	-5 361	28 739	28 739	0
Palvelujen ostot	1 085 961	1 115 963		1 115 963	1 115 359	604
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	233				237	-237
Toimintamenot	1 124 265	1 150 063	-5 361	1 144 702	1 144 336	366
josta sisäiset	8 763	9 000		9 000	8 963	-37
Toimintakate (netto)	-1 124 265	-1 150 063	5 361	-1 144 702	-1 144 336	366
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-7 739	-7 872	0	-7 872	-7 936	-64
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 132 003	-1 157 935	5 361	-1 152 574	-1 152 272	302

Olellaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintakulut

- Palvelujen ostot: Kanta-Hämeen Aluepelastuslaitoksen maksuosuus oli n 1 106 400 euroa

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu: tekninen johtaja Jukka Vahila.

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu 1.1.2017-31.5.2017 tulosalueista; teknisen toimen hallinto, maankäyttö, tila- ja aluepalvelut sekä ateria- ja puhtauspalvelut.

Toimielimen johtamisen kokonaisvastuu 1.6.2017-31.12.2017 tulosalueista; teknisen toimen hallinto, ympäristöpalvelut, maankäyttö, maaseutu- ja kyläpalvelut, maaseutupalveluyksikkö, tila- ja aluepalvelut, liikuntapalvelut sekä ateria- ja puhtauspalvelut.

Teknisen lautakunnan alainen lupajaos perustettiin 1.6.2017. Lupajaos vastaa kunnan ympäristön- suojeluviranomaisen ja rakennusvalvontaviranomaisen tehtävistä. Lupajaoksella ei ole erillistä omaa tulosaluetta vaan se sisältyy teknisen toimen hallinnon tuloalueelle.

Toiminnan kuvaus

Tekniset palvelut vastaavat teknisen toimen hallinnosta, kaavoituksesta ja maankäytöstä (yhdyskuntarakentamisen suunnittelu ja ohjaus), tila- ja aluepalveluista (kunnan omaisuuden ylläpito ja hoito, katujen, puistojen ja yleisten alueiden ylläpito) sekä ateria- ja puhtauspalveluista. Lisäksi tekniset palvelut vastaavat talonrakennusinvestoinneista sekä julkisen käyttöomaisuuden / infran investoinneista.

Ympäristölautakunta lakkautettiin talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä 31.5.2017. Toimielimen alainen tulosalue ympäristöpalvelut siirrettiin teknisen lautakunnan alaisuuteen tulosalueeksi ympäristöpalvelut 1.6.2017 alkaen.

Ympäristöpalvelut (osana teknistä lautakuntaa) johtaa ympäristöpalveluja, rakennusvalvontaa (rakentamisen ja maa-ainesoton valvonta), ympäristönsuojelua sekä ympäristöterveydenhuoltoa ja eläinlääkintää (terveysvalvonta ja eläinlääkintäpalvelut, ostopalvelu Riihimäen terveyskeskuksen kuntayhtymältä).

Maaseutulautakunta lakkautettiin talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä 31.5.2017. Toimielimen alaiset tulosalueet maaseutu- ja kyläpalvelut sekä maaseutupalveluyksikkö siirrettiin teknisen lautakunnan alaisuuteen tulosalueeksi maaseutu- ja kyläpalvelut sekä maaseutupalveluyksikkö 1.6.2017 alkaen.

Maaseutu- ja kyläpalvelut sekä maaseutupalveluyksikön keskeisimpinä tehtävinä (osana teknistä lautakuntaa) on hoitaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät Hattulan, Hausjärven, Hämeenlinnan, Janakkalan, Lopen ja Riihimäen alueelle. Tehtävät käsittävät mm. maatilojen EU- ja kansallisten tukien käsittelyn eri työvaiheineen, hukkakauran torjunnan valvontoja ja neuvontaa, maatalouden varautumisen poikkeusoloihin jne. Muita tehtäviä Janakkalan kunnan osalta ovat mm. viljelysmaiden vuokraaminen, yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannusavustusten käsittely sekä kylätoimintaan ja maaseudun kehittämiseen liittyvät asiat.

Elämänlaatulautakunnan alainen liikunta –tulosalue siirrettiin resursseineen talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä teknisen lautakunnan alaisuuteen omaksi liikuntapalvelut –tulosalueeksi 1.6.2017 alkaen.

Liikuntapalvelut -tulosalueen tehtävänä (osana teknistä lautakuntaa) on luoda edellytykset kuntalaisien terveyttä ja hyvinvointia ylläpitävälle ja edistävälle liikunnalle.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Strategiset tavoitteet

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1.-31.12.	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen (ympäristölautakunta)	Hyvä rakennettu ja luonnonympäristö lisäävät kuntalaisten hyvinvointia	Rakentaminen on laadukasta ja monimuotoista. Ympäristön tila paranee, monimuotoisuus lisääntyy.	Ympäristön tila. Ympäristön tilan parantamiseksi tehdyt toimenpiteet. Luvat ja valvonta.	Ympäristökuormituksen vähentämien. Kunnostustoimenpiteet. Lupahjaus ja valvonta.	Lupahjaus ja valvonta toteutuneet suunnitellusti. Vesistökunnostuksia toteutetaan yhteistyössä Vanajavesikeskuksen ja muiden osapuolien kesken. Turengin pohjaveden kunnostus on käynnissä. Luontokasvatusta kehitetty Laurinmäellä ja Luulion tornilla.	4
Monipuoliset mahdollisuudet asua taajamissa ja kylissä	Vetovoimainen kaavoitus	Joustavat lupa- ja kaavoituskäytännöt	Väestökehitys ja tonttimyynti	Tarkoituksenmukainen rakentamisen ja suunnittelun ohjaus	Asiakasneuvontaa ja lupamenettelyä on kehitetty yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa.	3
Monipuoliset mahdollisuudet asua taajamissa ja kylissä (maaseutulautakunta)	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Maaseutuosaaminen turvataan myös maakunnan toiminnan käynnistyttyä	Tehtäviä suorittaa maaseutu- alan ammattilaiset	Maakuntavalmistelu myötä asia huomioidaan	Maakunnan toiminnan valmistelu on kartoittanut nykyiset toimintatavat ja resurssit. Maakuntaan siirtyviä resursseja ja kuntaan jääviä maaseutuosaamisen resursseja ei ole vielä selvitetty.	1

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1.-31.12.	Tila
Viihtyisät ja toimivat taajama-keskustat	Vetovoimainen kaavoitus	Kysyntää vastaava tonttituotannon ohjelmointi	Monipuolinen rakennuskanta	Kaavoittaa monipuolista asumista ja palvelurakennetta	Kaava-alueet ovat alkaneet rakentumaan (mm. Turenkin keskusta ja Ilveslinna). Tehty Turenkin keskustan liikennesuunnittelua. Useita vetovoimaisuutta lisääviä kaavahankkeita on viireillä.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut (ympäristölautakunta)	Viranomaistoiminta tukee ja edistää yritysten toimintaedellytyksiä. Asiantunteva, luotettava, tasapuolinen ja joustava viranomaistoiminta. Sähköisen asiainnin lisääminen.	Turvataan riittävät resurssit, osaaminen ja työvälineet. Sähköinen asiointi lisääntyy. Yritysasiakkaita tuetaan ja neuvotaan toimintaedellytyksiä lisäävästi.	Henkilöstö, lupa- ja valvontamäärät, palaute, työtyytyväisyys, sähköiset lupahakemukset. Yritysasiakkaat. Asiakastytyväisyys.	Hyvät työkäytännöt, kouluttautuminen, rekrytointi. Otetaan mahdollisuuksien mukaan käyttöön sähköisiä lupapalveluita. Asiantunteva, viivytyksetön ja joustava asiakaspalvelu lupa- ja valvontamenettelyssä.	Sähköisten lupa- ja karttapalveluiden käyttöön ottoa on valmisteltu. Resurssointi on kunnossa, palvelusihteeri rekrytoitu, ympäristötarkastajan sijaisuus on täytetty. Ammattitaito on hyvä. Asiakaspalautetta ei ole mitattu, mutta vaikutelma on positiivinen.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut (maaseutulautakunta)	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Riittävän palveluverkoston säilyttäminen	Toimialueella on useampia palvelupisteitä	Palvelupisteverkostoa mukauteetaan alueen kuntien toiveiden mukaan	Seitsemän toimipisteen palveluverkkoon ei ole tehty supistuksia.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut (elämänlautilautakunta)	Monipuoliset ja asiakaslähtöiset liikuntapalvelut	Liikunta- ja investointisuunnitelma	Liikuntakysely	Liikuntakyselyn perusteella päivitetty liikunta- ja investointisuunnitelma 2017-2020	Kysely suoritettu, vastauksia saatiin 413kpl. Liikunta- ja investointisuunnitelmaa 2019-2021 ei ole tehty. Investointisuunnitelma vuodelle 2018 on tehty.	3
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Tarjouspyyntöasiakirjat laaditaan siten, että palvelu- ja tavarahankinnoissa huomioidaan paikallisuutta	Paikallisuus hankinnoissa, palveluissa oikea hinta ja laatu	Ostoprosessin kehittäminen siten, että palvelu- ja tavarahankinnoissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan paikallisuutta, laatua, ekologisia ja sosiaalisia kriteereitä.	Hankinnat on ilmoitettu kunnan www.sivuilla, jossa tarjouspyynnöt ovat kaikkien luettavissa.	5

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1.-31.12.	Tila
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Ateria- ja puh-tauspalveluiden tuotteiden ja palveluiden arvostuksen ja yhteistyön lisääminen	Asiakaslähtöisyys (asiakas-kokemus ja -osallisuus)	Asiakaspalautteiden järjestelmällisen hyödyntäminen palvelutuo-tannon kehittä-misessä	Asiakaspalautteen ke-rääminen ja kirjaaminen on suunnitelmallista. Saatu palaute ja palaut-teen myötä tehdyt toi-menpiteet käsitellään säännöllisesti.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Energialouteen panostaminen	Uusiutuvan ener-gian käytön lisää-minen	1 - 3 kohdetta / vuosi	Uusiutuvien ener-giaratkaisujen käyttöönotto kiinteistöissä	Haltian päiväkodin läm-mitystapamuutos on tehty. Pikkuniitun päivä-kodin LTO-järjestelmän toteutus on siirretty vuo-delle 2018. Uuden palo-aseman maalämpö ja aurinkoenergiajärjestel-mät on toteutettu.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Energialouteen panostaminen	Uuden energiate-hokkuussopimuk-sen säästötavoit-teiden saavutta-minen	Energiansäästö MWh / vuosi	Toimintasuunni-telman mukaisten energiasäästörat-kaisujen toteutta-minen	Kirjasto-liikuntahallin au-rinkoenergiajärjestelmä on toteutettu	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Resurssitehokas tilankäyttö	Suunnitellusti toteutetut, moni-käyttöiset ja kus-tannustehokkaat toimitilat käytössä	Asiakastyyty-väisyys (käyttä-jät ja kuntalai-set)	Tilahankkeiden käsittelyohjeiden päivittäminen	Ohjeiden päivittämistä ei ole aloitettu.	1

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), tekninen lautakunta	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	150,26	146,26	137,7
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			2,0
Määräaikaiset			
Työllistetyt			4,0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Käyttötalous

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	6 218 124	6 161 620	0	6 161 620	6 279 940	118 319
Maksutuotot	402 641	480 361	-77 185	403 176	448 262	45 086
Tuet ja avustukset	7 194				6 321	6 321
Muut toimintatuotot	6 931 779	6 930 922		6 930 922	6 954 887	23 964
Toimintatuotot	13 559 737	13 572 903	-77 185	13 495 718	13 689 409	193 691
<i>josta sisäiset</i>	<i>11 696 684</i>	<i>11 674 540</i>		<i>11 674 540</i>	<i>11 765 436</i>	<i>90 895</i>
Valmistus omaan käyttöön	140 132	100 000		100 000	138 445	-38 445
Henkilöstökulut	5 984 384	5 805 245	-168 873	5 636 372	5 483 609	152 763
Palvelujen ostot	3 061 727	3 519 041	0	3 519 041	3 597 158	-78 117
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 467 886	3 362 043	123 000	3 485 043	3 568 688	-83 645
Avustukset	158 789	161 524		161 524	162 951	-1 427
Muut toimintakulut	1 215 490	1 136 730		1 136 730	1 208 090	-71 360
Toimintamenot	13 888 277	13 984 583	-45 873	13 938 710	14 020 496	81 786
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 409 572</i>	<i>1 437 952</i>		<i>1 437 952</i>	<i>1 436 354</i>	<i>1 598</i>
Toimintakate (netto)	-188 407	-311 680	-31 312	-342 992	-192 642	150 350
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-3 750 564	-4 306 082	0	-4 306 082	-3 977 829	328 253
Korko sitoutuneelle pääomalle	-32 004	-30 492	0	-30 492	-30 252	240
Muut laskennalliset kustannukset	-99 737	-178 551	0	-178 551	-107 651	70 900
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 070 713	-4 826 805	-31 312	-4 858 117	-4 308 375	549 742

TULOSALUE**TEKNISEN TOIMEN HALLINTO**

Tulosalueen tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintopäällikkö Tiina Vesala.

Toiminnan kuvaus

Teknisen toimen hallinto vastaa teknisen lautakunnan tekemien päätösten valmistelusta ja toimenpanosta sekä teknisten palveluiden yleisestä johtamisesta ja ohjauksesta sekä taloudesta kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti (teknisen toimen hallinto, tekninen lautakunta ja väestönsuojelu).

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintopäällikkö Tiina Vesala.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), teknisen toimen hallinto	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	2,2	2,2	2,2
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Talouden toteutuminen:**Käyttötalous**

	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Teknisen toimen hallinto						
Tuloarviot ja määrärahat						
Maksutuotot	36					0
Toimintatuotot	36					0
Henkilöstökulut	246 471	215 341	-14 015	201 326	201 273	52
Palvelujen ostot	25 565	36 136		36 136	22 580	13 556
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 061	5 962		5 962	5 090	872
Avustukset	1 977	2 800		2 800	1 290	1 510
Muut toimintakulut	48 509	42 518		42 518	42 605	-87
Toimintamenot	324 583	302 757	-14 015	288 742	272 838	15 904
josta sisäiset	47 923	49 328		49 328	49 220	108
Toimintakate (netto)	-324 547	-302 757	14 015	-288 742	-272 838	15 904
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	-552	-516	0	-516	-516	0
Muut laskennalliset kustannukset	-5 555	-6 253	0	-6 253	-5 279	974
Tehtävän kokonaiskustannukset	-330 654	-309 526	14 015	-295 511	-278 633	16 878

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:**Talous****Toimintamenot:**

Palvelujen ostot: Kulualitus 13.556 €, asiantuntijapalveluihin varattua määrärahaa ei jouduttu käyttämään.

TULOSALUE

YMPÄRISTÖPALVELUT

Tulosalueen tilivelvollinen viranhaltija: ympäristöpäällikkö Heikki Tamminen.

Ympäristölautakunnan esittelijä ja tilivelvollinen viranhaltija oli 1.1.-31.5.2017 ympäristöpäällikkö Heikki Tamminen. Lupajaosto perustettiin 1.6.2017 alkaen, jonka esittelijänä ja tilivelvollisena viranhaltijana (tilivelvollisuus 31.12.2017 saakka) toimi ympäristöpäällikkö Heikki Tamminen.

Toiminnan kuvaus

Ympäristöpalvelujen johto, rakennusvalvonta (rakentamisen ja maa-ainesoton valvonta), ympäristönsuojelu sekä ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintä (terveysvalvonta ja eläinlääkintäpalvelut). Ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän rahoitusvastuu on ympäristöpalveluiden tulosalueella, toteutusvastuu Riihimäen seudun kansanterveyshuollon kuntayhtymällä.

Talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä ympäristölautakunta lakkautettiin 31.5.2017 ja toimielimen alainen tulosalue ympäristöpalvelut siirrettiin teknisen lautakunnan alaisuuteen tulosalueeksi ympäristöpalvelut 1.6.2017 alkaen.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), ympäristöpalvelut	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	5	5	5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Suoritteet

Ympäristöpalvelut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Tot 31.12.	Tot %	Poikkeama
Rakennusvalvonta						
Rakennusluvat yhteensä	139	185	180	177	98,3	-3
- näistä asuinrakennuksia	25	27	20	28	140,0	8
Korjausavustukset	3	3	10	0	0,0	-10
Ympäristönsuojelu						
Ympäristöluvat	13	8	4	6	150,0	2
Maa-ainesluvat	2	5	3	3	100,0	0
Suunnitelmallinen valvonta	26	15	15	18	120,0	3
Maa-ainesvalvonta		15	15	17	113,3	2
Lisätietoja:						

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Korjausavustusta ikääntyneiden ja vammaisten asuntoihin haetaan 1.1.2017 alkaen Arasta (Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus). Hoitolaitoksia ei ole laskettu asuinrakennuksiksi, vaikka niissä asutaan.

Käyttötalous

Ympäristöpalvelut	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	560				649	649
Maksutuotot	201 091	200 010		200 010	245 939	45 929
Tuet ja avustukset					5 332	5 332
Toimintatuotot	201 651	200 010		200 010	251 920	51 910
<i>josta sisäiset</i>	560				1 049	1 049
Valmistus omaan käyttöön	200				1 653	1 653
Henkilöstökulut	292 558	307 800	-18 416	289 384	306 813	-17 429
Palvelujen ostot	323 798	340 195		340 195	296 651	43 544
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 327	4 638		4 638	8 824	-4 186
Avustukset	900	1 010		1 010	5 244	-4 234
Muut toimintakulut	13 290	12 239		12 239	15 276	-3 037
Toimintamenot	637 874	665 883	-18 416	647 467	632 809	14 657
<i>josta sisäiset</i>	29 317	30 879		30 879	25 937	-4 942
Toimintakate (netto)	-436 022	-465 873	18 416	-447 457	-379 237	68 219
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	-384	-360	0	-360	-360	0
Muut laskennalliset kustannukset	-10 458	-13 617	0	-13 617	-13 643	-26
Tehtävän kokonaiskustannukset	-446 864	-479 850	18 416	-461 434	-393 241	68 193

Olellaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:**Talous****Toimintatuotot:**

Maksutuotot: tuottoylitys 18.902 €. Maa-aineslupa- ja valvontamaksuja sekä ympäristölupa- ja valvontamaksuja sekä ilmoitusmaksuja on kertynyt arvioitua enemmän.

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: kulualitus 14.657 €, säästö pääosin luottamushenkilöiden kokouspalkkioista (4.925 €) sekä jaksotettuja palkkoja ja palkkiota maksettu 13.636 € arvioitua vähemmän.

Palvelujen ostot: kulualitus 43.544 €, säästö pääosin ICT-kuluista (22.149 €) sekä asiantuntijapalveluiden ostoon varatusta määrärahasta (11.035 €).

TULOSALUE

MAANKÄYTTÖ

Tulosalueen tilivelvollinen viranhaltija: elinvoimapäällikkö (oto kaavoitusarkkitehti) Ismo Holstila

Toiminnan kuvaus

Yhdyskuntarakenteen ohjaus tapahtuu maankäytön strategian tavoitteiden mukaisesti yleis- ja asemakaavoituksen sekä MRL:n ohjauskeinoin. Tulosalue vastaa omalta osaltaan kunnan maapolitiikan hoidosta.

Sisältää palvelut: maankäytön yleissuunnittelu, asemakaavoitus, kunnallistekniikan suunnittelu, paikkatieto ja maaomaisuus.

Tehtävät:

- maankäytön suunnittelu sekä maankäyttö- ja rakennuslain kunnalle määräämät tehtävät
- kiinteistönmuodostamislainsäädännön kunnalle määräämät tehtävät
- kunnallistekniikan suunnittelu, suunnittelun ja urakoiden hankinta, työmaavalvonta ja liikennesuunnittelu
- maanrakentamisen ja vesihuoltotoiminnan mittaukset ja muut mittauspalvelut
- kunnan kiinteän omaisuuden hankintaan liittyvä valmistelu sekä kiinteän omaisuuden luovutus.

Tilivelvollinen viranhaltija: elinvoimapäällikkö, oto kaavoitusarkkitehti Ismo Holstila 1.9.2016 alkaen.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), maankäyttö	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	7,5	7,5	6,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Suoritteet

Maankäyttö	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Tot 31.12.	Tot %	Poik- keama
Yleiskaavoitus						
Valmistuneet yleiskaavat kpl	0	1	1	0	0,0	-1
Valmistuneet yleiskaavat ha	0	1 500	1 000	0	0,0	-1 000
Asemakaavoitus						
Valmistuneet asemakaavat kpl		5	7	6	85,7	-1
Valmistuneet asemakaavat ha	64	50	100	78	78,0	-22
Tonttimyynti						
Myyntikaupat kpl (asuin- ja toimitilat)	21	15	20	15	75,0	-5
Myyntikaupat ha (asuin- ja toimitilat)	3,1	10	10	6	60,0	-4
Uudet vuokrasopimukset kpl	2	5	5	9	180,0	4
Lisätietoja:	Yleiskaavat: v. 2016 Rastila-Rastikangas, v. 2017 Tervakoski (sis. Mäyrän asuntoalueen), v. 2018 Harviala (asuminen, liikenne), v. 2019 Punkka, Etelä-Janakkala (yksityisen maan kaavoitus, elinkeinoalue). V. 2020 yleiskaavatarvetta vaikea arvioida.					

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Yleiskaavoittajan tehtäviä on hoidettu puolipäiväisesti, eivätkä yleiskaavat ole resurssipulan vuoksi valmistuneet. Yleiskaavoja on viety eteenpäin neuvotteluihin ja selvitysten laadinnoin. Maaliskuussa 2018 aloittaa virassaan kokoaikainen yleiskaavasuunnittelija konserniin siirtyvän yleiskaavasuunnittelija/elinvoimapäällikön sekä eläköityvän paikkatietolaskijan sijaan.

Uudelleen aikataulutetut yleiskaavat (tavoite):

- v. 2018 Rastila-Rastikangas
- v. 2019 Punkkan toimitila-alue (Etelä-Janakkala) sekä Harvialan asuntoalue.
- v. 2020 Tervakosken taajaman itäosa (asunto- ja elinkeinot).
- v. 2021 taajamakaavoitusta Tervakoski ja Turenki.

Tonttimyynti on ollut melko vähäistä yleisestä suhdannetilanteesta johtuen. Toisaalta kunta ei myöskään saanut uusien kaava-alueiden tontteja myyntiin vielä vuonna 2017. Tonttimyyntiin odotetaan vilkastuvan mm. uusien alueiden myyntiintulon johdosta (Ilveslinna, Kauriinmaa, Mäyrä, Eväsoja).

Käyttötalous

Maankäyttö	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	34 484	25 310		25 310	46 722	21 412
Maksutuotot	22 810	23 725		23 725	23 126	-598
Muut toimintatuotot	201 556	198 000		198 000	227 024	29 024
Toimintatuotot	258 850	247 035		247 035	296 872	49 838
<i>josta sisäiset</i>	<i>33 278</i>	<i>47 300</i>		<i>47 300</i>	<i>44 686</i>	<i>-2 614</i>
Valmistus omaan käyttöön	11 383	10 000		10 000	35 498	25 498
Henkilöstökulut	373 466	384 188	-1 404	382 784	338 284	44 500
Palvelujen ostot	141 171	105 009		105 009	99 942	5 067
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 666	7 944		7 944	3 810	4 134
Muut toimintakulut	38 475	34 827		34 827	43 013	-8 186
Toimintamenot	559 778	531 969	-1 404	530 565	485 050	45 515
<i>josta sisäiset</i>	<i>36 010</i>	<i>34 695</i>		<i>34 695</i>	<i>37 527</i>	<i>-2 832</i>
Toimintakate (netto)	-289 545	-274 934	1 404	-273 530	-152 680	120 851
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-20 681	-20 700	0	-20 700	-20 681	19
Korko sitoutuneelle pääomalle	-696	-636	0	-636	-636	0
Muut laskennalliset kustannukset	-15 297	-16 631	0	-16 631	-13 368	3 263
Tehtävän kokonaiskustannukset	-326 219	-312 901	1 404	-311 497	-187 364	124 133

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toiminta

Toimintatuotot:

Myyntituotot: tuottoylitys 21.412 €, kaivulupia arvioitua enemmän.

Vuokratuotot: tuottoylitys 29.024 €, maa- ja vesialueiden vuokria arvioitua enemmän.

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: kulualitus 44.500 € johtuen pitkistä virka- ja työvapaista sekä sairausvakuutuskorvauksista.

Muut kulut: kuluylitys 8.186 € johtuen ennakoidusta Turengin keskustan pohjois-osan katuvalaistuksen purusta sekä maakauppaan liittyvästä puiden poistosta.

TULOSALUE

MAASEUTU- JA KYLÄPALVELUT

Tulosalueen tilivelvollinen viranhaltija: maaseutupäällikkö Ari Uotila.

Maaseutulautakunnan esittelijä ja tilivelvollinen viranhaltija 1.1.-31.5.2017 oli maaseutupäällikkö Ari Uotila.

Toiminnan kuvaus

Maaseutu- ja kyläpalvelut tulosalue hoitaa Janakkalan osalta yksityisteiden kunnossapito- ja perusparannusavustusten käsittelyä sekä kylätoimintaan ja maaseudun kehittämiseen liittyviä asioita. Lisäksi hoidetaan Janakkalan kunnan omistamien viljelysmaiden vuokraustoiminta.

Talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä maaseutulautakunnan toimitilin lakkautettiin 31.5.2017 ja toimielimen alaiset tulosalueet maaseutu- ja kyläpalvelut sekä maaseutupalveluyksikkö siirrettiin teknisen lautakunnan alaisuuteen tulosalueeksi maaseutu- ja kyläpalvelut sekä maaseutupalveluyksikkö 1.6.2017 alkaen.

Maaseutulautakunnan tilivelvollinen viranhaltija oli 1.1.-31.5.2017 oli maaseutupäällikkö Ari Uotila.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Suoritteet

Maaseutu- ja kyläpalvelut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Tot 31.12.	Tot %	Poikkeama
Tuettavaa yksityistietä, km	272	275	275	269	97,8	-6
Lisätietoja:	Avustusmäärä jaettuna tuetulla matkalla, jolloin saadaan avustus / kilometri.					

Tulosalueen HTV

Tulosalueella ei omaa henkilökuntaa

Käyttötalous

Maaseutu- ja kyläpalvelut	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	9 365	8 783		8 783	7 237	-1 546
Muut toimintatuotot	79 207	80 000		80 000	75 994	-4 006
Toimintatuotot	88 572	88 783		88 783	83 231	-5 552
<i>josta sisäiset</i>	<i>2 998</i>	<i>3 500</i>		<i>3 500</i>	<i>2 310</i>	<i>-1 190</i>
Henkilöstökulut	15 424	9 447	-209	9 238	9 745	-507
Palvelujen ostot	88 581	97 285		97 285	91 991	5 294
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 711	5 192		5 192	990	4 202
Avustukset	138 600	140 228		140 228	138 932	1 296
Muut toimintakulut	11 399	11 252		11 252	11 271	-19
Toimintamenot	255 716	263 404	-209	263 195	252 929	10 266
<i>josta sisäiset</i>	<i>94 866</i>	<i>103 093</i>		<i>103 093</i>	<i>99 479</i>	<i>-3 613</i>
Toimintakate (netto)	-167 143	-174 621	209	-174 412	-169 697	4 715
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-3 403	-3 577	0	-3 577	-3 460	117
Tehtävän kokonaiskustannukset	-170 547	-178 198	209	-177 989	-173 158	4 831

TULOSALUE

MAASEUTUPALVELUYKSIKKÖ

Toiminnan kuvaus

Maaseutupalveluyksikkö Häme vastaa lakisääteisten maaseutuhallinnon palvelujen tuotannosta koko Riihimäen sekä Hämeenlinnan seuduilla siten, että syntyneet kustannukset jaetaan alueen kunnille palvelun tarpeen laajuutta kuvaavilla mittareilla. Yksikkö voi tämän lisäksi myydä alueen kunnille lisäpalveluja, maaseutuhallinnon ei-lakisääteisiin tehtäviin, kuten mm. Janakkala ostaa palvelua hallinnollisiin tehtäviin, yksityistieasioihin ja maaseudun kehittämisen tehtäviin.

Maaseutupalveluyksikön toiminta on hajautettu toiminta-alueen kuntiin, mutta päätoimipaikka on Janakkalassa, josta myös yksikön toimintaa ohjataan.

Tilivelvollinen viranhaltija: Maaseutupäällikkö Ari Uotila

Talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä maaseutulautakunnan toimielin lakkautettiin 31.5.2017 ja toimielimen alaiset tulosalueet maaseutu- ja kyläpalvelut sekä maaseutupalveluyksikkö siirrettiin teknisen lautakunnan alaisuuteen tulosalueeksi maaseutu- ja kyläpalvelut sekä maaseutupalveluyksikkö 1.6.2017 alkaen.

Maaseutulautakunnan tilivelvollinen viranhaltija oli 1.1.-31.5.2017 oli maaseutupäällikkö Ari Uotila.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Suoritteet

Maaseutupalveluyksikkö	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Tot 31.12.	Tot %	Poik- keama
Tukien piirissä oleva peltoala	68 048	68 293	68 500	69 193	101,0	693
Lisätietoja:	Tukien hallintokustannukset voidaan jakaa tuetulla peltoalalla, jolloin saadaan yksikkökustannus					

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Tulosalueen HTV

Henkilötyövuodet (htv), maaseutupalveluyksikkö	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	8,5	8,5	8
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Käyttötalous

Maaseutupalvelu yksikkö	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	435 316	449 428		449 428	426 080	-23 348
Toimintatuotot	435 316	449 428		449 428	426 080	-23 348
<i>josta sisäiset</i>	<i>82 497</i>	<i>90 918</i>		<i>90 918</i>	<i>87 316</i>	<i>3 602</i>
Henkilöstökulut	386 912	365 969		365 969	346 885	19 084
Palvelujen ostot	27 102	46 645		46 645	21 742	24 903
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 007	10 084		10 084	2 308	7 776
Muut toimintakulut	11 527	11 753		11 753	12 230	-478
Toimintamenot	428 548	434 451		434 451	383 166	51 285
<i>josta sisäiset</i>	<i>16 494</i>	<i>16 305</i>		<i>16 305</i>	<i>14 368</i>	<i>1 936</i>
Toimintakate (netto)	6 768	14 977		14 977	42 914	27 937
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-15 070	-19 002	0	-19 002	-13 418	5 584
Tehtävän kokonaiskustannukset	-8 302	-4 025	0	-4 025	29 496	33 521

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöjen ylläpito kokonaistaloudellisesti hyödyntäen olemassa olevien tilojen kapasiteetti. Kunnan omaan käyttöön tulevan uudisrakentamisen ja peruskorjauksen tarkoituksenmukainen rakennuttaminen yhteistyössä käyttäjähallintokuntien kanssa. Tulosalueen vastuulla olevien alueiden kunnossapito.

Sisältää palvelut: kiinteistöjen ylläpito yleiset, kiinteistöjen kunnossapito (laitetoiminnot, rakennuskorjaukset, rakennuttaminen) sekä alueiden kunnossapidon (katu-, viher-, liikunta-, kiinteistö-, ja erityisalueet).

Tehtävät:

- kunnan omassa käytössä olevien ja ulkopuolisille vuokrattujen kiinteistöjen sekä tulosalueen vastuulla olevien alueiden hoito ja ylläpito kokonaistaloudellisesti
- kiinteistöjen ja alueiden energian ja vesihuollon järjestäminen kustannustehokkaasti
- ylläpitokorjauksien, kiinteistönhoitotöiden, rakennuttamispalvelujen ja alueiden kunnossapidon toteuttaminen
- talonrakennusinvestointiohjelman toteuttaminen
- konepalveluiden tuottaminen
- katu- ja reittivalaistuksen ylläpito ja kehittäminen
- vankityövoiman käytön suunnittelu ja toteutus

Tilivelvollinen viranhaltija: kiinteistöpäällikkö Juha Härkönen

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), tila- ja aluepalvelut	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	27,56	27,56	25
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			2
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Suoritteet

Tila- ja aluepalvelut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Tot 31.12.	Tot %	Poik- keama
Lämmitys € / m ³	2,57	2,77	2,73	3,16	115,8	0,43
Sähkö € / m ³	1,82	1,78	1,78	1,88	105,6	0,1
Veden kulutus l/R-m ³	81	81	80	81	101,3	1
Rakennus R-m ³	375 430	351 586	351 586	351 586	100	0
Viheralueet, ha	50	48	46	46	100	0
Liikennealueet						
- kadut km	115	115	116	116	100,0	0
- kevyen liikenteen väylät km	83	84	86	84	97,7	-2
Kiinteistöjen alueet ha	29	29	29	29	100	0
Metsät						
- talousmetsät ha	812	812	812	841	103,6	29
- puistometsät ha	370	370	370	370	100	0
- hakkuusuorite m ³	6 680	4 200	6 000	5 930	98,8	-70
Lisätietoja:						

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Lämmityksen ja sähkön kulutuksen kasvu johtuu ilmanvaihdon käyntiaikojen lisäyksestä useassa kiinteistössä.

Sitova tavoite: Selvitetään ensi kesään mennessä Hakamäen alueen uuden yleisurheilukentän rakentamisen hinta.

Sitovan tavoitteen toteutuminen: Hakamäen alueen uuden yleisurheilukentän rakentamiskustannukset:

- varsinaisen yleisurheilukentän rakentamiskustannukset 1.300.0000 – 1.500.000 €
(arvio perustuu Salon ja Kankaanpään urheilukentän kustannuksiin sekä SUL:n kilpailupäällikkö Mika Muukan lausuntoon)
- kentän varusteet 200.000 €
- katsomo 150.000 €
- valaistus 150.000 €
- huoltorakennus
 - o puku-, pesu- ja huoltotilat n. 350 m² 700.000 €
 - o kylmä varastotilat n. 170 m² 250.000 €
- pysäköinti 50 ap., ilman asfaltointia 40.000 €
- rakennuttajan kustannukset
 - o suunnittelu, sähkö- ja vesiliittymä, valvonta 200.000 €

Yhteensä 2.990.000 – 3.190.000 €

Hausjärventien ja Tykkivajantien liittymäjärjestelyt 170.000 €

Käyttötalous

Tila- ja aluepalvelut	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	291 626	353 920	0	353 920	371 822	17 902
Maksutuotot	200					0
Tuet ja avustukset	5 216					0
Muut toimintatuotot	6 584 505	6 556 798		6 556 798	6 560 067	3 269
Toimintatuotot	6 881 547	6 910 718	0	6 910 718	6 931 889	21 171
<i>josta sisäiset</i>	<i>6 275 599</i>	<i>6 331 708</i>		<i>6 331 708</i>	<i>6 302 156</i>	<i>-29 552</i>
Valmistus omaan käyttöön	128 550	90 000		90 000	101 295	11 295
Henkilöstökulut	1 392 501	1 337 926	-101 901	1 236 025	1 293 509	-57 484
Palvelujen ostot	1 825 218	2 071 260	0	2 071 260	2 144 832	-73 572
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 111 931	2 076 188	123 000	2 199 188	2 211 847	-12 659
Muut toimintakulut	237 883	158 426		158 426	187 962	-29 536
Toimintamenot	5 567 533	5 643 800	21 099	5 664 899	5 838 149	-173 250
<i>josta sisäiset</i>	<i>256 520</i>	<i>259 372</i>		<i>259 372</i>	<i>264 283</i>	<i>4 911</i>
Toimintakate (netto)	1 442 563	1 356 918	-21 099	1 335 819	1 195 034	140 785
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-3 666 227	-4 199 858	0	-4 199 858	-3 900 150	299 708
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 128	-1 068	0	-1 068	-1 068	0
Muut laskennalliset kustannukset	115 979	92 046	0	92 046	105 325	-13 279
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 108 812	-2 751 962	-21 099	-2 773 061	-2 600 859	172 202

Olellaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toiminta

Paloaseman rakennuttaminen on merkittävä hanke tila- ja aluepalvelun asiantuntijahenkilöstölle varsinaisen rakennuttamisen lisäksi työnaikaisella valvonnan osalta. Lisäksi maanrakennusinsinööri on suorittanut työnaikaista valvontaa maanrakennustöiden osalta.

Janakkalan koulu- ja monitoimikeskusten tarveselvityksen laadinta on ollut toinen laaja ja resursseja vaativa hanke tila- ja aluepalvelujen tulosalueella.

Talous

Valtuusto hyväksyi talousarviomuutoksen 13.11.2017 § 87, jossa huomioitiin tila- ja aluepalvelujen osalta aineet tarvikkeet ja tavarat-tiliryhmässä: Sisäilmaongelmista johtuen ilmanvaihtoa oli tehostettava, joten lämmityskustannuksiin oli tarpeen varata lisää määrärahaa 123. 000 € (alkuperäisessä talousarviossa 1.002.850 €). Talousarviomuutoksella lämmitykseen oli määrärahaa 1.125.850 € ja toteuma oli 1.114.206 €.

Toimintatuotot:

Myyntituotot: tuloylitys 17.902 €, metsänmyyntituottoja arvioitua enemmän (29.261 €).

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: kuluylitys 57.484 €

- sijaisten kuukausipalkat ylittyivät ennakoidusta, sijaistarve pitkän työloman johdosta
- erilliskorvausten kuluylitys 11.345 € johtuen Suomen itsenäisyyden ja Suomi 100 juhlatuoden liputuksista

- jaksotettujen palkkojen ja palkkioiden kuluylitys 4.763 €.

Palvelujen ostot: kuluylitys 73.572 €

- ohjelmalisenssit 14.000 €, rakennuttamistiedon ja kiinteistötiedon ohjelmien perusmaksut (Rakennustieto Oy ja Haahtela Oy)
- vesi- ja jätevesimaksut 13.230, Rehakan entisen kaatopaikat suotovesien pumppaus
- jätemaksut 6.000 €, Turengin terveysaseman jätekonttien kunnostus
- rakennusten ja alueiden kunnossapito 24.767 € (Turengin koulu 6.000 € ja terv.keskus/sairaala 7.000 sisäilmakorjaukset sekä Haltian ulkopuolisen viemäröinnin korjaus 12.000 €)
- muut palvelut 29.000 € (paloaseman suunnittelu)

Aineet, tarvikkeet ja tavarat: kuluylitys 12.659 €, sähkökulut ylittyneet 30.383 €.

Muut toimintakulut: kuluylitys 29.536 €

- tilojen vuokrat 10.261 €
- koneiden ja laitteiden vuokrat 15.399 €; tilakohtaiset ilmanvaihtolaitteet (Turengin koulut), vankityön käyttöön vuokrattu pakettiauto
- teollisuustalolle kohdistunut varkaustapaus 9.500 €
- koneet ja kalusto 5.000 €.

TULOSALUE

LIIKUNTA

Tulosalueen tilivelvollinen viranhaltija: liikuntasihtööri Mattias Tast 1.1.-17.9.2017, vs. liikuntasihtööri Päivi Pirnes 1.9.-31.12.2017

Toiminnan kuvaus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ylläpitävälle ja edistävälle liikunnalle.

Liikuntapalvelut sisältää varsinaisen toiminnan, uimahallin, liikuntahallin, keilahallin, urheilu- ja ulkoilualueet kunnossapitoa lukuun ottamatta (kentät, luistinradat, reitit, ladut, uimarannat) sekä liikunta-toimen avustukset (Liikuntalaki 390/2015).

Talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä elämänlaatulautakunta lakkautettiin 31.5.2017 ja sen alaisuudessa ollut liikunta-tulosalue siirrettiin teknisen lautakunnan alaisuuteen tulosalueeksi liikunta 1.6.2017 alkaen.

Liikunta-tulosalueen tilivelvollinen viranhaltija on ollut 1.1.-31.5.2017 liikuntasihtööri Mattias Tast, joka on toiminut em. ajankohtana osana elämänlaatulautakunnan hallintoa.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), liikuntapalvelut	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	4,5	4,5	4,4
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Suoritteet

Liikunta	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Tot 31.12.	Tot %	Poik- keama
Urheilu- ja ulkoilualueet	44	44	44	44	100	0
Liikuntalaitokset	2	2	2	2	100	0
Liikuntahalli						
€/asukas, brutto	13,2	14,0	14,7	13,9	94,6	-0,8
€/asukas, netto	7,8	8,7	8,8	8,8	100	0
Uimahalli						
€/asiakas, brutto	9,2	7,8	7,1	6,5	91,5	-0,6
€/asiakas, netto	5,8	4,8	3,9	4,2	107,7	0,3
€/asukas, brutto	26,9	23,1	22,9	26	113,5	3
€/asukas, netto	16,9	14,3	12,5	16,8	134,4	4,3
Ulkoilu- ja urheilualueet						
€/asukas, brutto	6,4	6,4	6,1	6,2	101,6	0,1
€/asukas, netto	6,1	6,1	5,2	6,1	117,3	0,9
Lisätietoja:						

Käyttötalous

Liikunta	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	10 000	1 010		1 010	10 109	9 099
Maksutuotot	178 504	256 626	-77 185	179 441	179 197	-244
Muut toimintatuotot	66 177	80 124		80 124	74 797	-5 327
Toimintatuotot	254 681	337 760	-77 185	260 575	264 103	3 528
<i>josta sisäiset</i>	<i>10 000</i>				<i>10 109</i>	<i>10 109</i>
Henkilöstökulut	186 043	207 153	-4 348	202 805	162 798	40 007
Palvelujen ostot	156 850	143 549		143 549	181 939	-38 390
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	31 763	26 483		26 483	31 621	-5 138
Avustukset	17 312	17 485		17 485	17 485	0
Muut toimintakulut	494 235	486 087		486 087	487 620	-1 533
Toimintamenot	886 203	880 757	-4 348	876 409	881 463	-5 054
<i>josta sisäiset</i>	<i>558 969</i>	<i>555 243</i>		<i>555 243</i>	<i>575 304</i>	<i>-20 061</i>
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>-631 523</i>	<i>-542 996</i>	<i>-72 837</i>	<i>-615 833</i>	<i>-617 360</i>	<i>-1 527</i>
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-27 148	-41 222	0	-41 222	-21 166	20 056
Korko sitoutuneelle pääomalle	-7 860	-7 080	0	-7 080	-7 080	0
Muut laskennalliset kustannukset	-13 238	-15 087	0	-15 087	-13 014	2 073
Tehtävän kokonaiskustannukset	-679 768	-606 385	-72 837	-679 222	-658 620	20 602

Olenneiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toiminta

Liikuntapalvelut –tulosalue siirtyi teknisen lautakunnan alaiseksi 1.6.2017. Tulosaluetta on johdettu tilapäisin järjestelyin loppuvuoden ajan.

Talous

Valtuusto hyväksyi talousarviomuutoksen 13.11.2017 § 87, jossa huomioitiin maksutuottojen vähenys liikuntapalveluissa -77.185 €, talousarvioon varattu liian suuri tuotto-odotus

Toimintamenot:

Henkilöstökulut: kulualitus 40.007 €

Eritysliikunnanohjaaja siirtyi vs. liikuntasihteeriksi, jolloin kuukausipalkkoihin varattua määrärahaa jäi käyttämättä n. 19.000 €.

Kokouspalkkoihin varattua määrärahaa jäi käyttämättä n. 4.600

Palvelujen ostot: kuluylyitys 38.390 €

Eritysliikunnanohjaajan tehtäviä jouduttiin ostamaan ulkopuolisilta toimijoilta, kuluylyitys 20.528 €.

Terveysvalvonnan kehotuksesta uimahallin siivoustasoa on nostettu, kuluylyitys 19.861 €.

TULOSALUE

ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Ateriapalvelujen toimintaa ohjaavat arvot ovat terveellisyys, asiakslähtöisyys ja taloudellisuus. Päivittäinen lounasaterioiden määrä on n. 3.500 annosta. Puhtauspalveluissa vastaamme kunnan kiinteistöjen siisteydestä ja puhtaudesta joko omana työnä tai yhteistyökumppaneidemme kanssa (ostopalveluna 8205 m²).

Sisältää palvelut: yhteiset kulut, keskuskeittiö, palvelukeittiöt, puhtauspalvelut/laitossiivous ja puhtauspalvelut/laitospalvelut.

Tehtävät:

- ateria- ja puhtauspalveluiden suunnittelu ja johtaminen
- keskuskeittiön toiminnan ja tuotannon suunnittelu, toteutus ja päivittäisohjaus
- palvelukeittiöiden ateriapalvelun toiminnan suunnittelu, toteutus ja päivittäisohjaus
- kunnan omistamien ja omassa käytössä olevien vuokrattujen tilojen toimintojen vaatiman puhtauspalvelun tuottaminen

Tulosalueen kokonaisvastuu: palvelupäällikkö Marko Vilkmán

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv), ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	95	91	91
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			4
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Suoritteet

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Tot 31.12.	Tot %	Poik- keama
Ateriapalvelut						
Koululounaat, kpl	400 606	414 117	410 465	424 864	104	14 399
Päiväkotilounaat, kpl	131 015	132 467	139 000	129 888	93	-9 112
Kotiateriat, kpl	24 420	22 249	23 500	23 746	101	246
Kokopäivähoito, kpl	75 162	74 280	76 100	75 264	99	-836
Puhtauspalvelut, siivottavat m²	63 198	61 744	63 198	63 198	100	0
Lisätietoja:						

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Koululounaiden ennakointia on kehitetty edelleen yhteistyössä sivistystoimen kanssa. Varhaiskasvatuksen asiakasmäärät ovat laskevia.

Käyttötalous

Ateria- ja puhtauspalvelut	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	5 436 773	5 323 170		5 323 170	5 417 321	94 151
Tuet ja avustukset	1 978				989	989
Muut toimintatuotot	334	16 000		16 000	17 005	1 005
Toimintatuotot	5 439 085	5 339 170		5 339 170	5 435 314	96 145
<i>josta sisäiset</i>	<i>5 291 752</i>	<i>5 201 114</i>		<i>5 201 114</i>	<i>5 317 810</i>	<i>116 696</i>
Henkilöstökulut	3 091 010	2 977 422	-28 580	2 948 842	2 824 302	124 540
Palvelujen ostot	473 442	678 962		678 962	737 481	-58 519
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 303 421	1 225 551		1 225 551	1 304 198	-78 647
Muut toimintakulut	360 172	379 629		379 629	408 113	-28 484
Toimintamenot	5 228 043	5 261 564	-28 580	5 232 984	5 274 093	-41 109
<i>josta sisäiset</i>	<i>369 473</i>	<i>389 038</i>		<i>389 038</i>	<i>370 236</i>	<i>18 802</i>
Toimintakate (netto)	211 042	77 605	28 580	106 185	161 221	55 035
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-36 508	-44 302	0	-44 302	-35 832	8 470
Korko sitoutuneelle pääomalle	-21 384	-20 832	0	-20 832	-20 592	240
Muut laskennalliset kustannukset	-152 696	-196 430	0	-196 430	-150 792	45 638
Tehtävän kokonaiskustannukset	453	-183 959	28 580	-155 379	-45 996	109 383

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintatuotot:

Myyntituotot: tuloylitys 94.151 € johtuu koululounaiden ennakoitua suuremmasta määrästä, sisäisten ateriapalveluiden myyntituotot ylittyivät 123.196 €. Henkilöstön ateriapalveluiden myyntituotot alittuivat 23.658 €.

PERUSTURVA- LAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Perusturvalautakuntaan kuuluvat seuraavat tulosalueet: talous- ja hallintopalvelut, vanhustyö, sosiaalityö, vammaistyö ja terveydenhuolto.

Perusturvalautakunnan alaisen toiminnan kokonaisvastuu: perusturvajohtaja Matti Valtonen

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Toimialan strategiset tavoitteet

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.2017	Tila
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Palvelurakenteiden optimointi	Osallistuminen ja vaikuttaminen sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun. Kuntanäkökulmana lähipalvelujen turvaaminen kuntalaisille lähtökohtana palvelu- ja kustannus-hyöty. Hankesalkun työstäminen tavoitteen saavuttamiseksi.	Sanallinen analyysi. Valtakunnalliset kunta-kohtaiset kustannusvertailut	Eri viranhaltijoiden ja luottamus-henkilöiden laaja osallistuminen "Oma Häme" prosessiin ja vaikuttaminen väliaikaishallinnon asettamiseen. Eri hankkeiden työstäminen.	Tavoitteen toteuttamiseksi eri viranhaltijat ovat käyttäneet huomattavasti työaikaan Sote-uudistuksen/Oma Häme valmisteluun. Valmistelu on vaatinut myös erilaisten tilastotietojen keräämistä palvelutuo-tannosta. Tämä on ollut aika viedä johtuen olemassa olevista seurantajärjestelmistä. Eri työryhmät pyrkivät löytämään yhteisiä linjauksia ja valmistelevat palvelurakenteita tulevaa maakunta varten. Viimeisimmät kuntakohtaiset sosiaali- ja terveydenhuollonmenotiedot ovat vuodelta 2016. Vuosittainen vaihtelu on kuitenkin vähäistä. Tarvevakioiduissa menoissa on otettu huomioon mm. kunnan asukkaiden ikärakenne ja sairastavuus. Janakkalan tarvevakioidut menot olivat 3 140 €/asukas (Kanta-Häme 3 240 € ja koko maa 3 264 €).	4

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.2017	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Perhekeskushankkeen (=perhetalo) tavoitteena on parantaa asiakaslähtöistä monialaista ja verkostoitunutta palveluja työkalutauria lasten, nuorten ja perheiden psykososiaalisissa palveluissa.	Toiminnan käynnistymisen sanallinen arviointi	Toiminta käynnistetään terveyskeskuksen yhteydessä sijaitsevilla tiloilla	Perhekeskuksen palvelutoiminta alkoi suunnitellusti. Moniammatillinen johtotiimi vastaa toiminnasta. Osana oman perhekeskustoimintamallin lisäksi on osallistuttu maakunnallisen perhekeskuksen toimintamallin kehittämiseen Oma Hämeen Lape-hankkeessa (lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma). Perhekeskustoimintamallin kehittämiseen saadaan tukea Tampereen yliopistosta ja HAMK:sta, joilla on omat Janakkalaan kohdennetut projektit. Lisäksi osallistutaan maakunnan tason työpajoihin. Työpajat ja kohdennetut projektit edistävät toimintakulttuurin muutosta. Lapsiperheiden vanhempia on otettu mukaan kehittämään lapsiperheille suunnattuja palveluita. Myös järjestöt ja seurakunta on otettu mukaan kehittämistyöhön. Janakkalan perhekeskus on edelläkävijä maakunnassa.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset ja asiakaslähtöiset palvelut. Palvelurakenteiden optimointi	Asiakkaiden palveluohjaus ja koordinaatio uudistetaan asiakaslähtöisesti tavoitteena toiminnallisen tuottavuus- ja taloushyödyn aikaan saaminen (vrt. Perttu-projekti)	Sanallinen analyysi. Valtakunnalliset kunta-kohtaiset kustannusvertailut	Palveluohjausprosessin kehittämiseksi asetetaan tulosaluerajat ylittävä yhteistyöryhmä (POP-ryhmä) ja työryhmän työn käynnistäminen ja resursointi	Palveluohjauksen yhteistyöryhmä perustettiin ja ryhmä kokoontui seitsemän kertaa vuoden 2017 aikana. Ikäihmisten palvelujen asiakasohjaus on keskitetty Ikäkeskuksen asiakasohjauspuhelimeen. Tapailakodin tiloissa toimiva Ikäkeskus on panostanut palveluohjaukseen, ennalta ehkäisevään ja omahoitoa tukevaan työhön (itsehoito- luennot ja tapahtumat).	5

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.2017	Tila
					Ikäihmisten palvelutarpeen arvioinnin tilapäisenä kotihoitona toteuttaa arviointitiimi, joka arvioinnin kautta joko tukee asiakasta omahoitoon tai ohjaa hänet palvelutarpeensa mukaiseen palveluun. Avosairaanhoidon asiakkaaksi tulon prosessien osalta työstettiin kansansairauksien, hengitystiesairauksien ja tuki- ja liikuntaelinsairauksien hoitoprosessit. Niitä kehitetään siten, että ne kuntouttavat ja voimaannuttavat potilaita parantaen heidän toimintakykyään ja itsenäistä pärjäämistä. Perhekeskuksen palveluohjausprosessia työstettiin. Tavoitteita konkretisoitiin ja haettiin yhteistä ymmärrystä uudenaikaisista asiakaslähtöisistä toimintatavoista.	
Hyvinvoiva kuntalainen, toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut, palvelurakenteiden optimointi	Koko hoitoketju (enaltaehkäisy-terveyspalvelut-sairaala-asumispalvelut-vanhainkoti-kotihoitojne) arvioidaan erityisesti ikäihmisten palveluiden ja kustannusten sekä henkilöresurssien oikean kohdentamisen näkökulmasta	Sanallinen arviointi. Valtakunnalliset kunta-kohtaiset vertailutilastot	Hyödynnetään POP-ryhmän keräämiä tietoja, joiden pohjalta palvelurakenteita ja resurssien kohdistamista muutetaan tarvittaessa	Omaishoitoa ja kotona asumista tukevaa vanhainkodin intervallitoimintaa (lyhytaikaishoito) lisättiin kahdella paikalla 1.5.2017 alkaen. Syksyllä ikäihmisten hoivan hoitoketju ruuhkautui ja ympärivuorokautisten pitkäaikaipaikkojen tarve kasvoi niin, että intervalliyksikössä oli ylipaikoilla ajoittain viisi kuntalaista. Aktiivoin, kuntouttavan toiminnan kehittäminen hidas tui ylipaikkatilanteen vuoksi. Painopistealueena on ikäihmisen kotona asumisen ensisijaisuus. Asiakkaan tilanteen kokonaisvaltaista arviointia ja kuntoutusmahdollisuuksien kartoittamista on tehostettu, kun asiakkaan laskenut toimintakyky ennakoiti ympäri-	3

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.2017	Tila
					vuorokautisen hoidon tarvetta. Tehostetun toiminnan avulla noin puolet asiakkaista on pystynyt jatkamaan vielä asumista kotona eikä sijoittamista ympärivuorokautiseen hoitoon ole tarvinnut tehdä. Kotihoidon asiakkaiden päivittäisen hoidon tarve on kasvanut merkittävästi syksyllä 2017 johtuen osittain sairaalan potilaiden nopeista kotiuttamisista. Nykyisillä kotihoidon resursseilla ei ole pystytty aina vastaamaan asiakkaiden hoidon tarpeeseen, vaan jouduttiin ostamaan lisätyövoimaa sekä Seuturekrystä että yksityisyrittäjiltä. Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa hoitoprosesseja kehitettiin siten, että ne kuntouttavat ja voimaannuttavat potilaita parantaen heidän toimintakykyään ja itsenäistä pärjäämistä. Vammaistyössä tehtiin toimintaohjelma jonka pohjalta on lähdetty kehittää asiakkaiden saamia eri toimijoiden antamia palveluja yksilöllisimmiksi yhteisöinä tavoittein.	

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strategisen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.2017	Tila
Aktiivinen ja innostava elinvoimapolitiikka	Tehokkaat työllistämistoimenpiteet	Kuntouttavan työtoiminnan, pajoiminnan, seinättömän pajoiminnan palvelut ja niiden turvaaminen ja kehittäminen asetetaan kärkihankkeeksi syrjäytymisen ehkäisy- ja talouden tasapainotustyössä. (vrt. työllisyyspalvelut jäävät sote-uudistuksessa kuntaan). Yhteistyö konsernialueen koko kunnan työllisyyden hoidon ja koordinoinnin kanssa saumatonta	Sanallinen arvio. Työttömyysprosentti. Nuorten työttömyysprosentti. Kuntouttavan työtoiminnan volyymin seuranta	Pajoiminnan laajentaminen nuorisopalvelujen tulosalueelle	Nuorisotoimen työpaja Tervakoskella aloitti toimintansa keväällä. Perusturvan työajalla oli edelleen alle 29-vuotiaita (1 044 työpäivää). Kummalle työajalle nuori sijoittuu, riippuu hänen kiinnostuksen kohteista. Sosiaalitoimen työllistymispalveluista vastaavat työntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä pajojen henkilöstön kanssa. Perusturvan paja osallistui toiminnallisen työkyvyn arviointiprojektiin yhdessä aikuissosiaalityön ja terveydenhuollon kanssa. Toiminnalliset työkykyarviointit toteutettiin työajaympäristössä marraskuun 2016 - huhtikuun 2017 välisenä aikana. Tänä vuonna toiminnallisessa työkykyarvioissa oli 14 henkilöä. Janakkalan työttömyysaste oli vuoden 2017 alussa 10,6 % ja lopussa 9 % olleen alimmillaan lokakuussa 8 %. Nuorten (alle 25-vuotiaat) työttömyysaste oli vuoden 2017 alussa ja lopussa 19,4 % olleen alimmillaan toukokuussa 14,2 %. Kuntouttavassa työtoiminnassa tavoitteena oli 6 000 työpäivää. Toteuma oli 6 574 päivää.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Palvelurakenteiden optimointi	Strateginen linjalta perusturvan investointikohteiden (peruskorjaus, perusparannus, uudistukset) määrittelyssä näkökulmana lähipalvelujen turvaaminen kuntalaisille sote- ja maakuntaudistuksessa	Investointikohteet valittu optimaalisesti kustannus-hyötynäkökulmasta. Päätösten tietopohjana Sote-uudistuksen taustamuuttajat selvitetty. Sanallinen arviointi	Päätetty investointiohjelma ja -suunnitelma	Kunnan sisäinen yhteistyö on tässä toiminut hyvin. Ongelmana on avoinna oleva valtakunnallinen tilanne myös sote-kiinteistöjen osalta. Perusturvan toimialan tärkein ja kiireisin peruskorjaus tai uudisrakennusta vaativa toimitila on Tervakosken terveysasema. Perusturvalautakunta päätti talousarviokokouksessaan esittää, että terveysaseman	3

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimialan strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1. – 31.12.2017	Tila
					tekniinen peruskorjaus toteutetaan vuosina 2019 – 2020. Valtuuston hyväksymässä taloussuunnitelmassa hanke ajoittuu vuodelle 2011. Tervakosken terveysasemakiinteistön hankesuunnittelu tehdään nyt osana koulukeskussuunnittelua, joka valmistuu viimeistään syksyyn 2018 mennessä.	

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	329	321	321
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset		7	7
Määräaikaiset		1	1
Työllistetyt			4,5
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			1

Käyttötalous

PERUSTURVALAUTAKUNTA	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	6 477 870	2 059 928	341 700	2 401 628	2 428 057	26 429
Maksutuotot	3 814 131	3 351 665	69 300	3 420 965	3 432 014	11 049
Tuet ja avustukset	1 117 556	129 670	-56 000	73 670	58 252	-15 418
Muut toimintatuotot	966 358	847 880	44 200	892 080	967 985	75 905
Toimintatuotot	12 375 916	6 389 143	399 200	6 788 343	6 886 307	97 964
josta sisäiset	641 960	523 850	-50 000	473 850	461 312	-12 538
Valmistus omaan käyttöön	21 795		34 000	34 000	34 234	234
Henkilöstökulut	18 348 591	16 880 914	243 872	17 124 786	17 060 741	64 046
Palvelujen ostot	35 111 174	32 592 831	351 300	32 944 131	32 431 079	513 051
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 847 246	1 409 493	258 000	1 667 493	1 629 425	38 068
Avustukset	4 027 828	1 841 103	75 700	1 916 803	1 871 447	45 356
Muut toimintakulut	3 169 311	2 889 376	-18 400	2 870 976	2 879 950	-8 974
Toimintamenot	62 504 150	55 613 716	910 472	56 524 189	55 872 641	651 547
josta sisäiset	4 335 686	4 068 206		4 068 206	3 991 132	77 074
Toimintakate (netto)	-50 106 439	-49 224 573	-477 272	-49 701 846	-48 952 100	749 745
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-150 826	-164 856	0	-164 856	-145 634	19 222
Korko sitoutuneelle pääomalle	-66 419	-62 751	0	-62 751	-62 362	389
Muut laskennalliset kustannukset	-842 860	-902 910	0	-902 910	-767 441	135 469
Tehtävän kokonaiskustannukset	-51 166 545	-50 355 090	-477 272	-50 832 362	-49 927 537	904 825

Perusturvalautakunnan toimintatuotot olivat 6,9 milj. euroa ylittäen talousarvion 98 000 €. Toteuma oli 101,4 %. Toimintakulut olivat 55,9 milj. euroa alittaen talousarvion 651 500 €. Toteuma oli 98,8 %. Toimintakate toteuma oli 98,5 %. Toimintatuottojen ja kulujen poikkeamia selvitetään tulosalueittain

TULOSALUE

TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT

Toiminnan kuvaus

Tulosalue käsittää perusturvalautakunnan ja perusturvan johtamisen sekä Parempi arki –hankkeen kustannuspaikat.

Perusturvalautakunta huolehtii kunnan asukkaille suunnatun sosiaalihuollon ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä. Tavoitteena on tuottaa palveluita, jotka edistävät terveyttä, sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä. Perusturvalautakunnan palvelutoiminta käsittää vanhustyön, sosiaalityön, vammaistyön ja terveydenhuollon.

Perusturvan johtamisen kustannuspaikka vastaa asioitten valmistelusta päätöksentekoa varten yhteistyössä tulosalueiden kanssa. Lisäksi se vastaa toiminnan kehittämisestä, talouden ja hallinnon kokonaisvaltaisesta koordinoinnista sekä tulosalueiden ohjauksesta ja neuvonnasta.

Tulosalueen kokonaisvastuu: talous- ja hallintopäällikkö Mauno Matikainen

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	5	4	4
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Käyttötalous

	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Talous- ja hallintopalvelut						
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	76 644	0		0		0
Tuet ja avustukset	776				1 046	1 046
Muut toimintatuotot	623	0		0	84	84
Toimintatuotot	78 042	0		0	1 130	1 130
<i>josta sisäiset</i>	<i>59 421</i>	<i>0</i>		<i>0</i>		<i>0</i>
Henkilöstökulut	255 979	248 023	796	248 819	246 482	2 337
Palvelujen ostot	43 847	30 445		30 445	26 161	-4 284
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 967	2 270		2 270	2 491	221
Avustukset	15 300	15 453		15 453	15 450	-3
Muut toimintakulut	18 825	11 807		11 807	11 258	-549
Toimintamenot	335 919	307 997	796	308 793	301 841	6 952
<i>josta sisäiset</i>	<i>17 939</i>	<i>14 924</i>		<i>14 924</i>	<i>13 680</i>	<i>-1 243</i>
Toimintakate (netto)	-257 877	-307 997	-796	-308 793	-300 711	8 082
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	-420	-360	0	-360	-360	0
Muut laskennalliset kustannukset	-9 800	-11 424	0	-11 424	-7 868	3 556
Tehtävän kokonaiskustannukset	-268 096	-319 781	-796	-320 577	-308 939	11 638

Toiminnan kuvaus

Vanhustyön tulosalueen tehtävänä on tuottaa lakisääteisiä sosiaali- ja terveystalvaeluja pääasiassa ikäihmisille tiiviissä yhteistyössä perusturvan muiden tulosalueiden kanssa. Ensisijaisena tehtävänä on tukea ikäihmisten hyvinvointia, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista kotona palveluohjauksen, kuntoutuksen ja kotihoidon palveluiden turvin. Lisäksi vanhustyön tehtävänä on tuottaa iäkkäille kuntalaisille hoiva- ja huolenpitopalveluita. Hoivapalveluiden tarkoituksena on ikäihmisen mahdollisimman hyvän elämänlaadun säilyminen sekä arvokkaan ja mielekkään elämän kokeminen elämän loppuun saakka.

Painopistealueena vuonna 2017 on ollut:

- Hyvinvointia tukevien palvelujen kehittäminen Ikäkeskuksessa
- Asiakasohjauksen parantaminen
- Omaishoidon tuen saajien toimintakykyä tukevien palvelujen parantaminen
- Kotiin annettavien palvelujen ensisijaisuuden turvaaminen
- Oma Häme – ikäihmisten työryhmän valmisteluun osallistuminen

Tulosalueen kokonaisvastuu: vanhustyön johtaja Eija Kangasmaa

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	132,5	130,5	128,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			1,5
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatu tiedot	TP 2016	TA 2017	Tot 1-12/2017	ERO	TOT %
Vanhainkoti					
Hoitopäivät	17 548	16 600	17 098	498	103,0
Pitkäaikaishoitopäivät	15 558	13 800	14143	343	102,5
Lyhytaikaishoitopäivät	1 990	2 800	2955	155	105,5
€/hoitopäivä, brutto	153	150	154	4	102,7
€/hoitopäivä, netto	114	110	114	4	103,6
Tehostettu asumispalvelu					
Asumispalveluvuorokaudet yhteensä	39 092	39 800	39 814	14	100,0
Asumispalveluvuorokaudet/ostetut	11 360	11 000	10566	-434	96,1
Asumispalveluvuorokaudet/oma toiminta	27 732	28 800	29 248	448	101,6
€/hoitopäivä, brutto	146	136	142	6	104,4
€/hoitopäivä, netto	105	93	96	3	103,2
Kotihoito/ Avopalvelut					
Kotihoidon avokäynnit	77 766	74 000	94 481	20 481	127,7
€/käynti, brutto	31	34	28	-6	82,4
€/hoitopäivä, netto	25	28	22	-6	78,6
Säännöllinen kotihoito	74 241	71 000	89 150	18 150	125,6
Tilapäinen kotihoito	3 525	3 000	5 331	2 331	177,7
Yksityiset käynnit	1 804	2 500	5 043	2 543	201,7
Päiväkuntoutuskäynnit	1 408	1 100	995	-105	90,5
Kotikuntoutuskäynnit	398	800	1 276	476	159,5
Palveluohjaus ja tapahtumat	1 183	1 300	2 260	960	173,8
Palvelujen peittävyys 75 vuotta täyttäneillä	%	%	%		
Pitkäaikainen laitoshoido	3,5	3	2,5		
Tehostettu asumispalvelu	9	7	7		
Säännöllinen kotihoito	14	14	15		
Omaishoidon tuki	3	4	4		
Ehkäisevä vanhustyö	20	30	30		

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Vanhainkoti: Talousarvion mukaan paikkamäärää piti vähentää 1.5.2017 alkaen 46 paikkaan. Tämä ei kuitenkaan ole onnistunut. Vanhainkodilla on ollut jatkuvasti ns. ylipaikoilla asiakkaita joko omaishoitajan sairastumisen tai ympärivuorokautisen hoivapaikan odottamisen vuoksi.

Säännöllinen ja tilapäinen kotihoito: Sairaala kotiuttaa potilaita yhä varhaisemmassa vaiheessa ja kotihoidon asiakkaiden palvelutarve varsinkin kotiutumisen yhteydessä on edelleen kasvanut ja yhä useampi asiakas tarvitsee kotikäynnin monta kertaa päivässä. Säännöllisen kotihoidon palvelun piirissä olevien asiakkaiden palvelutarve on myös merkittävästi kasvanut toimintakyvyn laskun myötä. Kotihoidon omat resurssit eivät ole pystyneet vastaamaan kysyntään, vaan osa käynneistä on jouduttu ostamaan yksityisiltä palveluntuottajilta loppuvuodesta 2017.

Yksityiset käynnit: Yhä useampi säännöllisen kotihoidon asiakas valitsee palvelusetelin, jonka vuoksi palveluseteliasekkaiden määrä on kasvanut. Asiakkaiden palvelutarve on ollut runsas, jonka vuoksi käyntien määrä on selkeästi suurempi kuin on arvioitu.

Palveluohjaus ja tapahtumat: Ikäkeskukseen siirtyi ikäihmisten palvelujen asiakasohjaus, mikä kasvatti palveluohjausta ja palvelutarpeen arviointia merkittävästi. Ikäkeskus on järjestänyt tapahtumia ja hyvinvointia tukevia tempauksia, joissa on käynyt runsaasti ikääntyneitä kuntalaisia. Uusien palvelumuotojen kehittämisessä on etukäteen vaikea arvioida palvelujen käyttöä.

Käyttötalous

Vanhustyö	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	247 454	271 650	168 600	440 250	406 309	-33 941
Maksutuotot	2 175 120	2 168 357	42 000	2 210 357	2 235 342	24 985
Tuet ja avustukset	3 592				3 057	3 057
Muut toimintatuotot	634 669	688 620	4 000	692 620	775 520	82 900
Toimintatuotot	3 060 835	3 128 627	214 600	3 343 227	3 420 228	77 001
<i>josta sisäiset</i>	<i>12 621</i>	<i>7 050</i>		<i>7 050</i>	<i>11 416</i>	<i>4 366</i>
Henkilöstökulut	6 480 639	6 019 534	228 684	6 248 218	6 338 220	-90 002
Palvelujen ostot	3 936 647	3 890 121	92 000	3 982 121	3 992 318	-10 197
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	255 502	279 962	-10 000	269 962	213 598	56 364
Avustukset	285 816	338 320	0	338 320	333 310	5 010
Muut toimintakulut	1 172 474	1 285 295	-9 400	1 275 895	1 277 648	-1 753
Toimintamenot	12 131 078	11 813 232	301 284	12 114 515	12 155 094	-40 578
<i>josta sisäiset</i>	<i>1 836 674</i>	<i>1 954 256</i>		<i>1 954 256</i>	<i>1 900 235</i>	<i>54 021</i>
Toimintakate (netto)	-9 070 243	-8 684 605	-86 684	-8 771 288	-8 734 865	36 423
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-64 577	-61 835	0	-61 835	-62 466	-631
Korko sitoutuneelle pääomalle	-16 824	-18 384	0	-18 384	-18 276	108
Muut laskennalliset kustannukset	-275 950	-331 509	0	-331 509	-271 808	59 701
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 427 594	-9 096 333	-86 684	-9 183 016	-9 087 415	95 601

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, tuottoalitus 33 900 €: Valtiokonttorin maksamat korvaukset sotainvalidien palveluista, tuottoalitus 22 800 €. Ympäri vuorokautiseen hoivaan muista kunnista tulleiden kotikuntakorvaukset, tuottoalitus 19 000 €.
- Maksutuotot, tuottoylitys 25 000 €: Kotihoidon ja ikäihmisten asumispalveluiden asiakasmaksut.
- Muut toimintatuotot, tuottoylitys 82 900 €: Asumispalveluiden vuokratuotot, vuoden 2017 tuottoylitys 19 100 €. Lisäksi kirjattu vuoden 2017 tuloksi vuodelta 2016 yhteensä 52 000 €.

Toimintakulut:

- Henkilöstömenot, kuluyllitys 99 100 €: Erilliskorvaukset (ilta-, viikonloppu-, tuplavuoro- yms. lisät).
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat, kulualitus 56 400 €: Ympäri vuorokautisen hoivan hoitotarvikkeet, kulualitus 25 000 €. Kalustohankinnat, kulualitus 26 300 €.

Toiminnan kuvaus

Sosiaalityön tulosalue vastaa sosiaalihuoltolain ja erityislakien toimeenpanosta. Lainsäädäntö määrittelee toimintatavat, palvelut, prosessit ja viranomaisvastuut. Niin yleislakien kuin erityislakien toimeenpanossa on huomioitava asiakkaan asema ja oikeudet, henkilöstön kelpoisuusehdot, henkilötietolaki, hallintolaki sekä useita muita yleishallinnon lakeja.

Kuntalaisen oikeus palveluihin määritellään arvioimalla asiakkaan palveluntarve. Terveys- ja hyvinvoinninlaitos on määritellyt kuntien käyttöön arviointiprosessin, joka ohjaa viranomaisten työskentelyä. Arvioinnissa korostuu niin asiakkaan kuin läheisten osallisuus työskentelyyn. Jos kyseessä on monia palveluita tarvitseva kuntalainen, tulee arviointi toteuttaa monialaisesti ja lain mukaan muiden tahojen on osallistuttava arviointityöhön. Palvelutarpeen arviointi käynnistää sosiaalihuollon asiakkuuden lukuun ottamatta ohjausta ja neuvontaa. Palvelutarpeen arvioinnin tavoitteena on saada luotettava tieto, onko asiakas erityisen tuen tarpeessa, jolloin vastuun asiakasprosessista voi ottaa ainoastaan pätevä sosiaalityöntekijä. Muiden kohdalla työntekijän tulee täyttää sosiaalihuoltolain mukaiset kelpoisuusehdot. Jokaiselle asiakkaalle tulee nimetä joko vastuusosiaalityöntekijä tai oma työntekijä. Asiakkuuden aikana palvelutarvetta arvioidaan ja asiakassuunnitelmaa tulee päivittää vähintään 3 kuukauden välein. Kun palveluille ei ole tarvetta, asiakkuus päätetään.

Painopistealueena vuonna 2017 on ollut:

- Ennaltaehkäisy ja varhainen tukeminen
- Yhteistyön parantaminen sosiaalihuollon ja kunnan eri toimialojen sekä muiden toimijoiden välillä
- Perhekeskustoiminnan käynnistäminen

Tulosalueen kokonaisvastuu: sosiaalityön johtaja Anna Roinevirta

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	28,5	27,5	29,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset		1	1
Työllistetyt			3
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatutiedot	TP 2016	TA 2017	Tot 1-12/2017	ERO	TOT %
Lastensuoj. laitoshoido					
Hoitopäivät	4732	4 000	4 870	870	121,8
€/hoitopäivä, brutto	236	267	235	-32	88,0
€/hoitopäivä, netto	224	256	225	-31	87,9
Lastensuoj. perhehoito					
Hoitopäivät	9493	10 000	10 737	737	107,4
€/hoitopäivä, brutto	68	66	68	2	103,0
€/hoitopäivä, netto	64	61	61	0	100,0
Lastensuojelun jälkihuolto					
Asiakasmäärä		12	30	18	250,0
Kuntouttava työtoiminta					
Läsnäolopäivät		6 000	6 574	574	109,6
Täydentävä toimeentulotuki					
Kotitaloudet		120	313	193	260,8
Ehkäisevä toimeentulotuki					
Kotitaloudet		80	185	105	231,3

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Lastensuojelun laitoshoido: Laitossijoituksia on ollut arvioitua enemmän. Erityisesti lyhytaikaisten sijoitusten määrä on kasvanut.

Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki: Perustoimeentulotuen Kelasiirron ongelmien ja Kelan tulkintojen vuoksi kunnat ovat joutuneet myöntämään täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea kuntalaisille. Kelasiirron vaikutusta asiakasmäärien kasvuun ei ole etukäteen pystytty arvioimaan.

Jälkihuollossa olevien nuorten määrä: TA 2017 suoritemääränä on 12. Alkuperäisen luvun piti olla 22. Toteuma on 30 jälkihuollossa olevaa nuorta. Lyhytaikaisten sijoitusten määrä on kasvanut. Myös näitten osalta kunnalle tulee jälkihuoltovelvollisuus.

Käyttötalous

Sosiaalityö	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	417 538	460 150	-73 300	386 850	522 871	136 021
Maksutuotot	96 282	89 000	14 000	103 000	109 754	6 754
Tuet ja avustukset	1 093 382	112 500	-56 000	56 500	35 521	-20 979
Muut toimintatuotot	196 332	32 100	-900	31 200	27 868	-3 332
Toimintatuotot	1 803 535	693 750	-116 200	577 550	696 013	118 463
<i>josta sisäiset</i>	<i>3 598</i>	<i>80 000</i>		<i>80 000</i>	<i>91 482</i>	<i>11 482</i>
Henkilöstökulut	1 398 628	1 381 410	18 174	1 399 584	1 405 908	-6 324
Palvelujen ostot	3 004 877	3 079 891	95 200	3 175 091	3 288 258	-113 167
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	130 063	131 572	-14 000	117 572	96 277	21 295
Avustukset	2 574 978	460 800	-9 200	451 600	474 350	-22 750
Muut toimintakulut	121 364	156 868		156 868	152 135	4 733
Toimintamenot	7 229 910	5 210 541	90 174	5 300 715	5 416 928	-116 213
<i>josta sisäiset</i>	<i>127 837</i>	<i>157 116</i>		<i>157 116</i>	<i>158 334</i>	<i>-1 218</i>
Toimintakate (netto)	-5 426 376	-4 516 791	-206 374	-4 723 165	-4 720 915	2 250
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-3 803	-3 800	0	-3 800	-3 804	-4
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 319	-3 183	0	-3 183	-2 830	353
Muut laskennalliset kustannukset	-95 768	-96 918	0	-96 918	-84 416	12 502
Tehtävän kokonaiskustannukset	-5 527 266	-4 620 692	-206 374	-4 827 065	-4 811 964	15 101

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, tuottoylitys 136 000 €: Valtion maksamat erityiskorvaukset kiintiöpakolaisista, tuottoylitys 70 300 €. Muitten kuntien maksamat korvaukset Janakkalan järjestämästä lastensuojelun jälkihuollosta, tuottoylitys 29 000 €. Valtionkorvauksia kuntouttavasta työtoiminnasta on kirjautunut 29 300 € tälle tuottolajille. Oikea tuottolaji olisi tuet ja avustukset.

Toimintakulut:

- Palvelujen ostot, kuluylitys 113 200 €: Lastensuojelun sijaishuollon, jälkihuollon, avohuollon ja ehkäisevän lastensuojelun palvelujen ostot.
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat, kulualitus 21 300 €: Työpajan rakennusmateriaalihankinnat 17 000 €.
- Avustukset, kuluylitys 22 800 €: Ehkäisevä toimeentulotuki, kuluylitys 11 900 €. Avustukset lastensuojelun avohuoltoa järjestäville, kuluylitys 9 800 €.

Toiminnan kuvaus

Vammaispalvelujen tavoitteena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä (VpL 1 §). Vammaispalvelulain 3 §:n mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että vammaisille henkilöille tarkoitetut palvelut ja tukitoimet järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Janakkalan kunnan vammaistyö tarjoaa apua ja tukea vammaisille ja heidän läheisilleen. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut (mm. asunnonmuutostyöt, henkilökohtainen apu ja kuljetuspalvelut) ja kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaiset palvelut, joihin kuuluvat myös kunnan omat asumisyksiköt, päivätoiminta ja avotyö, muodostavat vammaistyön kokonaisuuden.

Asiakkaalla on oikeus sosiaalihuoltolain nojalla saada riittävästi tietoa eri palveluvaihtoehdoista ja etuisuuksista yli organisaatorajojen. Palveluohjauksen tarkoituksena on ohjata, neuvoa ja tukea asiakasta tarkoituksenmukaisen palvelukokonaisuuden saavuttamiseksi.

Vammaistyöllä on kolme kehitysvammaisille suunnattua asumisyksikköä: Honkakoti, Mäntykoti ja Pihlajakoti. Asumisyksiköiden toimintaa on viime vuosina kehitetty vastaamaan ikääntyvien ja entistä enemmän hoitoa ja ohjausta vaativien asiakkaiden tarpeisiin. Asumisyksiköiden henkilöstö toteuttaa asukkaiden saattohoidon.

Päivätoiminta on aikuisille, oppivelvollisuutensa suorittaneille, kehitysvammaisille henkilöille suunnattua toimintaa. Toimintakeskuksen tiloissa järjestetään myös kouluikäisten vammaisten lasten iltapäivä- ja loma-ajanhoitoa. Päivätoiminnan yhteydessä toimii avotyön palvelut. Asiakkaat tekevät työtä tavallisilla työpaikoilla. Avotyönohjaaja järjestää asiakkailleen myös liikunnallista vapaa-ajan ohjelmaa, leirejä ja vertaistapaamisia.

Painopistealueena vuonna 2017 on ollut:

- Vammaistyön toimintaohjelma vuosille 2017 – 2018 hyväksyttiin perusturvalautakunnassa ja ohjelman toteuttaminen aloitettiin. Ohjelmassa on kuvattu toiminnan sisältö, työhön vaikuttava lainsäädäntö ja päivittämistä vaativat työalueet.

Tulosalueen kokonaisvastuu: vammaistyön johtaja Riitta Julin

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	22,5	22,5	22,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset		4	4
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			1

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatutiedot	TP 2016	TA 2017	Tot 1-12/2017	ERO	TOT %
Kehitysvammaisten ostettu asuminen					
Hoitopäivät	3 141	3 650	3 696	46	101,3
€/hoitopäivä, brutto	259	278	289	11	104,0
€/hoitopäivä, netto	259	273	276	3	101,1
Tehostettu asumispalvelu					
Hoitopäivät	6 621	6 400	6 621	221	103,5
€/hoitopäivä, brutto	175	173	173	0	100
€/hoitopäivä, netto	150	142	142	0	100
Katajan päivätoiminta					
Käyttöpäivä	4109	4000	4 800	800	120,0
€/käyttöpäivä, brutto	79	81	69	-12	85,2
€/käyttöpäivä, netto	73	76	60	-16	78,9
Vaikeavammaisten lkm, joilla henkilökohtainen avustaja		38	43	5	113,2

Olellaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Tehostettu asuminen: Pihlajakotiin lisättiin yksi asumispalvelupaikka lokakuussa 2017.

Katajan päivätoiminta: Katajan asiakasmäärää on lisätty loppuvuodesta 2017.

Vaikeavammaisten lkm, joilla henkilökohtainen avustaja: Henkilökohtainen apu on subjektiivinen oikeus vaikeavammaiselle henkilölle eli tuen myöntäminen tai epääminen ei voi perustua varattuihin määrärahoihin.

Käyttötalous

Vammaistyo	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	207 076	253 080	7 200	260 280	273 085	12 805
Maksutuotot	36 241	21 810	21 300	43 110	47 488	4 378
Tuet ja avustukset					333	333
Muut toimintatuotot	109 751	127 160	27 600	154 760	130 033	-24 727
Toimintatuotot	353 068	402 050	56 100	458 150	450 939	-7 211
Henkilöstökulut	1 255 076	1 148 094	86 487	1 234 580	1 221 026	13 555
Palvelujen ostot	2 175 302	2 339 187	48 100	2 387 287	2 417 178	-29 891
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	24 248	27 639		27 639	26 975	664
Avustukset	979 013	929 000	38 000	967 000	936 472	30 528
Muut toimintakulut	146 605	138 724		138 724	136 491	2 233
Toimintamenot	4 580 244	4 582 644	172 587	4 755 230	4 738 142	17 089
<i>josta sisäiset</i>	286 154	263 422		263 422	288 424	25 002
Toimintakate (netto)	-4 227 176	-4 180 594	-116 487	-4 297 080	-4 287 203	9 878
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	-3 420	-4 284	0	-4 284	-4 296	-12
Muut laskennalliset kustannukset	-96 811	-82 557	0	-82 557	-96 628	-14 071
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 327 407	-4 267 435	-116 487	-4 383 921	-4 388 126	-4 205

Olellaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot:

- Muut toimintatuotot, tuottoalitus 24 700 €: Vakuutusyhtiöiden maksamat korvaukset, tuottoalitus 16 100 €.

Toimintakulut:

- Palvelujen ostot, kuluylitys 29 900 €: Kehitysvammaisten kriisihoitopalvelujen ostot.
- Avustukset, kulualitus 30 500 €: Vammaispalvelulain perusteella myönnettyt eri etuudet.

Toiminnan kuvaus

Janakkalan kunnan terveydenhuollon tulosalue huolehtii ennaltaehkäisevän terveydenhoidon ja sairaanhoidon terveydenhuoltolain mukaisista tehtävistä kuntalaisille sekä terveysasemien palvelut valinneille ulkopaikkakuntalaisille.

Terveydenhuoltolain mukaisia tehtäviä ovat muun muassa: terveysneuvonta ja terveystarkastukset neuvoloissa ja terveysasemilla, sairaanhoito, lääkinnällinen kuntoutus, hoitotarvikejakelu, seulonnat, laboratorio, röntgen, mielenterveys- ja päihdetyö, suun terveydenhuolto, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto sekä työterveyshuolto. Janakkalan terveydenhuollon tulosalueelle kuuluu myös erikoissairaanhoidon palvelut ja Janakkalan sairaalan toiminta. Sairaalan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille akuuttia sairaala- ja kuntoutushoitoa heidän tarpeitaan vastaavasti sekä huolehtia terveyskeskussairaalan ja erikoissairaanhoidon välisen hoitoketjun toimivuudesta.

Painopistealueina vuonna 2017 ovat olleet:

- Hoitoon pääsy terveysasemille
- Terveysasemien hoitopolut ja ryhmätoiminta
- Sähköisten palveluiden lisääminen
- Avopsykiatrian ja päihdetyön yhdistyminen mielenterveys- ja päihdeyksiköksi
- B-talon remontin loppuun saattaminen ja muutot, C-talon remontointi
- Perhekeskuksen kehittäminen ja tilojen remontointi
- OmaHäme valmistelu
- Sairaalasijojen vähennys

Tulosalueen kokonaisvastuu: ylilääkäri Virpi Kröger

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	140,5	136,5	136,5
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset		3	3
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatu tiedot	TP 2016	TA 2017	Tot 1-12/2017	ERO	TOT %
Lääkäripalvelut					
Vastaanottokäynnit	23 669	23 500	21 875	-1 625	93,1
€/käynti, brutto	98	100	102	2	102,0
€/käynti, netto	85	86	87	1	101,2
Puhelut	4 051	4 000	4 048	48	101,2
Konsultaatiot	4 233	3 600	2 540	-1 060	70,6
Sähköinen palvelu	135	200	178	-22	89,0
Hoitopalvelut					
Käynnit/perushoitaja ja sairaanhoitaja	19 375	18 500	15 638	-2 862	84,5
€/käynti, brutto	49	52	64	12	123,1
€/käynti, netto	46	48	58	10	120,8
Puhelut	49 110	45 000	45 488	488	101,1
Sähköinen palvelu	897	1 000	1 390	390	139,0
Terveydenhoitajapalvelut					
Käynnit	12 659	14 500	14 043	-457	96,8
€/käynti, brutto	60	51	52	1	102,0
€/käynti, netto	60	50	51	1	102,0
Suun terveydenhuolto					
Käynnit	17 827	16 850	15 799	-1 051	93,8
€/käynti, brutto	93	101	103	2	102,0
€/käynti, netto	67	71	73	2	102,8
hammaslääkärikäynnit	13 028	12 000	11 510	-490	95,9
hammashoitajakäynnit	439	350	360	10	102,9
suuhygienistikäynnit	4 360	4 500	3 929	-571	87,3
Psykiatrinen avohoito	0				
Hoitajakäynnit	3 031	2900	5 178	2 278	178,6
€/käynti, brutto	84	96	54	-42	56,3
€/käynti, netto	83	95	52	-43	54,7
Sairaala					
Hoitopäivät	11 454	10500	10 959	459	104,4
Pitkäaikaishoitopäivät	120	300	36	-264	12,0
Lyhytaikaishoitopäivät	11 334	10200	10 932	732	107,2
€/hoitopäivä, brutto	333	268	291	23	108,6
€/hoitopäivä, netto	302	237	259	22	109,3
Fysioterapia					
Vastaanottokäynnit		12000	8 787	-3 213	73,2
Ryhmäkäynnit		2000	1 887	-113	94,4

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Terveystieteiden raportointiohjelma on muuttunut ja käyttilastointia on myös tarkennettu. Nämä muutokset voivat myös vaikuttaa saatuihin lukuihin.

Lääkärikäynnit: Potilaiden asioita hoidetaan lisääntyvästi puhelimesta, sähköisten palveluiden kautta sekä muiden ammattilaisten toimesta. Lääkärin vastaanotoilla ovat entistä sairaimmat ja silloin hoidetaan useita asioita samalla käynnillä. Käyntimäärät siten vähenevät.

Hoitopalveluiden käynnit: Päihdehoitaja siirtyi mielenterveys- ja päihdeyksikköön ja siten käyntimäärissä on laskua.

Suun terveydenhuollon käynnit: Potilastyöhön on ollut käytettävissä hieman vähemmän hammaslääkäri- ja hoitajatyövoimaa kuin edellisenä vuonna ja siten käyntimäärät ovat vähentyneet.

Psykiatrinen avohoito käynnit: Päihdehoitaja siirtyi mielenterveys- ja päihdeyksikköön, mikä selittää käyntimäärien lisäyksen. Lisäksi sairaalan kodinhoitajan työpanosta käytettiin ryhmätoiminnassa, jolloin psykiatrisen hoitajan työpanosta vapautui vastaanottotyöhön. Puhelinaikamuutoksella lisättiin vastaanottokäyntejä.

Fysioterapian käynnit: Ryhmävastaanottoja on lisätty ja siten yksilökäyntien määrä on vähentynyt. Lisäksi on ollut pitkiä sairauslomia eikä sijaisia ole ollut.

Käyttötalous

Janakkalan terveydenhuolto	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarvot ja määrärahat						
Myyntituotot	1 183 026	1 075 048	239 200	1 314 248	1 225 792	-88 456
Maksutuotot	1 000 439	1 072 498	-8 000	1 064 498	1 039 429	-25 069
Tuet ja avustukset	19 340	17 170		17 170	18 295	1 125
Muut toimintatuotot	19 526		13 500	13 500	34 480	20 980
Toimintatuotot	2 222 332	2 164 716	244 700	2 409 416	2 317 997	-91 419
josta sisäiset	553 055	436 800	-50 000	386 800	358 414	-28 386
Valmistus omaan käyttöön	21 795		34 000	34 000	34 234	234
Henkilöstökulut	8 273 411	8 083 853	-90 268	7 993 585	7 849 105	144 480
Palvelujen ostot	22 507 798	23 253 187	116 000	23 369 187	22 707 165	662 022
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 036 588	968 050	282 000	1 250 050	1 290 085	-40 034
Avustukset	123 810	97 530	46 900	144 430	111 865	32 565
Muut toimintakulut	1 427 671	1 296 683	-9 000	1 287 683	1 302 418	-14 735
Toimintamenot	33 369 279	33 699 303	345 632	34 044 935	33 260 637	-784 298
josta sisäiset	1 844 090	1 678 489		1 678 489	1 630 459	-48 030
Toimintakate (netto)	-31 125 153	-31 534 587	-66 932	-31 601 519	-30 908 406	693 113
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-82 446	-99 221	0	-99 221	-79 364	19 857
Korko sitoutuneelle pääomalle	-44 052	-36 540	0	-36 540	-36 600	-60
Muut laskennalliset kustannukset	-364 531	-380 502	0	-380 502	-306 721	73 781
Tehtävän kokonaiskustannukset	-31 616 182	-32 050 850	-66 932	-32 117 782	-31 331 092	786 690

Oleennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot:

- Myyntituotot, tuottoalitus 88 500 €: Vakuutusyhtiöiltä saadut korvaukset, kulualitus 45 500 €, sisäiset työterveyshuollonmaksut 26 300 €.
- Maksutuotot, tuottoalitus 25 100 €: Laboratorio- ja lääkärintodistusmaksut, kulualitus 20 500 €.

Toimintakulut:

- Henkilöstökulut, kulualitus 144 500 €: Kelan maksamat korvaukset sairausajan palkoista ja jaksotetut palkat (nk. lomapalkkavelka).
- Palvelujen ostot, kulualitus 662 000: KHSHP:n varauksen purkaminen 653 600 € (Osuus kuntayhtymän alijäämästä on kirjattu kunnan kirjanpitoon pakollisena varauksena. KHSHP on eri toimin vähentänyt alijäämäänsä, jolloin aiemmin kirjattu osuus alijäämästä vähenee. Talousarviossa tätä ei ole huomioitu, koska talousarviota laadittaessa ei ole ollut tiedossa, miten KHSHP:n talouden tasapainottamisohjelma toteutuu.)
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat, kuluylytys 40 000 €: Hoitotarvikejakelu (mm. vaipat, diabeteksen seuranta), kuluylytys 61 500 €.
- Avustukset, kulualitus 32 600 €: Valtion korvaamat sotaveteraanien avopalvelut. Jäljelle jäänyt määräraha siirretään Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaan käytettäväksi vuonna 2018.

Toiminnan kuvaus

Janakkalan ja Hattulan perusterveydenhuollon yhteistoimintaa koskeva yhteistoimintasopimuksen voimassaolo päättyi molempien kuntien yhtäpitävillä päätöksillä ao. sopimuksen 14. kohdan mukaisesti 31.12.2016 (KV 10.10.2016 § 60)

Käyttötalous

Hattulan terveydenhuolto päät 311216	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	4 346 134	0		0	0	0
Maksutuotot	506 049	0		0	0	0
Tuet ja avustukset	465	0		0		0
Muut toimintatuotot	5 456					0
Toimintatuotot	4 858 104	0		0	0	0
<i>josta sisäiset</i>	<i>13 265</i>					<i>0</i>
Henkilöstökulut	684 858	0		0	0	0
Palvelujen ostot	3 442 703	0		0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	398 877	0		0	0	0
Avustukset	48 912	0		0		0
Muut toimintakulut	282 370	0		0	0	0
Toimintamenot	4 857 720	0		0	0	0
<i>josta sisäiset</i>	<i>222 991</i>	<i>0</i>		<i>0</i>		<i>0</i>
Toimintakate (netto)	384	0		0	0	0
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	-384	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	0	0	0	0	0	0

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toiminnan kuvaus

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille yksilön ja yhteiskunnan tarpeet huomioonottavaa laadukasta kasvatusta ja koulutusta sekä tasavertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen elinikäiseen oppimiseen.

Sivistyslautakunta vastaa sivistystoimen hallintoon, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lukio-koulutukseen ja koululaisten iltapäivätoimintaan liittyvistä asioista.

Talousarviomuutoksen (Kv 29.5.2017) yhteydessä elämänlaatulautakunta lakkautettiin 31.5.2017 ja sen alaiset tulosalueet kirjasto ja nuoriso siirrettiin sivistyslautakunnan alaisuuteen tulosalueiksi kirjasto ja nuoriso. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan nimi muuttui 1.6.2017 alkaen sivistyslautakunnaksi.

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen, jatkuvaan tietojen taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen (Kirjastolaki 904/1998 ja kulttuurilaki 728/1992).

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tarjota kaikille kunnan nuorille turvalliset vapaa-ajanviettopaikat sekä kohdentaa työpanos kulloisenkin tilanteen vaatimiin toimintaympäristöihin.

Elämänlaatulautakunnan alainen tulosalue liikunta siirrettiin teknisen lautakunnan alaisuuteen omaksi tulosalueekseen. Elämänlaatulautakunnan alaiselta tulosalueelta kulttuuri siirrettiin palvelutaso kulttuuripalvelut kunnanhallituksen alaiselle elinvoimapalvelujen tulosalueelle lukuun ottamatta kustannuspaikkaa Tervakosken Seuratalon toiminta, joka siirrettiin talousarviomuutoksen yhteydessä Nuoriso- tulosalueen alaisuuteen. Aiemmin elämänlaatulautakunnan alaiselle kulttuuri-tulosalueelle kuulunut palvelutaso aikuiskoulutus siirrettiin samaisen talousarviomuutoksen yhteydessä opetustoimen tulosalueen alaisuuteen.

Toimielimen kokonaisvastuu on sivistysjohtaja Jouni Wilpolalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisen toiminnan johtamisen kokonaisvastuu 1.1.2017-31.5.2017 tulosalueista; sivistystoimen hallinto, varhaiskasvatus, opetustoimi, koululaisten iltapäivätoiminta.

Sivistyslautakunnan alaisen toiminnan johtamisen kokonaisvastuu 1.6.2017-31.12.2017 tulosalueista; sivistystoimen hallinto, varhaiskasvatus, opetustoimi, koululaisten iltapäivätoiminta, kirjasto ja nuoriso.

Elämänlaatulautakunnan toimielimen kokonaisvastuu on sivistysjohtaja Jouni Wilpolalla 1.1.-31.5.2017 tulosalueista; elämänlaatulautakunnan hallinto, kirjasto, kulttuuri, liikunta ja nuoriso.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:

Strategiset tavoitteet:

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimielimen strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1.-31.12.	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva lapsi, perhe ja varhaiskasvatuksen henkilöstö	Turvallinen arki varhaiskasvatuksessa	Säännölliset lyhyet ja ajankohdittaiset kysymykset Tenavanetin kautta	Lasten osallisuus ja yksilöllinen huomioiminen, aikuisen läsnäolo, pienryhmätoiminta, kasvatuskumppanuus	Lasten ja huoltajien osallisuus varhaiskasvatussuunnitelman laatimisessa on toteutunut. 1.9.2017 käyttöön otettu uusi varhaiskasvatussuunnitelma vahvistaa lasten ja huoltajien osallisuutta.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset oppimisympäristöt	Kunnan uusien esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien toteuttaminen	Lasten varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien arviointi	Ryhmän opetussuunnitelmat / pedagogiset suunnitelmat. Digitaalisten välineiden käyttäminen oppimisen tukena ja monipuolista jana. Monialainen yhteistyö	Uuden suunnitelman mukainen toiminta on aloitettu. Digitaalisten välineiden käyttöä on lisätty ja kehittämistä jatketaan. Lasten kasvun ja oppimisen tuki on parantunut.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Toimiva palvelurakenne	Monipuoliset ja saavutettavat varhaiskasvatuspalvelut	Palveluntuottajien ja asiakkaiden palaute	Yksityisen hoidon tuen korvaaminen asiakkaalle myönnettävällä palvelusetelillä	Palveluseteli on otettu käyttöön. Yksityisen hoidon tuen kuntalisän maksaminen päättyi 31.12.2017.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset oppimisympäristöt ja oppimisen digitalisointi	Kouluilla toimivat verkot, tasa- puoliset mahdollisuudet käyttää sähköisiä oppimisympäristöjä, kaikilla uuden opetussuunnitelman mukaisia muuntuvia ja monimediaisia oppimisympäristöjä.	Palautekyselysuunnitelmien toteutuminen.	TVT-strategian jalkauttaminen, uusien oppimisympäristöjen rakentaminen, erilaisten oppimisympäristöjen käyttöönotto, kiusaamiskysely	Teknistä tv-ympäristöä on parannettu (mm. langattomat verkot). Laitehankintoja on tehty suunnitellusti. Tutor-opettajatoiminta on vakiintunut. Stop kiusaamiselle -kampanja jatkuu.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Tehokas kouluverkko	Monitoimitilat molempiin tajaamiin	Investointisuunnitelma	Aloitetaan suunnittelu	Tarveselvitys on hyväksytty.	5

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimielimen strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1.-31.12.	Tila
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Sähköisten palveluiden käyttö	Kaikilla kouluilla käytetään monipuolisesti kunnan käytössä olevia sähköisiä järjestelmiä/ohjelmia.	Kehityskeskustelu, huoltajapalaute, oppilaspalaute.	Wilman tehokkaampi käyttö esim. arviointityökalun käyttöönotto, Ville-sähköinen oppimisympäristö, Gafe, toimivan verkon rakentaminen.	Wilman arviointityökalun käyttöä on harjoiteltu. Ville oppimisympäristö ja Gafe ovat olleet aktiivisesti käytössä kaikilla kouluilla.	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Oppilaiden sekä henkilöstön hyvinvointiin sataminen, lyhyiden toistuvien sairauspoissaolojen vähentyminen	Kiva -kysely (Turun yliopisto), työhyvinvointikysely henkilöstölle (Tampereen yliopisto), varhaisen puuttumisen malli.	Kyselyiden analysointi, johtopäätökset sekä toimenpiteet, kehityskeskustelut.	Osallistuttiin työhyvinvoinnin kyselyyn. Tuloksia on analysoitu soveltuvasti. Kehityskeskusteluja on pidetty.	4
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Laadukasta iltapäivätoimintaa järjestetään niillä kouluilla, joihin muodostuu hakuajana toimintasuunnitelman mukaiset ryhmäkoot.	Arviointipalaute huoltajilta, ohjaajilta, oppilailta ja valtakunnallisesta kyselystä	Toimintaa järjestetään Opetushallituksen aamu- ja iltapäivätoiminnan laatukriteerin ohjaamana.	Liikuntasuunnitelma on laadittu ja lisätty iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmaan (sivi 2017 § 33). Osallistuttiin valtakunnalliseen arviointiin. Tulokset eivät ole vielä tiedossa.	5
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Perhekeskusten tavoitteena on tuottaa asiakaslähtöisiä, moniammatillisia ja verkostoituneita lasten, nuorten ja perheiden psykososiaalisia palveluja.	Toiminnan käynnistyminen ja toimintakulttuurin kehittyminen	Perhekeskus perustetaan ja toimintakulttuuria kehitetään mm. OmaHäme-hankkeessa	Perhekeskusten tilat ovat valmistuneet, henkilöstö on muuttanut tiloihin ja toiminta käynnistynyt. Toimintakulttuuria kehitetään LAPE-hankkeen kanssa.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Sähköisten palveluiden käyttöönotto	E-aineistojen käytön lisääminen	Käyttäjäluvut	Hankitaan sanomalehtiä ja aikakauslehtiä verkkopalveluista	ePress (kotimaiset sanomalehdet) ja Press-Reader (ulkomaiset aikakauslehdet) asiakkaiden käytössä.	5

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimielimen strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1.-31.12.	Tila
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset ja asiakaslähtöiset palvelut	Lasten ja nuorten lukutaidon ylläpitäminen	Lukudiplomi	Toimiva koulun ja kirjaston yhteistyö	Kirjaston ja koulun yhteistyö on kirjattu osaksi uutta opetussuunnitelmaa. 5. ja 6. luokkien kirjastokäynnit lisääntyneet ja muuttuneet säännöllisemmiksi sovittujen aikataulujen myötä. Vuosisuunnitelmiin on lisätty vertaisvinkkaus kummiluokille ja vinkkausvideoiden teko tabletilla. Säännölliset yhteistyöpalaverit lukukausittain ovat jatkuneet. Kirjaston ja koulun yhteistyö on jatkunut toimintaa kehittävänä. Turengin koulussa on suoritettu jälleen 239 lukudiplomia. Sivukoulujen tärkeimpänä yhteistyökumppanina ja lukutaidon ylläpitäjänä toimii edelleen kirjastoauto.	5
Toimivat ja laadukkaat palvelut	Monipuoliset ja asiakaslähtöiset palvelut	Riittävä henkilöstömäärä	OKM:n yleisten kirjastojen laatusuositus	Vapautuvien toimien täyttämisen	Aikuisten- ja lastenosastojen kirjastonhoitajien toimet täytettiin keväällä 2017. Eläkkeelle jääneen kirjastoautonkuljettaja-virkailijan toimi täytettiin määräaikaista.	5

Toimialan pitkän aikavälin tavoitteet	Toimialan valtuustokauden tavoitteet	Toimielimen strateginen tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteutuma 1.1.-31.12.	Tila
Hyvinvoiva kuntalainen	Palvelurakenteiden optimointi	Nuorten työpa-jatoinnin kehittäminen	Nuorten sijoittuminen työpajakson jälkeen	Nuorten tukeminen omien vahvuuksien löytämisessä hyödyntäen kulttuurisen nuorisotyön kasvatuksellista työtettä ja osallistavia työmenetelmiä	Nuorten työpaja Kinon ensimmäinen toimintavuosi oli onnistunut. Vuoden aikana toiminnassa aloitti suunniteltua enemmän nuoria. Nuorten pajajaksojen pituus ja tavoitteet jaksoille vaihtelivat runsaasti ja pajatyössä pystyttiin yksilöllisesti ja tehokkaasti poluttamaan nuoria eteenpäin.	4
Hyvinvoiva kuntalainen	Monipuoliset asiakaslähtöiset palvelut	Nuorten aito kohtaaminen eri toimintaympäristöissä Ennaltaehkäisevän työtteen korostaminen	Yksilö- ja pienryhmäkohtaamiset ja ryhmätoiminta	Nuorisotilatoiminnan säilyttäminen vahvana Katutyön lisääminen ja kohdentaminen Aktiivinen osallistuminen nuorten maailman ilmiöihin	Pienryhmätoiminta koulujen kanssa on ollut koko vuoden aktiivista keskityen etsivän nuorisotyön ennaltaehkäisevään näkökulmaan. Nuorisotilatyö on ollut kohtaavaa ja kävijämäärä on kasvanut. Nuoria on myös aktiivisesti kohdattu vapaa-ajalla nuorisotilojen seinien ulkopuolella resurssien salissa. Nuorisovaltuustotoiminta on vakiintunut, nuorten omaa vaikuttamistoimintaa.	4

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	370,5	366,5	298
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	5	5	23
Määräaikaiset	0	1	37
Työllistetyt	0	0	7
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	0	0	3

Käyttötalous

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	690 852	628 679		628 679	762 260	133 582
Maksutuotot	1 137 492	1 238 261		1 238 261	1 054 335	-183 926
Tuet ja avustukset	275 046	236 830		236 830	284 099	47 269
Muut toimintatuotot	146 829	55 493		55 493	145 593	90 100
Toimintatuotot	2 250 219	2 159 262		2 159 262	2 246 287	87 024
<i>josta sisäiset</i>	<i>86 122</i>	<i>69 351</i>		<i>69 351</i>	<i>81 788</i>	<i>12 437</i>
Henkilöstökulut	17 883 149	17 127 064	54 278	17 181 342	16 967 617	213 724
Palvelujen ostot	5 435 084	5 710 340		5 710 340	5 642 408	67 932
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	827 402	858 525		858 525	799 176	59 349
Avustukset	1 568 235	1 613 473		1 613 473	1 373 006	240 466
Muut toimintakulut	3 389 685	3 431 935		3 431 935	3 518 768	-86 833
Toimintamenot	29 103 555	28 741 336	54 278	28 795 614	28 300 975	494 638
<i>josta sisäiset</i>	<i>6 429 782</i>	<i>6 471 461</i>		<i>6 471 461</i>	<i>6 564 408</i>	<i>-92 947</i>
Toimintakate (netto)	-26 853 337	-26 582 073	-54 278	-26 636 351	-26 054 689	581 663
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-12 172	-53 450	0	-53 450	-48 474	4 976
Korko sitoutuneelle pääomalle	-92 216	-91 788	0	-91 788	-91 953	-165
Muut laskennalliset kustannukset	-702 532	-884 003	0	-884 003	-686 300	197 703
Tehtävän kokonaiskustannukset	-27 660 257	-27 611 315	-54 278	-27 665 593	-26 881 416	784 177

Toimielintasolla toimintatuotot ovat ylittyneet 87 024 eurolla (103,7 %) ja toimintakulut alittuneet 494 638 eurolla (98,3 %). Toimintakate on 581 663 euroa (97,9 %). Selitykset olennaisista poikkeamista ovat tulosalueiden kohdalla.

TULOSALUE**SIVISTYSTOIMEN HALLINTO****Toiminnan kuvaus**

Tulosalue sisältää kasvatus- ja koulutuslautakunnan toiminnan sekä sivistystoimen johtamisen kustannuspaikat.

Sivistystoimen johtamisen kustannuspaikka (koulutoimisto) vastaa asioiden valmistelusta päätöksentekoa varten yhteistyössä tulosalueiden kanssa. Lisäksi se vastaa toiminnan kehittämisestä, talouden ja hallinnon kokonaisvastaisesta koordinoinnista sekä tulosalueiden ohjauksesta ja neuvonnasta.

Tilivelvollinen viranhaltija: talous- ja hallintopäällikkö Heli Koskinen

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	5,5	5,5	5,6
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Käyttötalous**

	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Sivistystoimen hallinto						
Tuloarviot ja määrärahat						
Henkilöstökulut	359 850	343 661	-1 915	341 746	364 573	-22 827
Palvelujen ostot	37 836	28 155		28 155	33 289	-5 134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 555	4 398		4 398	6 721	-2 323
Muut toimintakulut	9 324	9 773		9 773	9 773	0
Toimintamenot	409 565	385 987	-1 915	384 072	414 356	-30 285
josta sisäiset	13 643	13 742		13 742	14 479	-737
Toimintakate (netto)	-409 565	-385 987	1 915	-384 072	-414 356	-30 285
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	-324	-300	0	-300	-300	0
Muut laskennalliset kustannukset	-11 269	-13 413	0	-13 413	-11 027	2 386
Tehtävän kokonaiskustannukset	-421 158	-399 700	1 915	-397 785	-425 684	-27 899

Olennaiset poikkeamat talouden toteutumisessa:**Toimintakulut**

- Henkilöstömenoissa on kulunylitystä 22 827 euroa.

TULOSALUE**VARHAISKASVATUS****Toiminnan kuvaus**

Tulosalue sisältää varhaiskasvatuksen johtamisen, ohjatun perhepäivähoidon, päiväkotihoidon ja muut varhaiskasvatuspalvelut.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen tehtävänä on tuottaa päivähoito- ja esiopetuspalveluita sekä huolehtia kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta. Kunnallisia varhaiskasvatuspalveluita ovat päiväkotihoidon ja perhepäivähoito. Yksityinen päivähoito on valvottua ja palvelun tuottajien kanssa tehdään yhteistyötä. Alle kouluikäisten kerhotoiminta hoidetaan asiakkaalle myönnettävällä palvelusetelillä.

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja Jouni Wilpola.

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatutiedot	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Toteutuma	Tot-%	Poikkeama
Päiväkodit						
Hoitopäivät, kokopäivähoito	65879	60637	66000	60205	91,2	-5795
€/hoitopäivä, brutto	64	67	66	65	98,4	-1
€/hoitopäivä, netto	53	57	55	55	101,0	1
Hoitopäivät, osapäivähoito	13220	12375	12000	17484	145,7	5484
€/hoitopäivä, brutto	42	44	39	39	98,4	-1
€/hoitopäivä, netto	32	34	33	29	89,9	-3
Hoitopäivä, vuorohoito	8869	9936	8500	8925	105,0	425
€/hoitopäivä, brutto	64	67	65	65	99,4	0
€/hoitopäivä, netto	53	57	55	55	101,3	1
Esiopetus						
Esiopetuspäivät	30843	31859	30000	27620	92,1	-2380
€/esiopetuspäivä, brutto	32	34	33	39	117,7	6
€/esiopetuspäivä, netto	32	34	33	39	117,7	6
Ohjattu perhepäivähoito						
Hoitopäivät	19505	21120	20000	17976	89,9	-2024
€/hoitopäivä, brutto	75	69	74	73	97,5	-2
€/hoitopäivä, netto	64	58	63	61	97,1	-2
Kotihoidon tuki						
Lapsia keskim. /kk	285	275	280	225	80,4	-55
€/hoitopäivä, brutto	15	14	14	14	98,1	0
€/hoitopäivä, netto	15	14	14	14	98,1	0
Yksityisen hoidon tuki						
Lapsia keskim. /kk	115	109	110	69	62,7	-41
€/hoitopäivä, brutto	19	19	18	20	111,5	2
€/hoitopäivä, netto	19	19	18	20	111,5	2
Osittainen kotihoidon tuki						
Lapsia keskim. /kk	33	39	30	47	156,7	17
€/hoitopäivä, brutto	8	6	8	8	98,0	0
€/hoitopäivä, netto	8	6	8	8	98,0	0

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Päiväkodeissa kokopäivähoidon hoitopäivien määrä on pienentynyt, vastaavasti osapäivähoidon hoitopäivien määrä on kasvanut.

Esiopetuspäivien määrä on vähentynyt, esioppilaiden määrä on pienentynyt.

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	163	159	136
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			1
Määräaikaiset			13
Työllistetyt			2
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			1

Käyttötalous

	TP 2016	Alkuperäinen TA-muutokset TA 2017	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Varhaiskasvatus					
Tuloarviot ja määrärahat					
Myyntituotot	65 774	17 170	17 170	99 867	82 697
Maksutuotot	997 413	1 102 490	1 102 490	897 375	-205 115
Tuet ja avustukset	605			20 987	20 987
Muut toimintatuotot	16 199			9 906	9 906
Toimintatuotot	1 079 991	1 119 660	1 119 660	1 028 135	-91 525
<i>josta sisäiset</i>	8 253			3 192	3 192
Henkilöstökulut	6 117 613	6 037 327	79 948	5 776 054	341 221
Palvelujen ostot	1 504 858	1 473 948	1 473 948	1 592 506	-118 558
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	116 411	114 700	114 700	96 254	18 446
Avustukset	1 563 985	1 609 180	1 609 180	1 368 713	240 467
Muut toimintakulut	772 261	747 840	747 840	796 803	-48 963
Toimintamenot	10 075 127	9 982 995	79 948	10 062 943	432 614
<i>josta sisäiset</i>	1 825 528	1 831 360	1 831 360	1 800 295	31 065
Toimintakate (netto)	-8 995 136	-8 863 335	-79 948	-8 602 195	341 088
Laskennalliset kustannukset					
Korko sitoutuneelle pääomalle	-25 944	-24 876	0	-24 561	315
Muut laskennalliset kustannukset	-282 216	-353 427	0	-263 424	90 003
Tehtävän kokonaiskustannukset	-9 303 297	-9 241 638	-79 948	-8 890 180	431 406

Olennaiset poikkeamat talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat jääneet 91 525 euroa alle arvion. Mm. kotikunnilta saadut korvaukset ovat ylittyneet noin 79 000 eurolla ja päivähoitomaksuja on kertynyt noin 200 000 euroa alle arvion.

Toimintakulut

Toimintakuluissa on henkilöstömenoissa kulualitusta ja palvelujen ostoissa kuluyli-
tystä. Palvelujen ostot ylittivät sijaisrekryn kulujen vuoksi. Vastaavasti henkilöstöme-
noissa on tullut säästöä. Kun huomioidaan työvoiman vuokraus, henkilöstömenojen
alitusta jää noin 190 400 euroa, henkilöstömenosäästöjä on kertynyt perhepäivähoi-
dossa ja päiväkotihoidossa mm. sijaiskulut ovat pienentyneet edellisestä vuodesta.
Avustuksissa kulualitusta on syntynyt noin 240 000 euroa. Lasten kotihoidon tukea on
käytetty noin 252 000 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Yksityisen hoidon
tuen korvaaminen palvelusetelillä otettiin käyttöön 1.8.2017.

TULOSALUE**OPETUSTOIMI****Toiminnan kuvaus**

Tulosalue sisältää perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja musiikinopetuksen. Musiikin opetuspalvelut ostetaan Sibeliuksen opistolta. Tulosalue sisältää aikuiskoulutuspalvelujen ostamisen Vanajaveden opistolta 1.6.2017 alkaen. Kunta ei järjestä toisen asteen ammatillista koulutusta, mutta kuuluu Koulutuskuntayhtymä Tavastiaan.

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja Jouni Wilpola

Suoritetilaustaulukko

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatutiedot	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Toteutuma	Tot-%	Poikkeama
Peruskoulut						
Oppilasmäärä	1917	1929	1932	1917	99,2	-16
€/oppilas, brutto	7952	8019	7787	7827	100,5	39
€/oppilas, netto	7534	7513	7381	7335	99,4	-46
Perusk. viikkotuntimäärä	3694	3750	3683	3636	98,7	-47
€/viikkotunti, brutto	109	109	109	109	99,8	0
€/viikkotunti, netto	103	102	103	102	98,6	-1
Peruskoulun päättäneiden määrä	100,0 %	98,5 %	100,0 %	99,6 %	99,6	0,00
Lukiot						
Oppilasmäärä	244	238	260	245	94,2	-15
€/opiskelija, brutto	7642	7855	7196	7627	106,0	431
€/opiskelija, netto	7579	7752	7054	7517	106,6	463
Lukion viikkotuntimäärä	435	435	428	428	99,9	-1
€/viikkotunti, brutto	113	113	115	115	100,0	0
€/viikkotunti, netto	112	112	113	113	100,5	1
Musiikkiopetus						
Oppilasmäärät						
- varsinaisia oppilaita	110	112	100	110	109,5	10
€/varsinainen soitto-oppilas, brutto	1350	1327	1518	1370	90,3	-148
€/varsinainen soitto-oppilas, netto	1350	1327	1518	1370	90,3	-148
Aikuiskoulutus						
Opiskelijamäärät	1714	1940	2000	1588	79,4	-412
€/opiskelija/brutto	91	78	76	89	117,2	13
€/opiskelija/netto	91	78	76	89	117,2	13
Valt.os. oikeutt. tuntim. Janakkalassa	6497	6582	7700	6269	81,4	-1431
€/tunti, brutto	24	23	20	23	112,8	3
€/tunti, netto	24	23	20	23	112,8	3

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	186	186	142,4
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			17
Määräaikaiset			20
Työllistetyt			3
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			1

Käyttötalous

Opetustoimi	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	615 460	598 257		598 257	650 165	51 908
Maksutuotot	42 323	14 500		14 500	28 170	13 670
Tuet ja avustukset	245 622	184 830		184 830	194 379	9 549
Muut toimintatuotot	97 851	14 436		14 436	101 389	86 953
Toimintatuotot	1 001 255	812 023		812 023	974 104	162 081
<i>josta sisäiset</i>	<i>77 809</i>	<i>69 351</i>		<i>69 351</i>	<i>77 791</i>	<i>8 440</i>
Henkilöstökulut	10 607 358	9 944 307	-3 915	9 940 392	10 034 356	-93 964
Palvelujen ostot	3 712 463	3 936 920		3 936 920	3 744 167	192 753
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	558 292	560 005		560 005	527 120	32 885
Muut toimintakulut	2 320 280	2 379 936		2 379 936	2 391 841	-11 905
Toimintamenot	17 198 392	16 821 169	-3 915	16 817 254	16 697 485	119 769
<i>josta sisäiset</i>	<i>4 246 187</i>	<i>4 204 893</i>		<i>4 204 893</i>	<i>4 307 660</i>	<i>-102 767</i>
Toimintakate (netto)	-16 197 137	-16 009 146	3 915	-16 005 231	-15 723 381	281 850
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-12 172	-52 600	0	-52 600	-48 474	4 126
Korko sitoutuneelle pääomalle	-62 028	-63 024	0	-63 024	-63 180	-156
Muut laskennalliset kustannukset	-365 132	-463 142	0	-463 142	-363 042	100 100
Tehtävän kokonaiskustannukset	-16 636 469	-16 587 912	3 915	-16 583 997	-16 198 077	385 920

Olellaiset poikkeamat talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat ylittyneet 162 081 eurolla, ylityksestä noin 140 000 euroa on myynti- ja maksutuotoissa olevia kotikuntien korvauksia.

Toimintakulut

Toimintakulut ovat jääneet 119 769 euroa alle arvion. Kulunalitusta on syntynyt palvelujen ostoissa mm. ict- ja sisäisissä kuljetuskustannuksissa sekä tarvikekuluissa

TULOSALUE**KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄTOIMINTA****Toiminnan kuvaus**

Tulosalue sisältää koululaisten iltapäivätoiminnan järjestämisen perusopetuksen 1.-2. luokan sekä kaikille muiden luokkatasojen erityisen tuen piirissä oleville oppilaille.

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistystoimen kehittämispäällikkö Jaana Koskella.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Suoritetilaustaulukko**

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatutiedot	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Toteutuma	Tot-%	Poikkeama
osallistujien määrä	120	126	140	127	90,7	-13
€/osallistuja, brutto	1623	1680	1343	1459	108,6	116
€/osallistuja, netto	902	962	772	703	91,1	-69
Lisätietoja:						

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset			
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset	5	5	4
Määräaikaiset			1
Työllistetyt			
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Iltapäivätoiminnan ohjaajien tuntiresurssi on jakautunut usealle koululla ja ohjaajalle. Tässä tunneista on muodostettu henkilötyövuosia.

Käyttötalous

Koululaisten iltapäivätoiminta	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot					30	30
Maksutuotot	90 037	80 000		80 000	95 970	15 970
Toimintatuotot	90 037	80 000		80 000	96 000	16 000
Henkilöstökulut	164 397	142 384		142 384	144 946	-2 562
Palvelujen ostot	34 909	31 490		31 490	27 505	3 985
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 591	7 094		7 094	6 356	738
Muut toimintakulut	143				2 000	-2 000
Toimintamenot	206 040	180 968		180 968	180 808	160
<i>josta sisäiset</i>	<i>31 961</i>	<i>28 284</i>		<i>28 284</i>	<i>26 156</i>	<i>2 128</i>
Toimintakate (netto)	-116 003	-100 968		-100 968	-84 808	16 160
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-4 753	-7 068	0	-7 068	-4 486	-2 582
Tehtävän kokonaiskustannukset	-120 755	-108 036	0	-108 036	-89 294	18 742

Olennaiset poikkeamat talouden toteutumisessa:

Toimintatuotot

Maksutuottoja kertyi noin 16 000 euroa yli arvion.

TULOSALUE**KIRJASTO****Toiminnan kuvaus**

Kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastamiseen, jatkuvaan tietojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen ja kansainvälistymiseen. (Kirjastolaki 904/1998 ja kulttuurilaki 728/1992)

Kirjasto on kaikille avoin kulttuurin, tiedon ja sivistyksen keskus. Kokoelmillaan kirjasto tukee kaikenikäisten ihmisten yhteisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja virkistäytymiseen. Kirjasto ruokkii lukutottumuksia, mielikuvitusta ja tiedonhalua, tukee järjestettyä ja omaehtoista oppimista, tarjoaa kansalaisille aineksia henkilökohtaiseen kehitykseen, tukee medialukutaitoa ja muita kansalaisten tietoyhteiskuntataitoja, on tie kulttuuriperinnön ja tieteen tulosten tunte-
mukseen sekä tarjoaa tilan ihmisten ja kulttuurien kohtaamiselle.

Tulosalueen kokonaisvastuu on kirjastotoimenjohtaja Matti Karvisella.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Suoritetilaustaulukko**

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatu- tiedot	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Toteu- tuma	Tot-%	Poik- keama
Lainaus	279511	279732	300000	273313	91,1	-26687
€/laina, brutto	3,1	3,16	2,93	3,14	107,2	0,21
€/laina, netto	2,9	3,06	2,83	3,07	108,4	0,24
Kävijät	117851	117383	130000	106762	82,1	-23238
€/käynti, brutto	7,3	7,53	6,76	8,04	118,9	1,28
€/käynti, netto	7,1	7,30	6,53	7,86	120,3	1,32
Hankinnat	3836	4978	5000	5106	102,1	106
Kirjastonkäytönopetus, lkm	179	171	150	173	115,3	23

Olennaiset poikkeamat suoritteiden toteutumisessa:

Kävijä- ja lainausmäärät ovat pienentyneet.

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	13	13	11
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			1
Määräaikaiset			1
Työllistetyt			1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			

Käyttötalous

Kirjasto	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	9 298	10 252		10 252	7 491	-2 760
Maksutuotot		1 432		1 432		-1 432
Tuet ja avustukset	6 000					0
Muut toimintatuotot	12 012	18 103		18 103	12 238	-5 866
Toimintatuotot	27 311	29 787		29 787	19 729	-10 058
<i>josta sisäiset</i>	-66				89	89
Henkilöstökulut	484 734	469 298	-20 185	449 113	442 137	6 976
Palvelujen ostot	94 523	101 465		101 465	96 553	4 912
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	127 869	141 853		141 853	136 736	5 117
Muut toimintakulut	147 163	148 452		148 452	149 158	-705
Toimintamenot	854 289	861 068	-20 185	840 883	824 584	16 299
<i>josta sisäiset</i>	185 901	187 042		187 042	187 923	-880
Toimintakate (netto)	-826 978	-831 281	20 185	-811 096	-804 855	6 240
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	-850	0	-850	0	850
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 992	-1 812	0	-1 812	-1 812	0
Muut laskennalliset kustannukset	-31 578	-35 421	0	-35 421	-32 006	3 415
Tehtävän kokonaiskustannukset	-860 548	-869 364	20 185	-849 179	-838 674	10 505

TULOSALUE**NUORISO****Toiminnan kuvaus**

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tarjota kaikille kunnan nuorille turvalliset vapaa-ajanviettopaikat sekä kohdentaa työpanos kulloisenkin tilanteen vaatimiin toimintaympäristöihin.

Nuorisopalvelut sisältää varsinaisen toiminnan, nuorisotilat, leirikeskuksen ja nuorisotoimen avustukset (Nuorisolaki 72/2006).

Tilivelvollinen viranhaltija: nuorisosihteeri Sanna Laineella.

Tavoitteiden ja talouden toteutuminen:**Suoritetilaustaulukko**

Tuotteiden määrä sekä yksikköhinta- ja laatu- tiedot	TP 2015	TP 2016	TA 2017	Toteu- tuma	Tot-%	Poik- keama
Etsivän nuorisotyön asiakkuudet			80	87	108,8	7
Nuorten työpajan asiakasmäärä			20	53	265,0	33
Ryhmätoiminta (hlö)			600	895	149,2	295
Yksilö- ja pienryhmäkohtaamiset (hlö)			900	1010	112,2	110

Henkilötyövuodet:

Henkilötyövuodet (htv)	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, kokoaikaiset	3	3	3
Vakinaisessa palvelussuhteessa olevat, osa-aikaiset			
Määräaikaiset		1	2
Työllistetyt			1
Oppisopimuskoulutuksessa olevat			1

Käyttötalous

Nuoriso	TP 2016	Alkuperäinen TA 2017	TA-muutokset	Muutettu TA 2017	TP 2017	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Myyntituotot	320	3 000		3 000	4 707	1 707
Maksutuotot	7 720	39 839		39 839	32 820	-7 019
Tuet ja avustukset	22 819	52 000		52 000	68 732	16 732
Muut toimintatuotot	20 766	22 954		22 954	22 061	-893
Toimintatuotot	51 624	117 793		117 793	128 320	10 527
<i>josta sisäiset</i>	<i>126</i>				<i>716</i>	<i>716</i>
Henkilöstökulut	149 197	190 087	345	190 432	205 551	-15 119
Palvelujen ostot	50 496	138 362		138 362	148 387	-10 025
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	15 685	30 474		30 474	25 987	4 487
Avustukset	4 250	4 293		4 293	4 293	-1
Muut toimintakulut	140 514	145 934		145 934	169 194	-23 260
Toimintamenot	360 142	509 150	345	509 495	553 413	-43 918
<i>josta sisäiset</i>	<i>126 561</i>	<i>206 140</i>		<i>206 140</i>	<i>227 896</i>	<i>-21 756</i>
Toimintakate (netto)	-308 518	-391 357	-345	-391 702	-425 093	-33 391
Laskennalliset kustannukset						
Korko sitoutuneelle pääomalle	-1 928	-1 776	0	-1 776	-2 100	-324
Muut laskennalliset kustannukset	-7 583	-11 532	0	-11 532	-12 314	-782
Tehtävän kokonaiskustannukset	-318 029	-404 665	-345	-405 010	-439 508	-34 497

Olennaiset poikkeamat toiminnan ja talouden toteutumisessa:

Talous

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat 10 527 euroa yli arvioidun. Toimintatuottoihin sisältyy harkinnanvaraisia EVS:n hanketuottoja 18 428 euroa. Toimintatuottoihin sisältyvää nuorten työpajan avustusta saatiin 45 000 euroa anotun 52 000 euron sijaan.

Toimintakulut

Toimintakulut ylittyivät 43 918 eurolla. Toimintakuluihin sisältyy harkinnanvaraisia EVS hankemenoja 21 026 euroa. Muissa kuluissa olevat vuokramenot ylittyivät noin 22 500 eurolla. Ylitykset johtuvat Seuratalon arvioitua suuremmista vuokrista sekä EVS harjoittelijoiden arvioitua suuremmista asumiskuluista.

TALOUDEN TASAPAINOT- TAMISOHJELMAN TOTEU- TUMINEN

2.2.1. Vuonna 2013 hyväksytyn Talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen vuosina 2013- 2017

TPO:n tasapainotustavoite vuodelle	2013	2014	2015	2016	2017	K/E/O
TPO:n tavoite ja sen mukanaan tuoma säästö, joka on huomioitu talousarviossa	x					
Keino mikäli se on eri kuin alkuperäisessä TPO:ssa						
KONSERNIHALLINTO						
Yleishallinto ja muut yleiset						
Konsernihallinnon uudelleenjärjestely		105 000	105 000	100 000		
- palvelusihteerin eläköityminen, paikkaa ei täytetä		12 300	25 000	0		
- palvelutoimiston/henk hall toimistosihteerin virkavap.		37 000				
- hr-assistentin vakanssi täyttämättä,		38 000				
- palvelutoimiston/henk hall toimistosihteerin vakanssi täyttämättä		37 000				
- henkilöstöjohtajan virka ollut täyttämättä 3,5 kk		15 400				
- hallintojohtajan virkaa ei täytetä, tilalle talous- ja hallintojohtaja sekä hallintosihteer		28 000	50 000			
- tiimityttäminen, uusi organisaatorakenne, taloustiimin selvittäminen on käynnistynyt						
- säästö muilla keinoin						
KuntaPro, palkanlaskenta. Toimintamenojen alentaminen			40 000			
- talous- ja palkkahallinnon ostot yhteensä			0			
Kesätyöntekijät		20 000				
- määrä alennetulla tasolla jo v 2013		20 000				
Useat henkilöstökulujen karsimistavat, vaikutukset eri kustannuspaikoille		35 000	30 000			
- Lyhyiden sijaisuuksien yhdisteleminen						
- Työaikamuotojen muutokset -> työn alla						
- Osa-aikaiset tarkoituksenmukaiseen osa-aikaisuuteen-> työn alla						
- Paikalliset sopimukset uudelleen neuvotteluihin						
- säästö v. 2014, hammashoidon sopimukset voimaan 1.6.2014 alk.		2 500	5 000			
Työllistäminen		200 000				
- työllistämismenoja ei ole alennettu		0				
Janakkalan Veden tuottovaatimus		200 000	200 000	200 000	200 000	K
- huomioitu tuloslaskelman muut tuotot -kohdassa		200 000	200 000	200 000	200 000	
Vanajavesisäätiö, osuuden alentaminen		20 000	20 000			
- varattu maksuksi 1 €/asukas-> Tamuutos 25.4.2016 § 24		16 900	16 900	0		
Muut keinot, vaikutukset eri kustannuspaikoilla		15 000	10 000			
- koulutukset vain omilla tiloissa						
- Lehtitilaukset vain kirjastoon						
- Tiedotuslehti-vain nettijulkaisu		8 800	8 800			
- Taloudellisuustavoite- henkilöstön palkitseminen, vajaalla tekemisen palkkio						
-Henkilöstön ruokailuun liittyvät järjestelyt		6 600				
Muut säästöt						
Kannustevapaat yms		250 000	250 000	250 000	250 000	K
- vaikutukset eri kustannuspaikoilla		44 800	45 000	47 212	53 300	59 833
- tavoite talousarviossa 2017 oli 60 000 €						
		2013	2014	2015	2016	2017
Konsernihallinto yhteensä	Tavoite	270 000	825 000	655 000	550 000	200 000
	Toteutuma	64 800	447 500	352 912	253 300	259 833
	Tavoite ero	-205 200	-377 500	-302 088	-296 700	59 833

TPO:n tasapainotustavoite vuodelle	2013	2014	2015	2016	2017	K/E/O
TPO:n tavoite ja sen mukanaan tuoma säästö, joka on huomioitu talousarviossa		x				
<i>Keino mikäli se on eri kuin alkuperäisessä TPO:ssa</i>						
TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ						
Kaavoitus ja maankäyttö						
Mittaus- ja paikkatieto, eri keinoin		10 000	10 000			
Karsittu ostopalvelujen hankinnasta		10 000	10 000			
Alueiden kunnossapito						
Katujen hoito		40 000	80 000			
Laatutaso laskettu omassa tuotannossa minimiin, alueurakoissa tason lasku ei tuo säästöä. Yksitysteiden kunnossapidosta on luovuttu.		0				
Säästötavoite ei toteudu katujen hoitoa tehostamalla TPO:ssa esitetyllä tavalla, osa vaaditusta säästöstä syntyy katuvaloenergiasäästöstä			0			
Katuvaloenergian kulutuksesta ei syntynyt lisäsäästöä.						
Maanrakennuspäällikön viran täyttämättä jättäminen		25 000	25 000			
Virkaa ei täytetty, maanrakennuspäällikön ja kunnanpuutarhurin virat yhdistettiin kunnossapitopäällikön viraksi.		26 000	25 000			
Katuvalojen saneeraus energiatehokkaammaksi sekä katuvalojen yösammutus		5 000	55 000	30 000	15 000	
Elohopealamput vaihdettu kaava-alueilla led-valoiksi, säästö katuvalo-energiassa. Yösammutus käytössä ns. vanhojen valojen alueilla klo 00-05, led-valojen alueella käytössä yöhimmennys.			110 000	0	0	
Katuvalojen sammutus kokonaan 8.5.-31.7.2016 välisenä aikana.						
Väylien katuvalaistusta siirretty ELY-keskukselle.						
Katuvaloenergian kulutuksesta ei synny lisäsäästöä.						
Vankityövoima		40 000	40 000			
Toiminnasta aiheutuneet kulut on laskutettu rikosseuraamusvirastolta. Säästää ulkopuolisia ostopalveluita, koska vankien tekemä työ joututtaisiin ostamaan ulkopuolisilta urakoitsijoilta lisätyönä. Määräaikainen vankityönohjaajan työsuhde on päättynyt.		65 152	40 000			
Kaavoitetut viheralueet, metsitys			20 000	20 000	15 000	
- puistojen metsitys, vähentää alueiden kunnossapitotarvetta			20 000	7 000	15 000	K
Puun myynnin lisääminen		100 000	200 000		-80 000	
Puun myyntimäärä noussut ja tulo-odotus toteutunut (tuotto).		110 000				
Kunnanhallituksen päätöksen mukaan puun myyntituotto nostettiin 200.000 euroon.			269 000		-80 000	K
Tilapalvelu						
Oma työ - ulkoistus		20 000	20 000			
Säästö toteutettu muista käyttötalousmenoista.		20 000				
Säästötavoite toteutetaan kiinteistöjen energiatehokkuutta parantavilla toimenpiteillä.			90 000			
Lämpötilan lasku		25 000	30 000			
Lämmityskulut vähentyneet.		25 000	30 000			

TPO:n tasapainotustavoite vuodelle					2013	2014	2015	2016	2017	K/E/O
Ateria- ja puhtauspalvelut										
Ruokahuollon ja siivouksen organisaatiot yhteen					25 000	25 000				
Ruokapalvelut ja siivouspalvelut yhdistyneet ateria- ja puhtauspalvelut - tulosalueeksi.					25 000	25 000				
Ruokahuolto ja siivous, hyöty yhdessä toimimisesta						10 000	10 000			
Koulujen keittiöhenkilökunnan ja laitoshuoltajien tehtäväkuvia tarkistettu ja yhdistelmätyön tehtäväkuvia toteutettu mm. sijaistuksissa.						10 000				
Toteutetaan lisäämällä yhteistyötä sekä uusilla työjärjestelyillä.							10 000			
Keskuskeittiön muutos -> uusi mitoitus					75 000	60 000				
Palveluvastaavan toimi jätetty täyttämättä Turengin koulun palvelukeittiössä.						30 000				
V. 2014 säästötavoite toteutui osittain, v. 2015 toteutui loput säästötavoitteesta										
Siivouksen lisäulkoistus						10 000	10 000			
Kirjasto-liikuntahallin siivouksen ostopalvelu 1.8.2014 lähtien, säästö 5 kk:n ajalta.						5 125				
Toteutetaan laitoshuoltajien eläköitymisen yhteydessä.							10 000			
Siivous, tason asteittainen lasku						30 000	30 000			
Turengin yhteiskoulun ja Turengin koulun siivouksen mitoituksen tarkistus, yhden laitoshuoltajan toimen						30 000				
Toteutetaan jättämällä yksi laitoshuoltajan avoimeksi tuleva toimi täyttämättä sekä uusilla työjärjestelyillä.							30 000			
Maaseutultk, yksityistieavustus, leikkaus						55 000	55 000			
Avustusmäärärahaa vähennetty						55 000	55 000			
					2013	2014	2015	2016	2017	
Tekniikka ja ympäristö yhteensä					Tavoite	130 000	505 000	280 000	35 000	-65 000
					Toteuma	51 000	520 277	269 000	7 000	-65 000
					Tavoite ero	-79 000	15 277	-11 000	-28 000	0

TPO:n tasapainotustavoite vuodelle					2013	2014	2015	2016	2017	K/E/O
TPO:n tavoite ja sen mukanaan tuoma säästö, joka on huomioitu talousarviossa					x					
Keino mikäli se on eri kuin alkuperäisessä TPO:ssa										
PERUSTURVA										
Henkilöstö						41 500				
Taloussuunnittelijan vakanssi täyttämättä						41 500				
Sininauha, ostopalvelujen vähentäminen						25 000				
Vähennetty 20 000 €.						15 900				
Toimeentulotukijono						20 000	15 000			
Eläkeselvittelyt jatkuvat edelleen. Vuonna 2015 eläkeselvittelyitä on tehty 12. Myönteinen eläkepääätös on						6 000	31 200			
Jatkokäsittelyä ja päätöstä odottaa 6 selvitystä. Säästöt syntyvät työmarkkinatuen kuntaosuuksista ja toimeentulotuesta.										
Ryhmämuotoisuus						15 000	35 000			
Perusturva kommentoinut huhtikuussa 2013: Ryhmämuotoisuuden kasvattamisella pystytään hillitsemään kustannusten nousupaineita (tuottavuus), mutta varsinaista säästöpotentiaalia ei ole. Konsultin kommentti TPO:n sivulla 46: Kasvattaa tuottavuutta, mikä näkyy toimintakatteen kasvun hidastumisena. Konsultti on kuitenkin kirjannut						0	0			
Lääkärien sanelu, vähennys						40 000			40 000	
Lääkärisaneluissa puheentunnistusohjelma ei ole toiminut toivotulla tavalla eikä käyttöoottoa ole laajennettu.						0			0	
Hoitajarakenteen muutokset						25 000	25 000			
Perusturva kommentoinut huhtikuussa 2013: Lääkäri-hoitaja -työnjaolla pystytään hillitsemään kustannusten nousupaineita (tuottavuus), mutta varsinaista säästöpotentiaalia ei ole. Tällä hetkellä kuusi lääkäri-hoitaja -työparia.						0	0			
rakenteellinen muutos. Yksi toimistosihteerin vakanssi muutettiin sairaanhoitajan vakanssiksi 1.7.2015 alkaen. Muutoksella saatiin Tervakosken terveysasemalle yksi lääkäri-hoitajatyöpari lisää.										
Ruoan kylmäjakelu						40 000	30 000			
Kotiin vietävien aterioiden kustannukset olivat 278 500 euroa vuonna 2013 ja 204 600 euroa vuonna 2014. Vuoden 2015 tavoite on toteutunut jo vuonna 2014.						74 000	0			
Vanhuspalvelut, 800 000 €						200 000	200 000	200 000		
Tapailakodin ja Janakkalan sairaalan toimintakatteet yhteenlaskettuna 189 700 euroa pienemmät vuonna 2016 verrattuna vuoteen 2015.						322 600	107 000	189 700		

TPO:n tasapainotustavoite vuodelle					2013	2014	2015	2016	2017	K/E/O
Ei-laitoshoidon kehittäminen: Kotihoidon mobiiliteknologia						40 000	40 000			
Säästö edellyttäisi kotihoidon henkilöstön vähentämistä. Konsultti kuitenkin toteaa vanhusten palveluverkon perustilanneselvityksessä (TPO sivu 49): "Ketjun purkaminen ei välttämättä vähennäkään henkilökunnan määrää, vaan se jopa kasvaa kotihoidon kohdalla. Mobiiliteknologia otetaan käyttöön vuoden 2015 aikana. TPO:ssa esitetyt kotihoidon säästöt on korvattu omaishoidon tuen määrärahojen vähennyksellä Ltk 20.2.2014 § 22. Vuositason säästö 55 000 euroa. Tiukennetut kriteerit otettiin käyttöön toukokuun alusta. Vuonna 2013 vanhusten omaishoidon tuen toimintakate oli 379 000 euroa ja 321 900 euroa vuonna 2014. Vanhusten omaishoidon tuen kulut vähenivät 43 000 euroa vuodesta 2014 vuoteen 2015.						57 100	43 000			
Mobiili- ja optimointiohjelmat otettiin käyttöön pilottina Tervakoskella toukokuussa 2015 ja se laajeni Turenkiin marraskuun alussa. Jo lyhyen kokemuksen perusteella näyttää siltä, että uudesta tekniikasta on hyötyä. Syksyn aikana Tervakoskelle ei ole juurikaan tarvinnut palkata sairauslomasijaisia. Mikäli Tervakosken työntekijöistä ei kukaan ole yllättäen esim. sairauslomalla, on sieltä voitu siirtää kaksi työntekijää Turenkiin. Saatujen kokemusten perusteella sijaismäärärahoissa tullaan saavuttamaan säästöjä. Taso tulee todentumaan vuoden 2016 aikana.										
Terveystieteiden eläköitymiset yms							50 000			
							0			
Perusturva, muut: suun terveydenhuolto omaksi toiminnaksi						80 000	80 000	80 000		
Ostopalvelut kilpailutettiin ja uusi sopimus tuli voimaan						310 300	77 000	14 000		
Laboratoriotoimintojen analysointi esim. Fimlabille						70 000				
Säästöjä on suunniteltu muilla keinoin kuin ulkoistamisella. Ulkoistamisen kokemuksia esim. KHKS:ssa seurataan tarkasti. Näytteenoton hintaa korotettu. Tuottolisäys 4 300 €. Tervakosken laboratoriotoimintojen muutoksella haettiin vuositason 13 300 euron säästöjä. Muutos toteutettiin loppuvuodesta, joten pääosa säästöistä toteutuu vuoden 2015 alusta lukien. Tavoitteena oli ohjeistuksella ja sisäisellä koulutuksella vähentää laboratoriopalvelujen ostoa (säästö 30 000 euroa). Ylilääkärin vaihdoksen vuoksi toimenpiteisiin ryhdyttiin loppuvuodesta 2014 ja tavoite pyritään saavuttamaan vuoden 2015 aikana. Tavoitetta ei vuoden 2015 aikana saavutettu.						5 000				
Laboratoriotoimintojen analysointi esim. Fimlabille						70 000				
Säästöjä on suunniteltu muilla keinoin kuin ulkoistamisella. Ulkoistamisen kokemuksia esim. KHKS:ssa seurataan tarkasti. Näytteenoton hintaa korotettu. Tuottolisäys 4 300 €. Tervakosken laboratoriotoimintojen muutoksella haettiin vuositason 13 300 euron säästöjä. Muutos toteutettiin loppuvuodesta, joten pääosa säästöistä toteutuu vuoden 2015 alusta lukien. Tavoitteena oli ohjeistuksella ja sisäisellä koulutuksella vähentää laboratoriopalvelujen ostoa (säästö 30 000 euroa). Ylilääkärin vaihdoksen vuoksi toimenpiteisiin ryhdyttiin loppuvuodesta 2014 ja tavoite pyritään saavuttamaan vuoden 2015 aikana. Tavoitetta ei vuoden 2015 aikana saavutettu.						5 000				
					2013	2014	2015	2016	2017	
PERUSTURVA YHTEENSÄ					Tavoite	17 013	392 014	217 015	202 016	42 017
					Toteutuma	0	431 000	308 200	269 700	0
					Tavoite ero	-17 013	38 986	91 185	67 684	-42 017

TPO:n	1	2013	2014	2015	2016	2017	K/E/O
TPO:n tavoite ja sen mukanaan tuoma säästö, joka on huomioitu talousarviossa			x				
Keino mikäli se on eri kuin alkuperäisessä TPO:ssa							
SIVISTYSTOIMI							
Tervakosken kirjasto itsepalvelukirjastoksi			20 000	20 000			
- toteutus 2014 aikana, ei säästöjä 2014 ja 2015				20 000			
tpo:n henkilösäästöt ei mahdollisia							
- säästöä toteutettu muita menoja karsimalla			11 800				
(taes2014 jää 8 200 euroa yli kehysten)							
- itsepalvelukirjaston rakentaminen toteutetaan v. 2014 aikana							
- säästöä haetaan eläköitymisten perusteella; seuraavat eläköitymiset kirjastotoimessa kesän 2017 jälkeen							
V. 2015 kehyksestä vähennetty 20 000							
Kirjastoauto,reittien karsinta yms			5 000				
- toteutettu karsimalla muita menoja			5 000				
Kirjaston kesäajan aukiolo rajoittaminen			5 000				
- toteutettu karsimalla muita menoja			5 000				
Kirjaston aineistomäärärahan vähennys			12 000			-10 000	K
- aineistomäärärahaa karsittu			12 000				
- aineistomääräraha palautettu							
Yhdistysten avustusten leikkaaminen			50 000				
- liikuntatoimi toteutettu			29 076				
- nuorisotoimi toteutettu			7 112				
- kulttuuritoimi toteutettu			13 812				
Viranhaltijoiden toimenkuvien yhd (liik.siht eläköityminen)			50 000				
- toteutunut			50 000				
Liikuntapaikkamaksut, siirretty teklalle 1.6.2017			20 000			10 000	E
- maksuja korotettu 1.1.2014 alkaen			20 000				
Latuverkkojen karsiminen			10 000	10 000			
- teknisen toimen vastuulla (toteutuu)			10 000				
Hyppyrimäen toiminnan tukeminen loppuu , valot pois			2 000				
- toteutunut			2 000				
Uimahalli, siivouksen ja kahvion ulkoistaminen			60 000				
- toteutetaan vuonna 2015 tilapalvelun kanssa							
- toteutus tilapalvelun vastuulla							
Uimahalli, taksojen tarkistaminen			15 000				
- maksuja korotettu 1.1.2014 alkaen, tulot lisääntyivät 6 000 euroa			6 000				
Uimahalli, veden lämpötilan lasku			5 000				
- sisäisissä vuokrissa			5 000				
- veden lämpötilan lasku peruttiin valtuustossa, säästö teknisten korjausten kautta.							

TPO:n tasapainotustavoite vuodelle					2013	2014	2015	2016	2017	K/E/O
Päivähoito, kuntalaisen alentaminen						275 000				
- erilaiset alentamiset ja ehtojen tiukennukset						275 000				
- kotihoidontuet 347 185 euroa pienemmät kuin ed. vuonna										
Esiopetus, määrän vähentäminen						5 000	15 000			
- toteutettu (varhaiskasvatus)						4 100	15 000			
- toteutettu (opetustoimi)						900				
- toteutettu 1.8.2014 alkaen										
V. 2015 kehiksestä vähennetty 15 000										
Vuorohoito, jatkossa yksi piste					22 000	22 000				
Vuorohoidon uudelleen järjestäminen: viikonlopun vuorohoito keskitetään yhteen taajamaan, jolloin yhden henkilön vuosikustannus erilliskorvauksineen jää säästöön. TPO:n hyväksymisaikataulusta johtuen (koska hoitopaikat oli jo jaettu) em. järjestelmää ei voitu ottaa käyttöön vielä v. 2013, vaan se aloitetaan 1.8.2014 alkaen. V. 2014 talousarviossa vuorohoidon henkilöstömenoja on pienennetty 44 000 eurolla.					0	44 000				
- toteutettu 1.8.2014 alkaen										
Päivähoidon laskutus, tunti tunnista						30 000	30 000	30 000		
- säästö ei toteudu v. 2014 aikana (Kola 5.3.2014 § 13)						30 000	0	0		
- säästö ei toteudu v. 2015 aikana (Kola 5.3.2014 § 13)										
- säästö ei toteudu v. 2016 aikana (Kola 5.3.2014 § 13)										
Koulukyytien kilpailutus					15 000	15 000				
Koulukuljetukset kilpailutettiin 2014. Kuljetusmäärärahoja pienennetty kehiksessä 30 000 eurolla. Kuljetuskustannukset eivät pienentyneet 30 000 eurolla ed. vuoden kustannuksiin verrattuna.					0	30 000				
Lukiot, ryhmäkojojen kasvattaminen					15 000	15 000				
Pienet ryhmät: TPO:n säästövelvoitteet saatiin vasta kesän tienoilla 2013 ja koska toimintakausi alkaa sekä opetustoimessa että varhaiskasvatuksessa 1.8.2013, kaikkia tarvittavia säästöjä ei ole mm. tästä syystä saatu vielä vuonna 2013 tehtyä. Säästö v. 2013 15 000 € ja v. 2014 15 000 € eli vuositasen säästönä 30 000 euroa. Edellä mainittu 30 000 euron vuotuinen säästövelvoite saadaan n. 14 kurssin vähentämisellä. Kursseja vähennettiin kyllä jonkin verran syksyllä 2013, mutta 15 000 euron säästövelvoite ei v. 2013 (5 kk) kertynyt. Kursseja vähennetään 1.8.2014 alkaen säästövelvoitteen verran, joten siitä eteenpäin säästövelvoite kertyy. V. 2014 talousarviossa lukion henkilöstömenoja on pienennetty 30 000 eurolla.					0	30 000				
- lukion henkilöstökustannukset pienenevät ed. vuoteen										
Musiikkiopiston ratkaisut						30 000				
- tilapalvelun vastuulla						0				
Seuratalon ratkaisut						30 000	20 000			
- sisäisiä kuluja on jaettu uudelleen yleisötilojen osalta						0	0			
- vuokraustoiminta yrityksen hoidettavaksi										
					2013	2014	2015	2016	2017	
SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ					Tavoite	62 000	676 000	85 000	30 000	0
					Toteutuma	10 000	580 800	35 000	0	0
					Tavoite ero	-52 000	-95 200	-50 000	-30 000	0

TPO:n tasapainotustavoite vuodelle					2013	2014	2015	2016	2017	K/E/O
TPO:n tavoite ja sen mukanaan tuoma säästö, joka on huomioitu talousarviossa					x					
Keino mikäli se on eri kuin alkuperäisessä TPO:ssa										
					2013	2014	2015	2016	2017	
KOKO KUNTA YHTEENSÄ					Tavoite	479 013	2 398 014	1 237 015	817 016	177 017
					Toteutuma	125 800	1 979 577	965 112	530 000	194 833
					Tavoite ero	-353 213	-418 437	-271 903	-287 016	17 816
SISÄLTYY TALOUDEN TASAPAINOTTAMISOHJELMAN TEKSTEIHIN, MUTTA EI SUMMIIN:										
Pienet alakoulut										
Päätettiin, että kouluista päätetään erikseen esimerkiksi seuraavan aikataulun mukaisesti:										
- Heinäjoki Turenkiin 2014-2015 -> Kv 12.12.2016 § 86 TA-kirja s.103 (oppilasraja)										
- Vähikkälä Tervakoskeen 2015-2016										
- Tanttala Leppäkoskeen 2016-2017										
- ja Virala Tarinmaahan 2017-2018										
Lisäksi tutkitaan Viralan päivähoito- ja esiopetus- sekä 1-2 lk:n ratkaisut										
Koska jokainen koulu päätetään erikseen, tämä tarkoittaa erillisiä kuulemisia ja valtuustojen erillisiä päätöksiä.										
Pakettiin ei ole laskettu kouluverkoston säästöpotentiaalia.										
RAHOITUS, RAKENNUKSET: Kohteet valmistellaan myytäväksi ja myydään/järjestellään toisin viimeistään vuonna 2014										
Harvialan kokonaisuus -> odottaa kaavaa										
Tervakosken koulun asuinrakennus -> siirretty Janakkalan Asunnot Oylle 28.12.2016										
Rastilan kylätupa -> vuokrasopimus jatkuu KH 9.2.2015 §33										
Janakkalan virastotalo -> myyty v. 2009 Janakkalan Teollisuusalueet Oy:lle										
Sikovuori -> odottaa kaavaa										
Pyhämäki -> myyty KH 24.11.2014 § 249										
Musiikkiopisto -> kunnan käytössä										
Seuratalo -> toimintaa on tehostettu aloitteen mukaisesti KV 28.4.2014 § 26										
Linja-autoasemat -> valmistelussa										
Tervakosken vanhustentalo-> siirretty Janakkalan Asunnot Oylle 28.12.2016										
Kulma-Juttila -> myyty KH 24.11.2014 §243										
Turengin vanhustentalo-> siirretty Janakkalan Asunnot Oylle 28.12.2016										
Löyttymäen koulu -> myyty 8.10.2015										
RAHOITUS, MAA-ALUIEIDEN MYYMINEEN -> ei ole edetty merkittävästi myynnin suhteen										

2.2.2. Vuonna 2015 hyväksytyn Talouden tasapainottamisohjelman päivityksen toteutuminen vuosina 2015-2017

KUNNANHALLITUS				Toteutuma 2016	tavoite 2017	Toteuma 2017 (€) vuositasolla	Lisäinfo
Tavoite 2016							
Toimenpide/tavoite				88 000	20 000	143 500	53 280
- palveluhakemiston ilmoitusmyynti						1 500	3 620
- kunnantalon kokoustilojen vuokrat				3 000	1 000	3 000	660
- ulkomainospaikat				5 000	0	5 000	0
- vesiosuuskuntien avustuksista luopuminen				1 000	0	1 000	0
- palveluhakemiston (2v.välein) painosmäärän pudottaminen ja jakelu vain + 65-talouksiin						4 000	0
- keskitetty työvuorosuunnittelu sekä työvuorojen optimointi				50 000	0	100 000	30 000
- oheistulostamista luopuminen ja verkkotulostamiseen siirtyminen koko kunnassa				2 000	2 000	2 000	2 000
- osa kokouksista Lync-kokouksiksi				5 000	5 000	5 000	5 000
- toimistotarvikkeiden karsinta				5 000	0	5 000	0
- ostopalvelujen (mm. KuntaPro Oy) kulujen alentaminen				5 000	0	5 000	0
- ei-välttämättömistä ohjelmistoista luopuminen (Targetor-seurantaohjelmisto)				12 000	12 000	12 000	12 000
- Uusien tapahtumayleisöjen tavoittaminen maksullisiin tapahtumiin ja museon ryhmämyyntiin panostaminen (hyöty kuitaantuu markkinointi- ja henkilöstökulujen kasvaessa?)				3 000	5 000	3 000	0
Ennakoitu toteutuma vuositasolla						53 280	
Tavoite/Toteutuma				88 000	20 000	143 500	
Tavoite ero					-68 000	-90 220	

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA				Toteutuma 2016	2017	Toteuma 2017 (€) vuositasolla	Lisäinfo
2016							
Toimenpide/tavoite				5 000	0	10 000	0
- valvonnan muuttaminen maksulliseksi				5 000			
Ympäristölautakunta yhteensä							
Ennakoitu toteutuma vuositasolla					10 000	0	
Toteutuma				5 000	0		
Tavoite ero					-5 000	-10 000	

TEKNINEN LAUTAKUNTA				Toteutuma 2016	Toteutuma 2016	2017	Toteuma 2017 (€) vuositasolla	Lisäinfo
Toimenpide/tavoite, tekninen lautakunta yhteensä				109 200	105 200	162 200	55 750	
Kaavoitus ja maankäyttö				44 000	44 000	44 000	44 000	
- toisesta suunnitteluavustajasta luopuminen				40 000	40 000	40 000	40 000	
- kunnallistekniikan ja kaavoituksen suunnitteluohjelman vaihto (Trimble --> Yt-Cad)				4 000	4 000	4 000	4 000	
Alueiden kunnossapito				10 000	6 000	10 000	6 000	
- käytetään Pajan resursseja mm. luistelukenttien, latujen, nurmikoiden hoitoon olemassa olevalla				4 000	0	4 000	0	Työpajalla ei resursseja (henkilöstön vaihtuvuus).
- palvelut tuotetaan kustannustehokkaimmalla, hyväksyttävällä tavalla (oma työ, ostopalvelu, laatu yms.)				3 000	3 000	3 000	3 000	
- osa liikuntapaikoista tuotetaan yhteistyössä yhdistysten kanssa, esim. latujen teko Turenki				3 000	3 000	3 000	3 000	
Tilapalvelu				27 300	27 300	80 300	1 500	
- autolämmityspaikkojen korotus 5 %				1 500	1 500	1 500	1 500	
- kiinteistöjen tehokas käyttö ja myynti				25 800	25 800	78 800	0	Ei toteutuneita kiinteistöjen myyntiä.
Löyttymäen koulun myyty								
Altintie 1, myyty								
Harvialan kartano, päärakennus						24 500		KV Harvialan asemakaavan
Harvialan kartanon konttorirakennus						12 000		hyväksymispäätös 11.9.2017
Harvialan pakkaamo ja alipuutarhurin rakennus						16 500		
Vapari, mus.opisto, Leikkivakka, myynti Ilveslinnan päiväkodin valmistuttua, v. 2018-2019								
Liikuntapalvelut							0	
- Uimahallin aukioloaikojen ulkopuolisten ryhmien hintojen tarkistus (28 vkotuntia x 43				17 000	2 300	17 000	0	Tuottolisäys ei ollut realistinen. Talousarvion
- UUSI KEINO: Yli 70-vuotiaille 2 euron lippu sekä uimahalliin että kuntosaliin				10 000	3 720	10 000	0	tuotto-odotusta vähennettiin TA 2017 -muutoksessa.
- Keilahallin vuokraaminen / poistaminen käytöstä, siivous pois				4 500	4 500	4 500	0	Keilahallin siivous on lopetettu jo v. 2015.
Ateria- ja puhtauspalvelu				27 900	27 900	27 900	4 250	
- kaikki ruuan valmistus keskuskeittiöön, suositaan kausivihanneksia				23 500	23 500	23 500	0	Elintarvikemäärärahoja vähennettiin 101.900 €. Ei mahdollista säästötavoitteeseen.
- kylmien kotiateridoiden kuljetusten vähentäminen 2 x vko (nyt 3 x vko)				4 400	4 400	4 400	4 250	
Tekninen lautakunta yhteensä								
Ennakoitu toteutuma vuositasolla						162 200	162 200	
Tavoite/Toteuma				109 200	105 200		55 750	
Tavoite ero					-4 000		-106 450	

PERUSTURVALAUTAKUNTA				Toteutuma 2016	Toteutuma 2016	2017	Toteuma 2017 (€) vuositasolla	Lisäinfo
Toimenpide/tavoite				248 000	157 700	248 000	192 700	
- Kehitysvammaisten asumispalvelujen ateriapaketin (kaikki vrk:n ateriat) hinnankorotus samalle tasolle kuin vanhustyössä / 10,0 €:sta 13,45 €:on. (Muutos mahdollistuu KHO:n päätöksen myötä)				22 000	27 400	22 000	32 500	
- Sairaanhoidajakäynnistä peritään jatkossa asiaksmaksu 8,80€ kolmesta ensimmäisestä käynnistä kalenterivuositain. Ennaltaehkäisevistä käynneistä ei maksua peritä (laki mahdollistaa muutoksen)				40 000	46 700	40 000	53 700	
- Psykiatrian avohoidon psykiatrin vastaanoton peruuttamattomat käynnit				1 000	0	1 000	0	
- Vuoden 2015 alusta siirryttiin vuosimaksun (32,10 €) sijasta enintään kolmeen käyntimaksuun (16,10 €/kerta). Tulolisäystä ei ole huomioitu vuoden 2015 TA:ssa (laki mahdollistaa muutoksen)				35 000	39 600	35 000	42 900	
- Sudentassun sosiaalinen isännöinti on pääosin kunnan palkkatukityöntekijän varassa. Vähennetään palvelun ostoa Sininauhasäätiöltä.				20 000	30 000	20 000	30 000	
- Suun terveydenhuoltoon ostetaan 1½ hammaslääkärin-hammashoitajatyöparin työpanos. Siirto omaksi toiminnaksi, jos rekry onnistuu.				130 000	14 000	130 000	33 600	Puolikkaasta työparin ostopalveuista luovuttiin 1.8.2016 alkaen.
Perusturvalautakunta yhteensä								
Ennakoitu toteutuma vuositasolla							192 700	
Tavoite/Toteutuma				248 000	157 700	248 000		
Tavoite ero					-90 300		-55 300	

SIVISTYSLAUTAKUNTA				Toteutuma 2016	2017	Toteuma 2017 (€) vuositasolla	Lisäinfo
Toimenpide/tavoite				62 933	56 703	106 500	0
Varhaiskasvatus							
- esiopetuksessa olevan lapsen päivähoiton laskutus kokopäiväisen mukaisesti, mikäli hoidossa yli 5 h/pv esiopetuksen lisäksi				20 800	20 800	50 000	0
- vuorohoidossa olevan esioppilaan laskutus tuntiperustaiseksi laskutukseksi				1 300	1 300	4 000	0
Opetustoiminta							
- koulukuljetus				25 000	25 000	25 000	0
- jakotuntien määrän supistaminen pienissä opetusryhmissä				8 333	8 333	20 000	0
Nuorisopalvelut							
- Mallinkaisten leirikeskuksen vuokrien korotus (20%)				1 500	2 732	1 500	0
- Leirimaksujen korotus: Nykyinen leirivuorokausi 12 euroa. Leirivuorokausihinnan korotus 15 euroon, hinnankorotus 25%.				2 000	1 276	2 000	0
- Seuratalo: yleisötilojen tilavuokria korotettu ja vuokraustoiminta ulkoistettu 1.1.2015 alkaen, elokuvateatterin kilpailutus keväällä 2015				4 000	-2 738	4 000	0
Sivistyslautakunta yhteensä							
Ennakoitu toteutuma vuositasolla						0	
Tavoite/Toteutuma				62 933	56 703	106 500	0
Tavoite ero					-6 230	-106 500	
Koko kunta yhteensä							
Ennakoitu toteutuma vuositasolla				513 133	670 200		
Tavoite ero					339 603	301 730	
Tavoite ero					-173 530	-368 470	

SISÄLTYY TALOUDEN TASAPAINOTTAMISOHJELMAN TEKSTEIHIN, MUTTA EI SUMMIIN:					Toteuma K/E/O
- Karttaohjelman hoitaminen seudullisesti					K
- Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen jatkuu, tilojen optimointi yhdessä käyttäjien kanssa					O
- Uusi sosiaalihuoltolaki tuli voimaan 1.1.2015. Pääpaino on ehkäisevässä työssä ja varhaisessa tuessa. Näin vältetään kalliita korjaavan työn kustannuksia. Tulokset näkyvät vasta vuosien kuluttua. Euroarviota ei voi antaa vuositasona.					K
- ns. Perhetalo tai lastentalo, jonka alle sateenkaaren omaisesti koottaisiin lapsiperheiden psykososiaaliset palvelut ja jota yksikköä johtaisi yksi henkilö.					K
- Operatiivisen ja strategisen johtamisen kirkastaminen vielä nykyistä selvemmin. Tavoitteena nopeutunut päätöksenteko, sujuvat prosessit ja tehokas hallinto.					O
- Kotihoidon välittömän asiakastyön työajan lisääminen. Kotihoidossa otetaan tänä vuonna käyttöön mobiilijärjestelmä, jonka tavoitteena on lisätä välitöntä työaikaa.					K
- Perusturvan henkilöstökyselyssä saatiin yli 1000 yksittäistä vastausta, joissa monissa oli kysymys pienehköistä tuottavuuden nousuista. Säästöpotentiaali piiloutuu lukuisiin eri menokohtaiin.					O
- Kirjaston tilojen aktiivisempi vuokraaminen/käyttö, markkinointi (vuokratuotot v. 2014 2 953 euroa)					E
- Kirjaston aukioloaikojen lyhentäminen kesäperjantaisin. Säästö nimellinen					E
- Kirjastoauton reittien selvitystyö ja yhteisen kaluston hankinta yhdessä Hämeenlinnan ja Hattulan kanssa (2015) ja reittien uudelleen organisointi.					K/E
- Hankeavustukset (v. 2015: luova toimiala 30 000, ikäihmiset 5 000, lapset 15 000, museo 9 000?, seinäm.3 000) Tarvitaan kuitenkin lähes aina omarahoitusosuus! n. 15000 - 50000 vuodessa					K
- Kulttuuri/vapaa-aikapalvelujen prosessien määrittely ja uudistaminen ->organisaation uudistaminen, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluiden tiiviimpi yhteistyö					K

LASKELMAT

2.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Janakkalan kunta ilman liikelaitosta 2017

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatulot	23 507 889,70	234 834,00	23 742 723,70	24 337 422,39	594 698,69
Myyntituotot	9 191 028,85	341 700,00	9 532 728,85	9 788 078,88	255 350,03
Maksutuotot	5 078 286,78	-7 885,00	5 070 401,78	4 941 392,45	-129 009,33
Tuet ja avustukset	1 077 750,00	-143 181,00	934 569,00	989 737,04	55 168,04
Muut toimintatuotot	8 160 824,07	44 200,00	8 205 024,07	8 618 214,02	413 189,95
Valmistus omaan käyttöön	100 000,00	34 000,00	134 000,00	172 678,90	38 678,90
Toimintamenot	-106 704 001,04	-473 276,79	-107 177 277,83	-105 733 387,74	1 443 890,09
Henkilöstömenot	-42 536 939,98	308 323,21	-42 228 616,77	-41 605 832,63	622 784,14
Palvelujen ostot	-46 352 884,57	-301 300,00	-46 654 184,57	-45 985 070,00	669 114,57
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 734 939,24	-381 000,00	-6 115 939,24	-6 119 577,85	-3 638,61
Avustukset muille	-4 362 605,26	-117 700,00	-4 480 305,26	-4 146 979,61	333 325,65
Muut toimintamenot	-7 716 631,99	18 400,00	-7 698 231,99	-7 875 927,65	-177 695,66
Toimintakate	-83 096 111,34	-204 442,79	-83 300 554,13	-81 223 286,45	2 077 267,68
Verotulot	63 056 000,00	1 644 000,00	64 700 000,00	64 804 760,31	104 760,31
Valtionosuudet	23 913 715,00	223 329,00	24 137 044,00	24 227 272,32	90 228,32
Rahoitustulot ja -menot	66 117,00	0,00	66 117,00	144 046,91	77 929,91
Korkotulot muilta	94 775,00	0,00	94 775,00	65 197,80	-29 577,20
Muut rahoitustulot muilta	556 856,00	0,00	556 856,00	585 608,53	28 752,53
<i>Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta</i>	<i>456 856,00</i>	<i>0,00</i>	<i>456 856,00</i>	<i>256 856,00</i>	<i>-200 000,00</i>
Korkomenot	-576 514,00	0,00	-576 514,00	-506 112,14	70 401,86
Muut rahoitusmenot	-9 000,00	0,00	-9 000,00	-647,28	8 352,72
Vuosikate	3 939 720,66	1 662 886,21	5 602 606,87	7 952 793,09	2 350 186,22
Poistot ja arvonalentumiset	-4 549 390,00	0,00	-4 549 390,00	-4 197 278,82	352 111,18
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 549 390,00	0,00	-4 549 390,00	-4 197 278,82	352 111,18
Tilikauden tulos	-609 669,34	1 662 886,21	1 053 216,87	3 755 514,27	2 702 297,40
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-609 669,34	1 662 886,21	1 053 216,87	3 755 514,27	2 702 297,40

Tuloslaskelman toteutuman lisätiedot:

Verotulojen erittely

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	63 056 000	1 644 000	64 700 000	64 804 760	104 760
Kunnan tulovero	57 078 000	1 320 000	58 398 000	58 492 192	94 192
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 339 000	354 000	2 693 000	2 676 102	-16 898
Kiinteistövero	3 639 000	-30 000	3 609 000	3 636 466	27 466

Jäljempänä lisätietoa verotulojen kertymisestä vuonna 2017.

Valtionosuuksien erittely

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	23 913 715,00	223 329,00	24 137 044,00	24 227 272,32	90 228,32
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus ml. tasaukset	26 085 301,00	244 612,00	26 329 913,00	26 329 913,32	0,32
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 171 586,00	-21 283,00	-2 192 869,00	-2 102 641,00	90 228,00

Jäljempänä lisätietoa valtionosuuksien kehityksestä vuonna 2017.

Lisätietoa verotuloista:

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta sekä osuudesta yhteisöveron tuottoon. Valtuuston on kuntalain 111 §:n mukaan viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Valtuusto päättää veroprosenteista vuosittain marraskuussa.

Kunnan tulovero

Vuonna 2017 tuloveroprosenttia korotettiin 0,5 prosenttiyksiköllä. Ennakoinnin yksi tärkeimmistä tekijöistä on asukasluvun oikeellisuus. Vuoden 2017 talousarviossa suunnitteluoletuksena käytettiin 17 750 asukasta. Arvio ei toteutunut, sillä vuoden 2017 asukasluku väheni tilastokeskuksen ennakotietojen mukaan -104 henkilöä ollen 16 614 asukasta.

Alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin saatavan kunnallisveroja n. 57,1 milj. euroa, ja talousarvion muutoksessa arviota korotettiin 58,4 milj. euroon. Kunnallisveroa kertyi 58,5 milj. euroa.

Janakkalan tuloveroprosentit

Vuosi	2 010	2 011	2 012	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017
Tuloveroprosentti	19,50	19,50	19,75	19,75	20,50	20,50	20,50	21,00

Yhteisövero

Yhteisöt maksavat tuloistaan suhteellista veroa, yhteisöveroa, joka jaetaan valtiolle (n. 70 %) ja kunnille (n. 30 %) . Seurakuntien osuus yhteisöveron tuotosta poistui 2016 alusta ja se on korvattu erillisellä valtion rahoituksella. Yhteisöveron jako-osuuden sekä yhteisöveroprosentin määräytymisperusteineen määrää valtio.

Vuoden 2017 talousarviossa ennakoitiin saatavan yhteisöveroja n. 2,3 milj. €. Arvio ylittyi n. 400 000 eurolla ollen 2,7 milj. €.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistön arvon perusteella kunnalle vuosittain suoritettava vero. Verosta on säädetty kiinteistöverolaissa (20.7.1992/654). Kiinteistövero koskee kaikkia kiinteistöjä lukuun ottamatta metsiä, maatalousmaita sekä kiinteistöjä, joita käytetään yleisiin tarkoituksiin, kuten mm. kadut ja torit. Kiinteistöveron tuotto tilitetään kiinteistön sijaintikunnalle.

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta. Kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentti määrätään sadasosapro-sentin tarkkuudella.

Vuoden 2017 kiinteistöveroprosentit ja kiinteistöveron laskentaperusteet perustuvat kunnanvaltuus-tossa 14.11.2016 (§ 68) hyväksyttyihin prosenteihin

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,50
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,10
- yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 4,00

Vuodelle 2017 kiinteistöveroprosentteja ei nostettu. Vuoden 2017 talousarviossa ennakoitiin saata-van kiinteistöveroja n. 3,6 milj. euroa, joka myös toteutui.

Kiinteistöverokannat Janakkalassa 2010-2017

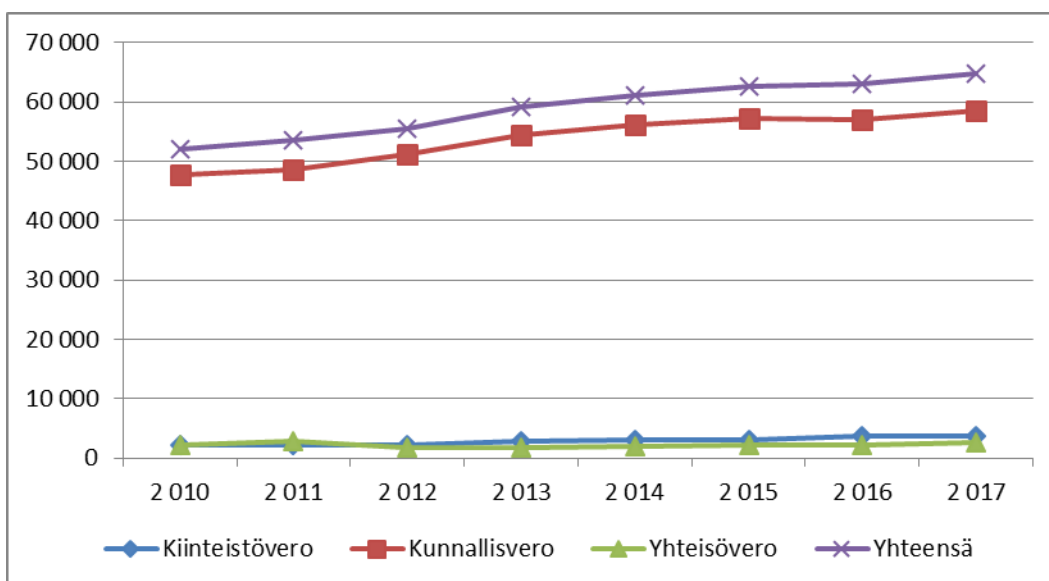
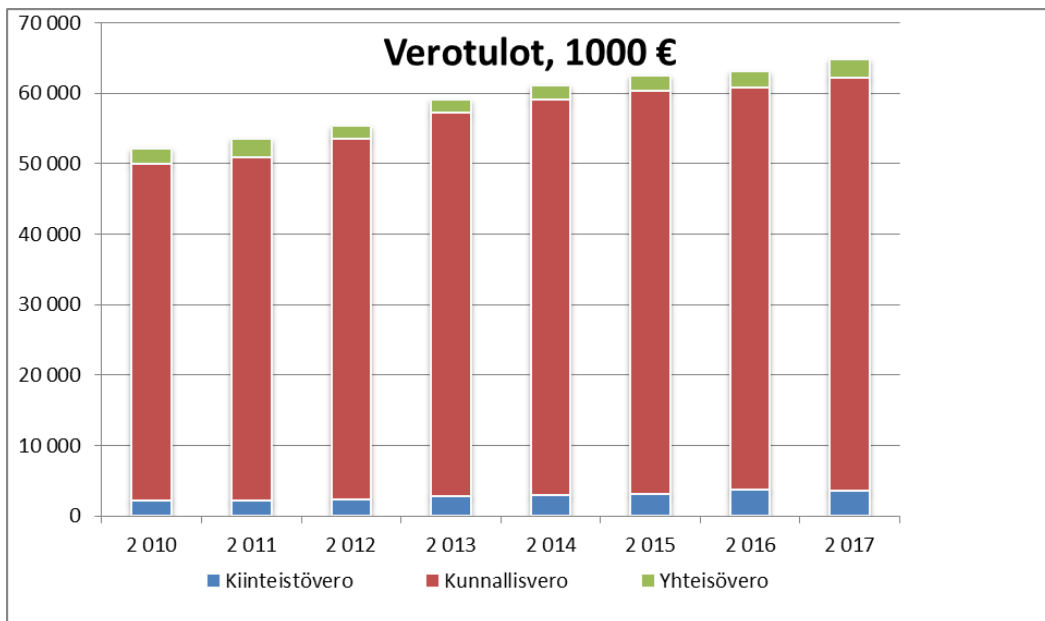
Vuosi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yleinen kiinteistöveropro-sentti	0,80	0,80	0,80	1,00	1,00	1,00	1,10	1,10
Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,35	0,35	0,35	0,40	0,40	0,40	0,50	0,50
Muiden asuinrakennusten veroprosentti	0,90	0,90	0,90	1,00	1,00	1,00	1,10	1,10
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveropro-sentti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamattoma n rakennuspaikan veroprosentti							4,00	4,00

Verotulot yhteensä:

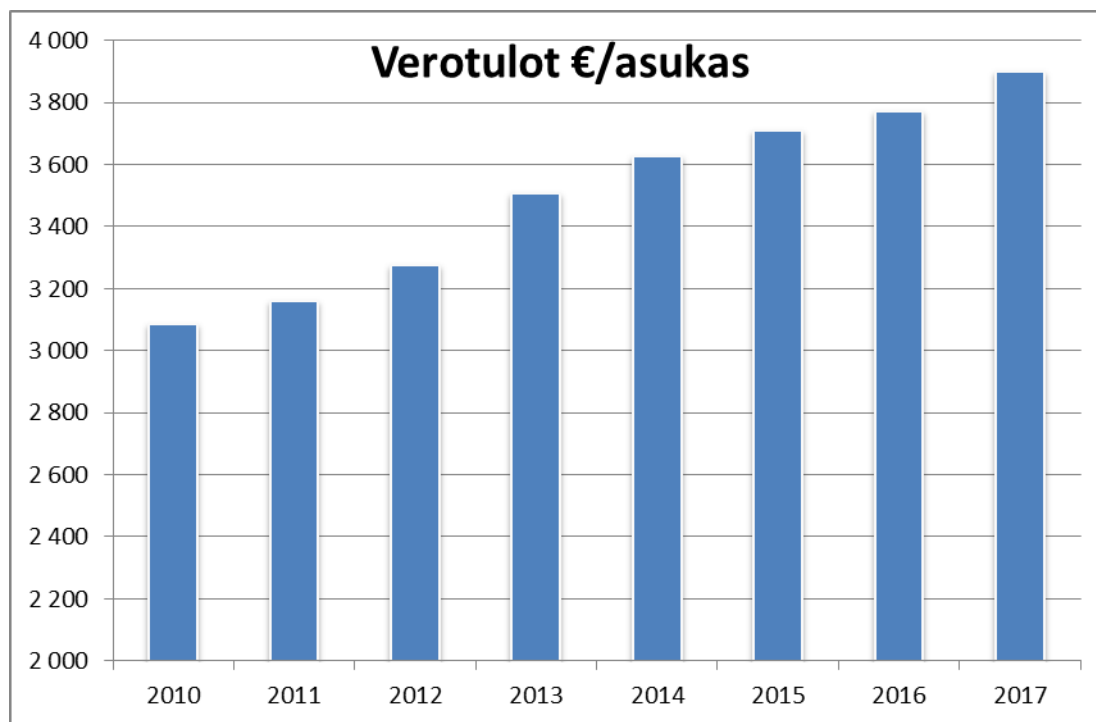
Vuonna 2017 Janakkalan verotulot kasvoivat 2,8 % vuoteen 2016 verrattuna.

Verotulot 2010 - 2017 (1000 €)

Vuosi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kiinteistövero	2 230	2 253	2 301	2 827	2 990	3 091	3 687	3 636
Kunnallisvero	47 721	48 576	51 254	54 468	56 093	57 247	57 059	58 492
Yhteisövero	2 173	2 747	1 825	1 771	2 024	2 207	2 287	2 676
Yhteensä	52 124	53 576	55 380	59 066	61 107	62 545	63 033	64 804

Vuonna 2017 verotulot kasvoivat 130 euroa/asukas vuoteen 2016 verrattuna.

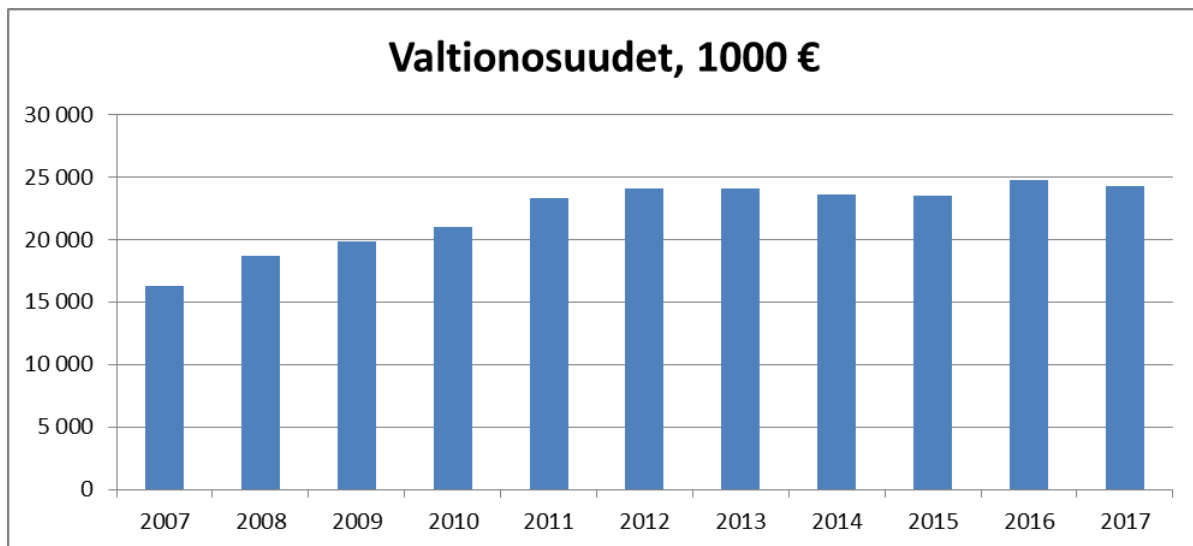
Verotulot/asukas	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
euroa/asukas	3 086	3 159	3 274	3 507	3 629	3 711	3 770	3 901

Lisätietoa valtionosuuksista:

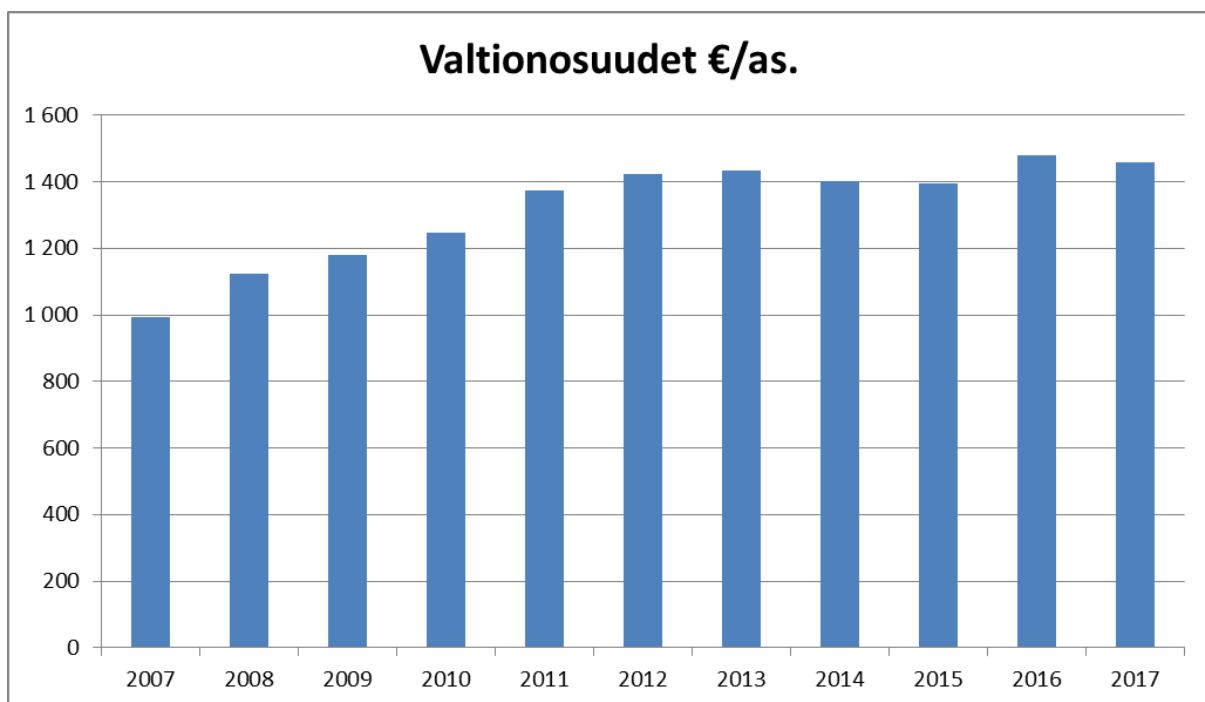
Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän, ikärakenteen ja sairastavuuden lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana on kuntien tulopohjan tasaaminen kuntien verotulojen perusteella. Valtionosuusjärjestelmä uudistui 1.1.2015 alkaen.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Vuoden 2017 alkuperäisessä talousarviossa valtionosuuksia ennakoitiin saatavan n. 23,9 milj. euroa. Arviota korotettiin talousarvionmuutoksella n. 223 000 €, jolloin muutettu talousarvio on 24,1 milj. €. Toteutuma oli lopulta 24,2 milj. euroa. Valtionosuuksien tarkempi erittely lajeittain löytyy kappaleen 4.3.3

Vuosi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Valtionosuudet 1000	16 283	18 646	19 821	21 036	23 293	24 088	24 124	23 622	23 531	24 760	24 227
Muutos, %-yks.	7,8	14,5	6,3	6,1	10,7	3,4	0,1	-2,1	-0,4	5,2	-2,2
Muutos, 1 000 €	1 174	2 363	1 175	1 215	2 257	795	36	-502	-91	1 229	-533

Vuosi	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Valtionosuudet €/as.	993	1 124	1 180	1 245	1 373	1 424	1 432	1 403	1 396	1 481	1 458
Muutos, %-yks.	5,9	13,2	5,0	5,5	10,3	3,7	0,6	-2,1	-0,5	6,1	-1,5
Muutos, €	55	131	56	65	128	51	8	-30	-6	85	-23

Toimintatulojen kehitys:

Toimintatulojen kehityksen vertailtavuutta hankaloittaa Janakkalan-Hattulan terveydenhuollon purkautuminen vuoden 2016 lopussa. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä terveydenhuollon toimintatuottoja oli Hattulan osalta n. 4 858 000 €. Seuraavat vertailut on esitetty ilman Hattulan terveyden huollon lukuja.

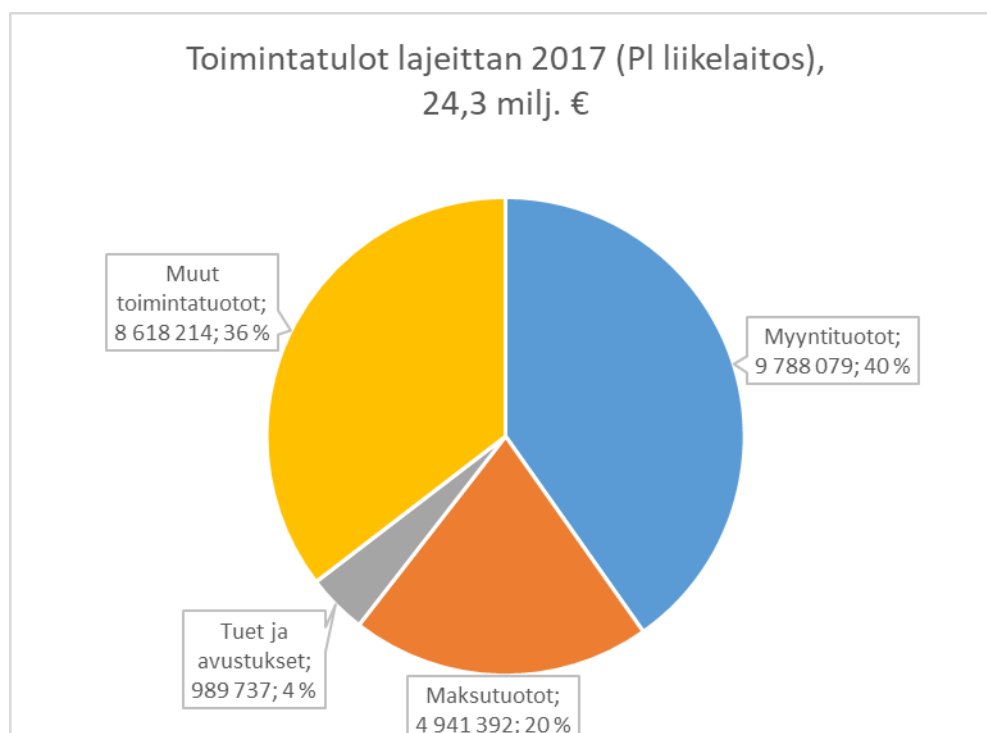
Toimintatulot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista sekä muista toimintatuotoista. Vuonna 2017 muutetussa talousarviossa toimintatuottoja odotettiin saatavan n. 23,7 milj. euroa. Tavoite ylittyi 2,5 % eli noin 594 000. €. Vähennystä edellisvuoteen verrattuna oli n. 464 000 € ja 1,7 %. Vähennys johtui tililajilla tuet ja avustukset kohdalla olevasta valtionosuuksien vähenemisestä toimeentulotukeen sen siirryttyä Kelan hoidettavaksi.

Myyntituotot (MTA 9,5 milj. €) ylittyivät hieman (n. 255 00 €) verrattuna muutettuun talousarvioon. Edellisvuoteen nähden myyntituotot kasvoivat n. 361 000 € eli 3,8 %.

Maksutuottojen kertymä (MTA 5,1 milj. €) toteutui n. 67 000 € (-2,5 %) muutettua talousarviota pienempänä. Maksutuotoissa oli vähennystä n. 66 000 € (-0,6 %) verrattuna edellisvuoteen.

Tuet ja avustukset (MTA 0,9 milj. €) ylittyivät muutettuun talousarvioon verrattuna n. 55 000 €. Tuet ja avustukset vähenivät edellisvuoteen nähden n. 1194 000 € ja n. 54,7 %.

Muut toimintatuotot (MTA 8,2 milj. €) ylityivät muutettuun talousarvioon nähden n. 413 000 € (5,0 %). Muissa toimintatuotoissa on kasvua edellisvuoteen nähden n. 300 500 € (3,6 %).

Toimintamenojen kehitys:

Myös toimintamenojen kehityksen vertailtavuutta hankaloittaa Janakkalan-Hattulan terveydenhuollon purkautuminen vuoden 2016 lopussa. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä terveydenhuollon toimintamenoja oli Hattulan osalta n. 4 858 000 €. Seuraavat vertailut on esitetty ilman Hattulan terveydenhuollon lukuja.

Toimintamenot koostuvat henkilöstökuluista, palvelujen ostoista, aineista, tarvikkeista ja tavaroista, avustuksista sekä muista toimintakuluista. Vuoden 2017 muutetussa talousarviossa toimintakuluihin oli budjetoitu 107,2 milj. euroa. Arvio toteutui n. 1,4 milj. € alle suunnitellun. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,6 % eli n. 2,8 milj. €.

Henkilöstökulut (MTA 42,2 milj. €) ovat toteutuneet muutettuun talousarvioon nähden 0,6 milj. € ja n. 1,5 % ennakoitua pienempinä. Vähennystä edelliseen vuoteen nähden on n. 2 481 000 € ja -5,6 %. Suurin selitys vähennykselle on KiKy sopimuksen mukaiset lomarahaleikkaukset ja sivukuluihin vaikuttavat työnantajan työttömyysvakuutusmaksuprosentin aleneminen.

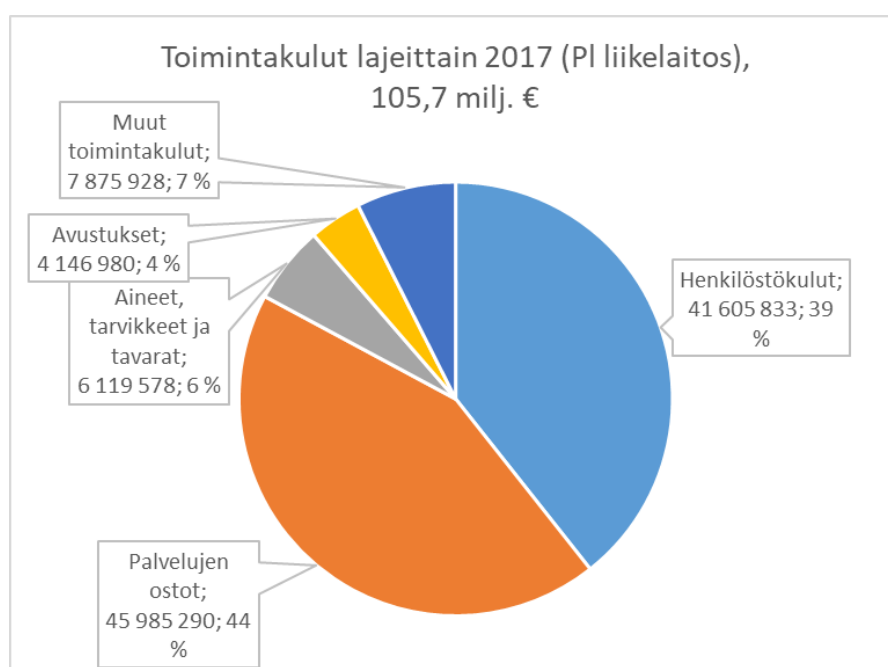
Mikäli henkilöstökulujen lisäksi huomioidaan henkilöstöpalvelujen ostot 1229 000 €, on kokonaishenkilöstökulut 42,8 milj. €. Muutos kokonaishenkilöstökuluissa vuoden 2016 tilinpäätökseen verrattuna on -2 222 000 € ja -4,9 %.

Palvelujen ostot (MTA 46,0 milj. €) alittui muutettuun talousarvioon nähden n. 669 000 € ja 1,4%. Palvelujen ostot-tiliryhmän muutos edelliseen vuoteen verrattuna on 1,5 milj. € ja 3,4 %.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat (MTA 6,1 milj. €) toteutui suunnitellusti. Kulujen kasvu vuoden 2016 tilinpäätökseen oli n. 243 000 € ja 4,1 %.

Avustukset (MTA 4,5 milj. €) toteutui n. 333 000 € alle muutetun talousarvion. Avustusten määrä väheni edellisvuoteen verrattuna n. 2 235 000 € eli 35,0 % johtuen toimeentulotuen maksamisen siirtymisestä Kelalle.

Muut toimintakulut (MTA 7,7 milj. €) toteutuivat arvioitua enemmän 178 000 € ja 2,3%. Muut toimintakulut nousivat edelliseen vuoteen verrattuna on n. 114 000 € ja 1,5 %.

Toimintakatteen kehitys:

Kunnan toimintakate on juoksevasta toiminnasta syntyvien kulujen ja tuottojen erotus. Siinä eivät ole mukana verotulot, valtionosuudet eikä rahoitustuotot tai -kulut. Myöskään investointimenot tai tulot eivät ole mukana toimintakatteessa. Toimintakatteen toteuma 31.12.2017 on – 81 223 286 euroa eli n. 2,1 milj. euroa (2,5 %) alle muutetun talousarvion. Toimintakate pieneni vuoteen 2016 verrattuna, noin 2 376 000 € eli 2,8 %.

Rahoitustuottojen- ja kulujen kehitys:

Rahoitustulojen – ja menojen toteuma 31.12.2017 oli 144 047 euroa. Korko- ja muut rahoitustuotot toteutuivat arvioidusti ollen n. 651 000 € ollen lähes edellisvuoden tasolla. Edellisvuoden toteutuma oli 656 000 €. Korkokulut alittuivat n. 70 000 € ollen n. 506 000 € (tot n 87,8%) .Edellisvuonna korkokulut olivat 537 000 €. Muutos edellisvuoteen verrattuna oli n. 31 000 € ja -5,8 %.

2.4. Investointien toteutuminen

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.12.2017								
	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12
KIINTEÄ OMAISUUS JA OSAKKEET JA OSUUDET								
*12000001 Maa-alueiden osto			200 000	0	200 000	710 000,00	-510 000,00	
*12000002 Maa-alueiden myynti			100 000	0	100 000	38 319,03	-61 680,97	
KIINTEÄ OMAISUUS YHTEENSÄ								
TULOT			100 000	0	100 000	38 319,03	-61 680,97	
MENOT			200 000	700 000	900 000	710 000,00	-190 000,00	
NETTO			-100 000	-700 000	-800 000	-671 680,97	128 319,03	
OSAKKEET JA OSUUDET								
12000501 Osakkeiden myynti			0	0	0	0,00	0,00	
12000502 Osakkeiden osto			0	0	0	0,00	0,00	
OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ								
TULOT			0	0	0	0,00	0,00	
MENOT			0	0	0	0,00	0,00	
NETTO			0	0	0	0,00	0,00	
TALONRAKENNUS								
*PERUSTURVA			409 000	0	409 000	874 510,10	-465 510,10	
* Terveystieteiden tutkimuskeskus, vanhus- ja vammaistyö								
*1201101 Turengin terveysasema ja sairaala	6 005 000	8 015 205	235 000	0	235 000	660 783,73	-425 783,73	8 675 989
12011103 Turengin terveysasema, vaihe 2 (B1-B2)			0	0	0	346 046,39	-346 046,39	
12011105 B1 2 krs. Tilojen muutostyöt (ent. Pihlajakoti)			0	0	0	35 824,73	-35 824,73	
12011106 Hammaslääkäreiden hoituhuoneet			50 000	0	50 000	56 047,09	-6 047,09	
12011107 Perhetalo (C5 2. krs)			65 000	0	65 000	100 465,79	-35 465,79	
12011108 Hoitajalääkäreiden hoituhuoneet			120 000	0	120 000	122 399,73	-2 399,73	
12011203 Tapailakoden kylpyhuoneet			49 000	0	49 000	16 217,03	32 782,97	
12011401 Muutostyöt, rak. F (uusi Pihlajakoti)			45 000	0	45 000	149 878,28	-104 878,28	
12011702 Kotipellon lattiamateriaalin muutos			80 000	0	80 000	47 631,06	32 368,94	

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN 1.1.-31.12.2017

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12
*OPETUSTOIMI			275 000	0	275 000	302 124,35	-27 124,35	
12012103 Turengin yk/lukion lattiarakenteet (A-osa, 1 ja 2 krs.)						42 902,13		
12012203 Kuntotutkimukset / tarvittavat sisäilmakorjaukset						114 903,35		
12012306 Sisäilmatutkimus ja -korjaus / koulukeskusselvitykset						42 024,40		
12012402 Sisäilmatutkimus ja -korjaus / koulukeskusselvitykset						41 923,63		
12012502 Ilmanvaihdon säätölaitteet						25 677,66		
12012503 Kuntotutkimus						34 693,18		
VARHAISKASVATUS			230 000	0	230 000	98 448,47	131 551,53	
12013303 Lämmitystapamuutos ja säätölaitteet						80 967,87		
12013502 Pikkuniitun päiväkodin lattiat ja ulko-ovet						17 480,60		
VAPAA-AJAN RAKENNUKSET			192 000	0	192 000	103 386,82	88 613,18	
12014102 Uimahallin kuntotutkimus ja esiselvitys						43 536,27		
12014202 Seuratalon vesikatto (B-osa, elokuvateatteri)						44 362,02		
12014502 Laurinmäen museorakennukset						15 488,53		
MUUT TALONRAKENNUSHANKKEET			190 000	0	190 000	102 993,55	87 006,45	
12015106 Valokuituliittymä, muut						13 960,61		
12015108 Valokuituliittymä, Jänispolun päiväkot						11 763,52		
12015131 Kunnantalo, huoneiden äänieristys						29 288,74		
12015142 Teollisuustalon kuntotutkimus						47 980,68		
ENERGIA-, VAHINKO JA ESTEETTÖMYYSKORJAUKSET			167 000	0	167 000	130 234,61	36 765,39	
12016102 Uimahalli, poistoilmalämpöpumppujärjestelmä						5 730,28		
12016104 Kirjasto-liikuntahallin aurinkosähköjärjestelmä						66 779,54		
12016202 Tervakosken yhteiskoulu/lukio, energiakatselmustoimenpiteet						7 696,37		
12016203 Turengin yhteiskoulu/lukio energiakatselmustoimenpiteet						13 426,65		
12016204 Turengin koulu, energiakatselmustoimenpiteet						19 426,90		
12016401 Esteettömyys						17 174,87		
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ								
<i>TULOT</i>								
MENOT			1 463 000	0	1 463 000	1 611 697,90	-148 697,90	
NETTO			-1 463 000	0	-1 463 000	-1 611 697,90	148 697,90	

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12
KUNNALLISTEKNIikka								
*Elinkeinoalueiden tonttutuotanto-ohjelman infra			220 000	0	220 000	94 491,19	125 508,81	
12031002 Yr.tonttien johd. tarv. Infratyö						13 587,17		
12031003 Rastikangas 12						80 904,02		
*Asuntotuotannon infra			1 750 000	0	1 750 000	254 078,68	1 495 921,32	
12032006 Ilveslinna						185 844,59		
12032007 Kauriinmaan eteläosa						10 886,03		
12032008 Mäyrän asuinalue						45 294,33		
12032009 Turengin keskustan pohjoisosa						12 053,73		
*Muut infrahankkeet			1 410 000	0	1 410 000	582 590,43	827 409,57	
12035002 Päälylystyöt + kivityöt						288 586,77		
12035003 Liikenneturvallisuuden paranta						41 159,22		
12035004 Turengin Suokulma						46 511,97		
12035006 Kiipulan KLV						4 239,40		
12035007 Myllyosan hulevesialtaat ja osan ruoppaukset						15 776,28		
12035013 Marttilan alueen infran saneeraus						18 333,49		
12035014 Hulevesijärjestelmien saneeraus						14 998,36		
12035016 Myllyojan rummun saneeraus						25 259,65		
12035017 Infran viimeistely, Eväsoja						63 419,04		
12035018 Infran viimeistely, Lassilan alue						19 582,92		
1235019 Paturin kaatopaikka, viimeistely						21 190,46		
1235020 Rehakan kaatopaikka, kuivatus ja allas						23 532,87		
*Viheralueet, puistot, pihat ja liikunta-alueet			210 000	0	210 000	113 437,74	96 562,26	
12030018 Kiinteistöjen piha-alueet ja esteettömyys						49 230,89		
12030021 Leikkikenttävarusteiden uusinta, Tervakoski ja Leppäkoski						16 954,53		
12030023 Leikkipuisto Eväsoja						47 252,32		

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12
*Liikunta-alueiden infra								
*12034002 Turengin pallokenttä / pallotekonurmi			568 000	28 315	596 315	596 359,02	-44,02	
*12034002 Turengin pallokenttä / pallotekonurmi			112 000	68 000	180 000	180 000,00	0,00	
*12034004 Skeittipaikan siirtäminen			50 000	0	50 000	51 865,03	-1 865,03	
KUNNALLISTEKNIIKAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
TULOT			112 000	68 000	180 000	180 000	0	
MENOT			4 208 000	28 315	4 236 315	1 692 822	2 543 493	
NETTO			4 096 000	-39 685	4 056 315	1 512 822	2 543 493	
IRTAIN OMAISUUS								
Kunnanhallitus			40 000	0	40 000	5 750,00	34 250,00	
*12051001 Kopiokoneen uusinta			10 000			0,00		
*12051012 Intranet sivujen uusiminen, kevyt tiedotuskanava			30 000			5 750,00		
Tekninen lautakunta			113 000	0	113 000	79 552,56	33 447,44	
*12055009 Ruoan säilytystilat ja valmistuslaitteet			30 000			14 726,60		
*12055011 Ruohonleikkuri			20 000			18 440,00		
*12055012 Liikunta-alueiden pienkalusto			38 000			22 197,32		
*12055013 Turengin pallotekonurmikentän ensikertainen varustus			25 000			24 188,64		
Perusturvalautakunta			487 000	-232 000	255 000	267 434,14	-12 434,14	
*12053011 B-talon vanhustyön huoneiden kalustus				14 400	14 400	14 445,40		
*12053012 Patarouvan kalustus				11 600	11 600	11 603,00		
*12053014 Turengin terveysasema, kalustaminen				39 700	39 700	43 623,92		
*12053017 Effic-kantojen yhdistäminen			96 000	-60 700	35 300	35 278,89		
*12053019 Turengin terveysasema, opasteet ja kyltit			15 000		15 000	10 930,00		
*12053020 Terveyskeskuskortteli, henkilöturva ja -kutsulaitteet			205 000	-175 000	30 000	23 934,20		
*12053021 Suun terveydenhuolto, hoitokoneyksiköt			62 000	-62 000	0	0,00		
*12053022 Janakkalan terveydenhuolto, Terveidenhuolto.fi			59 000		59 000	82 691,90		
*12053023 Turengin terveysasema, vastaanottotilojen kalustaminen			50 000		50 000	44 926,83		

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12
Sivistyslautakunta			122 000	0	122 000	108 627,14	13 372,86	
*12054002 Suurten koulujen kuulusjärjestelmän uusiminen			35 000	-29 598	5 402	5 402,50		
*12054003 Suurten koulujen kameravalvontajärjestelmän uusiminen			20 000		20 000	23 251,00		
*12054005 Perhekeskus, kalustaminen			50 000		50 000	41 647,61		
*12054009 Kenkien kuivaustelineet			0	29 598	29 598	22 534,24		
*12054502 Kirjaston lainausjärjestelmän uusiminen			17 000		17 000	15 791,79		
IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ								
<i>TULOT</i>								
MENOT			762 000	-232 000	530 000	461 363,84	68 636,16	
NETTO			-762 000	232 000	-530 000	-461 363,84	-68 636,16	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
<i>TULOT</i>			212 000	68 000	280 000	218 319,03	-61 680,97	
MENOT			6 633 000	496 315	7 129 315	4 475 883,83	2 653 431,17	
NETTO			-6 421 000	-428 315	-6 849 315	-4 257 564,80	2 591 750,20	

	Kustannusarvio	Edellisten vuosien toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12
JANAKKALAN VESI								
VESIHUOLTOLAITOSINVESTOINNIT								
Uudisrakentaminen								
Yritystoiminnan katuhankkeiden vesihuolto			120 000	0	120 000	6 048,92	-113 951,08	
Asuntotuotannon katuhankkeiden vesihuolto			970 000	0	970 000	70 618,81	-899 381,19	
Laitosten rakentaminen			177 000	50 000	227 000	187 739,13	-39 260,87	
UUDISRAKENTAMINEN YHTEENSÄ								
MENOT			1 267 000	50 000	1 317 000	264 406,86	-1 052 593,14	
NETTO			-1 267 000	-50 000	-1 317 000	-264 406,86	1 052 593,14	
Peruskorjaus								
Katujen peruskorjauskohteiden vesihuolto			230 000	0	230 000	8 847,68	-221 152,32	
Laitosten peruskorjaus			705 000	-50 000	655 000	461 767,06	-193 232,94	
Laitosten peruskorjaus			0	0	0	92 276,03	92 276,03	
PERUSKORJAUS YHTEENSÄ								
TULOT			0	0	0	92 276,03	92 276,03	
MENOT			935 000	-50 000	885 000	470 614,74	-414 385,26	
NETTO			-935 000	50 000	-885 000	-470 614,74	414 385,26	
JANAKKALAN VESI INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
TULOT			0	0	0	92 276,03	92 276,03	
MENOT			2 202 000	0	2 202 000	735 021,60	1 466 978,40	
NETTO			-2 202 000	0	-2 202 000	-642 745,57	1 559 254,43	
JANAKKALAN KUNTA JA JANAKKALAN VESI INVESTOINNIT YHTEENSÄ								
TULOT			212 000	68 000	280 000	310 595,06	30 595,06	
MENOT			8 835 000	496 315	9 331 315	5 210 905,43	4 120 409,57	
NETTO			-8 623 000	-428 315	-9 051 315	-4 900 310,37	4 151 004,63	

2.5. Rahoitusosan toteutuminen

JANAKKALAN KUNTA ILMAN LIIKELAITOSTA
12/2017

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 939 721,00	1 662 886,21	5 602 607,21	7 952 793,09	2 350 185,88
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	-1 188 880,19	-1 188 880,19
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-6 633 000,00	-496 315,00	-7 129 315,00	-4 475 883,83	2 653 431,17
Rahoitusosuudet investointimenoihin	112 000,00	68 000,00	180 000,00	180 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 000,00	0,00	100 000,00	733 340,06	633 340,06
Toiminta ja investoinnit, netto	-2 481 279,00	1 234 571,21	-1 246 707,79	3 201 369,13	4 448 076,92
Rahoitustoiminta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 401 966,00	-1 234 571,21	9 167 394,79	8 000 000,00	-1 167 394,79
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 920 687,00	0,00	-7 920 687,00	-10 828 235,34	-2 907 548,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	-744 813,84	-744 813,84
Vaikutus maksuvalmiuteen	0,00	0,00	0,00	-371 680,05	-371 680,05

Toiminta ja investoinnit

Toiminnan rahavirta

Vuosikate: Tuloslaskelmassa kunnan vuosikate (ilman liikelaitosta) on 7 952 793,09 €.

Tulorahoituksen korjauserät: Tulorahoituksen korjauserät – 1 188 880,19 € sisältävät KHSHP:n ylijäämäisen tuloksen huomioimisen käyttötaloudessa 653 587,82 € (tulosalue Janakkalan terveydenhuolto), maa-alueiden myyntivoitot 525 892,37 € (käyttötalousosa, tulosalue yleishallinto) ja muiden pysyvien vastaavien myyntivoitot 9 400,00, € (käyttötalousosa, tila- ja aluepalvelut).

Investointien rahavirta

Investointimenot: Kunnan investointimenojen toteuma – 4.475.883,83 euroa.

Investointihankkeiden erittely on esitetty yksityiskohtaisesti kappaleessa 2.4.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot: Summa 733 340,06 €, sisältää tulorahoituksen korjauserät eli maa-alueiden myyntivoitot 525 892,37 €, muiden pysyvien vastaavien myyntivoitot 9 400,00 €, maa-alueiden tasearvot 38 319,03 € ja Paloaseman kustannusten siirrosta siirto-saamiseen 159 728,66

Rahoitustoiminta

Lainakannan muutokset:

Pitkäaikaisten lainojen lisäys:

Tilikauden aikana on otettu lainaa 8 000 000 euroa. Noin 1,3 milj. euroa alkuperäistä suunnitelmaa vähemmän.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys:

Pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty tilikauden aikana – 10,8 milj. euroa.

Lyhytaikaisten lainojen muutos:

Lyhytaikaisten lainojen muutos 744 813,84 euroa tarkoittaa konsernipankkitilin muutosta

1.1.–31.12.2017 Janakkalan Asuntojen, Janakkalan Teollisuusalueet Oy:n sekä Janakkalan Palvelutalossäätiön osalta. Edellä mainittujen toimijoiden konsernipankkitilien saldon muutos katsotaan velaksi kunnalta heille.

Vaikutus maksuvalmiuteen

Maksuvalmius oli vuoden 2017 lopussa -371 680,05. Negatiivinen summa selittyy sillä että vuoden 2017 aikana maksettiin pitkäaikaisia lainoja pois lähes 3 milj. euroa suunniteltua enemmän ja pitkäaikaisia lainoja otettiin noin 1,2 milj. euroa suunniteltua vähemmän.

2.6. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2017	Poikkeama	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2017	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Keskusvaalilautakunta											
Vaalit	B	22		22	38	0	0		0		
Tarkastuslautakunta											
Tarkastustoimi	B	41		41	45	-4	1		1	1	0
Kunnanhallitus											
Yleishallinto	B	1 592	6	1 598	1 564	34	649		649	902	253
Hallintopalvelut	B	442	-14	428	397	31	113		113	81	-32
Talouspalvelut	B	1 001	-4	997	979	17	7		7	10	3
Henkilöstöpalvelut	B	1 721	-273	1 448	1 279	169	226	-7	219	213	-6
Työllistäminen	B	1 846	-179	1 666	1 590	76	376	-80	296	285	-11
Elinvoimapaalvelut	B	550	24	574	503	71	14		14	23	9
Pelastuslaitos	B	1 150	-5	1 145	1 144	0			0		
Tekninen lautakunta											
Teknisen toimen hallinto	B	303	-14	289	273	16			0		
Ympäristöpalvelut	B	666	-18	647	633	15	200		200	252	52
Ympäristöpalvelut, Valmistus omaan käyttöön	B			0	-2	2			0		
Maankäyttö	B	532	-1	531	485	46	247		247	297	50
Maankäyttö, Valmistus omaan käyttöön	B	-10		-10	-35	25			0		
Maaseutu- ja kyläpalvelut	B	263	0	263	253	10	89		89	83	-6
Maaseutupalveluyksikkö	B	434		434	383	51	449		449	426	-23
Tila- ja aluepalvelut	B	5 644	21	5 665	5 838	-173	6 911	0	6 911	6 932	21
Tila- ja aluepalvelut, Valmistus omaan käyttöön	B	-90		-90	-101	11			0		
Liikunta	B	881	-4	876	881	-5	338	-77	261	264	4
Ateriat- ja puhtauspalvelut	B	5 262	-29	5 233	5 274	-41	5 339		5 339	5 435	96

	Sitovuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2017	Poikkeama	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2017	Poikkeama
Perusturvalautakunta											
Talous- ja hallintopalvelut	B	308	1	309	302	7	0		0	1	1
Vanhustyö	B	11 813	301	12 115	12 155	-41	3 129	215	3 343	3 420	77
Sosiaalityö	B	5 211	90	5 301	5 417	-116	694	-116	578	696	118
Vammaistyö	B	4 583	173	4 755	4 738	17	402	56	458	451	-7
Janakkalan terveydenhuolto	B	33 699	346	34 045	33 261	784	2 165	245	2 409	2 318	-91
Janakkalan terveydenhuolto, Valmistus omaan käyttöön	B		-34	-34	-34	0			0		
Sivistyslautakunta											
Sivistystoimen hallinto	B	386	-2	384	414	-30			0		
Varhaiskasvatus	B	9 983	80	10 063	9 630	433	1 120		1 120	1 028	-92
Opetustoimi	B	16 821	-4	16 817	16 697	120	812		812	974	162
Koululaisten iltapäivätoiminta	B	181		181	181	0	80		80	96	16
Kirjasto	B	861	-20	841	825	16	30		30	20	-10
Nuoriso	B	509	0	509	553	-44	118		118	128	11
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ		106 604	439	107 043	105 561	-1 483	23 508	235	23 743	24 337	595
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						63 056	1 644	64 700	64 805	105
Valtionosuudet	B						23 914	223	24 137	24 227	90
Korkotulot	N						95		95	65	-30
Muut rahoitustulot	N						557		557	586	29
Korkomenot	N	577		577	506	70					
Muut rahoitusmenot	N	9		9	1	8					
Satunnaiset erät											
TULOSLASKELMAOSA YHTEENSÄ		586	0	586	507	-79	87 621	1 867	89 489	89 683	194

	Sitovuus N B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2017	Poikkeama	Alkup. TA	TA- muutokset	TA Muutoksineen	Toteuma 1 - 12 / 2017	Poikkeama
INVESTOINTIOSA											
Kiinteä omaisuus	B	200	700	900	710	190	100		100	38	-62
Talonrakennus	B	1 463	0	1 463	1 612	-149					
Kunnallistekniikka	B	4 208	28	4 236	1 693	2 543	112	68	180	180	
Irtain omaisuus	B	762	-232	530	461	69					
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ		6 633	496	7 129	4 476	-2 653	212	68	280	218	-62
RAHOITUSOSA											
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	N						10 402	-1 235	9 167	8 000	-1 167
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	N	7 921	0	7 921	10 828	-2 908					
Lyhytaikaisten lainojen muutos				0	745	-745					
Vaikutus maksuvalmiuteen				0	372	-372					
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ		7 921	0	7 921	11 945	4 024	10 402	-1 235	9 167	8 000	-1 167
YHTEENSÄ		121 743	936	122 679	122 488	-191	121 743	936	122 679	122 239	-440

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tuloslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml liikelaitos)

	2 017		2 016	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	6 908 731,49		10 860 207,46	
Maksutuotot	4 946 257,61		5 387 350,21	
Tuet ja avustukset	992 559,39		2 185 893,44	
Muut toimintatuotot	2 184 339,74	15 031 888,23	1 989 997,06	20 423 448,17
Valmistus omaan käyttöön		172 678,90		161 926,94
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot yhteensä	-33 103 262,04		-34 846 832,38	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-7 677 892,31		-8 270 783,00	
Muut henkilösivukulut	-1 477 019,56		-2 348 884,93	
Palvelujen ostot	-40 242 843,96		-41 908 742,42	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 566 113,39		-6 612 904,47	
Avustukset	-4 146 979,61		-6 431 458,92	
Muut toimintakulut	-1 678 770,89	-94 892 881,76	-1 895 504,90	-102 315 111,02
Toimintakate		-79 688 314,63		-81 729 735,91
Verotulot		64 804 760,31		63 033 678,22
Valtionosuudet		24 227 272,32		24 760 108,16
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	66 380,03		68 776,40	
Muut rahoitustuotot	131 823,13		132 416,75	
Korkokulut	-522 399,73		-555 128,17	
Muut rahoituskulut	-840,76	-325 037,33	-2 259,12	-356 194,14
Vuosikate		9 018 680,67		5 707 856,33
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 254 448,66		-4 987 210,26	
Arvonalentumiset	0,00	-5 254 448,66	-18 963,30	-5 006 173,56
Tilikauden tulos		3 764 232,01		701 682,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		3 764 232,01		701 682,77

3.2. Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. liikelaitos)

	2017		2016	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	9 018 680,67		5 707 856,33	
Tulorahoituksen korjauserät	-1 188 880,19	7 829 800,48	-746 036,70	4 961 819,63
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5 210 905,22		-8 090 596,96	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	272 276,03		88 161,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	733 340,06	-4 205 289,13	1 677 162,24	-6 325 273,72
Toiminnan ja investointien rahavirta		3 624 511,35		-1 363 454,09
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000,00		12 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 778 759,34		-7 670 427,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-744 813,84	-4 523 573,18	345 434,81	4 675 007,81
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	46 012,50		-57 266,43	
Vaihto-omaisuuden muutos	5 163,35		9 254,92	
Saamisten muutos	791 171,38		-1 265 572,13	
Korottomien velkojen muutos	-1 005 609,84	-163 262,61	271 587,00	-1 041 996,64
Rahoituksen rahavirta		-4 686 835,79		3 633 011,17
Rahavarojen muutos		-1 062 324,44		2 269 557,08
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	12 522 062,76		13 584 387,20	
Rahavarat 1.1.	13 584 387,20	-1 062 324,44	11 314 830,12	2 269 557,08

3.3. Tase

Ulkoiset tuotot ja kulut (ml. Liikelaitos)

	2017	2016
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	95 058 050,74	95 571 917,90
Aineettomat hyödykkeet	368 365,34	311 370,45
Tietokoneohjelmistot	312 155,23	176 718,74
Muut pitkävaikutteiset menot	56 210,11	134 651,71
Aineelliset hyödykkeet	76 498 993,19	77 069 855,24
Maa- ja vesialueet	12 359 977,89	11 688 296,92
Rakennukset	45 930 968,66	46 825 846,18
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 590 895,91	16 166 587,65
Koneet ja kalusto	1 379 596,54	1 281 177,13
Muut aineelliset hyödykkeet	197 587,18	197 587,18
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 039 967,01	910 360,18
Sijoitukset	18 190 692,21	18 190 692,21
Osakkeet ja osuudet	17 187 649,18	17 187 649,18
Muut lainasaamiset	1 003 043,03	1 003 043,03
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	12 815,15	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	12 815,15	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	16 512 881,71	18 371 540,88
Vaihto-omaisuus	19 312,87	24 476,22
Aineet ja tarvikkeet	19 312,87	24 476,22
Saamiset	3 971 506,08	4 762 677,46
Pitkäaikaiset saamiset	89 250,00	89 250,00
Muut saamiset	89 250,00	89 250,00
Lyhytaikaiset saamiset	3 882 256,08	4 673 427,46
Myyntisaamiset	1 610 121,84	2 712 769,38
Muut saamiset	1 216 556,33	995 767,47
Siirtosaamiset	1 055 577,91	964 890,61
Rahat ja pankkisaamiset	12 522 062,76	13 584 387,20
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>111 583 747,60</u>	<u>113 943 458,78</u>

	2017	2016
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	50 517 296,11	46 753 064,10
Peruspääoma	46 092 158,93	46 092 158,93
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	660 905,17	-40 777,60
Tilikauden yli-/alijäämä	3 764 232,01	701 682,77
PAKOLLISET VARAUKSET	691 443,06	1 345 030,88
Muut pakolliset varaukset	691 443,06	1 345 030,88
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	164 466,44	105 638,79
Lahjoitusrahastojen pääomat	501,53	2 893,90
Muut toimeksiantojen pääomat	163 964,91	102 744,89
VIERAS PÄÄOMA	60 210 541,99	65 739 725,01
Pitkäaikainen	41 789 001,53	45 489 505,79
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	39 012 378,30	42 794 175,00
Muut velat	2 776 623,23	2 695 330,79
Lyhytaikainen	18 421 540,46	20 250 219,22
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 498 463,36	7 495 426,00
Lainat muilta luotonantajilta	490 306,93	1 235 120,77
Saadut ennakot	185 850,48	285 161,06
Ostovelat	3 561 266,98	3 565 041,36
Muut velat	935 797,52	1 124 679,59
Siirtovelat	5 749 855,19	6 544 790,44
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>111 583 747,60</u>	<u>113 943 458,78</u>

3.4. Konsernilaskelmat

3.4.1. Konsernituloslaskelma

	2017	2016
Toimintatuotot	43 023 333,42	48 225 030,65
Toimintakulut	-123 570 549,97	-130 112 725,03
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	135,81	190,45
Toimintakate	-80 547 080,74	-81 887 503,93
Verotulot	64 611 251,12	62 843 067,78
Valtionosuudet	27 894 129,16	28 891 809,58
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	16 878,33	28 330,04
Muut rahoitustuotot	132 304,46	98 007,57
Korkokulut	-654 194,25	-710 611,02
Muut rahoituskulut	-11 424,65	-15 492,66
Vuosikate	11 441 863,43	9 247 607,37
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 907 815,16	-7 461 817,08
Arvonalentumiset		-22 115,93
Satunnaiset erät	291 749,60	0,00
Tilikauden tulos	3 825 797,87	1 763 674,36
Tilinpäätössiirrot	3 525,19	4 543,77
Tilikauden verot	-78 762,24	-72 146,80
Laskennalliset verot	-9 700,24	-161 998,14
Vähemmistöosuudet	-6 945,87	-8 196,08
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 733 914,70	1 525 877,10

3.4.2. Konsernin rahoituslaskelma

	2017	2016
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 441 863,43	9 247 607,37
Satunnaiset erät, netto	291 749,60	
Tilikauden verot	-78 762,24	-72 146,80
Tulorahoituksen korjauserät	-106 371,96	-242 750,38
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 305 554,84	-8 857 428,57
Rahoitusosuudet investointimenoihin	353 835,37	180 177,41
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	827 082,80	524 539,48
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 423 842,16	779 998,51
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-61 093,90	-93,70
Antolainasaamisten vähennykset	8 108,64	7 734,38
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 093 913,62	13 007 694,85
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 361 033,13	-10 019 122,03
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-433 886,61	-523 499,07
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	-17 779,12	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa	-3 333,60	-41 768,89
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	46 562,19	-56 665,56
Vaihto-omaisuuden muutos	22 086,57	4 193,57
Saamisten muutos	608 303,31	-1 317 647,41
Korottomien velkojen muutos	-797 148,88	-251 950,42
Rahoituksen rahavirta	-3 895 300,91	808 875,72
Rahavarojen muutos	528 541,25	1 588 874,23
Rahavarojen muutos	528 541,24	1 588 874,23
Rahavarat 31.12.	15 998 838,13	15 470 296,89
Rahavarat 1.1.	15 470 296,89	13 881 422,66

3.4.3. Konsernitase

VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	121 199 490,98	121 304 192,54
Aineettomat hyödykkeet	1 580 365,40	1 468 100,74
Aineettomat oikeudet	549 158,41	372 809,13
Muut pitkävaikutteiset menot	1 031 206,99	1 094 908,30
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		383,31
Aineelliset hyödykkeet	118 014 390,00	118 681 791,05
Maa- ja vesialueet	13 963 464,08	13 260 049,50
Rakennukset	83 633 935,37	83 755 546,27
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 679 128,09	16 210 106,71
Koneet ja kalusto	2 755 322,51	2 671 437,31
Muut aineelliset hyödykkeet	294 666,00	306 161,89
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 687 873,95	2 478 489,37
Sijoitukset	1 604 735,58	1 154 300,76
Osakkuusyhteisöosuudet	89 319,72	110 210,05
Muut osakkeet ja osuudet	1 195 173,93	776 834,04
Muut lainasaamiset	77 345,17	85 079,55
Muut saamiset	242 896,76	182 177,12
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	86 706,60	49 403,63
Valtion toimeksiannot		46 355,24
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	15 863,54	3 048,39
Muut toimeksiantojen varat	70 843,06	
VAIHTUVAT VASTAAVAT	24 231 334,68	24 333 183,32
Vaihto-omaisuus	205 694,33	227 780,90
Aineet ja tarvikkeet	203 141,18	225 577,77
Muu vaihto-omaisuus	2 553,15	2 203,13
Saamiset	8 026 802,22	8 635 105,53
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	<i>1 996 511,93</i>	<i>2 001 046,96</i>
Myyntisaamiset	1 907 261,93	1 907 261,93
Muut saamiset	89 250,00	93 785,03
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	<i>6 030 290,29</i>	<i>6 634 058,57</i>
Myyntisaamiset	2 845 883,73	3 634 898,65
Muut saamiset	1 937 726,59	1 872 756,62
Siirtosaamiset	1 246 679,97	1 126 403,30
Rahoitusarvopaperit	277 931,10	248 939,20
Osakkeet ja osuudet	12 673,84	12 915,55
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentt	26 084,25	
Joukkovelkakirjalainasaamiset	130 942,82	127 157,70
Muut arvopaperit	108 230,19	108 865,95
Rahat- ja pankkisaamiset	15 720 907,03	15 221 357,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ	145 517 532,26	145 686 779,49

VASTATTAVAA	2017	2016
OMA PÄÄOMA	54 909 126,47	51 161 327,36
Peruspääoma	46 092 158,93	46 092 158,93
Arvonkorotusrahasto	1 627 867,89	1 627 867,89
Muut omat rahastot	41 701,30	10 037,79
Edellisten tilikausien ylijäämä	3 413 483,65	1 905 385,65
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 733 914,70	1 525 877,10
VÄHEMMISTÖOSUUDET	226 099,68	222 487,41
PAKOLLISET VARAUKSET	1 315 797,58	831 866,55
Muut pakolliset varaukset	1 315 797,58	831 866,55
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	256 054,64	172 189,48
Valtion toimeksiannot	56 851,15	46 435,33
Lahjoitusrahastojen pääomat	21 161,82	23 009,26
Muut toimeksiantojen pääomat	178 041,67	102 744,89
VIERAS PÄÄOMA	88 810 453,90	93 298 908,69
<i>Pitkäaikainen</i>	<i>62 622 403,59</i>	<i>66 227 681,86</i>
Lainat rahoitus ja vak.laitoksilta	59 917 877,01	63 602 067,39
Lainat julkisyhteisöiltä	1 105,92	0,00
Liittymismaksut ja muut velat	2 703 420,66	2 625 614,47
<i>Lyhytaikainen</i>	<i>26 188 050,31</i>	<i>27 071 226,83</i>
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	10 246 083,73	9 876 223,11
Lainat julkisyhteisöiltä	265,42	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	105 353,93	493 401,63
Saadut ennakot	520 902,83	571 012,58
Ostovelat	5 281 789,90	5 226 069,17
Liittymismaksut ja muut velat	1 503 285,64	1 623 705,79
Siirtovelat	8 035 157,51	8 795 303,43
Laskennalliset verovelat	495 211,35	485 511,11
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	145 517 532,27	145 686 779,49

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotus

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilityksajanmukaisesti asian omaiselle tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2013 alusta on noudatettu kunnanvaltuuston 3.9.2012 § 94 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemman arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät kaksi koronvaihtosopimusta. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisen lainan vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksella kiinteään korkoon. Vuonna 2011 solmittu sopimus on voimassa 7.12.2021 (KSWAP041/11) asti. Vuonna 2013 nostetulle lainalle otettiin myös korkosuojaus ja se on voimassa 7.5.2020 asti

Konsernitili

Kunnan konsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kunnan tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kunnan rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Tytäryhteisöjen rahavarat per 31.12.2017 olivat yhteensä 490.306,93 euroa.

Janakkalan Palvelutalossäätiön tili on mukana konsernitilissä, mutta sen lukuja ei esitetä tilinpäätöksessä eikä sitä yhdistellä konsernin lukuihin mukaan, koska yhdistelmissirajat eivät täyty.

4.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja tytäryhteisöjen omat tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty lukuun ottamatta vähäisiä liiketapahtumia. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

4.3. Tuloslaskelman liitetiedot

4.3.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Konsernipalvelut	6 536 702,26	6 817 318,88	1 226 122,27	1 067 990,77
Tekniikka ja ympäristö	1 684 315,94	1 477 891,83	1 923 973,46	1 618 372,76
Perusturvan toimiala	28 396 327,69	32 971 167,26	6 424 994,80	11 733 956,03
Sivistystoimen toimiala	3 273 343,14	3 582 853,26	2 164 498,67	2 455 301,21
Janakkalan Vesi liikelaitos	3 132 644,39	3 375 799,42	3 292 299,03	3 547 827,40
Toimintatuotot yhteensä	43 023 333,42	48 225 030,65	15 031 888,23	20 423 448,17

4.3.2. Verotulojen erittely

	Kunta	
	2017	2016
Kunnan tulovero	58 492 192,33	57 059 446,57
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 676 101,93	2 286 965,93
Kiinteistövero	3 636 466,05	3 687 265,72
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	64 804 760,31	63 033 678,22

4.3.3. Valtionosuuksien erittely

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	22 090 236,28	23 818 274,88	22 090 236,28	23 818 274,88
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	4 239 677,04	3 777 749,28	4 239 677,04	3 777 749,28
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 102 641,00	-2 835 916,00	-2 102 641,00	-2 835 916,00
Ammatillisen kuntayhtymän yksikköhintarahoituksen valtionosuus	3 644 147,63	4 107 085,34		
Hämeen Maakuntaliitto, Kesäyliopisto	22 709,22	24 616,08		
Valtionosuudet yhteensä	27 894 129,17	28 891 809,58	24 227 272,32	24 760 108,16

4.3.4 Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2017	2016
Asiakaspalvelujen ostot	28 038 874,62	27 403 683,10
Muiden palvelujen ostot	12 203 969,34	14 505 059,32
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	40 242 843,96	41 908 742,42

4.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty valtuuston 3.9.2012 § 36 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

PYSYVÄT VASTAAVAT	Uusi poistosuunnitelma 1.1.2013 alkaen
Hyödykeryhmä	poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet	
Kehittämismenot	tasapoisto 4 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
ATK-ohjelmistot	tasapoisto 4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto 5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Talousrakennukset / rakennelmat	tasapoisto 10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 20 %
Ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Vedenjakeluverkostoja laitteet	menojäännöspoisto 10 %
Vesilaitoksen koneet ja laitteet	menojäännöspoisto 25 %
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet (autot)	tasapoisto 5 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto 5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto 10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- ym. laitteet	tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 vuotta
Ensikertainen kalustaminen	tasapoisto 10 vuotta

Ns. pienhankintaraja on 10.000 €, jonka alle jäävät hankinnat kirjataan käyttötalouteen.

4.3.6. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2016	2016
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	831 866,55	708 378,36		
Lisäykset tilikaudella	483 931,02	123 488,19		
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	1 315 797,57	831 866,55		
Varaus Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiiriin alijäämän kattaminen 1.1			1 345 030,87	1 791 134,52
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella			-653 587,82	-446 103,65
Varaus Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiiriin alijäämän kattaminen 31.12			691 443,05	1 345 030,87

4.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja – tappiot

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	526 643,35	277 865,09	525 892,37	277 661,65
Rakennusten myyntivoitot	1 107,48	894,62		0,00
Muut myyntivoitot	62 479,86	87 184,10	9 400,00	33 088,93
Myyntivoitot yhteensä	590 230,69	365 943,81	535 292,37	310 750,58
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot				
Rakennusten myyntitappiot				10 921,83
Muut myyntitappiot	63,52	-104,31		-104,32
Myyntitappiot yhteensä	63,52	-104,31	0,00	10 817,51

4.3.8. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Satunnaiset tuotot				
KHSHP Patologian ja kardiologian liiketoiminnan myynti	291 749,60			
Satunnaiset tuotot yhteensä	291 749,60			

4.3.9. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2017	2016
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	100 008,00	100 008,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	8 929,50	7 934,20
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	108 937,50	107 942,20

4.4. Tasetta koskevat liitetiedot

4.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

4.4.1.1 Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Rakennukset				
Arvo 1.1.	1 627 867,89	1 627 867,89		
Arvo 31.12.	1 627 867,89	1 627 867,89		
Arvonkorotukset yhteensä	1 627 867,89	1 627 867,89		

4.4.1.2. Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Peruskunta ja liikelaitos yhteensä

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet
Poistamaton hankintameno 1.1.	176 718,74	134 651,71	311 370,45	11 688 296,92	46 825 846,18	16 166 587,65
Lisäykset tilikauden aikana	139 512,58	0,00	139 512,58	710 000,00	1 567 730,89	1 617 103,60
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-38 319,03	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	-92 276,03	-180 000,00
Siirrot erien välillä	67 243,55	0,00	67 243,55	0,00	429 713,04	52 503,11
Saldo ennen poistoja	383 474,87	134 651,71	518 126,58	12 359 977,89	48 731 014,08	17 656 194,36
Kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-71 319,64	-78 441,60	-149 761,24	0,00	-2 800 045,42	-2 065 298,45
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	312 155,23	56 210,11	368 365,34	12 359 977,89	45 930 968,66	15 590 895,91

	Aineelliset hyödykkeet				Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä	Osakkeet ja lainasaamiset		Pysyvät vastaavat yhteensä
	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä		Osakkeet ja osuudet	Lainasaamiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 281 177,13	197 587,18	910 360,18	77 069 855,24	77 381 225,69	17 187 649,18	1 003 043,03	95 571 917,90
Lisäykset tilikauden aikana	296 194,66	0,00	880 363,49	5 071 392,64	5 210 905,22	0,00	0,00	5 210 905,22
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-159 728,66	-198 047,69	-198 047,69	0,00	0,00	-198 047,69
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	-272 276,03	-272 276,03	0,00	0,00	-272 276,03
Siirrot erien välillä	41 568,30	0,00	-591 028,00	-67 243,55	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo ennen poistoja	1 618 940,09	197 587,18	1 039 967,01	81 603 680,61	82 121 807,19	17 187 649,18	1 003 043,03	100 312 499,40
Kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-239 343,55	0,00	0,00	-5 104 687,42	-5 254 448,66	0,00	0,00	-5 254 448,66
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 379 596,54	197 587,18	1 039 967,01	76 498 993,19	76 867 358,53	17 187 649,18	1 003 043,03	95 058 050,74

4.4.1.3. Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Kuntayhtymä	Tasearvo 1.1.	Lisäys + / vähennys - tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Ero
Hämeen liitto	70 409,35		70 409,35	70 409,29	0,06
Koulutuskuntayhtymä Tavastia ky	1 788 403,38		1 788 403,38	1 800 802,61	-12 399,23
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky	8 270 889,84		8 270 889,84	8 180 734,08	90 155,76
Eteva ky	71 301,32		71 301,32	71 301,32	0,00
Riihimäen seudun terveyskeskusky	84 605,00		84 605,00	84 605,00	0,00
Yhteensä	10 285 608,89		10 285 608,89	10 207 852,30	77 756,59

4.4.1.4. Omistuksia muissa yhteisöissä

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
Nimi				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden tuloksesta
Tytäryhteisöt						
Janakkalan Asunnot Oy	Janakkala	100,00 %	100,00 %	3 702	10 762	-3
Kiinteistö Oy Turengin Kolmonen	Janakkala		100,00 %	22	1 077	1
Janakkalan Teollisuusalueet Oy	Janakkala	96,77 %	96,77 %	4 739	8 432	269
Kiinteistö Oy Janakkalan						
Virastotalo	Janakkala		86,45 %	164	23	-3
Tumen kiinteistö Oy	Janakkala		96,77 %	946	552	-68
Kuntayhtymät						
Hämeen Maakuntaliitto ky	Hämeenlinna	9,62 %	9,62 %	17	16	2
Koulutuskuntayhtymä Tavastia	Hämeenlinna	12,42 %	12,42 %	464	130	-18
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin						
ky	Hämeenlinna	10,05 %	10,05 %	709	776	65
Eteva ky	Hämeenlinna	0,44 %	0,44 %	0	1	0
Riihimäen seudun						
terveyskeskuksen ky	Riihimäki	1,35 %	1,35 %	1	1	0
Yhdistelemättä						
Säätiöt						
Janakkalan Palvelutalosaatiö	Janakkala	49,75 %	49,75 %			
Riihimäen ajoratasäätiö	Riihimäki	6,70 %	6,70 %			
Vanajavesisäätiö	Hämeenlinna	12,50 %	12,50 %			

4.4.1.5. Saamisten erittely

	Pitkäaikainen 2017	Lyhytaikainen 2017	Pitkäaikainen 2016	Lyhytaikainen 2016
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		54 335,45		96 743,82
Lainasaamiset	1 003 043,03		1 003 043,03	
Siirtosaamiset				
Yhteensä	1 003 043,03	54 335,45	1 003 043,03	96 743,82
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		16 246,89		16 401,09
Siirtosaamiset		15 000,00		31 078,78
Yhteensä		31 246,89		47 479,87
Saamiset yhteensä	1 003 043,03	85 582,34	1 003 043,03	144 223,69

4.4.1.6. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot	1 285,93	4 323,88		
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	2,63	0,33		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	271 127,48	294 986,57	178 000,00	195 000,00
EU-tuet ja avustukset	42 325,15	23 357,10		
Muut tulojäämät	931 938,78	803 735,42	862 577,91	769 890,61
Tulojäämät yhteensä	1 245 394,04	1 122 079,42	1 040 577,91	964 890,61
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 246 679,97	1 126 403,30	1 040 577,91	964 890,61

4.4.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

4.4.2.1. Oman pääoman erittely

Oma pääoma

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Peruspääoma 1.1.	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93	46 092 158,93
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 627 867,89	1 627 867,89		
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 627 867,89	1 627 867,89		
Muut omat rahastot 1.1	10 037,79	14 581,56		
Siirrot rahastoon	39 025,23	2 531,96		
Siirrot rahastosta	-7 361,72	-7 075,73		
Muu oma pääoma 31.12.	41 701,30	10 037,79		
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä 1.1.	3 431 262,75	1 905 385,65	660 905,17	-40 777,60
Edellisiin tilikausiin liittyvät korjaukset	-17 779,10			
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä 31.12.	3 413 483,65	1 905 385,65	660 905,17	-40 777,60
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 733 914,70	1 525 877,10	3 764 232,01	701 682,77
Oma pääoma yhteensä	54 909 126,47	51 161 327,36	50 517 296,11	46 753 064,10

4.4.2.2. Vieras pääoma

Vuoden 2017 tilinpäätöksessä olevat velat, jotka erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	Kunta	
	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 037 609,86	16 075 141,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	17 037 609,86	16 075 141,00

4.4.2.3. Velkojen erittely

Vieras pääoma	2017		2016	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				60,00
Muut velat	69 716,32	37 133,32	69 716,32	
Siirtovelat		4,97		7,54
Yhteensä	69 716,32	37 138,29	69 716,32	67,54
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		199 747,40		227 680,47
Muut velat	5 558,16		5 558,16	
Siirtovelat				
Yhteensä	5 558,16	199 747,40	5 558,16	227 680,47
Vieras pääoma yhteensä	75 274,48	236 885,69	75 274,48	227 680,47

4.4.2.4. Sekkilimiitti

	Kunta	
	2017	2016
Luotollisen sekkitilin sekkilimiitti 31.12.	5 000 000	5 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	5 000 000	5 000 000

4.4.2.5. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	17 806,51	93 562,90		77 690,00
Menojäämät				
Verovelat	191,30	61,06		
jaksotukset	7 487 185,77	7 887 745,78	5 653 553,38	6 003 431,10
Korkojaksotukset	85 173,73	168 000,83	51 438,52	65 595,86
Muut menojäämät	444 800,20	645 932,86	44 863,29	398 073,48
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	8 017 351,00	8 701 740,53	5 749 855,19	6 467 100,44
Siirtovelat yhteensä	8 035 157,51	8 795 303,43	5 749 855,19	6 544 790,44

4.4.2.6. Huollettavien varat

	Kunta	
	2017	2016
Huollettavien varat eli ns. itsenäistymisvarat 31.12	216 990,54	190 043,42

4.5. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

4.5.1. Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut				
Rastinkankaan paloaseman kiinteistöleasing vuokravastuu 25 vuotta alkaen 24.1.2018 Urakan kokonaiskustannus n. 7 M€ Lunastusoikeus 5 vuoden kuluttua vuokra-ajan alkamisesta tai vuokra-ajan päättyttyä.				
Rastinkankaan paloaseman rahoitusleasing vuokravastuu 120 kk alkaen 24.1.2018 vuokrakohteena paloaseman irtain omaisuus arvio tulevista hankinnoista 500 000€ Osto-optio vuokra-ajan päättyessä - seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	170 050,18		170 050,18	
Kyterinhovin vuokravastuu 31.3.2035 asti - seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 069 000,00 357 000,00	6 426 000,00 357 000,00	6 069 000,00 357 000,00	6 426 000,00 357 000,00
Kt Oy Janakkalan Virastotalon vuokravastuu 31.8.2019 asti - seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	15 798,70 9 479,22	25 277,93 9 479,22	116 595,60 69 957,36	186 552,96 69 957,36
Riihimäen seudun terveystieteiden keskus, Kyo Riihimäen Museokatu 4, vuokrasopimus 31.12.2025 asti, kaupanteko helmikuussa 2017		39,66		
Leasingvastuut yhteensä - seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	484 907,07 185 491,19	379 678,83 185 084,80	209 882,61 35 591,71	20 159,28 15 794,11
Yhteensä	6 739 755,95	6 830 956,76	6 565 528,39	6 632 712,24
Leasing sopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				

4.5.2. Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma			18 817 970,92	18 510 845,01
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	2 755 496,48	2 836 499,29	2 731 833,00	2 811 358,46

4.5.3. Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2017	2016
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	93 539 654,00	81 264 787,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	61 821,71	60 658,77

4.5.4. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kunta	
	2017	2016	2017	2016
Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän alijäämä Janakkalan kunnan osuus 10,055%			691 443,06	1 345 030,87
Eteva kuntayhtymä alijäämä Janakkalan kunnan osuus 0,44237%			5 516,98	3 613,85
Arvonlisäveron palautusvastuu	24 605,43	27 076,97		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	87 741,10	83 684,47		
Johdannaisopimukset Janakkalan kunta				
Koronvaihtosopimus 31818, Lno KSWAP041/11 (Kuntarahitus), on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus erääntyy 7.12.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	800 000,00	1 000 000,00	800 000,00	1 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-36 744,25	-60 007,00	-36 744,25	-60 007,00
Koronvaihtosopimus 32092, Lno KSWAP019/13 (Kuntarahitus), on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Sopimus erääntyy 7.12.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	6 445 255,00	7 617 119,00	6 445 255,00	7 617 119,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-113 794,87	-194 405,00	-113 794,87	-194 405,00
Kanta-Hämeen Sairaanhoidopiiri ky				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 2.12.2020.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	120 657,96	160 877,28		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-4 917,11	-12 836,50		
Eteva ky				
Koronvaihtosopimus 1049511/1327047 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopi- muksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisinaan. Sopimus erääntyy 15.10.2018.	4 929,85	5 075,32		
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	-147,17	-327,72		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)				
Lisähyötywap 1161642/1512514 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.10.2018.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	19 379,31	21 182,05		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-2 476,93	-3 421,00		
<i>Korkojohdannaisten osalta esitetty nimellisarvon lisäksi käypä arvo, joka on negatiivinen johtuen alhaisesta markkinatasosta.</i>				

4.6. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

4.6.1. Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2017	2016
Konsernipalvelut	19	14
Tekniikka ja ympäristö	162	153
Perusturvan toimiala	406	401
Sivistystoimen toimiala	410	425
Janakkalan Vesi liikelaitos	13	13
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	1010	1006
Edellämainituista työllistettyjen lukumäärä 31.12.	26	13
Henkilöstön lukumäärä ilman työllistettyjä	984	993

4.6.2. Henkilöstökulut

KPA 2:8 §	2017	2016
Palkat ja palkkiot	33 623 919,97	35 526 348,14
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	7 677 892,31	8 270 783,00
Muut henkilösivukulut	1 477 019,56	2 348 884,93
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauseurät	-520 657,93	-679 515,76
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	42 258 173,91	45 466 500,31
Yhteensä henkilöstökulut	42 258 173,91	45 466 500,31

4.6.3. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2017	2016
Hämeen Vihreät ry		15,00
Hattulan keskusta	7,50	37,50
Hattulan Kokoomus ry	22,50	157,50
Hattulan Kristillisdemokraatit		22,50
Hattulan Sosiaalidemokraatit	15,00	90,00
Hauhon kokoomus ry		11,25
Hml:n Sos.dem. kunnallisjärjestö	13,80	11,25
Janakkalan keskusta	6 786,05	5 925,85
Janakkalan Kokoomus ry	2 169,83	2 642,11
Janakkalan kristillisdemokraatit	372,85	707,00
Turengin sos.dem. kunnallisjärjestö	6 629,49	6 343,96
Janakkalan Vasemmistoliitto ry	1 907,06	1 850,23
Janakkalan Vihreät ry	1 350,33	749,53
Janakkalan perussuomalaiset	1 146,29	1 479,76
SKP Janakkala	73,60	
Hattulan perussuomalaiset		15,00
Yhteensä luottamushenkilöstökulut	20 494,30	20 058,44

4.6.4. Tilintarkastajan palkkiot

	2017	2016
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	25 200,17	21 084,28
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	8 077,50	4 050,00
Palkkiot yhteensä	33 277,67	25 134,28

4.6.5. Kunnan ja intressitahon väliset liiketoimet

Uutena liitetietona tulee vuoden 2017 tilinpäätöksessä esittää tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Janakkalan kunnalla ei tällaisia liiketoimia ole.

JANAKKALAN VESI

LIIKELAITOS

ERILLISTILINPÄÄTÖS

5. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

5.1. Janakkalan Veden erillistilinpäätös

5.1.1. Toimintakertomus

Toimitusjohtajan katsaus

Toimintavuotta leimasi vuodonetsintä Turengissa. Vuotokohdat löytyivät syksyllä kahdesta erillisestä tonttivesijohdosta. Vuotaneen veden määrä oli noin 10 % kaikesta tuotetusta vedestä. Jätevedenpuhdistamon lietesiihon saneeraus valmistui vuoden alussa ja Turengin ylävesisäiliön saneeraus käynnistyi loppuvuodesta.

Tuotto-odotukset eivät täyttyneet. Erityisesti teollisuuden vedenkäyttö jatkoi laskuaan, mikä näkyi edelleen alenevina myyntituottoina. Koska vesihuoltolaitoksen kuluista pääosa on kiinteitä, tulisi tak-sarakenteenkin perustua suuremmassa määrin kiinteisiin maksuihin. Kuntavetoisten uudisrakentamis- ja peruskorjauskohteiden käynnistyminen siirtyi, minkä takia lainanotto ja poistolaskenta eivät toteutuneet budjetoidusti.

Selvitystyön tulokset vesiosuuskuntien mahdollisesta Janakkalan Veteen liittymisestä esiteltiin Janakkalan kunnanhallitukselle ja Janakkalan Veden johtokunnalle loppuvuodesta. Kunnan kanssa solmittiin vesihuolto- ja maankäyttö- ja rakennuslain muutosten mukainen hulevesisopimus.

Toimitusjohtaja Liisa Piirtola

Johtokunta ja henkilöstö

Johtokunta 1.1.- 31.5.2017

Liikelaitoksen johtokunta kokoontui 2 kertaa ja käsitteli 11 pykälää.

Johtokunnan jäsenet ja varajäsenet (suluissa) 1.1.-31.5.2017:

Riku Onttonen, pj	(Jere Lindroos)
Markku Virtanen, varapj	(Tomi Kesälahti)
Soini Aho	(Pekka Ahtila)
Annikki Ranki	(Lars Helenius)
Jorma Rahikainen	(Sanna Puolakka)
Tiia Rantanen	(Kirsi Roos)
Pirkko Kuvamo	(Marja Vilkmán)

Kunnanhallituksen nimeämä edustaja oli Mirja Pöhö ja kunnanhallituksen pj Reijo Löytynoja.

Johtokunta 1.6.2017 alkaen

Liikelaitoksen johtokunta kokoontui 4 kertaa ja käsitteli 31 pykälää.

Johtokunnan jäsenet ja varajäsenet (suluissa) 1.6.-31.12.2017:

Tomi Pohjantähti, pj	(Isto Pihkala)
Eero Elo, varapj	(Niko-Veikko Leppänen)
Raimo Kaukonen	(Tomi Kesälahti)
Annikki Ranki	(Anne Tarino)
Veikko Stolt	(Jorma Talikka)
Leena Toivonen	(Satu Huhtala)
Iida Valtonen	(Päivi Väliä)

Kunnanhallituksen nimeämä edustaja oli Rita Kannisto ja kunnanhallituksen pj Pirjo Alijärvi.

Henkilöstö

Liisa Piirtola, toimitusjohtaja
Anne Majaniemi, vesihuoltoinsinööri
Markku Koivula, käyttöinsinööri (aiemmin käyttömestari)
Päivi Halme, talouspäälikkö
Sanna Kiljunen, vesihuoltosihteeri (aiemmin toimistosihteeri)
Risto Laatikainen, käyttövastaava
Eero Mäkinen, käyttövastaava
Pekka Nyholm, käyttövastaava
Asko Luukkonen, laitoksenhoitaja
Ville Vainikka, laitoksenhoitaja
Jarmo Tupala, laitoksenhoitaja
Kalle Lehtovirta, laitoksenhoitaja, 4.5.2017 asti
Sampo Kuotola, laitoksenhoitaja, 29.5.2017 alkaen
Jarmo Ruuska, laitoksenhoitaja, 2.10.2017 alkaen

Vakanssit: 13, lukumäärässä ei muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Merkittävin toimintariski liittyy talousveden puhtauteen ja sitä kautta ihmisten terveyteen ja elintarviketurvallisuuden toimintaan. Jäteveden puhdistuksen toimintahäiriö on ensisijaisesti uhka ympäristölle. Talousveden tuotannon ja jäteveden puhdistuksen toiminnasta on arvio kohdassa Johtokunnan asettamien tavoitteiden toteutuminen. Suurasiakkaan vedenkäytön merkittävä väheneminen tietäisi toimintojen sopeuttamista alentuneeseen liikevaihtoon. Vedenkäytön kehitystä on käsitelty talousarvion toteutumisen yhteydessä. Kaikkiin riskeihin liittyy myös taloudellinen ja maineriski.

Ympäristötekijät

Ympäristöviranomainen valvoo sekä jäteveden puhdistusta että pohjavedenottoa. Jäteveden puhdistuksen toiminnasta on arvio kohdassa Johtokunnan asettamien tavoitteiden toteutuminen. Kanta-Hämeessä pohjavesipinnat olivat vähäisten sateiden ja sulamisvesien takia paljon alle keskimääräisen ja pohjavesipintojen pitkäaikainen aleneva trendi jatkui. Yleisen kehityksen lisäksi Matinvuoren vedenotolla näyttäisi edelleen olleen kielteisiä vaikutuksia alueen talousvesikaivoihin. Vahinkoja on korvattu vesihuoltoa rakentamalla ja yksityiskaivoja syventämällä.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesihuoltolaitosten toiminta on hyvin säänneltyä. Sääntely pitää sisällään rakenteita, jotka toimivat sisäisen valvonnan kannalta hyvin. Keskeinen tekijä on avoimuus toiminnoissa. Janakkalan Vesi noudattaa Janakkalan kunnan sisäisen valvonnan yleisohjetta. Seuraavassa luettelossa mainitaan joitakin laitoksen toimintojen sisään rakentuneista käytännöistä, jotka toimivat samalla sisäisen valvonnan välineinä:

Talouteen liittyvät käytännöt

talousarvio, hankintamenettely, laskujen hyväksymismenettely, taloussuunnitelma, investointien 10 v. suunnitelma, toiminnan vakuuttaminen, tunnuslukujärjestelmät

Toimintaan liittyvät käytännöt

johtamiseen liittyvät säännöt, johtokuntatyö ja johtaminen, tilintarkastus, valvontaviranomaiset, varallaolojärjestelmä, varautuminen, sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen

Esimies tilikauden 2017 tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen tulos vuodelta 2017 on 8 717,74 euroa ylijäämäinen

Johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä siirretään taseeseen oman pääoman edellisten tilikautien yli-/alijäämä -tilille. Ylijäämiä ko. tilillä on 3 272 279,69 euroa.

5.1.2. Talousarvion toteutumisvertailu

Toiminnan kuvaus

Janakkalan Vesi vastaa toiminta-alueellaan vesihuoltolain mukaisista talousvesi-, jätevesi- ja hulevesipalveluista ja toimittaa erikseen sovitut vesihuoltopalvelut toiminta-alueen ulkopuolella sijaitseville liittyjille. Tulosityksiköt: asiakas- ja laitospalvelut, vesilaitos, viemärlaitos.

Valtuuston asettamien tavoitteiden toteutuminen

Valtuusto on asettanut laitokselle toiminnallisia, taksapoliittisia ja taloudellisia tavoitteita. Niistä on laadittu erillinen vertailutaulukko, joka esitetään kuntakonsernin tilinpäätöksessä kohdassa Talousarvion toteutuminen - Liikelaitokselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen.

Johtokunnan asettamien tavoitteiden toteutuminen

Talousveden laadun pitäminen vaatimusten mukaisena

Talousvesi täytti talousvesiasetuksen mukaiset laatuvaatimukset ja -suositukset lukuun ottamatta viranomaisvalvonnan laboratorion haju- ja makumäärityksiä.

Puhdistetun jäteveden laadun pitäminen vaatimusten mukaisena

Jätevedenpuhdistamon toiminta oli ympäristöluvan ehtojen mukaista lukuun ottamatta kevätkälvän nitrifikaation heikkenemistä ja lokakuun sateiden kolminkertaistamaa puhdistamon tulovirtaamaa, jolloin ylityksiä tuli sekä luparajaan että jätevesiasetuksen raja-arvoihin.

Vesihuollon toimintavarmuuden ylläpito

Toimintavarmuuden ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi toteutettiin mm. seuraavat toimenpiteet:

- Rakennettiin Leppäkoskelle yhdysvesijohto Matinvuoren linjasta
- Saneerattiin Vartiotie-Liikekuja-Sairaالاتie -risteyksen vesihuolto ja Pahamylyntien viemäri
- Käynnistettiin Turengin ylävesisäiliön saneeraus.

Vuotovesien vähentäminen

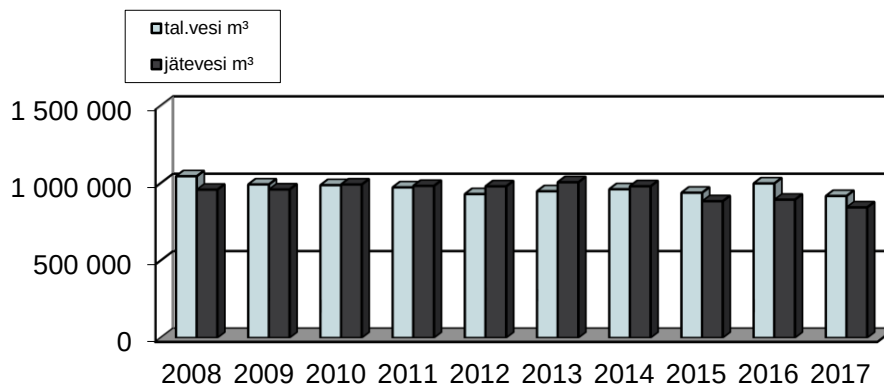
Turengissa haettiin suurta vesijohtovuotoa vuoden alusta syksyyn saakka. Vuotokohtia oli kaksi ja ne olivat tonttivesijohdoissa. Viemäreitä saneerattiin sujuttamalla Hausjärventielle, Saapaskujalla ja Mäkeläntielle.

Vertailut talousarvioon

Suoritteet ja yksikköhinnat

	TP 2016	TA 2017	TOT 2017	Tot-%	Poikkeama tot-TA2017
VESILAITOS					
Laskutettu talousvesimäärä m ³	998 118	930 000	916 909	99	-13 091
Talousveden kokonaiskustannukset eur/m ³	1,23	1,30	1,29	99	
Tuotot eur/m ³	1,41	1,49	1,50	100	
Hinnasto, käyttömaksu	1,23	1,30	1,30	100	
VIEMÄRILAITOS ml huleveden viemärointi					
Laskutettu jätevesimäärä m ³	893 124	880 000	843 396	96	-36 604
Jäteveden kokonaiskustannukset eur/m ³	2,44	2,57	2,70	105	
Tuotot €/m ³	2,43	2,70	2,48	92	
Hinnasto, käyttömaksu	2,04	2,16	2,16	100	
<u>Kokonaiskustannukset:</u> käyttökulut, peruspääoman ja lainojen korot, lisätuloutus kunnalle ja investointien vuosikulu/poistot (vesilaitos 32 %, viemärilaitos 68 %) <u>Käyttökulut</u> Talousvesi 0,70 €/ m³ Jätevesipalvelut 1,49 eur/m³ <u>Tuotot:</u> Käyttömaksujen ja perusmaksujen lisäksi laskutettiin tonttijohtomaksuja, huoltosopimuksiin perustuvia maksuja ja teollisuuden erillissopimusten mukaisia maksuja (vesilaitos 38 %, viemärilaitos 62 %)					

Laskutettu talousvesi- ja jätevesimäärä m³ 2008 - 2017

Tuloslaskelma (eur), vertailu talousarvioon

	TA 2017 eur	Tot 2017 eur	Poikkeama eur	Tot %	Tot 2016 €
TOIMINTATUOTOT	3 820 000	3 466 228	353 772	91%	3 720 531
Myyntituotot	3 812 300	3 457 702	354 598	91%	3 654 057
Maksutuotot	5 000	5 415	- 415	108%	5 566
Tuet ja avustukset	1 000	2 822	- 1 822	282%	1 626
Muut toimintatuotot	1 700	288	1 412	17%	59 283
TOIMINTAKULUT	- 1 957 200	- 1 931 256	- 25 944	99%	- 1 850 873
Henkilöstökulut	- 727 200	- 652 341	- 74 858	90%	- 694 053
Palvelujen ostot	- 600 000	- 638 000	38 000	106%	- 559 521
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 535 000	- 547 364	12 364	102%	- 492 266
Muut toimintakulut	- 95 000	- 93 551	- 1 449	98%	- 105 032
TOIMINTAKATE	1 862 800	1 534 972	327 828	82%	1 869 658
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	- 491 856	- 469 084	- 22 772	95%	- 470 992
Korkotuotot	2 500	1 254	1 246	50%	383
Muut rahoitustuotot	2 500	3 071	- 571	123%	2 696
Korkokulut	- 40 000	- 16 360	- 23 640	41%	- 17 193
Muut rahoituskulut	- 456 856	- 457 049	193	100%	- 456 879
VUOSIKATE	1 370 944	1 065 888	305 057	78%	1 398 666
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 1 210 000	- 1 057 170	- 152 830	87%	- 1 079 841
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 210 000	- 1 057 170	- 152 830	87%	- 1 079 841
TILIKAUDEN TULOS	160 944	8 718	152 226	5%	318 825
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	160 944	8 718	152 226	5%	318 825

Tuotot Tuottotavoitteesta jäätin peräti 9 % (noin 350 000 eur). Edellisvuoteen verrattuna laskua oli noin 7 %. Etenkin laskutus teollisuudelta väheni, mutta myös palvelualan kiinteistöissä, rivitaloissa ja kerrostaloissa vedenkulutus on vähentynyt.

Näköpiirissä ei ole merkittävää vedenkulutuksen lisäystä, joten kaikille asiakkaille suunnattu perusmaksujen uudistus on vääjäämättä edessä. Jätevesisopimusneuvottelut muutaman teollisuusasiakkaan kanssa jatkuvat.

Kulut Toimintakulut pysyivät suunnilleen budjetin raameissa. Vesihuoltotoimialalle on tavanomaista, että käyttökuluista suurin osa on kiinteitä, joten vesimäärien väheneminen ei samassa suhteessa vähennä kuluja.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -erästä yli puolet koostuu energiakustannuksista (276 000 eur). Sähköä kuluu eniten jätevedenpuhdistusprosessissa ja pumppauksiin. Laitehankinnoista voidaan mainita Turengin ylävesisäiliön saneerausta edeltäneet ohjausjärjestelmän muutokset ja lukitusjärjestelmän uusiminen.

Palvelujen ostot koostuvat huolto- ja korjaustöistä, lietteen jatkokäsittelystä, asiantuntijapalveluista sekä enenevässä määrin it-kuluista.

Muut toimintakulut koostuvat lähinnä toimitila- ja laitevuokrista, autoveroista ja jäsenmaksuista (VVY ja KVVY).

Rahoitustuotot ja -kulut

Lainoista (1,9 milj eur) 45 % on sidottu vaihtuvaan korkoon, joten alhaisesta korkotasosta oli niiden kohdalla hyötyä. Toisaalta korkotuotot jäivät vähäisiksi talletustilien lisäksi myös määräaikaistalletuksissa, joissa kertomusvuonna pidettiin varoja noin 7 kk:n ajan.

Investoinnit ja poistot

Poistojen eli investoinnin tietyille tilikaudelle kohdistuvien kulujen laskenta aloitetaan hankkeen valmistumisen jälkeen. Kunnan kanssa yhteisistä hankkeista osan suunnittelu saatiin alulle, rakentamiset siirtyivät tuleville vuosille. Laitoshankkeista suurin oli Turenkin ylävesisäiliön saneeraus (budjetti 2017: 400 000 eur). Työ alkoi joulukuussa ja jatkuu kevätkauden 2018. Suunnitelluista investoinneista toteutui kolmasosa.

Palvelujen myynti

Laskutettu talous- ja jätevesimäärä (m³) rakennustyypeittäin:

	Asumiskäyttö	Teollisuus	Palvelu- elinkeinot	Yhteensä
Talousvesi	56 %	30 %	14 %	100 %
Jätevesi	60 %	26 %	14 %	100 %

Jako taajamittain (m³)

Laskutetusta talousvedestä (916 909 m³, ml. kaikki rakennustyyppit) toimitetaan vuosittain Turenkin alueella sijaitseviin kiinteistöihin 68 %, Tervakoskelle 29 %, Leppäkoskelle 2 % ja Kirkonkylään 1 %.

Kertomusvuonna vettä pumpattiin Kuumolan, Kalpalinnan, Matinvuoren, Hallavuoren ja Rahitun vedenottamoista.

Jätevedet johdetaan Tervakoskelta, Leppäkoskelta ja Kirkonkylältä siirtoviemäreitä pitkin Turenkiin jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

Uusia kiinteistöjä liitettiin 2017 aikana laitoksen verkostoon seuraavasti:

Vesijohtoverkostoon liittyneet kiinteistöt					
	Turenki	Tervakoski	Kirkonkylä	Leppäkoski	Yht.
Omakotitalo	9	3	0	1	13
Rivitalo	0	0	0	0	0
Kerrostalo	1	0	0	0	1
Teollisuus	0	0	0	0	0
Muut	3	0	0	0	3
Kunta	0	0	0	0	0
Yhteensä	13	3	0	1	17
Viemäriverkostoon liittyneet kiinteistöt					
	Turenki	Tervakoski	Kirkonkylä	Leppäkoski	Yht.
Omakotitalo	9	3	0	1	13
Rivitalo	0	0	0	0	0
Kerrostalo	1	0	0	0	1
Teollisuus	0	0	0	0	0
Muut	3	0	0	0	3
Kunta	0	0	0	0	0
Yhteensä	13	3	0	1	17

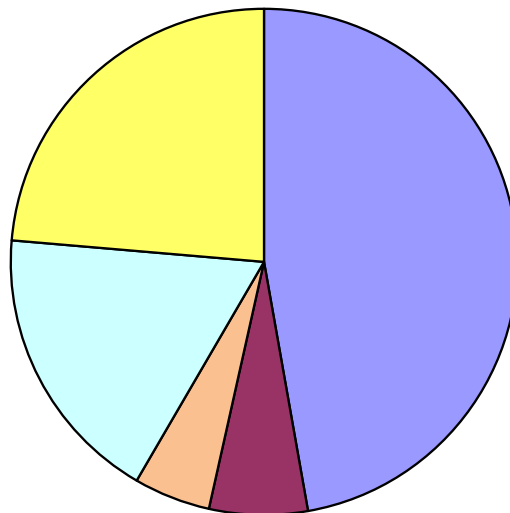
Liittymismaksuja laskutettiin yhteensä 81 292 eur (2016: 191 624,86 eur).
Liittymismaksuvarat on kirjattu pitkäaikaisiin velkoihin.

Rahoituslaskelma (eur), vertailu talousarvioon

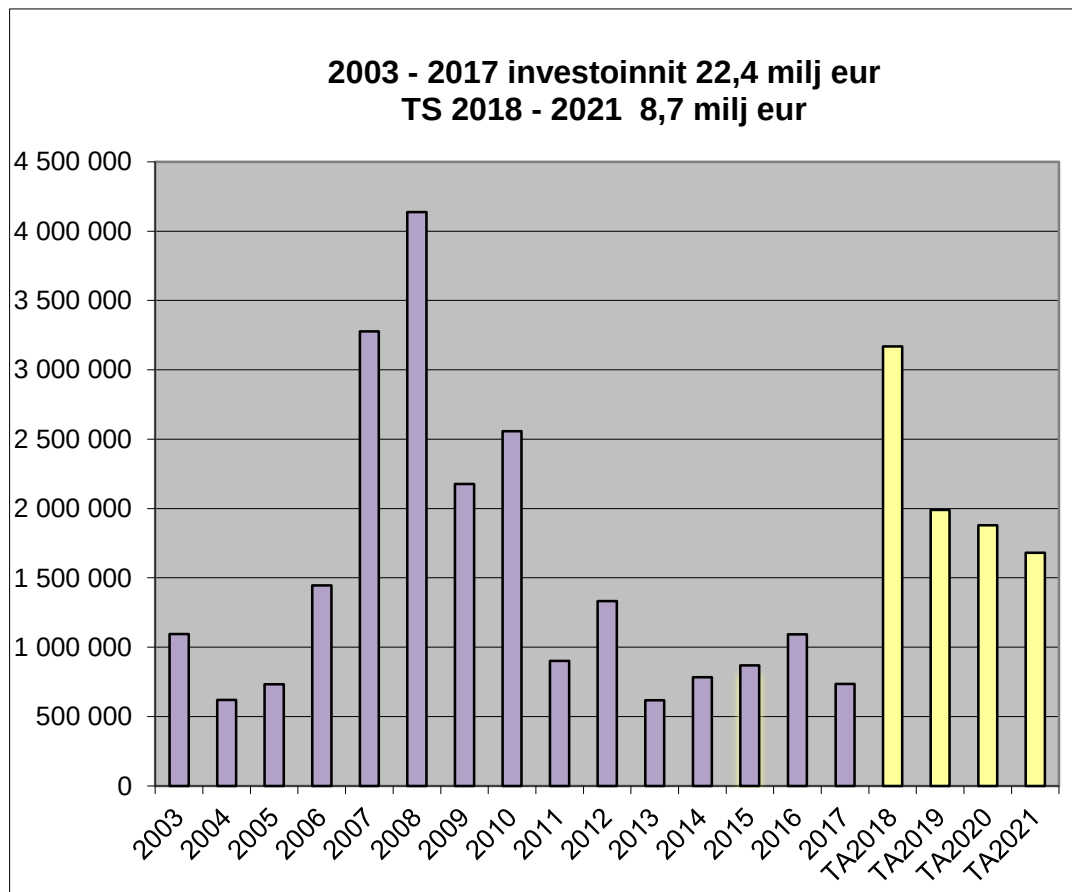
RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Liiketoimintajäämä (-alijäämä)	652 800,00		652 800,00	477 801,98	-174 998,02
Poistot ja arvonalentumiset	1 210 000,00		1 210 000,00	1 057 169,84	-152 830,16
Rahoitustuotot - ja kulut	-491 856,00		-491 856,00	-469 084,24	22 771,76
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 202 000,00		-2 202 000,00	-735 021,60	1 466 978,40
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	92 276,03	-92 276,03
Toiminnan ja investointien rahavirta	-831 056,00		-831 056,00	423 142,01	1 069 645,95
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 606 056,00		1 606 056,00	0,00	-1 606 056,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-850 000,00		-850 000,00	-950 524,00	-100 524,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	75 000,00		75 000,00	466 578,70	391 578,70
Rahoituksen rahavirta	831 056,00		831 056,00	-483 945,30	-1 315 001,30
Vaikutus maksuvalmiuteen	0,00		0,00	-60 803,29	-245 355,35

Kertomusvuoden alkupuoliskolla ylimääräinen lainanlyhennys 150.000 eur.
Lainamäärä 31.12.2017: 1 926 081 eur.

Rahan käyttö 2017 (4.090 210 eur)

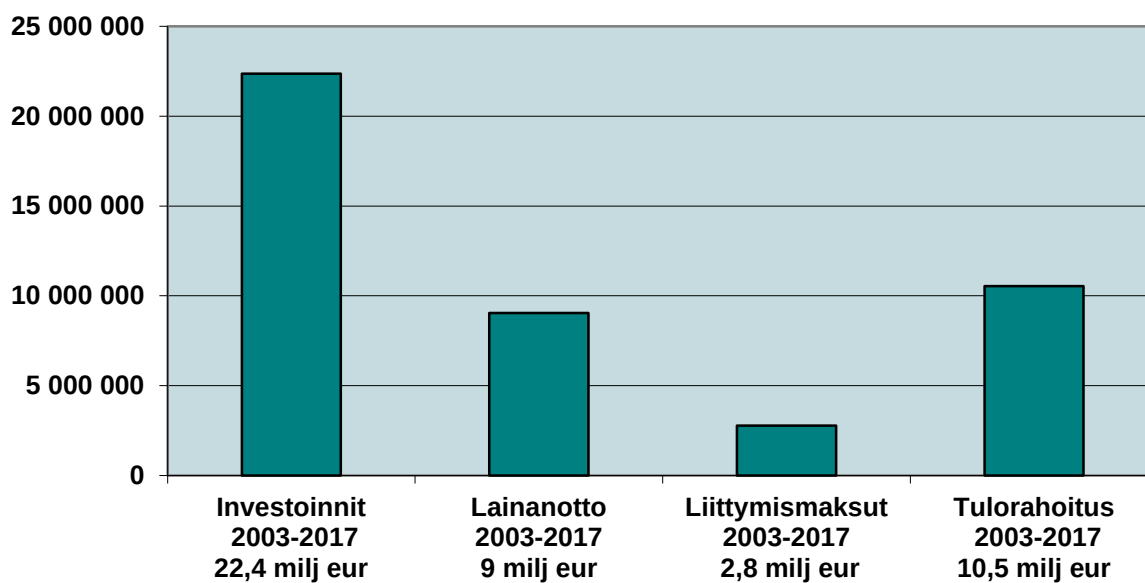
- Käyttömenot 47%
(1.931 256 eur)
- Peruspääoman korko 6%
(256 856 eur)
- Lisätuloutus kunnalle 5%
(200 000 eur)
- Investoinnit 18 %
(735 021 eur)
- Lainojen lyhennykset ja korot 24 %
(967 077 eur)

Investointien toteutuminen

	TA 2017 eur	Muutettu KS 2017 eur	Toteuma 2017 eur	Jäljellä muutettu KS eur	Tot %
VESIHUOLTOINVESTOINNIT YHT €	- 2 202 000	-2 202 000	- 735 022	-1 466 978	33 %
<i>Rahoitusosuus teollisuudelta</i>			92 276		
Uudisrakentaminen yhteensä €	- 1 267 000	-1 317 000	- 264 407	-1 052 593	20 %
Rastikangas 12	- 100 000	-100 000	- 6 049	-93 951	6 %
Erittelemättömät	- 20 000	-20 000	-	-20 000	0 %
Kaurinmaan eteläosa	- 200 000	-200 000	-	-200 000	0 %
Ilveslinna	- 300 000	-300 000	- 46 729	-253 271	16 %
Turengin keskusta	- 20 000	-20 000	-	-20 000	0 %
Mäyrän asuinalue	- 450 000	-450 000	- 23 890	-426 110	5 %
Pahamyllyntien jv-pumppaamo	- 70 000	-120 000	- 126 938	6 938	106 %
Leppäkosken yhdysvesijohto	- 107 000	-107 000	- 60 801	-46 199	57 %
Peruskorjaus yhteensä €	- 935 000	-885 000	- 470 615	-414 385	53 %
<i>Rahoitusosuus teollisuudelta</i>			92 276		
Katujen peruskorjaus koht. vesihuolto (Marttila)	- 230 000	-230 000	- 8 848	-221 152	4 %
Turengin vh-verkosto	- 150 000	-120 000	- 150 339	30 339	125 %
Tervakosken vh-verkosto	- 60 000	-60 000	- 34 386	-25 615	57 %
Lietesiilon uusiminen (2016-2017)	-	0	- 37 001	37 001	TA2016
<i>Teollisuuden osallistuminen inv kustannuksiin</i>			92 276		
Erittelemättömät kohteet, vesilaitos	- 10 000	-10 000	-	-10 000	0 %
Erittelemätt. kohteet, viemärlaitos	- 40 000	-20 000	- 15 744	-4 256	79 %
Turengin ylävesisäiliön saneeraus	- 400 000	-400 000	- 189 447	-210 553	47 %
I selkeytyksen lattian pinnoitus	- 10 000	-10 000	-	-10 000	0 %
Kantomäenkujan jvp saneeraus	- 35 000	-35 000	- 34 850	-150	100 %

**Vuosina 2003 - 2017 toteutettujen investointien rahoitus
tulorahoitus ja liittymismaksuvarat 60 %, lainanotto 40 %**

5.1.3. Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma ja tuloslaskelman tunnusluvut

	2017		2016	
Liikevaihto	3 463 117,36		3 659 622,49	
Liiketoiminnan muut tuotot	3 110,75		60 908,98	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-547 363,95		-492 266,48	
Palvelujen ostot	-637 999,90	-1 185 363,85	-559 521,26	-1 051 787,74
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-507 224,11		-542 773,44	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-123 118,60		-117 561,29	
Muut henkilösivukulut	-21 998,57	-652 341,28	-33 718,26	-694 052,99
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 057 169,84	-1 057 169,84	-1 079 840,96	-1 079 840,96
Liiketoiminnan muut kulut	-93 551,16		-105 032,34	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	477 801,98		789 817,44	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 254,16		383,45	
Muut rahoitustuotot	3 070,60		2 695,80	
Muille maksetut korkokulut	-16 359,52		-17 193,01	
Korvaus peruspääomista	-256 856,00		-256 856,00	
Muut rahoituskulut	-200 193,48	-469 084,24	-200 022,68	-470 992,44
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	8 717,74		318 825,00	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	8 717,74		318 825,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	8 717,74		318 825,00	
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,83 %		5,84 %	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,51 %		7,79 %	
Voitto, %	0,25 %		8,71 %	

Tuloslaskelman tunnusluvut:

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$.

Korollinen vieras pääoma tarkoittaa liikelaitoksen taseen pitkä- ja lyhytaikaisen vieraan pääoman eriä 1 -5 (Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat kunnalta, Lainat julkisyhteisöiltä, Lainat muilta luotonantajilta). Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat ovat sijoitettua pääomaa.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvosta.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvausperuspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Myös ns. nollakorkoiset pitkäaikaiset lainat kunnalta otetaan tunnusluvussa sijoitettuna pääomana huomioon.

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuottoprosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuottoprosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämäerät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista

Tase ja taseen tunnusluvut

	2017	2016
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	11 409 787,37	11 824 211,64
II Aineelliset hyödykkeet	11 400 179,63	11 814 603,90
1. Maa- ja vesialueet	25 000,00	25 000,00
2. Rakennukset	2 759 733,25	2 728 168,59
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 961 574,96	8 686 987,23
4. Koneet ja kalusto	34 988,83	49 333,50
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	618 882,59	325 114,58
III Sijoitukset	9 607,74	9 607,74
1. Osakkeet ja osuudet	9 607,74	9 607,74
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 374 189,77	1 810 597,45
II Saamiset	1 341 651,88	1 717 256,27
Lyhytaikaiset saamiset	1 341 651,88	1 717 256,27
1. Myyntisaamiset	324 688,09	623 369,87
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	1 016 952,24	1 093 881,13
5. Siirtosaamiset	11,55	5,27
IV Rahat ja pankkisaamiset	32 537,89	93 341,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 783 977,14	13 634 809,09

VASTATTAVAA	2017	2016
A OMA PÄÄOMA	7 561 928,34	7 553 210,60
I Peruspääoma	4 280 930,91	4 280 930,91
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 272 279,69	2 953 454,69
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	8 717,74	318 825,00
E VIERAS PÄÄOMA	5 222 048,80	6 081 598,49
I Pitkäaikainen	4 118 796,23	4 771 411,79
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 342 173,00	2 076 081,00
9. Muut velat	2 776 623,23	2 695 330,79
Lyhytaikainen	1 103 252,57	1 310 186,70
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	583 908,00	800 524,00
7. Ostovelat	296 533,24	142 177,80
8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	67 457,35	78 900,93
9. Muut velat	58 205,72	165 032,36
10. Siirtovelat	97 148,26	123 551,61
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>12 783 977,14</u>	<u>13 634 809,09</u>
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	59,15%	55,40%
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	150,66%	163,46%
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3 281	3 272
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 926	2 877

Taseen tunnusluvut

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoina. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku liikelaitosten välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet liikelaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Korottomat velat kunnalta})$$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoina, osto-, siirto- ja muilla veloilla sekä korottomilla veloilla kunnilta. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainasaamiset 31.12.

$$= \text{Sijoitukset merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset.}$$

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Rahoituslaskelma ja rahoituslaskelman tunnusluvut

	2017		2016	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyijäämä (-alijäämä)	477 801,98		789 817,44	
Poistot ja arvonalentumiset	1 057 169,84		1 079 840,96	
Rahoitustuotot ja -kulut	-469 084,24		-470 992,44	
Tulorahoituksen korjauserät	0,00		-8 712,90	
	<u>1 065 887,58</u>	1 065 887,58	<u>1 389 953,06</u>	1 389 953,06
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-735 021,60		-1 071 771,76	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	92 276,03		88 161,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-642 745,57	8 712,90	-974 897,86
Toiminnan ja investointien rahavirta		423 142,01		415 055,20
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00		1 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-950 524,00	-950 524,00	-750 524,00	249 476,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	59 375,41		-429 637,64	
Saamisten muutos muilta	316 228,98		-332 379,88	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-11 443,58		24 346,49	
Korottomien velkojen muutos muilta	102 417,89	466 578,70	122 007,77	-615 663,26
		-483 945,30		-366 187,26
Rahoituksen rahavirta				
Rahavarojen muutos		-60 803,29		48 867,94
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	32 537,89		93 341,18	
Rahavarat 1.1.	<u>93 341,18</u>	-60 803,29	<u>44 473,24</u>	48 867,94

LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta:	1 889 201	1 320 833
Investointien tulorahoitus, %	165,8	142,2
Lainanhoitokate	1,1	1,8
Kassan riittävyys, pv	2,9	10
Quick ratio	1,2	1,4
Current ratio	1,2	1,4
Kassan riittävyys, pv (mukanakonsernipankkitilin varat)	94	120

Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirran jää netto-antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 \cdot \frac{\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}}{\text{Investointien omahankintameno}}$$

Investointien tulorahoitus %-tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankinta-menosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

$$= \frac{\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}}{\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset}}$$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos liikelaitoksen lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12 kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan liikelaitoksen lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Liikelaitoksen lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Liikelaitoksilla tunnuslukuun voi vaikuttaa mm. yhdystilin käyttö. Liikelaitoksen ja keskuskassan välinen yhdystili esitetään taseryhmässä *Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä*, jolloin liikelaitoksilla ei ole välttämättä lainkaan omia rahavaroja. Kassasta maksut kootaan seuraavista liikelaitoksen tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Materiaalit ja palvelut

Henkilöstökulut

Liiketoiminnan muut kulut

Korkokulut muille

Korvaus peruspääomasta

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Pitkäaikaisten lainojen vähennys muille

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5-1, heikko: alle 0,5.

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio -tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1-2, heikko: alle 1.

5.1.4 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liikevaihto

	2017	2016
Asiakas- ja laitospalvelut	50 082,98	85 920,82
Vesilaitos	1 353 885,71	1 473 333,46
Viemärlaitos	1 990 509,67	2 034 889,73
Huleveden viemärointi	68 639,00	65 478,48
Yhteensä	3 463 117,36	3 659 622,49

Liiketoiminnan muut tuotot

	2017	2016
Asiakas- ja laitospalvelut	2 942,35	50 350,26
Vesilaitos	84,20	2 255,40
Viemärlaitos	84,20	8 303,32
Yhteensä	3 110,75	60 908,98

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty valtuuston 03.09.2012 § 94 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	tasapoisto 4 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
ATK-ohjelmistot	tasapoisto 4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto 5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Talousrakennukset / rakennelmat	tasapoisto 10-20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 20 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 20 %
Ulkovalaistusrakennukset	menojäännöspoisto 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Vedenjakeluverkosto ja laitteet	menojäännöspoisto 10 %
Vesilaitoksen koneet ja laitteet	menojäännöspoisto 25 %
Koneet ja kalusto	
Muut kuljetusvälineet (autot)	tasapoisto 5 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto 5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto 10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- ym. laitteet	tasapoisto 5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto 3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 vuotta
Ensikertainen kalustaminen	tasapoisto 10 vuotta

Ns. pienhankintaraja on 10.000 €, jonka alle jäävät hankinnat kirjataan käyttötalouteen.

Pysyvien vastaavien tase-erät

	Aineelliset hyödykkeet					Aineelliset hyödykkeet yhteensä	Osakkeet ja osuudet	Pysyvät vastaavat yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kesken- eräiset hankinnat			
Hankintameno 1.1.	25 000,00	2 728 168,59	8 686 987,23	49 333,50	325 114,58	12 140 313,98	9 607,74	12 149 921,72
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	37 001,07	200 933,08	0,00	497 087,45	735 021,60	0,00	735 021,60
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-92 276,03	0,00	0,00	0,00	-92 276,03	0,00	-92 276,03
Siirrot erien välillä	0,00	203 319,44	0,00	0,00	-203 319,44	0,00	0,00	0,00
Saldo ennen poistoja	25 000,00	2 876 213,07	8 887 920,31	49 333,50	618 882,59	12 457 349,47	9 607,74	12 466 957,21
Kertyneet poistot	0,00	-112 367,52	-951 524,64	-15 948,80	0,00	-1 079 840,96	0,00	-1 079 840,96
Tilikauden poistot	0,00	-116 479,82	-926 345,35	-14 344,67	0,00	-1 057 169,84	0,00	-1 057 169,84
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 000,00	2 759 733,25	7 961 574,96	34 988,83	618 882,59	11 400 179,63	9 607,74	11 409 787,37

Taseen vastaavien liitetiedot

Lyhytaikainen saamisten erittely

	2017	2016
Myyntisaamiset		
Kunnalta	35 604,60	18 051,12
Muilta	289 083,49	605 318,75
Lainasaamiset		
Kunnalta	1 016 952,24	1 093 881,13
Muut saamiset		
Muilta	11,55	5,27
Yhteensä	1 341 651,88	1 717 256,27

Taseen vastattavien liitetiedot

Oman pääoman erittely

	2017	2016
Peruspääoma 1.1.	4 280 930,91	4 280 930,91
Peruspääoma 31.12.	4 280 930,91	4 280 930,91
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 953 454,69	2 953 454,69
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	3 272 279,69	2 953 454,69
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	8 717,74	318 825,00
Oma pääoma yhteensä	7 561 928,34	7 553 210,60

Pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen erittely

Pitkäaikainen vieras pääoma

	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	452 175,00	729 227,00
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	889 998,00	1 346 854,00
Muut velat		
Liittymismaksut	2 776 623,23	2 695 330,79
Yhteensä	4 118 796,23	4 771 411,79

Lyhytaikainen vieras pääoma

	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	127 052,00	127 052,00
Lainat Kuntarahoitus Oy:ltä	456 856,00	673 472,00
Ostovelat		
Ostovelat jäsenkuntayhtymille	0,00	120,00
Ostovelat muille	296 533,24	142 057,80

	2017	2016
Muut velat		
Muut velat kunnalle	67 457,35	78 900,93
Tilitettävä arvonlisävero	28 626,33	131 102,54
Ennakonpidätysvelka	11 379,99	11 113,97
Sosiaaliturvamaksuvelka	479,61	922,95
KuEL-maksut tt	3 078,48	2 797,35
Työttömyysvakuutusmaksut ta	530,90	320,97
Muut velat	14 110,41	18 774,58
Siirtyvät korot		
Siirtyvät korot muille	1 246,91	1 206,79
Lomapalkkajaksotus		
Lomapalkkajaksotus	76 947,14	96 345,99
Siirtovelat		
Muut siirtovelat muille	107,97	94,90
Palkkavelat	9 648,92	16 664,82
KuEL-maksut ta	7 637,42	7 490,83
Työttömyysvakuutusmaksut ta	1 405,07	1 620,78
Tapaturmavakuutusmaksu	124,91	100,75
Ryhmähenkivakuutusmaksu	29,92	26,75
Puolueverot	0,00	0,00
Yhteensä	1 103 252,57	1 310 186,70

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2017: 13

	2017	2016
Henkilöstökulut		
Palkat, palkkiot	507 224,11	542 773,44
Eläkekulut	123 118,60	117 561,29
Muut hlösivukulut	<u>21 998,57</u>	<u>33 718,26</u>
Henkilöstökulut yhteensä	652 341,28	694 052,99

5.1.5 Luettelo kirjanpitoKirjoista ja tositteiden lajeista

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Vesikanta
Konsernikirjanpito

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Tositelaji

Taphtuma

Säilytystapa

Kirjanpito

AIF	AIF tositekonversio
AKT	Aktivoinnit
Muistio	Muistiotositteet
MuistioE	Muistiotositteet excelistä
Palkka	Palkat
Pankki	Pankkitositteet
Varasto	Sonet kp-aineisto
XA	Konvertoidut alkusaldot

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Myyntireskontra

Vesilaskut	Myyntilaskut, Vesikanta
Suoritukset	Viitesuoritukset
Suoritukset	Manuaalisuoritukset
Suoritukset	Hyvityslaskujen kuittaus

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Ostoreskontra

OL	Ostolaskut
OM	Ostoreskontran maksut
ORK	Ostoreskontran kohdistustap.

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Käyttöomaisuus

KOM	Käyttöomaisuus
XAKOM	Käyttöomaisuuskonversio

Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

5.1.6. Huleveden viemäröinti

Tuloslaskelma

		TP 2017		TP 2016
Liikevaihto		68 639,00		65 478,48
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-20 621,90		-29 225,16	
Palvelujen ostot	-29 545,87	-50 167,77	-23 734,01	-52 959,17
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-27 482,71		-22 972,71	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 686,00		-5 064,09	
Muut henkilösivukulut	-1 257,88	-33 426,59	-1 963,20	-30 000,00
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-190 078,74	-190 078,74	-187 764,45	-187 764,45
Liikelyijäämä (-alijäämä)		-205 034,10		-205 245,14
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomista	-27 411,00	-27 411,00	-27 411,40	-27 411,40
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-232 445,10		-232 656,54
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-232 445,10		-232 656,54
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-232 445,10		-232 656,54

Rahoituslaskelma

		2017		2017
Toiminnan rahavirta				
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-205 034,10		-205 245,14	
Poistot ja arvonalentumiset	190 078,74		187 764,45	
Rahoitustuotot ja -kulut	-27 411,00		-27 411,00	
	-42 366,36	-42 366,36	-44 891,69	-44 891,69
Investointien rahavirta				
Investointimenot	0,00		-160 237,83	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	-151 491,07	-311 728,90
Toiminnan ja investointien rahavirta		-42 366,36		-356 620,59
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	0,00		0,00	
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00		0,00
Rahoituksen rahavirta				
Rahavarojen muutos		-42 366,36		-356 620,59

Tase

VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 719 872,71	1 909 951,45
Hulevesiverkosto	1 719 872,71	1 909 951,45
VAIHTUVAT VASTAAVAT	212 741,55	255 107,91
Rahat- ja pankkisaamiset	212 741,55	255 107,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 932 614,26</u>	<u>2 165 059,36</u>
VASTATTAVAA	2017	2016
OMA PÄÄOMA	1 620 885,36	1 853 330,46
Peruspääoma	847 624,00	847 624,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	1 005 706,46	1 238 363,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-232 445,10	-232 656,54
VIERAS PÄÄOMA	311 728,90	311 728,90
Pitkäaikainen	311 728,90	311 728,90
Muut velat	311 728,90	311 728,90
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 932 614,26</u>	<u>2 165 059,36</u>

5.1.7. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Janakkalassa 7. maaliskuuta 2018

Eero Elo
Varapuheenjohtaja

Raimo Kaukonen
johtokunnan jäsen

Annikki Ranki
johtokunnan jäsen

Veikko Stolt
johtokunnan jäsen

Leena Toivonen
johtokunnan jäsen

Iida Valtonen
johtokunnan jäsen

Liisa Piirtola
toimitusjohtaja

5.1.8. Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Janakkalassa ____/ ____ 2018

Minna Ainasvuori (JHT, HT)
BDO Audiator Oy

5.1.9. Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

VUOSI 2017	Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonais- tarkastelu
	Kunta	Liikelaitos	Kunta	Liikelaitos	Tuloslaskelma kunnan tilin- päättöksessä
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 624 958,37	3 283 773,12			6 908 731,49
Myyntitulot, sisäiset	6 163 120,51	173 929,08	-6 163 120,51 ^{2) ja 4)}	-173 929,08 ^{1) ja 3)}	0,00
Maksutuotot	4 940 842,45	5 415,16			4 946 257,61
Maksutuotot, sisäiset	550,00		-550,00 ²⁾		0,00
Tuet ja avustukset	989 737,04	2 822,35			992 559,39
Muut toimintatuotot	2 184 051,34	288,40			2 184 339,74
Muut toimintatuotot, sisäiset	6 434 162,68		-6 434 162,68 ^{2) ja 4)}	^{1) ja 3)}	0,00
Valmistus omaan käyttöön	172 678,90				172 678,90
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-41 605 832,63	-652 341,28			-42 258 173,91
Palvelujen ostot	-39 650 186,41	-592 657,55			-40 242 843,96
Palvelujen ostot, sisäiset	-6 334 883,59	-45 342,35	6 334 883,59 ^{2) ja 3)}	45 342,35 ^{1) ja 4)}	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 019 020,18	-547 093,21			-6 566 113,39
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sisäiset	-100 557,67	-270,74	100 557,67 ²⁾	270,74 ⁴⁾	0,00
Muut toimintakulut	-5 752 555,54	-73 194,96			-5 825 750,50
Muut toimintakulut, sisäiset	-6 270 351,72	-20 356,20	6 270 351,72 ^{2) ja 3)}	20 356,20 ^{1) ja 4)}	0,00
Toimintakate	-81 223 286,45	1 534 971,82	107 959,79	-107 959,79	-79 688 314,63
Verotulot	64 804 760,31				64 804 760,31
Valtionosuudet	24 227 272,32				24 227 272,32
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	65 197,80	1 182,23			66 380,03
Korkotuotot, sisäiset		71,93		-71,93 ⁶⁾	0,00
Muut rahoitustuotot	128 752,53	3 070,60			131 823,13
Muut rahoitustuotot, sisäiset	456 856,00		-456 856,00 ⁵⁾		0,00
Korkokulut	-506 040,21	-16 359,52			-522 399,73
Korkokulut, sisäiset	-71,93	-256 856,00	71,93 ⁶⁾	256 856,00	0,00
Muut rahoituskulut	-647,28	-193,48			-840,76
Muut rahoituskulut, sisäiset		-200 000,00		200 000,00 ⁵⁾	0,00
Vuosikate	7 952 793,09	1 065 887,58	-348 824,28	348 824,28	9 018 680,67
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 197 278,82	-1 057 169,84			-5 254 448,66
Arvonalentumiset	0,00	0,00			0,00
Tilikauden tulos	3 755 514,27	8 717,74	-348 824,28	348 824,28	3 764 232,01
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 755 514,27	8 717,74	-348 824,28	348 824,28	3 764 232,01

Eliminoinnit

- 1) Eliminoidaan liikelaitoksen sisäinen myynti ja sisäiset ostot
- 2) Eliminoidaan kunnan sisäinen myynti ja sisäiset ostot
- 3) Eliminoidaan liikelaitoksen sisäiset myynnit kunnalle
- 4) Eliminoidaan kunnan sisäiset myynnit liikelaitokselle
- 5) Eliminoidaan liikelaitoksen peruspääoman tuotto
- 6) Eliminoidaan sisäinen korko

5.2. Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

RAHOITUSLASKELMA

	Talousarvion toteutuminen		Eliminoinnit		Kokonais- tarkastelu Rahoitus- laskelma kunnan tilinpäätöksessä
	Kunta	Liikelaitos	Kunta ¹⁾	Liikelaitos ²⁾	
Tulorahoitus					
Vuosikate	7 952 793,09	1 065 887,58	-348 824,28	348 824,28	9 018 680,67
Satunnaiset erät					0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-1 188 880,19				-1 188 880,19
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 475 883,62	-735 021,60			-5 210 905,22
Rahoitusosuudet investointimenoihin	180 000,00	92 276,03			272 276,03
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	733 340,06				733 340,06
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 201 369,34	423 142,01	-348 824,28	348 824,28	3 624 511,35
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset					0,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000,00				8 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 828 235,34	-950 524,00			-11 778 759,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-821 742,73		76 928,89		-744 813,84
Oman pääoman muutokset	0,00				0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	46 012,50				46 012,50
Vaihto-omaisuuden muutos	5 163,35				5 163,35
Saamisten muutos, sisäiset	11 443,58	59 375,41	-11 443,58	-59 375,41	0,00
Saamisten muutos muilta	474 942,40	316 228,98			791 171,38
Korottomien velkojen muutos, sisäiset	-59 375,41	-11 443,58	59 375,41	11 443,58	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	-1 031 098,84	102 417,89		-76 928,89	-1 005 609,84
Rahoituksen rahavirta	-4 202 890,49	-483 945,30	-223 963,56	223 963,56	-4 686 835,79
Rahavarojen muutos	-1 001 521,15	-60 803,29			-1 062 324,44
<i>Eliminoinnit kunta 1)</i>					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Konsernipankkitilivelat liikelaitoksilta			76.928,89		
Saamisten muutos					
Sisäiset muut siirtosaamiset liikelaitokselta			11.443,58		
Korottomien velkojen muutos					
Sisäiset ostovelat liikelaitokselta			-17.553,48		
<i>Eliminoinnit liikelaitos 2)</i>					
Saamisten muutos					
Sisäiset myyntisaamiset kunnalta			-17.553,48		
Korottomien velkojen muutos					
Muut sisäiset velat kunnalle			-11.443,58		
Korottomien velkojen muutos muilta			-76.928,89		

6. LUETTELOT JA SELVITYKSET

6.1 Luettelo kirjanpito kirjoista ja tositteiden lajeista

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Vesikanta
Konsernikirjanpito

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Tositelaji

Tapahtuma

Säilytystapa

Kirjanpito

AIF	AIF tositekonversio	Sähköinen arkistointi
AKT	Aktivoinnit	Sähköinen arkistointi
AS	Alkusaldo	Sähköisessä järjestelmässä
Kman	Asiakkaan man. kuittaukset	Sähköisessä järjestelmässä
KPA	Kirjanpitotapahtuman palautus	Sähköisessä järjestelmässä
Muistio	Muistiotositteet	Sähköinen arkistointi
MuistioE	Muistiotositteet excelistä	Sähköinen arkistointi
MuistSisLa	Muistiotositteet Sisäinen laskut	Sähköisessä järjestelmässä
Palkka	Palkat	Sähköinen arkistointi
Pankki	Pankkitositteet	Sähköinen arkistointi
Perhehlto	Effica kp-aineisto	Sähköisessä järjestelmässä
Varasto	Sonet kp-aineisto	Sähköinen arkistointi
XA	Konvertoidut alkusaldot	Sähköinen arkistointi

Myyntireskontra

Ltappio	Luottotappiokirjaus	Sähköisessä järjestelmässä
Man	Manuaaliset suoritukset	Sähköisessä järjestelmässä
PERINTÄ	Perintä toimeksiantoliittymä	Sähköisessä järjestelmässä
Vii	Viitesuoritukset	Sähköinen arkistointi
10-92	Laskulajit 10-92	Sähköisessä järjestelmässä
Vesilaskut	Myyntilaskut, Vesikanta	Sähköinen arkistointi

Ostoreskontra

OL	Ostolaskut	Sähköinen arkistointi
OM	Ostoreskontran maksut	Sähköinen arkistointi
ORK	Ostoreskontran kohdistustap.	Sähköisessä järjestelmässä

Käyttöomaisuus

KOM	Käyttöomaisuus	Sähköinen arkistointi
XAKOM	Käyttöomaisuuskonversio	Sähköisessä järjestelmässä

Tilinpäätös

Liitetietotositteet	Paperituloste
---------------------	---------------

6.2 Luottamushenkilöorganisaatioon kokoonpanot 2017 sekä osallistuminen kokouksiin

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Jäsenet

1.1.2017-31.5.2017

Ilmarinen Matti (Vas) pj (8)
Paturi Eija (Kesk) 1.vpj (8)
Koski Jaana (KOK) 1.vpj (7)
Tuomi-Koskelin Terttu (SDP) (8)
Koskinen Jussi (PS) (0)

Kokouskohtaiset varajäsenet

Helle Jukka (0)
Henttonen Margit (Kesk) (0)
Penttinen Maria (Kesk) (0)
Ranki Annikki (SDP) (0)
Roos Kirsi (Vihr) (0)
Toivonen Leena (Vihr) (0)
Tuomi-Koskelin Terttu (SDP) (0)
Vesioja Samuli (PS) (0)
Vilkman Marko (Vas) (5)
Wilpola Jouni (KOK) (4)

Jäsenet

1.6.2017-31.12.2017

Ilmarinen Matti (Vas) pj (1)
Paturi Eija (Kesk) 1.vpj (0)
Heikkinen Anne (SDP) (1)
Lahti Timo (KOK) (1)
Poutiainen Erja (PS) (1)

Kokouskohtaiset varajäsenet

Kekki Juha (KOK) (0)
Kesanto Petri (PS) (0)
Lahti Ella-Irene (Vas) (1)
Mella-Aho Sari (Vihr) (0)
Tarino Anne (SDP) (0)

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta on 1.1. - 31.5.2017 aikana pitänyt 7 kokousta ja käsitellyt 32 §:ää

Tarkastuslautakunta on 1.6. - 31.12.2017 aikana pitänyt 4 kokousta ja käsitellyt 36 §:ää

Varsinainen jäsen 1.1.2017-31.5.2017

Elo Irmeli pj. (Kesk) (7)
Ventola Anita vpj. (PS) (6)
Levanto Lauri (Vas) (7)
Pirnes Liisa (SDP) (7)
Ryynänen Tapani (KOK) (5)

Henkilökohtainen varajäsen

Lindroos Jere
Syväterä Jarmo
Leppänen Leena-Maija
Keipilä Leenamaria (KOK) (2)

1.6.2017- 31.12.2017

Anttila Miikka pj. (Vas) (4)
Aho Sirkka-Liisa vpj. (SDP) (4)
Keipilä Leenamaria (KOK) (4)
Nurmi Eini (Vihr) (3)
Vesioja Samuli (PS) (4)

Henkilökohtainen varajäsen

Lahti Katja
Särkimäki Lasse
Ryynänen Tapani
Lindell Riitta
Hettula Marko

KUNNANVALTUUSTO

Kunnanvaltuusto 1.1. - 31.5.2017 on pitänyt 3 kokousta ja käsitellyt 35 §:ää

Kunnanvaltuusto 1.6. - 31.12.2017 on pitänyt 5 kokousta ja käsitellyt 62 §:ää

Puheenjohtajisto 01.01-31.5.2017

Taponen Merja, pj. (Kesk)	■ (3)	
Kurki Rauno 1.vpj (SDP)	■ (3)	
Saarin Teemu, 2.vpj (KOK)	■ (1)	(1.1.2017-31.5.2017, Valt. 8.2.2016 § 10)
Ojanen Marko, 3.vpj (PS)	■ (3)	(1.1.2017-31.5.2017, Valt. 8.2.2016 § 7)

Varsinaiset jäsenet 1.1.2017-31.5.2017

Aho Soini (SDP)	(3)
Anttila Miikka (Vas)	(3)
Elo Irmeli (Kesk)	(3)
Forss Jarmo (SDP)	(3)
Heinämäki Markus (SDP)	(3)
Huusko Jouni (PS)	(3)
Ilmarinen Kalevi (SDP)	(3)
Jaatinen Ari-Pekka (Vas)	(3)
Jansson Katja (Vihr)	(3)
Kaukonen Raimo (Kesk)	(3)
Kautto Mikko (Kesk)	(3)
Kekki Tero (SDP)	(3)
Kivistö Jaana (VAS)	(2)
Laivola Ari (KOK)	(3)
Lindsten Tomi (SDP)	(3)
Lintumäki Aki (KOK)	(3)
Löytynoja Reijo (SDP)	(3)
Marttinen Piia (Vihr)	(3)
Mattila Jussi (KOK)	(2)
Murronmaa Markku (Kesk)	(3)
Nylund Piia (SDP)	(3)
Ojanen Petri (Vihr)	(3)
Onttonen Riku (PS)	(3)
Penttinen Maria (Kesk)	(3)
Pohjantähti Esa (SDP)	(3)
Poutiainen Erja (PS)	(3)
Pöhö Mirja (KD)	(3)
Saarenpää Jorma (PS)	(2)
Salmi Heikki (SDP)	(3)
Salonen Marko (Kesk)	(3)
Silvennoinen Esa (KOK)	(0)
Tokeensuu Osmo (Kesk)	(3)
Torkkel Marjo (KOK)	(3)
Ventola Anita (PS)	▼(3)
Vilkman Marko (VAS)	▼(0)
Virtanen Markku (Kesk)	▼(3)
Viskari Mikko (SDP)	▼(3)
Vuorio Paula (KOK)	▼(3)
Välilä Päivi (Kesk)	▼(3)

Varajäsenet

Koskinen Juha (PS)	▼(1)
Pikivirta Anna (KOK)	▼(0)
Stolt Veikko (Vas)	▼(1)
Vilkman Marja (Vas)	▼(2)
Lassila Harri (KOK)	▼(1)
Saarinen Kari (KOK)	▼(1)
Jussila Samuel (KOK)	▼(1)

Puheenjohtajisto 01.06.2017 alkaen

Taponen Merja, pj. (Kesk)	(5)	(1.6.2017-31.12.2017, Valt.12.6.2017 §39)
Kivistö Jaana, 1. vpj. (Vas)	(5)	(1.6.2017-31.12.2017, Valt.12.6.2017 §39)
Ojanen Petri, 2. vpj (Vihr)	(5)	(1.6.2017-31.12.2017, Valt.12.6.2017 §39)
Ahtiainen Marko, 3.vpj (Kok)	(5)	(1.6.2017-31.12.2017, Valt.12.6.2017 §39)

Varsinaiset jäsenet 1.6.2017-31.12.2017

Aho Sirkka-Liisa (SDP)	(5)
Aitto-oja Piia (KD)	(5)
Alijärvi Pirjo (SDP)	(5)
Anttila Miikka (Vas)	(4)
Autio Sirpa (Kesk)	(4)
Eerola Tapio (Kesk)	(4)
Elo Irmeli (Kesk)	(5)
Hakamäki Petri (Kesk)	(5)
Heinämäki Markus (SDP)	(5)
Helanen Kuura (Vihr)	(5)
Ilmarinen Kalevi (SDP)	(5)
Jaatinen Ari-Pekka (Vas)	(4)
Kannisto Rita (KOK)	(5)
Kurki Rauno (SDP)	(5)
Laitinen Outi (SDP)	(4)
Laivola Ari (KOK)	(4)
Lepistö Anssi (Vihr)	(5)
Lindsten Tomi (SDP)	(5)
Lintumäki Aki (KOK)	(5)
Löytynoja Reijo (SDP)	(4)
Nummenpää Jyrki (Kesk)	(5)
Nylund Piia (SDP)	(5)
Ojanen Marko (PS)	(4)
Pesonen Suvi (Kesk)	(5)
Pohjantähti Tomi (KOK)	(5)
Saarenpää Jorma (PS)	(5)
Tokeensuu Osmo (Kesk)	(4)
Ventola Anita (PS)	(5)
Virtanen Erkki (SDP)	(5)

Varajäsenet

Kaukonen Raimo (Kesk)	(1)
Prinssi Paula (Kesk)	(2)
Ranta-Porkka Raija (SDP)	(1)
Talikka Jorma (Vas)	(2)
Torkkel Marjo (KOK)	(1)
Vesioja Samuli (PS)	(1)
Viskari Mikko (SDP)	(1)

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus on 1.1. - 31.5.2017 12 kokousta ja käsitellyt 189 §:ää
Kunnanhallitus on 1.6. - 31.12.2017 12 kokousta ja käsitellyt 186 §:ää

Varsinainen jäsen 1.1.2017-31.5.2017

Löytynoja Reijo pj. (SDP) (12) (1.1-12.6.2017)
Tokeensuu Osmo, 1.vpj. (Kesk) (11)
Ilmarinen Kalevi (SDP) (11)
Kivistö Jaana (Vas) (10)
Mattila Jussi (KOK) (10)
Nylund Piia (SDP) (12)
Pöhö Mirja (KD) (11)
Välilä Päivi (Kesk) (12)
Saarenpää Jorma (PS) (7)

Henkilökohtainen varajäsen

Ranta-Porkka Raija (SDP) (1)
Kautto Mikko (Kesk) (1)
Forss Jarmo (SDP) (2)
Jaatinen Ari-Pekka (Vas) (2)
Lassila Harri (KOK) (2)
Alijärvi Pirjo (SDP) (0)
Ahola Sanna (KOK) (1)
Autio Sirpa (Kesk) (0)
Onttonen Riku (PS) (1)

Valtuuston puheenjohtajisto 1.1.-31.5.2017

Taponen Merja pj.(Kesk) (12)
Kurki Rauno 1.vpj. (SDP) (11)
Ojanen Marko 3.vpj (PS) (9)

Varsinainen jäsen 1.6.2017-31.12.2017

Alijärvi Pirjo pj (SDP) (11) (19.6-31.12.2017)
Tokeensuu Osmo 1.vpj (Kesk) (9)
Autio Sirpa (Kesk) (10)
Kannisto Rita (KOK) (11)
Lindstén Tomi (SDP) (11)
Löytynoja Reijo (SDP) (10)(pj.12.6.2017)
Ventola Anita (PS) (11)

Henkilökohtainen varajäsen

Nylund Piia (SDP) (1)
Pohjus Juhani (Kesk) (3)
Pesonen Suvi (Kesk) (1)
Pohjantähti Tomi (KOK) (0)
Jaatinen Ari-Pekka (Vas) (0)
Viskari Mikko (SDP) (0)
Pöhö Mirja (KD) (1)

Ilmarinen Kalevi (SDP) (1)	(KH 12.6.2017)
Mattila Jussi (KOK) (1)	(KH 12.6.2017)
Nylund Piia (SDP) (1)	(KH 12.6.2017)
Välilä Päivi (Kesk) (1)	(KH 12.6.2017)
Kivistö Jaana (Vas) (1)	(KH 12.6.2017)

Valtuuston puheenjohtajisto 1.6.-31.12.2017

Taponen Merja pj. (Kesk) (12)	
Kivistö Jaana 1.vpj. (Vas) (11)	
Ojanen Petri 2.vpj. (Vihr) (11)(KH 19.6.2017 alkaen)	
Ahtiainen Marko 3.vpj. (KOK) (11)	
Ojanen Marko 3.vpj (PS) (1)	(KH 12.6.2017)
Kurki Rauno 1.vpj (SDP) (1)	(KH 12.6.2017)
Saarinen Teemu 2.vpj (KOK) (0)	(KH 12.6.2017)

MAASEUTULAUTAKUNTA

Toiminta-aika 1.1.-31.5.2017, jatkaa teknisessä lautakunnassa 1.6.2017 alkaen

Maaseutulautakunta on vuoden 2017 aikana pitänyt 2 kokousta ja käsitellyt 16 §:ää.

Puheenjohtaja

Murronmaa Markku (Kesk.) (2)

Henkilökohtainen varajäsen

Mäkelä, Petteri (Kesk.) (-)

Varapuheenjohtaja

Valtonen Erkki (Vas.)(2)

Henkilökohtainen varajäsen

Lehtovaara Ville (Vas.) (-)

Varsinaiset jäsenet

Pudas, Satu (SDP) (1)
Lehtovaara, Tapani (SDP) (2)
Jussila, Samuel (Kok.) (2)
Lindholm, Paula (SDP) (2)
Vanhatalo, Jaana (Kok.) (-)
Virtanen, Kaisa (Kesk.) (2)
Saha, Pertti (PS) (1)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kurm-Hämäläinen, Kylli (SDP) (-)
Hautamäki, Markku (SDP) (-)
Lintumäki, Aki (Kok.) (-)
Mäkelä, Inga (SDP) (-)
Viitasalo, Marjut (Kok.) (-)
Linna, Heljä (Kesk.) (-)
Koskinen Jussi (PS) (-)

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Toiminta-aika 1.1.-31.5.2017, jatkuu 1.6.2017 alkaen teknisessä lautakunnassa ja lupajao-
ksessa .

Ympäristölautakunta on vuoden 2017 aikana pitänyt 4 kokousta ja käsitellyt 24 §:ää.

Puheenjohtaja

Lintumäki, Aki (Kok.) (2)

Henkilökohtainen varajäsen

Mäki, Hannele (Kok.) (-)

Varapuheenjohtaja

Helminen, Pertti (SDP) (3)

Henkilökohtainen varajäsen

Ranta-Porkka, Raija (SDP) (-)

Varsinaiset jäsenet

Mustalahti, Satu (Kok.) (1)
Forss, Jarmo (SDP) (4)
Huttunen, Terhi (SDP) (-)
Vesioja, Samuli (PS) (4)
Lahti, Ella-Irena (Vas.) (-)
Linna, Heljä (Kesk.) (3)
Ojanen, Petri (Vihr.) (4)

Hakarauta, Merja (Kok.) (3)
Eronen, Jani (SDP) (-)
Porkka, Sofia (SDP) (-)
Lindroos, Jere (PS) (-)
Kulonen, Jussi (Vas.) (3)
Lamberg, Jaana (Kesk.) (-)
Jantunen, Markku (Kesk.) (-)

Nuorisovaltuuston edustaja

Vainikka Siiri (1)

Nuorisovaltuuston varaedustaja

Taipale, Satu (-)

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tekninen lautakunta on vuoden 2017 aikana pitänyt 12 kokousta ja käsitellyt 164 §:ää.

Toiminta-aika 1.1.-31.5.2017, pidetty 5 kokousta ja käsitelty 63 §:ää.

Puheenjohtaja

Lindstén, Tomi (SDP) (5)

Henkilökohtainen varajäsen

Hämäläinen, Janne (SDP) (-)

Varapuheenjohtaja

Nurmi Eini (Vihr) (5)

Forsström Tarja (Kesk.) (-)

Varsinaiset jäsenet

Alijärvi, Pirjo (SDP) (4)
Jaatinen, Ari-Pekka (Vas.) (4)
Kaukonen, Raimo (Kesk.) (5)
Ojanen, Marko (PS) (4)
Pikivirta, Anna (Kok.) (1)
Saarinen, Kari (Kok.) (4)
Sorsa, Jaana (SDP) (5)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Prinkkilä, Virpi (SDP) (-)
Ruokonen, Matti (Vas.) (-)
Virtanen, Kalevi (Kesk.) (-)
Huusko, Jouni (PS) (1)
Lankinen, Suvi (Kok.) (-)
Pihkala, Ismo (Kok.) (-)
Laamanen, Ritva (SDP) (-)

Nuorisovaltuuston edustaja

Heikkinen, Samuel (5)

Nuorisovaltuuston varaedustaja

Helander, Rebekka (-)

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toiminta-aika 1.6.-31.12.2017, pidetty 7 kokousta ja käsitelty 101 §:ää

Puheenjohtaja

Ilmarinen, Kalevi (SDP) (7)

Henkilökohtainen varajäsen

Nieminen Jouni (SDP)

Varapuheenjohtaja

Lintumäki, Aki (Kok.) (7)

Henkilökohtainen varajäsen

Mustalahti, Satu (Kok.)

Varsinaiset jäsenet

Aitto-oja, Piia (KD) (7)
Hakamäki, Petri (Kesk.) (6)
Jaatinen, Ari-Pekka (Vas.) (4)
Prinssi, Paula (Kesk.) (7)
Ranta-Porkka, Raija (SDP) (7)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Koivula, Seela (Vihr.) (-)
Polvinen, Mikko (Kesk.) (1)
Talikka, Jorma (Vas.) (2)
Huusko, Jouni (PS) (-)
Sorsa, Jaana (SDP) (-)

Nuorisovaltuuston edustaja

Heikkinen, Samuel (7)

Nuorisovaltuuston varaedustaja

Helander, Rebekka (-)

LUPAJAOS (teknisen lautakunnan alainen)

Toiminta-aika 1.6.-31.12.2017.

Lupajaos on vuoden 2017 aikana pitänyt 2 kokousta ja käsitellyt 20 §:ää.

Puheenjohtaja

Ojanen Marko (PS) (2)

Henkilökohtainen varajäsen

Prami Saija (PS) (-)

Varapuheenjohtaja

Nylund Piia (SDP) (2)

Henkilökohtainen varajäsen

Salonen Satu (SDP) (-)

Varsinaiset jäsenet

Helin Johanna (Kesk.) (1)
Saarinen Kari (Kok.) (1)
Eronen Jani (SDP) (2)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Murronmaa Markku (Kesk.) (-)
Nikkilä Arto (Kok.) (-)
Aho Soini (SDP) (-)

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perusturvalautakunta on 1.1. - 30.5.2017 aikana pitänyt 4 kokousta ja käsitellyt 35 §:ää, joista yksilöasioita on ollut 1.

Puheenjohtaja

Virtanen, Markku (Kesk) (4)

Henkilökohtainen varajäsen

Kivistö, Jukka (Kesk) (-)

Varapuheenjohtaja

Viskari, Mikko (SDP) (4)

Henkilökohtainen varajäsen

Särkimäki, Lasse (SDP) (-)

Varsinaiset jäsenet

Vanhakoski, Esa (SDP) (3)

Kiukkonen, Sirpa (SDP) (4)

Marttinen, Piia (Vihr) (4)

Poutiainen, Erja (PS) (3)

Lemström, Tuija (Vas) (4)

Saarinen, Teemu (Kok) (-)

Vuorio, Paula (Kok) (4)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kekki, Tero (SDP) (1)

Laamanen, Ritva (SDP) (-)

Pynnönen, Irja (Kesk) (-)

Onttonen, Riku (PS) (1)

Haanperä, Kirsti (Vas) (-)

Lassila, Harri (Kok) (2)

Ojanen, Seija (Kok) (-)

Perusturvalautakunta on 1.6. - 31.12.2017 aikana pitänyt 5 kokousta ja käsitellyt 57 §:ää, joista yksilöasioita on ollut 3.

Puheenjohtaja

Elo, Irmeli (Kesk) (5)

Henkilökohtainen varajäsen

Miettinen, Piia (Kesk) (-)

Varapuheenjohtaja

Viskari, Mikko (SDP) (4)

Henkilökohtainen varajäsen

Kekki, Tero (SDP) (-)

Varsinaiset jäsenet

Munnukka, Heidi (Vas) (1)

Virtanen, Markku (Kesk) (3)

Salmela, Eeva (SDP) (5)

Helanen, Kuura (Vihr) (4)

Puolakka, Sanna (Kok) (2)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Lahti, Katja (Vas) (2)

Alatalo, Eemil (Kesk) (1)

Takatupa, Tiina (SDP) (-)

Hankosaari, Jouni (PS) (-)

Puistola, Helena (Vihr) (2)

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-aika 1.1.-31.5.2017, jatkaa sivistyslautakuntana 1.6.2017 alkaen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on vuoden 2017 aikana pitänyt 5 kokousta ja käsitellyt 41 §:ää.

Puheenjohtajisto

Salmi Heikki, pj (SDP) (5)

Torkkel Marjo (KOK), varapj (4)

Henkilökohtainen varajäsen

Särkimäki Lasse (SDP)

Juote Eija (KOK)

Varsinaiset jäsenet

Lassila Harri (KOK) (4)

Puhakainen Markku (SDP) (2)

Kekki Tero (SDP) (4)

Kaarniemi Riitta (PS) (4)

Munnukka Heidi (VAS) (4)

Penttinen Maria (KESK) (5)

Nummenpää Jyrki (KESK) (3)

Henkilökohtainen varajäsen

Leppänen Timo (KOK)

Leppänen Niko-Veikko (SDP) (2)

Tarino Anne (SDP) (1)

Poutiainen Erja (PS)(1)

Lindroos Elise (VAS)

Markus-Pitkänen Tia (KESK)

Lepistö Anssi (VIHR) (1)

Nuorisofoorumin edustaja

Olkinuora Janne (4)

Nuorisofoorumin varaedustaja

Helander Rebekka (1)

SIVISTYSLAUTAKUNTA

1.6.2017 alkaen

Sivistyslautakunta on vuoden 2017 aikana pitänyt 5 kokousta ja käsitellyt 39 §:ää.

Puheenjohtajisto

Lepistö Anssi, pj (VIHR) (5)
Heinämäki Markus (SDP), varapj (5)

Varsinaiset jäsenet

Nummenpää Jyrki (KESK) (5)
Pesonen Suvi (KESK) (5)
Torkkel Marjo (KOK) (5)
Kiukkonen Sirpa (SDP) (5)
Syväterä Jarmo (VAS) (5)

Nuorisofoorumin edustaja

Olkinuora Janne (4)

Henkilökohtainen varajäsen

Hettula Marko (PS)
Rikkonen Juha (SDP)

Henkilökohtainen varajäsen

Linna Heljä (KESK)
Mäkelä Petteri (KESK)
Lankinen Suvi (KOK)
Hyvärinen Päivi (SDP)
Lindroos Elise (VAS)

Nuorisofoorumin varaedustaja

Vainikka Siiri

ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA

Toiminta-aika 1.1.-31.5. Kirjasto ja nuoriso siirtyvät sivistyslautakunnan alaisuuteen 1.6.2017 alkaen.

Elämänlaatulautakunta on vuoden 2017 aikana pitänyt 3 kokousta ja käsitellyt 26 §:ää.

Puheenjohtajisto

Anttila Miikka, puheenjohtaja (VAS) (3)
Salonen Marko, varapuheenjohtaja (KESK) (1)

Varsinaiset jäsenet

Autio Sirpa (KESK) (3)
Lankinen Svi (KOK) (2)
Heikkinen Anne (SDP) (3)
Heinämäki Markus (SDP) (2)
Huusko Jouni (PS) (3)
Lindell Riitta (KOK) (2)

Takatupa Tiina (SDP) (3)

Nuorisofoorumin/-valtuuston edustaja

Penttinen Myrsky 18.10.2016 alkaen (3)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Kulonen Jussi (VAS)
Elo Veijo (KESK) (2)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Jansson Katja (VIHR)
Nuoritalo Tove
Tarino Anne (SDP)
Hyvärinen Päivi (SDP)
Vesioja Samuli (PS)
Lindell Martti (KOK) (1)

Sorsa Veikko (SDP)

Nuorisofoorumin/-valtuuston varaedustaja

Saarinen Matti 18.10.2016 alkaen

**TILINPÄÄTÖKSEN
ALLEKIRJOITUS
JA
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ**

7. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Janakkalan kunnan kunnanhallitus on hyväksynyt vuoden 2016 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja siihen sisältyvän ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä varmentanut kunnanvaltuustolle esittämistä varten.

Janakkalassa 26.3.2018

Pirjo Alijärvi
hallituksen puheenjohtaja

Sirpa Autio
hallituksen jäsen

Rita Kannisto
hallituksen jäsen

Tomi Lindstén
hallituksen jäsen

Reijo Löytynoja
hallituksen jäsen

Osmo Tokeensuu
hallituksen 1. vpj

Anita Ventola
hallituksen jäsen

Tanja Matikainen
kunnanjohtaja

8. TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Janakkalassa ____/____2018

Minna Ainasvuori, JHT, HT

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö